

แผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุม
โรคติดต่อหรือโรคระบาด พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๑
ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ.๒๕๕๘

สำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ
คณะกรรมการด้านวิชาการ และคณะกรรมการ
กรมควบคุมโรค

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	ค
บทนำ	๑
วิสัยทัศน์ เป้าประสงค์	๓
นโยบาย ระบบ ยุทธศาสตร์	๔
ความเชื่อมโยงระหว่าง นโยบาย ระบบ แนวทางปฏิบัติ และแผนปฏิบัติการ	๗
แผนปฏิบัติการเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมโรคติดต่อหรือโรคระบาด พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๑	๘

แผนปฏิบัติการป้องกันโรคติดต่อ

๑) แผนปฏิบัติการภาวะด้านโภชนา	๑๑
๒) แผนปฏิบัติการกำจัดโรคหัด	๒๐
๓) แผนปฏิบัติการกำจัดโรคพิษสุนัขบ้า	๒๙
๔) แผนปฏิบัติการยุติปัญหาเดอดส์	๓๖
๕) แผนปฏิบัติการกำจัดโรคเรื้อน	๖๑
๖) แผนปฏิบัติการกำจัดโรคมาลาเรีย	๖๗
๗) แผนปฏิบัติการกำจัดโรคเท้าช้าง	๘๘
๘) แผนปฏิบัติการป้องกันโรคที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีน	๙๖
๙) แผนปฏิบัติการป้องกันโรคติดต่อทางอาหารและน้ำ	๑๐๖
๑๐) แผนปฏิบัติการป้องกันโรคติดต่อจากสัตว์สุ่มคน	๑๑๔
๑๑) แผนปฏิบัติการป้องกันไข้หวัดใหญ่	๑๒๐
๑๒) แผนปฏิบัติการป้องกันโรคเมือเห้าปาก	๑๓๓
๑๓) แผนปฏิบัติการป้องกันโรคติดต่ออุบัติใหม่	๑๓๙
๑๔) แผนปฏิบัติการป้องกันโรคที่เกิดจากจุลชีพดื้อยา	๑๕๔
๑๕) แผนปฏิบัติการป้องกันโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล	๑๖๐
๑๖) แผนปฏิบัติการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	๑๖๗
๑๗) แผนปฏิบัติการยุติปัญหาวนโรค	๑๗๗
๑๘) แผนปฏิบัติการป้องกันโรคไข้เลือดออก	๑๘๕
๑๙) แผนปฏิบัติการป้องกันโรคหนอนพยาธิ	๑๙๒
๒๐) แผนปฏิบัติการป้องกันโรคพยาธิใบไม้ตับ	๑๙๗
๒๑) แผนปฏิบัติการป้องกันโรคตับอักเสบจากไวรัส A B และ C	๒๐๓

สารบัญ (ต่อ)

แผนปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับการตรวจจับภัยจากโรคติดต่อ

๒๒) แผนปฏิบัติการพัฒนาห้องปฏิบัติการทางสาธารณสุข ๒๑๙

๒๓) แผนปฏิบัติการงานป้องกันควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศ ๒๒๓

๒๔) แผนปฏิบัติการด้านการเฝ้าระวังโรคติดต่อ ๒๒๔

แผนปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับระบบควบคุมโรคติดต่อ

๒๕) แผนปฏิบัติการด้านการดูแลรักษาผู้ป่วยโรคติดต่อ ๒๓๗

๒๖) แผนปฏิบัติการศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข ๒๔๓

๒๗) แผนปฏิบัติการสื่อสารความเสี่ยง ๒๕๒

แผนปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับระบบสนับสนุนการดำเนินงานด้านโรคติดต่อ

๒๘) แผนปฏิบัติการสนับสนุนและการบริหารจัดการ ๒๖๑

๒๙) แผนปฏิบัติการติดตามประเมินผล ๒๖๖

๓๐) แผนปฏิบัติการพัฒนากำลังคน ๒๗๑

งบประมาณ ๒๗๗

การนำแผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อหรือโรคระบาด พ.ศ.๒๕๕๘-๒๕๖๑ ไปสู่การปฏิบัติ ๒๘๐

กลไกการผลักดันการดำเนินงาน ติดตามรายงานและประเมินผล ๒๘๑

การทบทวน ปรับปรุงแผนแผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อหรือโรค ๒๘๒
ระบาด พ.ศ.๒๕๕๘-๒๕๖๑

บทสรุปผู้บริหาร

แผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อหรือโรคระบาด ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ.๒๕๕๘

การจัดทำแผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อหรือโรคระบาด เป็นการดำเนินการตามมาตรา ๑๙ (๓) แห่งพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ.๒๕๕๘ ซึ่งกำหนดให้กรมควบคุมโรคเป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติ คณะกรรมการด้านวิชาการ และคณะกรรมการ โดยมีอำนาจหน้าที่จัดทำแผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อหรือโรคระบาด เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติ พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อหรือโรคระบาด และเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบต่อไป

ในการยกร่างแผนปฏิบัติการฯ ดังกล่าว และการดำเนินงานอื่นๆ ตามที่พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ บัญญัติไว้ กรมควบคุมโรคได้มีคำสั่งกรมควบคุมโรค ที่ ๑๗๕๕/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๘ แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานรองรับพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ และคณะกรรมการ๔ คณะ โดยหนึ่งในนั้น คือ คณะกรรมการด้านนโยบายและแผนปฏิบัติการ คณะกรรมการชุดนี้ได้ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อหรือโรคระบาด เพื่อป้องกันและควบคุมปัญหาสุขภาพของประชาชนและสังคม ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยได้ทบทวนสภาพปัญหา ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา วิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก ตลอดจนปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการป้องกันควบคุมโรคติดต่อต่างๆ นำมากำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และ เป้าประสงค์หลัก นำมาซึ่งนโยบาย และยุทธศาสตร์การดำเนินงานเฝ้าระวัง และป้องกันควบคุมโรคติดต่อ

แผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคติดต่อหรือโรคระบาดฉบับนี้ ได้รับการปรับปรุงแก้ไขจากผู้มีส่วนได้เสียทั้งจากภายในและภายนอกกรมควบคุมโรค และได้นำเสนอคณะกรรมการดำเนินงานรองรับพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ ตามคำสั่งกระทรวงสาธารณสุข ที่ ๑๙๕๒/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๘ นี้ ภายใต้แผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคติดต่อหรือโรคระบาดได้เสนอรายละเอียดมาตรการและแนวทางปฏิบัติ (แนวทางการดำเนินงาน) ไว้อย่างชัดเจน แบ่งตามยุทธศาสตร์และโรคติดต่อที่เป็นปัญหาสำคัญไว้อย่างชัดเจน สามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่ออันตราย โรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวัง หรือโรคระบาดในเขตพื้นที่จังหวัดและในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

วิสัยทัศน์ : “ประเทศไทยปลอดภัยจากโรคติดต่อด้วยระบบป้องกันและควบคุมโรคติดต่อที่มีประสิทธิภาพ ทันต่อสถานการณ์ และเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ ภายใต้ความร่วมมือของทุกภาคส่วน เพื่อนำไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนอย่างยั่งยืน”

เป้าประสงค์ : ป้องกัน ควบคุม กำจัด ภาครดลักษณะ และลดผลกระทบจากโรคติดต่อ ด้วยระบบการทำงานที่เข้มแข็ง และเครือข่ายการทำงานที่กว้างขวาง รวมทั้งการมีส่วนร่วมของประชาชน

นโยบายการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ

๑. เร่งรัดการกำจัด และการดักจับโรคที่เป็นพันธุ์สัญญาภัยบ้านนาชาติ และเป็นโรคที่ประเทศไทยสามารถควบคุมได้ระดับหนึ่งแล้ว
  - เร่งรัดการกำจัดโรคโปลิโอ
  - เร่งรัดการกำจัดโรคมาลาเรีย โรคเรื้อน เอดส์ หัด พิษสุนัขบ้า และโรคเท้าช้าง
๒. พัฒนาระบบการป้องกันโรคติดต่ออันตรายอย่างเด็ดขาดที่เพื่อลดโอกาสการระบาดของโรคติดต่ออันตรายในประเทศไทยให้เหลือน้อยที่สุด
๓. ควบคุมโรคติดต่อประจำถิ่น (ได้แก่ ไข้เลือดออก ไข้หวัดใหญ่ มือเท้าปาก วัณโรค โรคติดต่อทางอาหารและน้ำ โรคที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีน โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โรคติดต่อจากสัตว์สู่คน โรคที่เกิดจากจุลชีพดื้อยา โรคติดต่ออุบัติใหม่ และโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล) ด้วยมาตรการที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้โรคติดต่อประจำถิ่นส่งผลกระทบต่อกลุ่มเสี่ยงของประชาชนให้น้อยที่สุด
๔. ลดการติดตราหรือเลือกปฏิบัติต่อผู้ป่วยโรคติดต่อ

ระบบหลักของการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อ ประกอบด้วย ๕ ระบบหลัก ดังนี้

- (๑) ระบบป้องกันโรคติดต่อ (Prevention)
- (๒) ระบบตรวจจับภัยจากโรคติดต่อ (Detection)
- (๓) ระบบควบคุมโรคติดต่อ (Response)
- (๔) ระบบสนับสนุน

ยุทธศาสตร์

- ๑) นำมาตรการป้องกันโรคติดต่อที่มีประสิทธิภาพมาใช้อย่างทั่วถึง
- ๒) พัฒนาระบบการตรวจจับโรคติดต่อให้มีความรวดเร็วและแม่นยำ
- ๓) ดำเนินการควบคุมโรคติดต่ออย่างรวดเร็ว เป็นระบบ มีความเป็นเอกภาพ มีประสิทธิภาพ และปลอดภัย
- ๔) พัฒนา/ปรับปรุงระบบสนับสนุนการดำเนินงานและบริหารจัดการ

บทนำ

การจัดทำแผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อหรือโรคระบาด เป็นการดำเนินการตามมาตรา ๑๙ (๓) แห่งพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ.๒๕๕๘ ซึ่งกำหนดให้กรมควบคุมโรคเป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติ คณะกรรมการด้านวิชาการ และคณะกรรมการ โดยมีอำนาจหน้าที่จัดทำแผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อหรือโรคระบาด เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติ พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อหรือโรคระบาด และเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ

การดำเนินงาน ป้องกันแก้ไขปัญหาโรคติดต่อหรือโรคระบาด เชื่อมต่อการดำเนินการตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๒๒ ให้คณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดมีอำนาจหน้าที่จัดทำแผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่ออันตราย โรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวัง หรือโรคระบาดในเขตพื้นที่จังหวัด มาตรา ๒๔ (๑) ให้คณะกรรมการประจำช่องทางเข้าออกมีอำนาจหน้าที่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบจัดทำแผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศและแผนเตรียมพร้อมรับสถานการณ์ฉุกเฉินด้าน สาธารณสุข และมาตรา ๒๖ (๒) ให้คณะกรรมการโรคติดต่อกรุงเทพมหานคร มีอำนาจหน้าที่จัดทำแผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่ออันตราย โรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวัง หรือโรคระบาดในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยมีมาตรการ โครงการ กิจกรรมดำเนินการที่สามารถตอบสนอง และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่เป็นรูปธรรมอย่างแท้จริง และมีความต่อเนื่องในการจัดการปัญหาร่วมทั้งมีผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน ที่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งวิธีการปฏิบัติอาจเป็นการดำเนินการของหน่วยงานหรือร่วมกันหลายหน่วยงานในพื้นที่ เพื่อให้แผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่ออันตราย โรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวัง หรือโรคระบาดในเขตพื้นที่จังหวัด/กรุงเทพมหานคร เป็นกลไกในการถ่ายทอดแผนไปสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่รับผิดชอบ รวมทั้งเป็นช่องทางในการสนับสนุนด้านวิชาการ การบริหารจัดการ และงบประมาณ เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อการป้องกันแก้ไขสถานการณ์ปัญหาโดยเป็นการบูรณาการการดำเนินงานร่วมกันของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้เกิดผลสำเร็จต่อไป

ขั้นตอนการจัดทำนโยบาย ระบบ แนวทางปฏิบัติ และแผนปฏิบัติการ

กรมควบคุมโรคได้มีคำสั่งกรมควบคุมโรค ที่ ๑๙๕๕/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๘ แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานรองรับพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ และคณะกรรมการ ๕ คณะ โดยหนึ่งในนั้น คือ คณะกรรมการด้านนโยบายและแผนปฏิบัติการ คณะกรรมการชุดนี้ได้ดำเนินการร่างนโยบาย ระบบงาน ยุทธศาสตร์แนวทางปฏิบัติ แผนปฏิบัติการ มาตรการ/กิจกรรม ตัวชี้วัด เป้าหมาย รวมถึงงบประมาณ ช่วงปี พ.ศ.๒๕๕๙- ๒๕๖๑ สำหรับให้หน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องใช้เป็นกรอบการดำเนินงานในการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคติดต่อเพื่อให้ประชาชนทุกคนในประเทศไทยได้รับการคุ้มครองสุขภาพจากโรคติดต่อ โรคติดต่ออันตราย และโรคระบาดที่อาจเกิดขึ้นภายในประเทศไทย

คณะกรรมการด้านนโยบายและแผนปฏิบัติการได้อาศัยแบบแนวคิดหลัก ๓ กรอบแนวคิด ได้แก่
(๑) กรอบการพัฒนาสมรรถนะตามกฎหมายระหว่างประเทศ (International Health Regulation, IHR)
(๒) วาระความมั่นคงด้านสุขภาพโลก (Global Health Security Agenda, GHSA) และ (๓) แผนยกระดับความมั่นคงและความเป็นเลิศของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ เป็นกรอบแนวคิดหลักในการร่างนโยบาย ระบบ แนวทางปฏิบัติ และแผนปฏิบัติการ ดังนี้

สมรรถนะด้านการป้องกันควบคุมโรคตามกฎหมายมิยระหว่างประเทศประกอบด้วยสมรรถนะ ๙ ด้านได้แก่ (๑) สมรรถนะด้านกฎหมาย นโยบายและการเงิน (๒) สมรรถนะด้านการประสานงาน และการมีผู้ประสานงานระดับประเทศ (๓) สมรรถนะด้านการเตรียมความพร้อมรับมือโรคและภัยสุขภาพ (๔) สมรรถนะด้านการเฝ้าระวังทางสาธารณสุข (๕) สมรรถนะด้านการควบคุมโรคและภัยสุขภาพ (๖) สมรรถนะด้านการสื่อสารความเสี่ยง (๗) สมรรถนะด้านกำลังคนด้านการควบคุมโรค และ (๘) สมรรถนะห้องปฏิบัติการด้านสาธารณสุข

วาระความมั่นคงด้านสุขภาพโลกมุ่งเน้นที่การป้องกันและการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดต่อ รุนแรงและโรคติดต่ออุบัติใหม่เป็นสำคัญ จึงมีแนวคิดที่จะพัฒนาแผนงานด้านการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคขึ้นมา ๑๑ แผนงาน ประกอบด้วยแผนงานป้องกันโรค ๔ แผนงาน และแผนงานด้านการพัฒนาเชิงระบบอีก ๗ แผนงาน ดังนี้ (๑) แผนงานป้องกันเชื้อจุลชีพดื้อยา (๒) แผนงานป้องกันโรคจากสัตว์สู่คน (๓) แผนงานชีวนิรภัยและความมั่นคงด้านชีวภาพ (๔) แผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค (๕) แผนงานพัฒนาห้องปฏิบัติการทางสาธารณสุข (๖) แผนงานเฝ้าระวังทางสาธารณสุข (๗) แผนงานพัฒนาระบบการรายงานโรคติดต่อ (๘) แผนงานพัฒนากำลังคนด้านการควบคุมโรค (๙) แผนงานพัฒนาศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข (๑๐) แผนงานปฏิบัติการควบคุมโรคโดยทีมปฏิบัติการควบคุมโรคสาขา และ (๑๑) แผนงานสนับสนุนเวชภัณฑ์และกำลังคน

สมรรถนะตามกฎหมายมิยระหว่างประเทศ และ แผนปฏิบัติการวาระความมั่นคงด้านสุขภาพโลก

๘ สมรรถนะตามกฎหมายมิยระหว่างประเทศ

- กฎหมาย นโยบาย และการเงิน
- การประสานงาน
- การเตรียมความพร้อม
- เฝ้าระวัง
- การควบคุมโรค
- การสื่อสารความเสี่ยง
- กำลังคนด้านการควบคุมโรค
- ห้องปฏิบัติการด้านสาธารณสุข

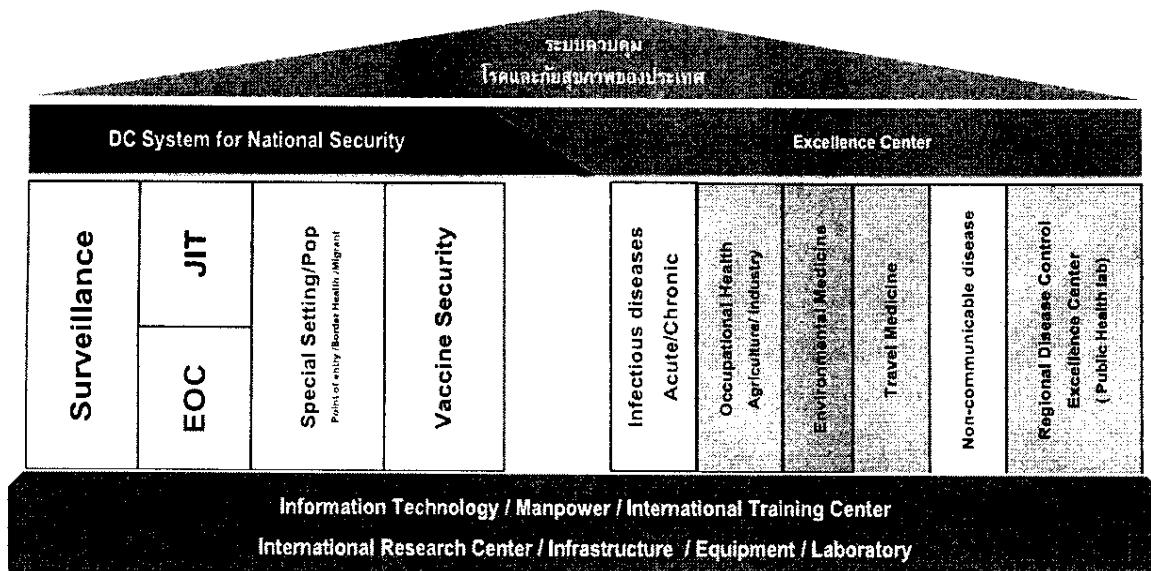
๑๑ แผนปฏิบัติการวาระความมั่นคงด้านสุขภาพโลก

- การป้องกันเชื้อจุลชีพดื้อยา
- การป้องกันโรคจากสัตว์สู่คน
- ชีวนิรภัยและความมั่นคงด้านชีวภาพ
- การสร้างเสริมภูมิคุ้มกัน
- การพัฒนาห้องปฏิบัติการทางสาธารณสุข
- การเฝ้าระวังทางสาธารณสุข
- การรายงานโรคติดต่อ
- กำลังคนด้านการควบคุมโรค
- ศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข
- การปฏิบัติการควบคุมโรคโดยทีมสาขา
- การให้การสนับสนุนเวชภัณฑ์และกำลังคน

รูปที่ ๑ สมรรถนะตามกฎหมายมิยระหว่างประเทศ และแผนปฏิบัติการวาระความมั่นคงด้านสุขภาพโลก

แผนยกระดับความมั่นคงและความเป็นเลิศด้านควบคุมโรคของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ซึ่งได้รับการอนุมัติในหลักการโดยคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่ผ่านมา ประกอบด้วย ๓ แผนงาน ได้แก่ (๑) แผนงานพัฒนาระบบควบคุมโรคเพื่อความมั่นคงของประเทศไทย (๒) แผนงานพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศด้านป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ และ (๓) แผนงานสนับสนุนการพัฒนาระบบป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพของประเทศไทย

แผนยกระดับความมั่นคงและความเป็นเลิศด้านควบคุมโรคของประเทศไทย พ.ศ. 2558-2562

รูปที่ ๒ แผนยกระดับความมั่นคงและความเป็นเลิศด้านควบคุมโรคของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๒

แผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคติดต่อหรือโรคระบาดฉบับนี้ ได้รับการปรับปรุงแก้ไขจากผู้มีส่วนได้เสียทั้งจากภายในและภายนอกกรมควบคุมโรค และได้นำเสนอคณะกรรมการดำเนินงานรองรับพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ ตามคำสั่งกระทรวงสาธารณสุข ที่ ๑๙๔๗/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๘ นี้ ภายในแผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคติดต่อหรือโรคระบาดได้เสนอรายละเอียดมาตรการและแนวทางปฏิบัติ (แนวทางการดำเนินงาน) ไว้อย่างชัดเจน แบ่งตามยุทธศาสตร์และโรคติดต่อที่เป็นปัญหาสำคัญไว้อย่างชัดเจน สามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่ออันตราย โรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวัง หรือโรคระบาดในเขตพื้นที่จังหวัดและในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

วิสัยทัศน์ : “ประเทศไทยปลอดภัยจากโรคติดต่อด้วยระบบป้องกันและควบคุมโรคติดต่อที่มีประสิทธิภาพ ทันต่อสถานการณ์ และเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ ภายใต้ความร่วมมือของทุกภาคส่วน เพื่อนำไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนอย่างยั่งยืน”

เป้าประสงค์ : ป้องกัน ควบคุม กำจัด กำจัดล้าง และลดผลกระทบจากโรคติดต่อ ด้วยระบบการทำงานที่เข้มแข็ง และเครือข่ายการทำงานที่กว้างขวาง รวมทั้งการมีส่วนร่วมของประชาชน

นโยบายการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ

๑. เร่งรัดการกำจัด แล้วการล้างโรคที่เป็นพันธสัญญาภัยนานาชาติ และเป็นโรคที่ประเทศไทยสามารถควบคุมได้ระดับหนึ่งแล้ว
  - เร่งรัดการกำจัดโรคโปลิโอ
  - เร่งรัดการกำจัดโรคมาลาเรีย โรคเรื้อน เอดส์ หัด พิษสุนัขบ้า และโรคเท้าช้าง
๒. พัฒนาระบบการป้องกันโรคติดต่ออันตรายอย่างเต็มที่ เพื่อลดโอกาสการระบาดของโรคติดต่ออันตรายในประเทศไทยให้เหลือน้อยที่สุด
๓. ควบคุมโรคติดต่อประจำถิ่น (ได้แก่ ไข้เลือดออก ไข้หวัดใหญ่ มือเท้าปาก วัณโรค โรคติดต่อทางอาหารและน้ำ โรคที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีน โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โรคติดต่อจากสัตว์สู่คน โรคที่เกิดจากจุลชีพดื้อยา โรคติดต่ออุบัติใหม่ และโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล) ด้วยมาตรการที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้โรคติดต่อประจำถิ่นส่งผลกระทบต่อสุขภาวะของประชาชนให้น้อยที่สุด
๔. ลดการติดต่อระหว่างประเทศหรือเลือกปฏิบัติต่อผู้ป่วยโรคติดต่อ

โดยการดำเนินการดังกล่าวอาศัย

- พัฒนาสมรรถนะระบบงานควบคุมโรคตามกฎหมายมั่ยระหว่างประเทศ และวาระความมั่นคงด้านสุขภาพโลกอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างความมั่นคงด้านสุขภาพให้กับสังคมไทยและสังคมโลก
- การพัฒนาให้ทุกจังหวัดมีสมรรถนะสูงเพียงพอที่จะเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคและภัยต่างๆ ได้

ระบบหลักของการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อ ประกอบด้วย ๕ ระบบหลัก ดังนี้

- ๑) ระบบป้องกันโรคติดต่อ (Prevention)
- ๒) ระบบตรวจจับภัยจากโรคติดต่อ (Detection)
- ๓) ระบบควบคุมโรคติดต่อ (Response)
- ๔) ระบบสนับสนุน

ยุทธศาสตร์

- ๑) นำมาตรการป้องกันโรคติดต่อที่มีประสิทธิภาพมาใช้อย่างทั่วถึง
- ๒) พัฒนาระบบการตรวจจับโรคติดต่อให้มีความรวดเร็วและแม่นยำ
- ๓) ดำเนินการควบคุมโรคติดต่ออย่างรวดเร็ว เป็นระบบ มีความเป็นเอกภาพ มีประสิทธิภาพ และปลอดภัย
- ๔) พัฒนา/ปรับปรุงระบบสนับสนุนการดำเนินงานและบริหารจัดการ

แผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อหรือโรคระบาด พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑

แผนปฏิบัติการป้องกันโรคติดต่อ

- ๑) แผนปฏิบัติการภาวะล้างโปลีโอล
- ๒) แผนปฏิบัติการกำจัดโรคหัด
- ๓) แผนปฏิบัติการกำจัดโรคพิษสุนัขบ้า
- ๔) แผนปฏิบัติการยุติปัญหาเอ็ดส์
- ๕) แผนปฏิบัติการกำจัดโรคเรื้อน
- ๖) แผนปฏิบัติการกำจัดโรคมาลาเรีย
- ๗) แผนปฏิบัติการกำจัดโรคเท้าช้าง
- ๘) แผนปฏิบัติการป้องกันโรคที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีน
- ๙) แผนปฏิบัติการป้องกันโรคติดต่อทางอาหารและน้ำ
- ๑๐) แผนปฏิบัติการป้องกันโรคติดต่อจากสัตว์สู่คน
- ๑๑) แผนปฏิบัติการป้องกันไข้หวัดใหญ่
- ๑๒) แผนปฏิบัติการป้องกันโรคเมือเท้าปาก
- ๑๓) แผนปฏิบัติการป้องกันโรคติดต่ออุบัติใหม่
- ๑๔) แผนปฏิบัติการป้องกันโรคที่เกิดจากจุลชีพดื้อยา
- ๑๕) แผนปฏิบัติการป้องกันโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล
- ๑๖) แผนปฏิบัติการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
- ๑๗) แผนปฏิบัติการยุติปัญหาวัณโรค
- ๑๘) แผนปฏิบัติการป้องกันโรคไข้เลือดออก
- ๑๙) แผนปฏิบัติการป้องกันโรคหนองพยาธิ
- ๒๐) แผนปฏิบัติการป้องกันโรคพยาธิใบไม้ตับ
- ๒๑) แผนปฏิบัติการป้องกันโรคตับอักเสบจากไวรัส A B และ C

แผนปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับการตรวจจับภัยจากโรคติดต่อ

- ๒๒) แผนปฏิบัติการเกี่ยวกับการพัฒนาห้องปฏิบัติการทางสาธารณสุข
- ๒๓) แผนปฏิบัติการงานป้องกันควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศ
- ๒๔) แผนปฏิบัติการด้านการเฝ้าระวังโรคติดต่อ

แผนปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับระบบควบคุมโรคติดต่อ

- ๒๕) แผนปฏิบัติการด้านการดูแลรักษาผู้ป่วย
- ๒๖) แผนปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข
- ๒๗) แผนปฏิบัติการสื่อสารความเสี่ยง

แผนปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับระบบสนับสนุนการดำเนินงานด้านโรคติดต่อ

- ๒๘) แผนปฏิบัติการสนับสนุนและการบริหารจัดการ
- ๒๙) แผนปฏิบัติการติดตามและประเมินผล
- ๓๐) แผนปฏิบัติการพัฒนาがらสังคม

นโยบาย - ระบบ - แนวทางปฏิบัติ - แผนปฏิบัติการ

(๑) เร่งรัดการกำจัด และภาตถังโรคที่เป็นพันธุ์สัญญาณนาชาติ และเป็นโรคที่ประเทศไทยสามารถควบคุมได้ระดับหนึ่งแล้ว

๑.๑ เร่งรัดการกำจัดถังโรคประโยชน์

(๑.๒) เร่งรัดการกำจัดโรคคลาเรีย โรคเรื้อน เอ็คซ์ หัด พิษสุนัขบ้า และโรคเท้าช้าง

(๒) พัฒนาระบบการป้องกันโรคติดต่ออันตรายอย่างเต็มที่ เพื่อลดโอกาสการระบาดของโรคติดต่ออันตรายในประเทศไทยให้เหลือน้อยที่สุด

(๓) ควบคุมโรคติดต่อประจำถิ่น (ได้แก่ ไข้เดือดออก เชื้อหวัดใหญ่ มือเท้าปาก วัณโรค โรคติดต่อทางอาหารและน้ำ โรคที่ป้องกันได้วยวัคซีน

โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โรคติดต่อจากสัตว์สู่คน โรคที่เกิดจากจุลทรรศน์อย่าง โรคติดต่ออุบัติใหม่ และโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล) ด้วยมาตรการที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้โรคติดต่อประจำถิ่นส่งผลกระทบต่อสุขภาวะของประชาชนให้น้อยที่สุด

(๔) ลดการติดต่อ หรือเลือกปฏิบัติ ต่อทุกประการติดต่อทุกชนิด

นโยบาย	ป้องกันโรค	ตรวจจับ	ควบคุมโรค	สนับสนุน/บริหารจัดการ
ประเมินยุทธศาสตร์	นำมาตรการป้องกันโรคติดต่อที่มีประสิทธิภาพมาใช้อย่างทั่วถึง	พัฒนาระบบการตรวจจับโรคติดต่อให้มีความรวดเร็วและแม่นยำ	ดำเนินการควบคุมโรคติดต่ออย่างรวดเร็ว เป็นระบบ มีความเป็นเอกภาพ มีประสิทธิภาพ และปลอดภัย	พัฒนา/ปรับปรุงระบบสนับสนุนการดำเนินงานและบริหารจัดการ
แนวทางปฏิบัติ	แผนปฏิบัติการป้องกันโรค ๒๑ แผนปฏิบัติการ	การติดตามและประเมินผล การสนับสนุนและ การบริหารจัดการ สถานศึกษา การดำเนินการ การติดตามและประเมินผล การสนับสนุนและ การบริหารจัดการ สถานศึกษา การดำเนินการ	การติดตามและประเมินผล การสนับสนุนและ การบริหารจัดการ สถานศึกษา การดำเนินการ การติดตามและประเมินผล การสนับสนุนและ การบริหารจัดการ สถานศึกษา การดำเนินการ	การพัฒนาภาคีร่วมกัน
แผนปฏิบัติการ				

รูปที่ ๓ ความเชื่อมโยงระหว่างนโยบาย ระบบ แนวทางปฏิบัติและแผนปฏิบัติการ

แผนปฏิบัติการผู้ร่วม ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อหรือโรคภัย ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ.๒๕๕๘

ความเชื่อมโยงระหว่างนโยบาย ระบบ แนวทางปฏิบัติ และแผนปฏิบัติการ

เพื่อให้การจัดทำนโยบาย ระบบ แนวทางปฏิบัติ และแผนปฏิบัติการด้านโรคติดต่อครั้งนี้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน กรมควบคุมโรคเสนอนโยบายในลักษณะที่เป็นผลกระทบที่พึงประสงค์ (expected impact) และเชื่อมโยงผลกระทบที่พึงประสงค์นี้กับหลักการและวิธีการที่จะให้บรรลุถึงผลกระทบเหล่านั้น จากตัวหลักการและวิธีการจะเป็นตัวกำหนดกระบวนการที่เกี่ยวข้อง ซึ่งในที่นี้ประกอบด้วย ๔ ระบบงาน ได้แก่ ระบบป้องกันโรค ระบบตรวจจับโรค ระบบควบคุมโรค และระบบสนับสนุน

จากระบบงานทั้ง ๔ จะแบ่งเป็นระบบงานย่อย (ยกเว้นระบบป้องกันโรคที่จะแบ่งเป็นโปรแกรมการป้องกันโรค) ซึ่งแต่ละระบบย่อยจะมีการกำหนด เป้าหมาย ตัวชี้วัด แนวทางปฏิบัติ และแผนปฏิบัติการ สำหรับแต่ละระบบย่อยหรือสำหรับแต่ละโปรแกรมการป้องกันโรค ซึ่งจะทำให้นโยบาย ระบบ แนวทางปฏิบัติ และแผนปฏิบัติการมีความเชื่อมโยงต่อเนื่องถึงกัน

ความเชื่อมโยงระหว่าง นโยบาย ระบบ แนวทางปฏิบัติและแผนปฏิบัติการ

องค์ประกอบของแผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อหรือโรคระบาด
มี ๒ ส่วนหลัก ดังนี้

ส่วนที่ ๑ หลักการและเหตุผล อธิบายความเป็นมาและเหตุผลของการดำเนินมาตรการ กำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด แนวทางปฏิบัติ และหน่วยงานดำเนินการและกิจกรรมทั้งในส่วนของหน่วยงานหลักและหน่วยงานสนับสนุน ที่จะทำให้การดำเนินการสามารถบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด

ส่วนที่ ๒ แผนมาตรการ/กิจกรรม ที่ต้องดำเนินการในช่วงปี พ.ศ.๒๕๕๘-๒๕๖๑ ซึ่งทบทวนเป็นรายปี เพื่อให้ดำเนินงานเหมาะสมกับสถานการณ์โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายจากทุกภาคส่วน โดยถือว่า ทุกหน่วยงานมีความสำคัญเท่าเทียมกันในการเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมโรคติดต่อหรือโรคระบาด ตั้งแต่ระดับท้องถิ่นถึงระดับประเทศอย่างรอบคอบหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องในปัจจุบันอย่างเป็นระบบ

อธิบายคำย่อ

กทม.	กรุงเทพมหานคร
กศน.	สำนักงานส่งเสริมการศึกษาอุปกรณ์และระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
ทอท.	บริษัทท่าอากาศยานไทยจำกัด
นคم.	หน่วยควบคุมโรคติดต่อน้ำโดยแมลง
ปภ.	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
ปศจ.	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด
ปศอ.	สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ
พม.	กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
มข.	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
รพศ.	โรงพยาบาลศูนย์
รพท.	โรงพยาบาลทั่วไป
รพช.	โรงพยาบาลชุมชน
รพ.สต.	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
วช.	สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
ศคดม.	ศูนย์ควบคุมโรคติดต่อน้ำโดยแมลง
ศวาก.	ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์
ศบ.จอ.	ศูนย์อำนวยการบริหารจัดการปัญหาเอ็ดเดรสแห่งชาติ
สกสว.	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
สคร.	สำนักงานป้องกันควบคุมโรค
สหฉ.	สำนักสาธารณสุขฉะเชิง
สนย.	สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
สป.	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
สสจ.	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
สสอ.	สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ
สช.	สำนักงานคณะกรรมการ ส่งเสริมการศึกษาเอกชน
สสส.	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ
สบส.	กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
สปสช.	สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
สพฐ.	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สรปส.	สถาบันราชประชาสามัคคี
สวรส.	สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข

สอ.วพ.	สำนักโรคเอดส์ วัณโรคและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
อปท.	องค์การบริหารปกครองส่วนท้องถิ่น
อปต.	องค์การบริหารปกครองส่วนตำบล
อย.	สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
อสต.	เครือข่ายอาสาสมัครสาธารณสุขต่างชาติ
อสม.	อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

แผนปฏิบัติการ การกาดล้างโปลิโอ

๑. หลักการและเหตุผล :

โรคโปลิโอเป็นโรคติดต่อที่ก่อให้เกิดการสูญเสียชีวิต และความพิการแก่ผู้ป่วยเด็กทั่วโลกในอดีตมาแล้ว เป็นจำนวนมาก นานาประเทศจึงได้ลงนามรับรองปฏิญญาไว้ด้วยความอยู่รอด การปกป้องคุ้มครองและการพัฒนาเด็กในปี พ.ศ. ๒๕๓๑ โดยได้ตั้งเป้าหมายประการหนึ่งว่า จะกาดล้างโปลิโอให้หมดไปจากโลก ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ มีมาตรการหลักที่สำคัญ ๔ ประการ คือ (๑) การรักษาและดับความครอบคลุมของการได้รับวัคซีนโปลิโอในเด็กกลุ่มเป้าหมายให้สูงเกินกว่าร้อยละ ๙๐ (๒) การเฝ้าระวังผู้ป่วยอาการอัมพาตกล้ามเนื้ออ่อนปวกเปiyอย่างเฉียบพลัน (acute flaccid paralysis : AFP) ในเด็กอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี ให้ได้อัตราอย่างน้อย ๒ ต่อประชากรเด็กกลุ่มอายุตั้งกล่าวและคน (๓) การสอบสวนควบคุมโรค และ (๔) การรณรงค์ให้วัคซีนโปลิโอแก่เด็กอายุต่ำกว่า ๕ ปี พร้อมกันทั่วประเทศ

ซึ่งต่อมาได้ลดขอบเขตการรณรงค์เฉพาะในพื้นที่ที่มีประชากรกลุ่มเสี่ยง ประเทศไทยได้ตอบสนองต่อเป้าหมายดังกล่าว และประสบผลความสำเร็จเป็นอย่างดี โดยไม่พบผู้ป่วยโปลิโอติดต่อกันเป็นเวลากว่า ๑๘ ปี อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยรวมทั้งนานาประเทศยังจำเป็นต้องดำเนินการตามมาตรการหลักดังกล่าวอยู่ จนกว่าองค์การอนามัยโลกจะประกาศรับรองว่าทั่วโลกสามารถกาดล้างโปลิโอได้เป็นผลสำเร็จ

๒. เป้าหมายลดโรค :

เป้าหมาย	ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑
ไม่มีผู้ป่วยโปลิโอจากการติดเชื้อภายนอกประเทศไทย	๐ ราย	๐ ราย	๐ ราย

๓. ตัวชี้วัดที่สำคัญ :

๑. ร้อยละของระดับความครอบคลุมการได้รับวัคซีนโปลิโอในเด็กกลุ่มเป้าหมาย (มากกว่าร้อยละ ๙๐)
๒. อัตราการรายงานผู้ป่วย AFP เด็กอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี (ไม่น้อยกว่า ๒ ต่อแสนประชากร)
๓. ร้อยละของผู้ป่วย AFP ที่ได้รับการเก็บอุจจาระ ส่งตรวจได้ตามเกณฑ์ (เก็บตัวอย่าง ๒ ครั้งห่างกันอย่างน้อย ๒๕ ชั่วโมง แต่ไม่เกิน ๑๕ วัน) นับจากวันเริ่มมีอาการอ่อนแรง) (ร้อยละ ๘๐)
๔. ร้อยละของผู้ป่วย AFP ได้รับการสอบสวนโรคหลังพบผู้ป่วย ภายใน ๔๕ ชั่วโมง (มากกว่าร้อยละ ๘๐)
๕. ร้อยละของผู้ป่วย AFP ได้รับการควบคุมโรคหลังพบผู้ป่วย ภายใน ๗๐ ชั่วโมง (มากกว่าร้อยละ ๘๐)
๖. ร้อยละของผู้ป่วย AFP ที่ได้รับการติดตามเมื่อครบ ๖๐ วัน นับจากวันเริ่มมีอาการอ่อนแรง (มากกว่าร้อยละ ๘๐)

๔. แนวทางปฏิบัติ :

- ๔.๑ รักษาและดับความครอบคลุมการได้รับวัคซีนของกลุ่มเป้าหมาย (routine) และเร่งรัดความครอบคลุม การได้รับวัคซีนโปลิโอในประชากรกลุ่มเสี่ยง (Supplement Immunization Activity : SIA)
- ๔.๒ เฝ้าระวังโรคผู้ป่วยกล้ามเนื้ออ่อนปวกเปiyอย่างเฉียบพลัน (Acute Flaccid Paralysis : AFP)
- ๔.๓ เฝ้าระวังเชื้อไวรัสโปลิโอทางห้องปฏิบัติการ
- ๔.๔ สอบสวนโรคในผู้ป่วย AFP และควบคุมโรคตามเกณฑ์กำหนด

๕. พื้นที่เป้าหมาย : ประชากรกลุ่มเป้าหมายในทุกพื้นที่ทั่วประเทศไทย

๖. หน่วยงานดำเนินการ :

❖ หน่วยงานหลัก

๖.๑ กระทรวงสาธารณสุข

- กรมควบคุมโรค
  - สำนักโรคติดต่อทั่วไป
  - สำนักระบบวิทยา
  - สำนักงานป้องกันและควบคุมโรค (สคร.)
- สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
  - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.)
  - โรงพยาบาลศูนย์ (รพศ.)
  - โรงพยาบาลทั่วไป (รพท.)
  - โรงพยาบาลชุมชน (รพ.สต.)
- กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.)

๖.๒ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)

๖.๓ กรุงเทพมหานคร

- สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร
- สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร

❖ หน่วยสนับสนุน ได้แก่

๖.๔ กระทรวงสาธารณสุข

- กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
- สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ (สนย.)

๖.๕ กระทรวงมหาดไทย

- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)

๖.๖ พระบรมราชวิทยาลัยและสมาคมวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

๖.๗ องค์กรไม่แสวงหาผลกำไร (NGO) เช่น โรตารี

๖.๘ สถานบริการสาธารณสุขนอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุข (กระทรวงศึกษาธิการ/

กระทรวงมหาดไทย/สำนักงานตำราจแห่งชาติ/สภากาชาดไทย/กระทรวงคลัง/เอกชน)

๖.๙ โรงพยาบาลแม่ข่ายในเครือข่ายหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

๖.๑๐ องค์กรอนามัยโลก (World Health Organization : WHO)

๖.๑๑ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)

แผนปฏิบัติภาวะต้านทานโรคโภคิโว

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
แนวทางปฏิบัติที่ ๑ รักษาระดับความครอบคลุมการได้รับวัคซีนของกลุ่มเป้าหมาย (routine) และเร่งดังความครอบคลุมการได้รับวัคซีนไปโลว์ในประชากรกลุ่มเสี่ยง (Supplement Immunization Activity : SIA)									
๑. ให้บริการวัคซีนไปโลว์ตามกำหนดปกติ - จัดหาวัคซีนไปโลว์ชนิดฉีดและชนิดรับประทานและกระจายวัคซีนเพื่อสนับสนุนหน่วยบริการ					๓๕๐	๔๒๐	๔๒๐	- สำนักงานหลักประกันสุขภาพ (สปสช.)	- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา(อย) - กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ - สำนักโรคติดต่อทั่วไป
- จัดหาอุปกรณ์ในการให้วัคซีน					๒.๑	๒.๑	๒.๑	- โรงพยาบาลศูนย์ - โรงพยาบาลทั่วไป - โรงพยาบาลชุมชน - *กทม. - **สถานบริการสาธารณสุขนักสังกัดกระทรวงสาธารณสุข	- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด(สสจ.)
- ให้บริการวัคซีนไปโลว์ชนิดฉีดและชนิดรับประทานแก่เด็กกลุ่มเป้าหมายตามกำหนดปกติรวมทั้งตามเก็บตัวอย่างกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับวัคซีนไม่ครบถ้วน	ร้อยละของระดับความครอบคลุมการได้รับวัคซีนไปโลว์ - อายุ ๑ ปี: ได้รับ ๗๕% - อายุ ๒ ปี: ได้รับ ๘๕% - อายุ ๕ ปี: ได้รับ ๙๕%	≥ ๙๐	≥ ๙๐	≥ ๙๐				- สถานบริการสาธารณสุขชุมชนและนักสังกัดกระทรวงสาธารณสุข - สำนักงานสาธารณสุขทั้งหมด - สำนักงานสาธารณสุขชุมชน - สำนักการแพทย์ กทม. - สำนักอนามัย กทม. - อบต. - อบช.	- สำนักโรคติดต่อทั่วไป - สำนักงานควบคุมฯ - สำนักงานสาธารณสุขทั้งหมด - สำนักการแพทย์ กทม. - สำนักอนามัย กทม.

แผนปฏิบัติการด้านป้องกัน

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
๒. สนับสนุนเอกสารวิชาการ/สื่อสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน	ร้อยละของเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการสนับสนุนเอกสารวิชาการ/สื่อ							- สำนักโรคติดต่อทั่วไป - สำนักงานป้องกันและควบคุมโรค (ศศร.) - สำนักอนามัย กทม. - สำนักงำนสสส.	- สถานบริการสาธารณสุขในเขตฯ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข - สำนักงานสสส. จังหวัด (สสจ.)
๓. รณรงค์ให้วัคซีนโภลิโอเสริมในประชากรกลุ่มเสี่ยง (พื้นที่ความครอบคลุมการได้รับวัคซีนโภลิโอต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ พื้นที่ชายแดนใกล้บริเวณที่เกิดโรคโภลิโอระบาด พื้นที่ที่มีเด็กบุตรแรงงานไทยและต่างด้าว พื้นที่ห่างไกลทຽวกันดารยากต่อการเข้าถึงบริการสาธารณสุข พื้นที่ที่มีโรคคงตืบและห้วยขาด)	ความครอบคลุมของพื้นที่ได้รับวัคซีนเสริมในประชากรกลุ่มเสี่ยง	๒๕๐	๒๕๐	๒๕๐				- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด / อำเภอ - สถานบริการสาธารณสุขควบคุมโรค (ศศร.) - สำนักอนามัย กทม.	- สำนักโรคติดต่อทั่วไป - สำนักงานป้องกันและควบคุมโรค (ศศร.)
- จัดทำและจัดส่งวัคซีนโภลิโอเพื่อใช้ในการรณรงค์ฯ								- สำนักโรคติดต่อทั่วไป - สำนักงานอนามัย - กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์	- รพ.แม่ไทรในเครือข่าย หลักประกันสุขภาพ - สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย) - กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

แผนปฏิบัติการด้านป้องกัน

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
- จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองนำเด็กมารับวัคซีนช่วงรวมครึ่ง								- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด - สำนักงานป้องกันและควบคุมโรค(สคร.) - สำนักอนามัย กทม.	- สถานบริการสาธารณสุข - วสภ. - ผู้อำนวยการ
- ดำเนินการรณรงค์ให้วัคซีนป้องกันเสริมในประชากรกลุ่มเสี่ยง								- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด - สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ - สถานบริการสาธารณสุข - สำนักงานป้องกันและควบคุมโรค (สคร.)	- วสภ. - ผู้อำนวยการ - สำนักโรคติดต่อทั่วไป - สำนักงำนวิชาทั่วไป - สำนักงานป้องกันและควบคุมโรค (สคร.)
๔. ติดตามประเมินผลความครอบคลุมการไดรับวัคซีนป้องกัน - ติดตามความครอบคลุมการไดรับวัคซีนป้องกันในกลุ่มเป้าหมายต่างๆ - สุ่มสำรวจการไดรับวัคซีนป้องกันในประชากรกลุ่มเสี่ยง	ผลการติดตามประเมินผลความครอบคลุมการไดรับวัคซีนป้องกันในกลุ่มเป้าหมายต่างๆ							- สำนักโรคติดต่อทั่วไป - สำนักงานป้องกันและยุทธศาสตร์ (สภย.) ควบคุมโรค - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด - สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ - สำนักงานป้องกันและควบคุมโรค (สคร.)	- สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ (สภย.) - สถานบริการสาธารณสุข

แผนปฏิบัติการด้านโปโล

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
- ประเมินความครอบคลุมการได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันไข้ไข้หวัดใหญ่ในเด็กอายุต่ำกว่า ๕ ปี (ดำเนินการในปี ๒๕๖๑)								- สำนักโรคติดต่อทั่วไป - สำนักงานป้องกันและควบคุมโรค (สคร.)	- สำนักงานสาธารณสุขทั่วไป - อปท. - สำนักงานน้ำมัน กทม.

แนวทางปฏิบัติที่ ๒ เฝ้าระวังโรคพัปภัยล้มเนื้ออ่อนປาดเปี้ยงเฉียบพลัน (Acute Flaccid Paralysis : AFP)

๑. จัดระบบการเฝ้าระวังโรค	อัตราการรายงานผู้ป่วย AFP ในเด็ก	๒ ต่อ	๒ ต่อ	๒ ต่อ				- รพ.สังกัดในและนอกกระทรวงสาธารณสุข	- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.)
- รายงานผู้ป่วยที่มีอาการ AFP ในเด็กอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี	อายุต่ำกว่า ๑๕ ปี	แสน	แสน	แสน				กระทรวงสาธารณสุข	- *กทม.
	กรอบอายุ	ประชาชาติ	ประชาชาติ	ประชาชาติ					- สำนักงำນวิทยา
	ต่ำกว่า	ต่ำกว่า	ต่ำกว่า	ต่ำกว่า					- สำนักโรคติดต่อทั่วไป
	๑๕ ปี	๑๕ ปี	๑๕ ปี	๑๕ ปี					- สำนักงานป้องกันและควบคุมโรค (สคร.)
- เก็บและส่งตัวอย่างเชิงจราจรผู้ป่วย AFP เพื่อส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ	ร้อยละของผู้ป่วย AFP ที่ได้รับการเก็บ	๒ ๘๐	๒ ๘๐	๒ ๘๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	- รพ.สังกัดในและนอกกระทรวงสาธารณสุข	- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.)
	อุจาระส่งตรวจตามเกณฑ์ (เก็บตัวอย่าง ๒ ครั้งทั่งกันอย่าง				บาท	บาท	บาท		- *กทม.
									- สำนักงำนวิทยา
									- สำนักโรคติดต่อทั่วไป
									- สำนักงานป้องกันและควบคุมโรค (สคร.)

แผนปฏิบัติภาวะถังโลหิต

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๔๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๔๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
	น้อย ๒๕ ข้ามeng แต่ไม่เกิน ๑๕ วัน นับจากวันที่เริ่มมีอาการอ่อนแรง)								ควบคุมโรค (สคร.)
-ค้นหาผู้ป่วยเชิงรุกในจังหวัดที่มีรายงานผู้ป่วยไม่ถึงเกณฑ์					๑	๑	๑	- สำนักระบบวิทยา - สำนักงานป้องกันและควบคุมโรค(สคร.) - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด - *กทม.	- รพ.สังกัดในและนอกกรุงเทพฯสาธารณสุข
๓. ติดตามประเมินความเสี่ยง จังหวัดที่มีเขตพื้นที่ติดต่อ กับประเทศเพื่อนบ้านที่มีโรคโลหิต และจังหวัดที่มีความเสี่ยง	รายงานติดตามประเมินความเสี่ยง				๐.๓	๐.๓	๐.๓	- สำนักโรคติดต่อทั่วไป - สำนักระบบวิทยา - สำนักงานป้องกันและควบคุมโรค(สคร.)	- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด(สส.) - *กทม.
แนวทางปฏิบัติที่ ๓ เฝ้าระวังเชื้อไวรัสโลหิตทางห้องปฏิบัติการ									
๑. จัดระบบห้องปฏิบัติการและระบบจัดส่งตัวอย่าง	ระบบห้องปฏิบัติการ และระบบจัดส่ง							กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์	

แผนปฏิบัติการด้านเบสิก

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
- จัดทำวัสดุอุปกรณ์และน้ำยาตรวจทางห้องปฏิบัติการ	ตัวอย่างที่นำมาตรวจ								
- ตรวจสอบอย่างอุจจาระผู้ป่วย AFP เพื่อแยกเชื้อไวรัส เปโลโวทางห้องปฏิบัติการ								กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์	
- สุมประเมินการป่นเปอนของไวรัสเปโลโวในสิ่งแวดล้อม								กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์	
- กักเก็บและทำลายสิ่งตรวจที่อาจป่นเปอนเชื้อไวรัสเปโลโว								กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์	
แนวทางปฏิบัติที่ ๔ สอบสวนโรคในผู้ป่วย AFP และควบคุมโรคตามเกณฑ์กำหนด									
๑. จัดระบบการสอบสวนและควบคุมโรค	ร้อยละของผู้ป่วย AFP ได้รับการสอบสวนโรคภายใน๔๘ ชั่วโมง หลังพบผู้ป่วย	≥ ๙๐	≥ ๙๐	≥ ๙๐				- โรงพยาบาลศูนย์	- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด(สสจ)
- การสอบสวนผู้ป่วย AFP								- โรงพยาบาลทั่วไป	- *กทม.
								- โรงพยาบาลชุมชน	- สำนักงำนบาดวิทยา
								- ศูนย์บริการสาธารณสุขของ กทม.	
- การติดตามผู้ป่วย AFP เมื่อครบ ๖๐ วัน หลังเริ่มมีอาการอ่อนแรง	ร้อยละของผู้ป่วย AFP ที่ได้รับการติดตามเมื่อครบ ๖๐ วัน หลังเริ่มมีอาการอ่อนแรง	≥ ๙๐	≥ ๙๐	≥ ๙๐				- โรงพยาบาลศูนย์	- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด(สสจ)
								- โรงพยาบาลทั่วไป	- *กทม.
								- โรงพยาบาลชุมชน	- สำนักงำนบาดวิทยา
								- ศูนย์บริการสาธารณสุขของ กทม.	

แผนปฏิบัติการด้านนโยบาย

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
- การให้ความชื่นเพื่อการควบคุม โดยพิจารณาจากความ ครอบคลุมการได้รับความเป็น ไปในที่สุดตามเกณฑ์กำหนด โดย AFP	ร้อยละของผู้ป่วย AFP ได้รับการ ควบคุมโรคภายใน ๗๒ ชั่วโมง หลังพบ ผู้ป่วย AFP	≥ ๙๐	≥ ๙๐	≥ ๙๐				- โรงพยาบาลศูนย์ - โรงพยาบาลทั่วไป - โรงพยาบาลชุมชน - ศูนย์บริการสาธารณสุข ของ กทม.	- สำนักงานสาธารณสุข จังหวัด (สสจ.) - *กทม. - สำนักงระบบวิทยา

*สำนักอนามัย / สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร

**กระทรวงศึกษาฯ/มหาดไทย/สำนักงานตำรวจแห่งชาติ/ สภากาชาด/กลาโหม/เอกสาร

แผนปฏิบัติการ

กำจัดโรคหัด

๑. หลักการและเหตุผล :

โรคหัดเป็นโรคไข้ออกผื่นชนิดหนึ่ง เป็นโรคที่มีความสำคัญมากโรคหนึ่ง เพราะอาจมีโรคแทรกซ้อนทำให้เด็กเสียชีวิตได้ โรคแทรกซ้อนที่สำคัญ ได้แก่ สมองอักเสบ ปอดบวม หลอดลมอักเสบ เยื่อบุห笳อักเสบ หูอักเสบ และอุจจาระร่วง หากได้รับการรักษาล่าช้า อาจทำให้เกิดอันตรายดังแก่เสียชีวิตได้ หรือแม้ไม่เสียชีวิตก็ทำให้ต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลเป็นเวลานาน เป็นการบั่นทอนพัฒนาการและการเจริญเติบโตของเด็ก ในเด็กใดหรือผู้ใหญ่ทำให้ต้องหยุดเรียน หยุดงาน เกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจ และยังเป็นแหล่งแพร่โรคไปยังเด็กเล็กที่มีภูมิคุ้มกันโรคต่ำได้ ปัจจุบัน ทุกประเทศทั่วโลกต่างให้ความสำคัญกับโรคนี้ โดยกำหนดเป็นโรคที่จะต้องกำจัดให้เหลือผู้ป่วยน้อยที่สุด โดยประเทศไทยเขตภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กำหนดให้มีผู้ป่วยเหลือไม่เกิน ๑ ต่อประชากรทุกกลุ่มอายุล้านคน ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ และในอนาคตนานาชาติจะได้ตั้งเป้าหมายจนถึงขั้นการลดลงโรคหัดให้หมดไปในที่สุด ดังนั้น เพื่อร่วมขับเคลื่อนการดำเนินงานดังกล่าวพร้อมกับนานาประเทศ ประเทศไทยจึงควรเร่งรัดดำเนินการกำจัดโรคหัดอย่างจริงจัง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายได้ทันภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓

๒. เป้าหมายลดโรค :

- อัตราป่วยยืนยันโรคหัดไม่เกิน ๕ ต่อประชากรทุกกลุ่มอายุล้านคน (ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๒)
- อัตราป่วยยืนยันโรคหัดไม่เกิน ๑ ต่อประชากรทุกกลุ่มอายุล้านคน (ปี พ.ศ. ๒๕๖๓)

๓. ตัวชี้วัดที่สำคัญ :

- ร้อยละของระดับความครอบคลุมการได้รับวัคซีนหัด – คงทุม – หัดเยอรมันในเด็กกลุ่มเป้าหมาย ไม่น้อยกว่า ๘๕
- อัตราการรายงานผู้ป่วยไข้ออกผื่น หรือ ผู้ป่วยที่แพทย์สงสัยโรคหัดหรือหัดเยอรมันไม่น้อยกว่า ๒ ต่อแสนประชากรทุกกลุ่มอายุ
- ร้อยละของการสอนสวนโรคผู้ป่วยไข้ออกผื่น หรือ ผู้ป่วยที่แพทย์สงสัยโรคหัดหรือหัดเยอรมันภายใน ๔๕ ชั่วโมงหลังพบผู้ป่วยไม่น้อยกว่า ๘๐
- ร้อยละของผู้ป่วยไข้ออกผื่น หรือ ผู้ป่วยที่แพทย์สงสัยโรคหัดหรือหัดเยอรมันที่ส่งตรวจยืนยันทางห้องปฏิบัติการไม่น้อยกว่า ๘๐

๔. แนวทางปฏิบัติ :

- ๔.๑ รักษาและดับความครอบคลุมการได้รับวัคซีนหัด – คงทุม – หัดเยอรมัน ของกลุ่มเป้าหมาย (routine) และเร่งรัดความครอบคลุมการได้รับวัคซีนหัดในประชากรกลุ่มเสี่ยง (Supplement Immunization Activity : SIA)
- ๔.๒ เฝ้าระวังผู้ป่วยที่มีอาการไข้ออกผื่น หรือผู้ป่วยที่แพทายสังสัยโรคหัดหรือหัดเยอรมัน
- ๔.๓ เฝ้าระวังทางห้องปฏิบัติการเพื่อตรวจยืนยันโรคหัด
- ๔.๔ สอดสูนผู้ป่วยไข้ออกผื่น หรือผู้ป่วยที่แพทายสังสัยโรคหัดหรือหัดเยอรมันและควบคุมโรค ตามเกณฑ์กำหนด

๕. พื้นที่เป้าหมาย : ประชากรกลุ่มเป้าหมายในทุกพื้นที่ทั่วประเทศ

๖. หน่วยงานดำเนินการ :

❖ หน่วยงานหลัก

๖.๑ กระทรวงสาธารณสุข

- กรมควบคุมโรค
  - สำนักโรคติดต่อทั่วไป
  - สำนักกระบาดวิทยา
  - สำนักงานป้องกันควบคุมโรค (สคร.)
- สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
  - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.)
  - โรงพยาบาลศูนย์ (รพศ.)
  - โรงพยาบาลทั่วไป (รพท.)
  - โรงพยาบาลชุมชน (รพ.สต.)
- กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

๖.๒ สถานบริการสาธารณสุขนอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

๖.๓ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)

๖.๔ กรุงเทพมหานคร

- สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร
- สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร
- ศูนย์บริการสาธารณสุขของ กทม.

๖.๕ สถาบันอาหาร

❖ หน่วยสนับสนุน ได้แก่

๖.๗ กระทรวงสาธารณสุข

- กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.)

๖.๘ ประธานราชวิทยาลัยและสมาคมวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

๖.๙ องค์กรไม่แสวงหาผลกำไร (NGO) เช่น โรคตระ

๖.๑๐ สถานบริการสาธารณสุขนอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุข (กระทรวงศึกษาธิการ/ กระทรวงมหาดไทย/สำนักงานตำรวจนครบาล/สถาบันอาหาร/กระทรวงกลาโหม/เอกชน)

๖.๑๑ องค์กรอนามัยโลก (World Health Organization:WHO)

๖.๑๒ กระทรวงมหาดไทย

- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบต.)

๖.๑๓ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)

แผนปฏิบัติกำจัดโรคหัด

มาตรการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
แนวทางปฏิบัติที่ ๑ รักษาระดับความครอบคลุมการได้รับวัคซีนหัด - คางทูม - หัดเยอรมัน ของกลุ่มเป้าหมาย (routine) และเร่งดดความครอบคลุมการได้รับวัคซีนหัดในประชากรกลุ่มเสี่ยง (Supplement Immunization Activity : SIA)									
๑. ให้บริการวัคซีนหัด - คางทูม - หัดเยอรมัน ตามกำหนดปกติ	ความครอบคลุมการได้รับวัคซีนหัด-คางทูม-หัดเยอรมัน	≥๗๕	≥๙๕	≥๙๕					
- จัดทำวัคซีนหัด - คางทูม - หัดเยอรมันและราย วัคซีนเพื่อสนับสนุนหน่วย บริการ					๒๖๐	๒๖๐	๒๖๐	- สำนักงานหลักประกัน สุขภาพ (สปสช.)	- สำนักงานคณะกรรมการ อาหารและยา(อย.) - กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ - สำนักโรคติดต่อทั่วไป
- จัดทำอุปกรณ์ในการให้วัคซีน					๔.๒	๔.๒	๔.๒	- โรงพยาบาลศูนย์ - โรงพยาบาลทั่วไป - โรงพยาบาลชนบท - กทม. - **สถานบริการ สาธารณสุของค์สังกัด กระทรวงสาธารณสุข	- สำนักงานสาธารณสุข จังหวัด(สสจ.)
- ให้บริการวัคซีนหัด - คางทูม - หัดเยอรมัน แก่เด็ก กลุ่มเป้าหมายตามกำหนด ปกติ รวมทั้งติดตามเก็บตกใน	ร้อยละของระดับ ความครอบคลุมการ ได้รับวัคซีนหัด - คางทูม - หัด	≥ ๙๕	≥ ๙๕	≥ ๙๕				- สถานบริการสาธารณสุข ในส่วนองค์สังกัดกระทรวง สาธารณสุข	- สำนักโรคติดต่อทั่วไป - สำนักงำนばかりวิทยา - สำนักงานสาธารณสุข จังหวัด(สสจ.)

แผนปฏิบัติการจัดโรคหัด

มาตรการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย		งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๔๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๔๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก
กลุ่มเป้าหมายที่ต้องรักษาไม่ให้ระบาดขึ้นใน ครบทั่ว	เยอรมัน - อายุ ๑ ปี ไดรบ ๑ ครั้ง - อายุ ๓ ปี ไดรบ๒ ครั้ง							- กทม. - อบต. - อบส.
๒. สนับสนุนเอกสารวิชาการ / สื่อสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน							- สำนักโรคติดต่อทั่วไป - สำนักงานป้องกันและ ควบคุมโรค (สคร.) - สำนักอนามัย กทม. - สำนักงานสาธารณสุข จังหวัด (สสจ.)	- สถานบริการสาธารณสุข ในແຂນອກสังกัดกระทรวง สาธารณสุข - สำนักงานสาธารณสุข จังหวัด (สสจ.)
๓. รณรงค์ให้วัคซีนหัด - หัด เยอรมันเสริมในกลุ่มเสี่ยง (พื้นที่ความครอบคลุมการ ไดรบวัคซีนหัดต่ำกว่าร้อยละ ๕๕ พื้นที่เดียวกันตรงงาน ไทยและต่างด้าว พื้นที่ห้ามใกล้ ทุรกันการยกต่อการเข้าถึง บริการสาธารณสุข)	กิจกรรมการรณรงค์ ให้วัคซีนหัด - หัด เยอรมันเสริมในกลุ่ม เสี่ยง	≥ ๙๕	≥ ๙๕	≥ ๙๕			- สำนักงานสาธารณสุข จังหวัด (สสจ.) - สถานบริการ สาธารณสุข - สำนักอนามัย กทม.	- สำนักโรคติดต่อทั่วไป - สำนักงานป้องกันและ ควบคุมโรค (สคร.)
- จัดทำและจัดส่งวัคซีนเพื่อ ^๑ ใช้ในการรณรงค์ฯ							- สำนักโรคติดต่อทั่วไป	- รพ.แม่ร้ายในเครือฯ หลักประกันสุขภาพ - สำนักงานคณะกรรมการ อาหารและยา (อย.) - กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

แผนปฏิบัติการจัดตั้งโรคหัด

มาตรการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย		งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก
- จัดหาอุปกรณ์ในการให้ วัคซีน							<ul style="list-style-type: none"> - โรงพยาบาลศูนย์ - โรงพยาบาลทั่วไป - โรงพยาบาลชุมชน - *กทม. - **สถานบริการสาธารณสุขสังกัดนอกกรุงเทพฯ 	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด(สสจ.) - สำนักอนามัย กทม.
- จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ให้ ผู้ป่วยองำเด็กมารับวัคซีน ช่วงรถรุนค่า							<ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด(สสจ.) - สำนักงานป้องกันและควบคุมโรค (สคร.) - สำนักอนามัย กทม. 	<ul style="list-style-type: none"> - สถานบริการสาธารณสุข - ผู้นำชุมชน
- ดำเนินการรณรงค์ให้วัคซีน หัด/หัดเยอรมันเสริมในกลุ่ม เด็ก							<ul style="list-style-type: none"> - สถานบริการสาธารณสุขจังหวัด(สสจ.) - สำนักงานป้องกันและควบคุมโรค (สคร.) - กรมสนับสนุนบริการสุภาพ 	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด(สสจ.) - สำนักงานป้องกันและควบคุมโรค (สคร.) - ผู้นำชุมชน - สำนักโรคติดต่อทั่วไป - สำนักழบกิจวิทยา - สำนักงานป้องกันและควบคุมโรค (สคร.) - กรมสนับสนุนบริการสุภาพ

แผนปฏิบัติการจัดโรคหัด

มาตรการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
๔. ติดตามประเมินผลความ ครอบคลุมการได้รับวัคซีน - ติดตามความครอบคลุมการ ได้รับวัคซีน หัด-คางทูม- หัดเยอรมัน ใน กลุ่มเป้าหมายต่างๆ								- สำนักโรคติดต่อทั่วไป - สำนักงานป้องกันและ ควบคุมโรค (สคร.) - สำนักงานสาธารณสุข จังหวัด (สสจ.) - สำนักงานสาธารณสุข อำเภอ (สสอ.) - สำนักอนามัย กทม.	- สำนักนโยบายและ ยุทธศาสตร์ (สนย.) สถานบริการสาธารณสุข
สู่มำざมการได้รับวัคซีนหัด - คางทูม - หัดเยอรมัน ร่วมกับวัคซีนพื้นฐาน ใน ประชากรกลุ่มเสี่ยง					รวมอยู่ในการสำรวจร่วมกับวัคซีน หัดพื้นฐานในแผนการควบคุม โรคติดต่อที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีน			- สำนักโรคติดต่อทั่วไป - สำนักงานป้องกันและ ควบคุมโรค (สคร.) - สำนักงานสาธารณสุข จังหวัด (สสจ.) - สำนักอนามัย กทม.	สถานบริการสาธารณสุข
ประเมินความครอบคลุมการ ได้รับวัคซีนหัด - คางทูม - หัดเยอรมัน ร่วมกับวัคซีนพื้น ฐานในประชากร กลุ่มเป้าหมายทุก ๕ ปี (ดำเนินการในปี ๒๕๖๑)								- สำนักโรคติดต่อทั่วไป - สำนักงานป้องกันและ ควบคุมโรค (สคร.) - สำนักงานสาธารณสุข จังหวัด (สสจ.) - สำนักอนามัย	- สำนักงานสาธารณสุข จังหวัด (สสจ.) - อบต. - สำนักอนามัย

แผนปฏิบัติกำจัดโรคหัด

มาตรการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๔๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๔๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
แนวทางปฏิบัติที่ ๒ เฝ้าระวังผู้ป่วยไข้ออก冷น์ หรือผู้ป่วยที่แพทย์สงสัยโรคหัด หรือหัดเยอรมัน									
๑. จัดระบบการเฝ้าระวังโรค									
- รายงานผู้ป่วยที่มีอาการไข้ออก冷น์ หรือผู้ป่วยที่แพทย์สงสัยโรคหัด/หัดเยอรมัน	อัตราการรายงานผู้ป่วยไข้ออก冷น์ หรือผู้ป่วยที่แพทย์สงสัยโรคหัด หรือหัดเยอรมัน	๒ ต่อ ผู้ป่วยไข้ออก冷น์ หรือผู้ป่วยที่แพทย์สงสัยโรคหัด หรือหัดเยอรมัน	๒ ต่อ แสน	๒ ต่อ แสน	๒ ต่อ แสน	๒ ต่อ แสน	๒ ต่อ แสน	รพ.สังกัดในและนอก กระทรวงสาธารณสุข	- สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สสส.) -* กม. - สำนักงำนดูแลเด็กฯ - สำนักโรคติดต่อทั่วไป - สำนักงานป้องกันและควบคุมโรค (ศศร.)
- เก็บตัวอย่างส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการตามแนวทางการกำจัดโรคหัด	ร้อยละของผู้ป่วยไข้ออก冷น์หรือผู้ป่วยที่แพทย์สงสัยโรคหัด หรือหัดเยอรมันที่ส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการได้ตามเกณฑ์	๘๐	๘๐	๘๐	๒๕,๐๐๐ บาท	๒๕,๐๐๐ บาท	๒๕,๐๐๐ บาท	รพ.สังกัดในและนอก กระทรวงสาธารณสุข	- สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สสส.) -* กม. - สำนักงำนดูแลเด็กฯ - สำนักโรคติดต่อทั่วไป - สำนักงานป้องกันและควบคุมโรค (ศศร.)
แนวทางปฏิบัติที่ ๓ เฝ้าระวังเชื้อไวรัสหัดทางห้องปฏิบัติการ									
๑. จัดระบบห้องปฏิบัติการและระบบจัดส่งตัวอย่าง									
- จัดหาวัสดุอุปกรณ์และน้ำยาตรวจทางห้องปฏิบัติการ								กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์	- สำนักโรคติดต่อทั่วไป

แผนปฏิบัติการจัดโรคหัด

มาตรการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
- ตรวจด้วงป่ายเลือดทางห้องปฏิบัติการเพื่อวินิจฉัยโรคหัด	ร้อยละของการรายงานผลภายใน ๔๙ ชั่วโมง หลังจากได้รับตัวอย่าง	๘๐	๘๐	๘๐				กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์	- สำนักโรคติดต่อทั่วไป - สำนักระบบวิทยา - สำนักงานป้องกันและควบคุมโรค (สคร.) - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.) - หน่วยบริการ - *กทม.

แนวทางปฏิบัติที่ ๔ สอบสวนโรคผู้ป่วยไข้ออกเฝن หรือผู้ป่วยที่แพทย์สงสัยโรคหัด หรือหัดเยอรมัน

๑. จัดระบบการสอบสวนและควบคุมโรค									
-ลงพื้นที่สอบสวนผู้ป่วย / ตรวจสอบความครอบคลุมการได้รับวัคซีนหัด - คางทูม - หัดเยอรมัน	ร้อยละของการสอบสวนผู้ป่วยไข้ออกเฝนหรือแพทย์สงสัยโรคหัด หรือหัดเยอรมันภายใน ๔๙ ชั่วโมงหลังผู้ป่วย	๘๐	๘๐	๘๐				- โรงพยาบาลศูนย์ - โรงพยาบาลทั่วไป - โรงพยาบาลชุมชน - ศูนย์บริการสาธารณสุขของ กทม.	- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด(สสจ.) - *กทม. - สำนักระบบวิทยา
-ให้วัคซีนเพื่อการควบคุมโรค								- สถานบริการสาธารณสุข - ศูนย์บริการสาธารณสุขของ กทม.	- สสจ. - *กทม. - สำนักระบบวิทยา

แผนปฏิบัติการ

การกำจัดโรคพิษสุนัขบ้า

๑. หลักการและเหตุผล :

โรคพิษสุนัขบ้า เป็นโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคนที่นับว่าเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญ ผู้ที่ติดเชื้อ หากแสดงอาการแล้วต้องเสียชีวิตทุกราย แต่โรคนี้สามารถป้องกันได้ด้วยการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าที่ครบชุดตามกำหนดนัด โดยกลุ่มประเทศในสมาชิกอาเซียนกำหนดไว้ให้พื้นที่ในภูมิภาคปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดขององค์กรอนามัยโลก (WHO) และองค์การโรคระบาดสัตว์ระหว่างประเทศ (OIE)

ประเทศไทยซึ่งเป็นประเทศหนึ่งที่ยังพบโรคพิษสุนัขบ้าทั้งในคนและสัตว์ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข จึงร่วมกับกรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์การกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าให้หมดไปภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อให้เป็นแผนแม่บทในการป้องกัน ควบคุม และกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าในประเทศไทย จึงจำเป็นต้องมีมาตรการการป้องกันควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า เพื่อให้บรรลุเป้าหมายไม่พบผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้าในประเทศไทย

๒. เป้าหมายลดโรค : ไม่พบโรคพิษสุนัขบ้าในคนและสัตว์ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓

๓. ตัวชี้วัดที่สำคัญ :

เป้าหมายการลดโรค	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑
จำนวนผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้าในประเทศไทย (ราย)	๐	๐	๐
จำนวนหัวสัตว์ที่พบเชื้อโรคพิษสุนัขบ้า	<ร้อยละ ๓๐ ของจำนวน ตัวอย่างทั้งหมด	<ร้อยละ ๒๕ ของจำนวน ตัวอย่างทั้งหมด	<ร้อยละ ๒๐ ของจำนวน ตัวอย่างทั้งหมด

๔. แนวทางปฏิบัติ:

- ๔.๑ บูรณาการการดำเนินงานกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าในทุกระดับให้เป็นในทิศทางเดียวกัน
- ๔.๒ การพัฒนาองค์ความรู้ นวัตกรรม งานวิจัย เกี่ยวกับการเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า
- ๔.๓ การติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานกำจัดโรคพิษสุนัขบ้า

๕. พื้นที่เป้าหมาย : ทุกจังหวัดในประเทศไทย

๖. หน่วยงานดำเนินการ:

❖ หน่วยงานหลัก

๖.๑ กระทรวงสาธารณสุข

- กรมควบคุมโรค
  - สำนักโรคติดต่อทั่วไป
- สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (สป.)
  - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.)
  - สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ (สสอ.)
  - โรงพยาบาลศูนย์ (รพศ.)
  - โรงพยาบาลทั่วไป (รพท.)
  - โรงพยาบาลชุมชน (รพช.)
  - โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต)

๖.๒ โรงพยาบาลนอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

๖.๓ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- กรมปศุสัตว์
  - สำนักควบคุมป้องกันและบำบัดโรคสัตว์
  - สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด (ปศจ.)
  - สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ (ปศอ.)

๖.๔ กระทรวงมหาดไทย

- สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
  - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)

๖.๕ สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร

๖.๖ สถานเสาวภา สภาพาชາดไทย

❖ หน่วยสนับสนุน ได้แก่

๖.๗ กระทรวงสาธารณสุข

- กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

๖.๘ สถานเสาวภา สภาพาชາดไทย

๖.๙ โรงพยาบาลนอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

๖.๑๐ กระทรวงศึกษาธิการ

- สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา

๖.๑๑ องค์กรไม่แสวงหาผลกำไร (NGO)

แผนปฏิบัติการสำหรับจัดการภัยคุกคาม

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๑๕๕๘	๑๕๖๐	๑๕๖๑	๑๕๕๘	๑๕๖๐	๑๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
แนวทางปฏิบัติที่ ๑ บรรณาการการดำเนินงานกำจัดโรคพิษสุนัขบาในทุกราชบุรีที่เป็นโรคพิษสุนัขบา									
๑. โครงการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือการกำจัดโรคพิษสุนัขบา	ร้อยละของจังหวัดที่มีโครงการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือการกำจัดโรคพิษสุนัขบา	๖๐	๘๐	๑๐๐	๒	๑.๕	๑.๕	- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.)	- ปศุสัตว์จังหวัด (ปศจ.) - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) - สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร - สำนักงานคณะกรรมการอุตสาหกรรม
๑.๑ จัดประชุม เพื่อจัดทำ MOU ระหว่าง สาธารณสุข ปศุสัตว์ และ อปท. ในระดับพื้นที่									
๑.๒ จัดตั้งคณะกรรมการคุณทำงาน และกำหนดบทบาทหน้าที่ทุกราชบุรี									
๑.๓ จัดประชุมเครือข่าย เพื่อจัดทำแผนงานโครงการและแผนปฏิบัติการร่วมกันทุกภาคส่วนให้เป็นไปตามที่ศึกษาได้									
๒. โครงการเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบาในคน	ร้อยละของผู้สมัครสัมมารยาทที่ได้รับการฉีดวัคซีน	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๕๐๐,๐๐๐ บาท	๕๐๐,๐๐๐ บาท	๕๐๐,๐๐๐ บาท	- สำนักโรคติดต่อทั่วไป	
๒.๑ สำรวจสถานที่อยู่อาศัยของคนที่เดินทางกลับมาจากประเทศเพื่อนบ้านที่มีการระบาดของโรคพิษสุนัขบา									
๒.๒ พนักงานเฝ้าระวังโรคในพื้นที่					๒	๒	๒	- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.)	
๒.๓ จัดประชุมถ่ายทอดองค์									

แผนปฏิบัติกำจัดโรคพิษสุนัขบ้า

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
ความรู้ด้านการเฝ่าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าให้กับ บุคลากรในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - ค้นหาติดตามผู้ถูกสัตว์กัดให้มา รับวัคซีนป้องกันโรคทุกราย								- สำนักงานสาธารณสุข อําเภอ (สสอ.)	
๓. โครงการเฝ่าระวังโรคพิษสุนัข บ้าในสัตว์								- กรมปศุสัตว์ - ปศุสัตว์จังหวัด	- สำนักงานสาธารณสุข จังหวัด (สสจ.)
๔.๑ การเพิ่มประสิทธิภาพในการ นำส่งตัวอย่างระบบเฝ่าระวังโรค พิษสุนัขบ้าเขิงรุก	ร้อยละจำนวน ตัวอย่าง	๘๐	๘๐	๘๐	๕	๕	๕	ล้านบาท	- องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น (อปท.) - สถานีสภาพ สภาพอากาศไทย
๔. โครงการสร้างพื้นที่ปลอดโรค พิษสุนัขบ้า	ร้อยละของ อปท. ที่ มีโครงการสร้างพื้นที่ ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า	๘๐	๘๐	๑๐๐				- องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น (อปท.) - สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร	- สป. (สสจ./สสอ.) - กรมปศุสัตว์ (ปศจ./ ปศอ.)
๔.๒ โครงการป้องกันโรคพิษสุนัข บ้าในคน	ร้อยละของจังหวัดที่มี การมีกิจกรรมรณรงค์	๖๐	๗๐	๘๐	๓๔	๓๔	๓๔	- สำนักงานสาธารณสุข จังหวัด (สสจ.)	- สำนักงานปศุสัตว์ จังหวัด (ปศจ.)
๔.๓ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์การเลี้ยง สุนัขกาวี 並將ป้องกันไม่ให้ถูกสุนัข กัดและคุ้มครองเมื่อถูกกัด								- สำนักงานสาธารณสุข อําเภอ (สสอ.) - องค์กรปกครองส่วน	- สำนักงานปศุสัตว์ อําเภอ (ปศอ.) - องค์กรปกครองส่วน

แผนปฏิบัติการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
๕.๑.๑ จัดรณรงค์ประชาสัมพันธ์โครงการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ในช่วงเดือน มี.ค. - เม.ย.									ท้องถิ่น (อปท.) - สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร
๕.๑.๒ จัดกิจกรรม “วันป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าโลก”									
๖. โครงการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้านสัตว์								- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) - สำนักงานคณะกรรมการอุตสาหกรรมฯ	- NGOs
๖.๑ การเขียนทะเบียนสุนัข	๑. ร้อยละของสุนัขที่เขียนทะเบียน	๘๐	๙๐	๑๐๐	๑๘๐	๑๙๐	๑๙๐	- สำนักงานน้ำมัน กฟม. - กรมปศุสัตว์	- สำนักงานคณะกรรมการอุตสาหกรรมฯ
๖.๒ ฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้านสัตว์	๒. ได้รับการฉีดวัคซีน								
๖.๓ การบริหารจัดการสุนัขจรจัด	๓. ร้อยละของสุนัขที่จัดการจรจัดที่สำรวจน้ำ/ชั้นทะเบียนได้รับการคุมกำเนิด	๒๐	๒๕	๓๐	๔๐	๔๐	๔๐		
๖.๓.๑ คุ้มกำนั่นประทักษิณ									
๖.๓.๒ บังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องและการจัดระเบียบสุนัขจรจัด									
๖.๓.๓ สนับสนุนการบริหารจัดการสุนัขจรจัด					๐.๓	๐.๓	๐.๓		
๖.๓.๔ โครงการจัดทำทุนในการบริหารจัดการ									

แผนปฏิบัติกำจัดโรคพิษสุนัขบ้า

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
๗. โครงการควบคุมโรคเมื่อเกิดโรคพิษสุนัขบ้า								- สถานบริการ (รพศ., รพท., รพช. และ รพ. นอกสังกัด ก.สธ.)	- สป. (สสจ./สสอ.)
๗.๑ กรณีพบผู้ป่วยสงสัยว่าเป็นโรคพิษสุนัขบ้า	๑. ร้อยละของผู้ป่วยสงสัยว่าเป็นโรคพิษสุนัขบ้าได้รับการตรวจตามแนวทางเดียว	๙๐	๙๐	๙๐				- สถานเสาวภา	
๗.๑.๑ เก็บตัวอย่างส่งตรวจเพื่อวินิจฉัยยืนยันโรคพิษสุนัขบ้าตามแนวทางที่กำหนด	บริบูรณ์							- สำนักงานคณะกรรมการอุนต์ศึกษา	
๗.๒ กรณีพบผู้ป่วย/ผู้เดียวกับโรคพิษสุนัขบ้า	๒. ร้อยละของจังหวัดที่ดำเนินการตามมาตรการที่กำหนด (กรณีพบผู้ป่วย/ผู้เดียวกับโรคพิษสุนัขบ้า)	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐				- สถาบันบริการ - กรมปศุสัตว์ (ปศจ./ปศอ.) - โรงพยาบาลศูนย์ - โรงพยาบาลทั่วไป - อปท. - สำนักอนามัย กม.	สถาบันบริการ - โรงพยาบาลศูนย์ - โรงพยาบาลทั่วไป - โรงพยาบาลชุมชน - โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล - และโรงพยาบาลลอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุข
๗.๒.๑ รายงานคณิตกรรมการโรคติดต่อจังหวัด/ กทม. ทราบภายใน ๒๔ ชม.									
๗.๒.๒ ลงทะเบียนที่สอบสวนและควบคุมโรครวมกันภายใน ๒๔ ชม.									
๗.๒.๓ เปิดศูนย์ประสานงานร่วมระหว่างหน่วยงาน									
๗.๒.๔ ค้นหาผู้สัมภาระครุภัณฑ์ให้มารับบริการฉีดวัคซีน									
๗.๒.๕ ฉีดวัคซีนสุนัขรอบดูแลโดยโรคในรั้ม ๓ กม.									
๗.๒.๖ สื่อสารความเสี่ยงระดับพื้นที่									

แผนปฏิบัติการกำจัดโรคพิษสุนัขบ้า

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
๗.๓ กรณีพบบุคคลเสี่ยงเชื้อโรคพิษสุนัขบ้า หรือสงสัยโรคดังข้อมูล อีกเช่นที่ไม่ทราบสาเหตุ “ทุกราย” ให้ส่ง “เนื้อสมอง” ตรวจวินิจฉัยโรคพิษสุนัขบ้า									
แนวทางปฏิบัติที่ ๒ การพัฒนาองค์ความรู้ นวัตกรรม งานวิจัย เกี่ยวกับการเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า									
๑. โครงการพัฒนาองค์ความรู้ นวัตกรรม งานวิจัย การเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า	จำนวนองค์ความรู้/ นวัตกรรม/งานวิจัย	๓	๓	๓	๐.๕	๐.๕	๐.๕	- กรมควบคุมโรค - กรมปศุสัตว์ - สำนักงานคณะกรรมการ อนุศึกษา ^๑ - สถาบันสุราษฎร์ฯ	
๒. โครงการพัฒนาบุคลากรเพื่อกำดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า (อสป. อสม.)	ร้อยละของจำนวน บุคลากรที่ได้รับการฝึกอบรมการป้องกันควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า ตามเกณฑ์	๘๐	๘๐	๘๐	๑๒	๑๒	๑๒	- กรมปศุสัตว์ - กรมควบคุมโรค	
แนวทางปฏิบัติที่ ๓ การติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานกำจัดโรคพิษสุนัขบ้า									
๑. โครงการติดตามประเมินผลการดำเนินงานกำจัดโรคพิษสุนัขบ้า	รายงานผลการติดตามประเมินผล การดำเนินงานกำจัดโรคพิษสุนัขบ้า	๑	๑	๑	๑	๑	๑	- กรมควบคุมโรค - กรมปศุสัตว์	

แผนปฏิบัติการ ยุติปัญหาเอ็ส

๑. หลักการและเหตุผล :

ปัจจุบันการติดเชื้อเอชไอวีรายใหม่และการเสียชีวิตที่เกี่ยวเนื่องจากเอ็สในประเทศไทยลดลงมาก เมื่อเทียบกับสถานการณ์ก่อนหน้านี้ อย่างไรก็ตาม เอ็สยังคงเป็นความท้าทายด้านสุขภาพและความมั่นคง ของประเทศไทยและทั่วโลก ในการประชุมสมัชชาสหประชาชาติ พ.ศ.๒๕๕๔ ผู้นำระดับโลกได้ให้คำมั่น สัญญาที่จะป้องกันแก้ไขปัญหาเอ็สและแสดงเจตนา สำหรับ “สู่เป้าหมายที่เป็นศูนย์” ประกอบด้วย (๑) ไม่มีผู้ติดเชื้อรายใหม่ (๒) ไม่มีการตายเนื่องจากเอ็สและ (๓) ไม่มีการติดต่อและเลือกปฏิบัติ โดยได้กำหนดเป้าหมาย ที่ท้าทาย ที่จะลดผู้ติดเชื้อรายใหม่ลงครึ่งหนึ่งในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จในการยุติปัญหาเอ็ส ในปี พ.ศ.๒๕๗๗ และเพื่อปฏิบัติตามสัญญานี้ ประเทศไทยได้กำหนดเป้าหมายที่จะยุติปัญหาเอ็สในปี พ.ศ.๒๕๗๗ เช่นกัน คือการไม่มีเด็กติดเชื้ออาเมริกาเกิดการติดเชื้อรายใหม่น้อยกว่าปีละ ๑,๐๐๐ คนผู้อยู่ ร่วมกับเชื้อฯ ทุกคนเข้าถึงบริการยาต้านไวรัสฯ และไม่มีการติดต่อและเลือกปฏิบัติ ผู้อยู่ร่วมกับเชื้อฯ และ ประชาราษฎร์ที่มีภาวะประจำทางต่อการติดเชื้อฯ การประชุมคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการป้องกันและ แก้ไขปัญหาเอ็ส (คช.ปอ.) เมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๗๗ ได้ให้ความเห็นชอบเป้าหมายที่จะยุติ ปัญหาเอ็ส และกำหนดให้ทุกองค์กรในระดับส่วนกลาง เขตและพื้นที่ ร่วมกันรับผิดชอบให้บรรลุเป้าหมายนี้ ทั้งนี้เพื่อเป็นการสนับสนุนการดำเนินนโยบายยุติปัญหาเอ็ส จะมีการสร้างความเข้มแข็งให้กับระบบบริการ สุขภาพและระบบชุมชน และบูรณาการบริการรักษาและป้องกัน ด้วยรอบปฐบัติการการเข้าถึง การเข้าสู่ บริการ การตรวจเช็คไอวี การรักษา และการคงอยู่ในระบบ (Reach-Recruit-Test-Treat- Retain: RRTTR) สำหรับกลุ่มประชากรหลักที่ได้รับผลกระทบด้วยความร่วมมือของภาคในทุกภาคส่วน เชื่อว่าประเทศไทย สามารถเป็นหนึ่งในประเทศไทยกลุ่มแรกในโลกที่จะประสบความสำเร็จในการยุติปัญหาเอ็สในปี พ.ศ.๒๕๗๗

เพื่อการบรรลุเป้าหมายยุติปัญหาเอ็ส กรมควบคุมโรคในฐานะฝ่ายเลขานุการของ คช.ปอ. โดย ความร่วมมือกับภาคีทั้งภาครัฐ ภาคประชาชน นักวิชาการและองค์กรพัฒนาระหว่างประเทศ ได้ร่วมกัน จัดทำแผนปฏิบัติการยุติปัญหาเอ็ส ที่กำหนดรายละเอียดที่ชัดเจน ของกิจกรรมหลัก ชุดบริการ งบประมาณ และลำดับสำคัญของพื้นที่ที่ต้องเร่งรัด เพื่อใช้เป็นแนวทางดำเนินกิจกรรมของหน่วยงานระดับชาติ เขต และ จังหวัด/กทม. การจัดทำแผนปฏิบัติการฯ นี้จัดทำบนพื้นฐาน ของยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเอ็ส แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๕๙ และสอดคล้องกับแนวปฏิบัติที่ดีของนานาชาติ สิ่งสำคัญที่สุดในการจัดทำ แผนปฏิบัติการฯ นี้ คือการมีกระบวนการหารือกับองค์กรชุมชน ผู้อยู่ร่วมกับเชื้อฯ ผู้ให้บริการ และองค์กร ต่างๆที่เกี่ยวข้องอย่างกว้างขวาง ทั้งนี้แผนปฏิบัติการยุติปัญหาเอ็ส มิได้รวมการดำเนินงานเอ็สทั้งหมดของ ประเทศไทย แผนปฏิบัติการนี้ ได้เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหารัตนโกสินทร์ พ.ศ.๒๕๕๘ – ๒๕๖๒ และชี้ประเด็นที่แผนงานเอ็สและแผนงานวัณโรคฯ สามารถดำเนินงานร่วมกันและทำให้เพิ่มประสิทธิภาพของ การจัดบริการ ที่ส่งผลการดำเนินงานทั้งระดับผลลัพธ์และผลกระทบที่ดีขึ้น ข้อเสนอแนะในการปิดช่องว่างในการแก้ไขปัญหาเอ็สของประเทศไทย จากการทบทวนรายงานการ ประเมินผล ซึ่งสนับสนุนโดย คช.ปอ. และกองทุนโลกเพื่อต่อสู้โรคเอ็ส วัณโรคและมาลาเรีย จัดเป็นกลุ่มได้ ๓ ด้าน ดังนี้

- (๑) การมุ่งเน้นการดำเนินงานในกลุ่มประชากรที่มีความเสี่ยงสูงกว่าในพื้นที่ที่มีภาระโรคสูงจะเพิ่ม

ประสิทธิภาพและนำไปสู่ความสำเร็จ การดำเนินงานที่ไม่ได้มุ่งเป้าหมายชัดเจนทั้งในเรื่องประชากรและพื้นที่ ทำให้การทำงานไม่เข้มข้นและไม่สามารถบรรลุเป้าหมายที่จะยุติปัญหาอุดสีได้

๒) ความจำเป็นที่ต้องมีมาตรการที่เป็นวัตกรรมและมีประสิทธิภาพในการทำให้กลุ่มประชากร หลักเข้าถึงและเข้าสู่บริการตรวจเชื้อโควิด ได้รับการรักษาด้วยยาต้านไวรัสฯแต่เนื่องจาก ข้อมูลปัจจุบันพบว่าความ ครอบคลุมของการตรวจเชื้อโควิดกลุ่มประชากรหลักยังต่ำอยู่มาก และผู้ติดเชื้อฯ เริ่มรักษาด้วยยาต้านไวรัสฯ ล่าช้ามาก

๓) การพัฒนาระบบและวิธีการติดตามบริการที่เป็นวัตกรรมและมีประสิทธิภาพมากขึ้นกว่าเดิม เพื่อให้สามารถจำแนกตามกลุ่มประชากรหลักได้ รวมถึงการติดตามการบริการเป็นรายบุคคล เพื่อให้กลุ่ม ประชากรเป้าหมาย ได้รับบริการที่ต่อเนื่องจากการเข้าถึงการป้องกัน การตรวจเชื้อโควิด การรักษาและการคง อยู่ในระบบ นอกจากนี้ ยังมีความจำเป็นต้องบทวนนโยบายและแนวทางการให้บริการสำคัญ ได้แก่ การ ตรวจเชื้อโควิดให้สามารถแจ้งผลได้ในวันเดียว การปรับและกระจายระบบบริการให้กลุ่มชน และร่วมบริการ โดยชุมชนมากขึ้น การตรวจเชื้อโควิดอย่างรวดเร็ว กฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการเข้าถึงบริการของผู้ใช้สารเสพติด และพนักงานบริการ ในขณะที่ผู้ให้บริการเองนั้น นอกจากจะต้องพัฒนาความสามารถทางวิชาการในการ ให้บริการ จะต้องพัฒนาบริการในด้านความเป็นมิตรกับกลุ่มประชากรหลักด้วย

๙. เป้าหมายลดโรค :

ปี พ.ศ.๒๕๕๗

๑. ภาระไม่มีเด็กติดเชื้อฯ เมื่อแรกเกิด
๒. การติดเชื้อฯ รายใหม่น้อยกว่าปีละ ๑,๐๐๐ คน
๓. ผู้อยู่ร่วมกับเชื้อฯ ทุกคนเข้าถึงบริการยาต้านไวรัสฯ
๔. ไม่มีการตีตราและเลือกปฏิบัติต่อผู้อยู่ร่วมกับเชื้อฯ และประชากรหลักที่มีภาวะประจำทาง ต่อการติดเชื้อฯ

ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๒

๑. ป้องกันการติดเชื้อฯ รายใหม่ ได้รวม ๓๓,๔๔๒ คน
๒. ป้องกันการเสียชีวิตเนื่องจากอุดสีได้รวม ๕,๐๘๗ คน
๓. ลดการตีตราและเลือกปฏิบัติในระบบสุขภาพจากอัตราร้อยละ ๒๓ ในปี พ.ศ.๒๕๕๘ ให้ไม่เกินร้อยละ ๑๐ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒

๑๐. ตัวชี้วัดที่สำคัญ : จำนวนผู้ที่เข้าถึงบริการป้องกัน (คน)

๔. แนวทางปฏิบัติ:

- ๔.๑ การพัฒนาระบบการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อให้มีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ
- ๔.๒ การส่งเสริม สนับสนุนให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็งในการป้องกันควบคุมโรคติดต่อ
- ๔.๓ การพัฒนา องค์ความรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อและถ่ายทอด เครือข่ายทุกภาคส่วน
- ๔.๔ การพัฒนาสมรรถนะบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ

๕. พื้นที่เป้าหมาย :

เร่งรัดการดำเนินงานในพื้นที่ ๓๐ จังหวัด ที่อยู่ในลำดับต้นของการเรียงลำดับภาระโรค โดยเฉพาะในพื้นที่ กรุงเทพมหานคร

๖. หน่วยงานที่ดำเนินการ :

๖.๑ กระทรวงสาธารณสุข

- กรมควบคุมโรค

- สำนักโรคเอดส์ วัณโรคและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ (สอ.วพ.)
- ศูนย์อำนวยการบริหารจัดการปัญหาเอดส์แห่งชาติ (ศบ.จอ.)
- สำนักงำนบดีวิทยา
- สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๑-๗๓ (สคร.)

- สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.)
- โรงพยาบาลศูนย์ (รพศ.)
- โรงพยาบาลทั่วไป (รพท.)
- โรงพยาบาลชุมชน (รพช.)
- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.)

๖.๒ สถาบันชาติไทย

๖.๓ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)

๖.๔ กระทรวงศึกษาธิการ

- สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา

- โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)

๖.๕ โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

๖.๖ กระทรวงยุติธรรม

- กรมราชทัณฑ์

๖.๗ กองทุนโลกรักษ์โลก

๖.๘ กระทรวงมหาดไทย

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)

๖.๙ ภาคเอกชน

๖.๑๐ ภาคประชาสังคม

แผนปฏิบัติการด้านภูมิภาค

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
แนวทางปฏิบัติที่ ๑ การพัฒนาระบบการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อให้มีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ									
กิจกรรมหลัก ก. การบริหาร จัดการ	จำนวนจังหวัดที่มี ศูนย์อนุคหή ยุทธศาสตร์ที่ ดำเนิน	๑๕	๓๐	๔๐	๗๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท	๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท	๑๔๙,๐๔๐,๕๔๙ บาท	-ศบ.จว. -สำนัก ระบบวิทยา	สสจ. รพ.
● วางระบบการทำงานร่วมกัน ของภาคในเรื่องป้องกัน การประسانแผนปฏิบัติการ ของแต่ละภาคให้สอดคล้อง กัน การสนับสนุนทาง วิชาการ การติดตามงาน และการบริหารจัดการด้าน ^๑ การเงินในปี ๒๕๕๘และ ทบทวนปีละครึ่ง							๔๙,๗๐๑,๑๗๓ บาท		
- ระดับประเทศ									
- ระดับพื้นที่ (กรุงเทพมหานครและ ปริมณฑล และจังหวัด)									
● สร้างและพัฒนาระบบข้อมูล เชิงยุทธศาสตร์และการ ติดตามและประเมินผล					๗๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท	๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท	๕๕,๗๒๙,๒๙๕ บาท		

แผนปฏิบัติการยุติปัญหาเอชไอวี

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
๑. จัดตั้งหน่วยข้อมูลเชิง บุคลาศาสตร์และการติดตาม ประเมินผล ทั้งในหน่วยงาน ภาครัฐ และภาคประชาสังคม กำหนดเจ้าหน้าที่รับผิดชอบ สร้างความเข้าใจแผนยุติปัญหา เอดส์และกรอบการติดตาม ประเมินผล และทำแผน ติดตามงานระดับประเทศ เขต และจังหวัด									
๒. พัฒนาระบบ Routine Program Monitoring									
๒.๑ พัฒนา National Single Unique Identifier Code (UIC) ในกลุ่มประชากรหลักทุกกลุ่ม									
๒.๒ พัฒนาระบบ Real Time Management Information System (RTMIS) เชื่อมโยงกับ ระบบ RIHIS, NAP plus เพื่อให้ สามารถติดตามการเข้าถึง HCT, ART, Retention, Viral load									

แผนปฏิบัติการยุติปัญหาเอดส์

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๗	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
ในภาพรวมและแยกตามกลุ่มประชากรหลัก									
๒.๓ พัฒนาระบบข้อมูลเพื่อเฝ้าระวัง TB/HIV									
๒.๔ พัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างความเข้าใจและดำเนินการในการติดตาม RRTTR อย่างมีประสิทธิภาพ									
๒.๕ พัฒนาระบการติดตามผู้ได้รับผลกระทบและถูก ละเมิด สิทธิ (Crisis Response System)									
๓. พัฒนาระบบการเฝ้าระวังการระบาดและการสำรวจที่สำคัญ									
๓.๑ พัฒนาระบบการเฝ้าระวัง (IBBS) ในกลุ่ม MSM ,Venue based FSW และ PWID									
๓.๒ ขยายระบบเฝ้าระวัง (IBBS) ในกลุ่ม non-venue based FSW and MSW									
๓.๓ จัดตั้งระบบการติดตามสถานการณ์การติดเชื้อและการ									

แผนปฏิบัติการยุติปัญหาเออดส์

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
เลือกปฏิบัติในระดับจังหวัด									
๓.๔ ประเมินการขนาดของกลุ่ม ประชากรหลัก ระดับประเทศไทย และระดับจังหวัด									
๔. พัฒนาระบบการประเมินผล แบบปรับปรุง									
๔.๑ กำหนดประเด็นการ ประเมินผลและพัฒนาเกลี่ย ขั้บเคลื่อนการประเมินผล ระดับประเทศไทย									
๔. พัฒนาระบบการเฝ้าระวังการ ระบาดและการสำรวจที่สำคัญ									
๔.๑ พัฒนาระบบการเฝ้าระวัง (IBBS) ในกลุ่ม MSM ,Venue based FSW และ PWID									
๔.๒ ขยายระบบเฝ้าระวัง (IBBS) ในกลุ่ม non-venue based FSW and MSW									
๔.๓ จัดตั้งระบบการติดตาม สถานการณ์การติดเชื้อและการ เลือกปฏิบัติในระดับจังหวัด									

แผนปฏิบัติการยุติปัญหาเออเดลส์

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย		งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก สนับสนุน
๕.๔ ประเมินการขนาดของกลุ่มประชากรหลัก ระดับประเทศไทย และระดับจังหวัด								
๖. พัฒนาระบบการประเมินผลแบบปรับปรุง								
๖.๑ กำหนดประเด็นการประเมินผลและพัฒนาแก้ไขข้อเคลื่อนการประเมินผลระดับประเทศไทย								
๖.๒ ประเมินผลประเด็นสำคัญอย่างน้อย ๒ เรื่อง								
๖.๓ วิจัยปฏิบัติการ (Implementation research) ประเด็นสำคัญเพื่อยุติปัญหาเออเดลส์								
๖.๔ พัฒนาวิธีการวัดอยู่ติดภารณ์ของเชื้อไวรัส (การติดเชื้อเชื้อไวรัสรายใหม่)								
๖.๕ ดำเนินการศึกษาติดตามหญิงตั้งครรภ์ติดเชื้อฯ ระยะยาว และประเมินการยุติการถ่ายทอดเชื้อจากแม่สู่ลูก								

แผนปฏิบัติการยุติปัญหาเอ็ล

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย		งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๗	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก
๗. สร้างศักยภาพและสนับสนุน การใช้ข้อมูลเพื่อการยุติปัญหา เอ็ล								
๗.๑ พัฒนาระบบและจัด กิจกรรมเพื่อส่งเสริมการใช้ AIDS ZERO PORTAL								
๗.๒ จัดประชุม ดำเนินการใหม่ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล เพื่อปรับปรุงการดำเนินงาน แผนงานในระดับประเทศ								
๗.๓ จัดประชุม และสนับสนุน เพื่อพัฒนาศักยภาพให้แก่เขต และจังหวัดในการนำข้อมูลเชิง, ยุทธศาสตร์ต่างๆไปปรับ เป้าหมายในระดับจังหวัดให้ เหมาะสมกับพื้นที่								
๗.๔ เขตสนับสนุนจังหวัดในการ ใช้ข้อมูลเพื่อการปรับปรุงการ ดำเนินงานกิจกรรมการยุติปัญหา เอ็ลอย่างต่อเนื่อง								

แผนปฏิบัติการยุติปัญหาเอодลส์

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		งบด้วย	งบด้วย	งบด้วย	งบด้วย	งบด้วย	งบด้วย	หลัก	สนับสนุน
กิจกรรมหลัก ข. การพัฒนา ระบบบริการสุขภาพและระบบ ชุมชน	รวม				๑๓,๗๑๐,๐๐๐	๗๗,๖๘๕,๐๐๐	๕๕,๑๓๖,๓๙๐		
	จำนวนสถาน บริการสุขภาพที่ เข้าร่วมโครงการ สร้างชื่อ ^{ชื่อ} (Branding) ^{ชื่อ} การพัฒนาและ ประกันคุณภาพ บริการ	๐	๓๗๔	๓๗๔	-	๒๔,๙๘๐,๕๐๐ บาท	๒๐,๐๗๙,๙๔๐ บาท	ศอวพ. ศบ.จว.	สสจ. รพ.สต รพก รพศ ภาคประชาฯ สังคม
	จำนวนดำเนินการ สนับสนุนในการ ดำเนินงานกับ ชุมชนในการ สนับสนุนให้ผู้ดู แล้วได้ตรวจสอบ วินิจฉัยและ รักษาเต็มที่ และทำให้เรื่อง เอกสารเป็นที่ ยอมรับของ ชุมชน	๑๒๑	๒๓๒	๓๗๓	๑๓,๗๑๐,๐๐๐ บาท	๔๔,๙๘๔,๖๐๐ บาท	๓๕,๐๕๖,๓๙๐ บาท		

แผนปฏิบัติการยุติปัญหาเออดส์

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		งบด้วย	งบคง	งบด้วย	งบด้วย	งบคง	หน่วยงาน	หลัก	สนับสนุน
● พัฒนาคุณภาพบริการของ หน่วยบริการโดยแนว ทางการสร้าง Brand ของ บริการ เพื่อทำให้ประชาชน กรีบีหมายมั่นใจที่จะใช้ บริการ				-	๒๔,๘๘๐,๕๐๐	๒๐,๐๗๙,๙๕๐	บาท	บาท	
๑)จัดประชุมสร้างเป้าหมายร่วม ในการพัฒนาบริการ									
๒)ประเมินหน่วยบริการเพื่อ วางแผนพัฒนาคุณภาพบริการ									
๓)พัฒนาคุณภาพบริการให้การ ปรึกษา									
๔)พัฒนาคุณภาพบริการตรวจสอบ ทางท้องปฏิบัติการ									
๕)พัฒนาคุณภาพบริการคัดกรอง วินิจฉัยและรักษาโรคติดต่อ [*] ทางเพศสัมพันธ์									
๖)พัฒนาการให้บริการที่ ละเอียดอ่อนในเรื่องความ หลอกหลอนทางเพศ									

แผนปฏิบัติการยุติปัญหาเออลี

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		ปี๕๔๘	ปี๕๖๐	ปี๕๖๑	ปี๕๔๙	ปี๕๖๐	ปี๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
๗)สร้างเครือข่ายและพัฒนาคุณภาพบริการกับร้านยา									
● กระจายการบริการลงในระดับโรงพยาบาลส่งเสริม สุขภาพตำบล		๑๒๑	๒๓๒	๓๗๓	๕,๗๘๘,๐๐๐ บาท	๑๖,๖๒๕,๖๘๐ บาท	๑๕,๓๑๐,๒๘๐ บาท		
๑)จัดทำและทบทวนหลักสูตรการพัฒนา โรงพยาบาลส่งเสริม สุขภาพตำบล									
๒)สร้างทีมร่วมภาครัฐ ภาคประชาสัมคม หน่วยงาน วิชาการ เป็นกลไกสนับสนุน วิชาการระดับภาค									
๓)สร้างทีมร่วมภาครัฐ ภาคประชาสัมคม หน่วยงาน วิชาการ เป็นกลไกสนับสนุน วิชาการระดับจังหวัด									
๔)พัฒนาศักยภาพ รพ.สต.ผ่าน การอบรมและพัฒนาส่งเสริม									
๕)ประเมินคุณภาพบริการ excellence วิชอง รพ.สต.									

แผนปฏิบัติการยุติปัญหาเออเดล์

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
● พัฒนาระบบบริการสุขภาพโดยชุมชน					๔,๙๗๒,๐๐๐ บาท	๓๒,๒๕๐,๖๐๐ บาท	๓๕,๗๓๖,๓๐๐ บาท		
๑) จัดทำและทบทวนหลักสูตรและจดอบรมศักยภาพการให้บริการเชิงรุกแบบ RRTTR									
๒) สร้างศักยภาพการให้บริการปรึกษาและตรวจสอบเชื้อไวรัส HIV									
๓) สร้างศักยภาพการส่งเสริมการกินยาต้านไวรัสอย่างสม่ำเสมอและอนามัยเจริญพันธุ์สำหรับผู้ติดเชื้อฯ									
๔) สร้างศักยภาพการคแลนด์เชื้อฯ เป็นรายบุคคล (case management)									
แนวทางปฏิบัติที่ ๒ การส่งเสริม สนับสนุนให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็งในการป้องกันควบคุมโรคติดต่อ									
กิจกรรมหลัก ค. การให้บริการ RRTTR	จำนวนผู้เข้ารับบริการป้องกัน (คน)	๗๒,๕๐๐	๑๘๓,๗๔๐	๖๘๗,๘๗๖	๑๘๖,๒๕๐,๐๐๐ บาท	๔๗๓,๑๖๕,๓๖๖ บาท	๗๔๐,๖๖๘,๗๐๐ บาท	สถาบันฯ	สปสช. สสจ. รพ. ภาคประชา สังคม TUC

แผนปฏิบัติการยุติปัญหาเออดส์

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
									สภากาชาดไทย สำนักงาน คณะกรรมการ อุปศึกษา กองทุนปลูก กลุ่มอาชีพฯ สถานศึกษา อปท. ภาคเอกชน
● Reach		๗๒,๔๐๐			๗๔,๑๗๐,๐๐๐	๗๓๙,๐๕๔,๐๙๖	๕๑๑,๕๐๑,๘๙๙		
๑. จัดทำแผนที่ชุมชนและวางแผน แผนการเข้าถึงกลุ่มประชากร เป้าหมาย									
- สำรวจและทำแผนที่ชุมชน เครือข่ายทางสังคมของ กลุ่มเป้าหมาย วิเคราะห์และใช้ ข้อมูลเพื่อการทำแผนปฏิบัติ การในแต่ละพื้นที่									
- ศึกษานิเทศก์กลุ่มเยาวชนเพื่อ ค้นหาความต้องการและร่วมกัน วางแผนและออกแบบกิจกรรม									

แผนปฏิบัติการยุติปัญหาเอดส์

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
ให้บริการที่สอดคล้องกับ สภาพปัญหาหรือข้อจำกัดใน การเข้ารับบริการสุขภาพ									
๒. เข้าถึงประชากรเป้าหมายโดย ใช้บุคคล									
- เข้าถึงกลุ่มประชากรเป้าหมาย ผ่านเครือข่ายทางสังคมของแต่ ละกลุ่ม โดยเจ้าหน้าที่ทำงานเชิง รุก(outreach workers) และ แกนนำกลุ่ม(peer workers)									
- ใช้มาตรการจูงใจ Peer Intervention (PDI)									
- จัดกิจกรรมกลุ่มของบุขชนเพื่อ สร้างความต้องการตรวจสอบเอย่าวี									
- จัดกิจกรรมสร้างความร่วมมือ จากเจ้าของสถานบันทึก สถาน ประกอบการและผู้เกี่ยวข้อง									
๓. เข้าถึงกลุ่มประชากร เป้าหมายโดยวิธีอื่น									
สื่อสารผ่าน social media ได้แก่ websites ,facebook									

แผนปฏิบัติการยุทธิ์ปัญหาเอ็ล

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
lines, geo-social applications หรือ mobile applications อื่นๆ รวมทั้งการพัฒนาระบบที่ให้บริการออนไลน์ โปรแกรมแชท หรือโปรแกรมออนไลน์เฉพาะกิจที่ผู้ให้บริการสามารถตอบโต้กับผู้รับบริการได้อย่างทันที									
● Recruit					๕๖,๗๓๐,๐๐๐	๑๐๑,๓๔๔,๑๐๐	๑๔๑,๔๖๗,๗๕๘		
๑. เจ้าหน้าที่เชิงรุก แกนนำกลุ่มแนวนำหรือส่งต่อกลุ่มประชากรเป้าหมายเจ้าสู่ระบบการให้การปรึกษาและตรวจสอบเชิงคัดกรองตรวจและรักษาโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์									
- จัดระบบการส่งต่อเพื่อรับบริการให้การปรึกษาและตรวจเชื้อเอชไอวี									
- จัดระบบการนำเข้าสู่การตรวจเชิงคัดกรอง									

แผนปฏิบัติการยุติปัญหาเอ็มส์

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
STI โดยบริการเชิงรุก ผ่านระบบการเป็นสมาชิก									
- ให้บริการผ่านศูนย์บริการ ชุมชน(Drop in) กับกลุ่ม ประชาชนเป้าหมายและคู่									
- ให้บริการผ่านเครือข่ายร้านยา									
๒. แนะนำหรือส่งต่อประชาชน เป้าหมายเข้าสู่ระบบบริการ ให้การรักษาและตรวจเช็ค โวี คัดกรอง ตรวจวินิจฉัย และรักษาโรคติดต่อทาง เพศสัมพันธ์ ผ่านการ ลงทะเบียนโดย social Media ได้แก่ websites, facebook, lines, geo-social applications									
- กระจายสื่อ online แนะนำ สถานที่ตรวจ และรับทำการ นัดตรวจอ่อนไธน์									

แผนปฏิบัติการยุติปัญหาเออตส์

แผนปฏิบัติการ	ด้วยวัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		เบ็ดเตล็ด	เบ็ดเตล็ด	เบ็ดเตล็ด	เบ็ดเตล็ด	เบ็ดเตล็ด	เบ็ดเตล็ด	หลัก	สนับสนุน
● Test					๗,๕๗๐,๐๐๐	๓๑,๔๒๓,๖๐๐	๓๑,๖๐๐,๐๐๐		
๑. ขยายบริการตรวจเอชไอวีที่ แจ้งผลได้ในวันเดียวนะน่วย บริการ									
- จัดบริการที่ รพ.สค.									
- จัดบริการที่ extended clinic									
๒. จัดบริการให้การปรึกษาและ ตรวจเอชไอวีเคลื่อนที่ ด้วย การทำงานร่วมกันของหน่วย บริการและองค์กรภาค ประชาชน									
- จัดบริการคลินิกเคลื่อนที่ของ โรงพยาบาลในชุมชนที่มี ประชากรหลักอยู่ที่หนาแน่น หรือจัดบริการในสถานบ้านพิง และสถานประกอบการหรือที่ ศูนย์รื้อปอนิ									
๓. จัดบริการให้การปรึกษาและ ตรวจเอชไอวีโดยชุมชน (Community based HCT)									

แผนปฏิบัติการยุติปัญหาเอดส์

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		งบด้วย	งบคง	งบต่อ	งบด้วย	งบคง	งบต่อ	หลัก	สนับสนุน
- จัดบริการโดยชุมชนที่ศูนย์บริการชุมชน (DIC) (pre-test counseling and finger pricked testing offered by NGO) ปี ๒๕๕๘ เป็นการอบรม และเริ่มดำเนินการในปี ๒๕๕๙ ผ่านกระบวนการเบียนอนุญาตให้ดำเนินการ									
● Treat					๑๓,๑๖๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๗๐๐,๐๐๐		
๑. เริ่มรักษาด้วยยาต้านไวรัสฯ									
- จัดระบบการเชื่อมต่อระหว่าง จุดบริการในโรงพยาบาล เพื่อให้ผู้ติดเชื้อได้ลงทะเบียนเข้าสู่การรักษาด้วยยาต้านไวรัสฯ									
- องค์กรพัฒนาเอกชน หรือ องค์กรชุมชน ช่วยเหลือสนับสนุนและจัดการส่งผู้ติดเชื้อ ฯ สำหรับกรณีที่ไม่กล้าไปเอง									
- จัดให้มีการตรวจ ซึ่ง ๔ ใน									

แผนปฏิบัติการยุติปัญหาเอ็มส์

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
โรงพยาบาลที่มีผู้ติดเชื้อฯ รักษาอยู่มากกว่า ๕๐๐ คน									
● Retain					๔,๖๓๙,๐๐๐	๕,๖๔๔,๐๐๐	๑๕,๘๐๐,๐๐๐		
๑. ดูแลให้ประชาชนหลักที่อยู่ร่วมกับเชื้อฯ ได้รับบริการและกินยาต่อเนื่อง									
- วิเคราะห์ข้อมูลผู้ติดเชื้อฯ รักษาที่โรงพยาบาลและวางแผนส่งรักษาต่อในโรงพยาบาลอื่นๆ หรือ รพ.สต. ที่สอดคล้องต่อการรับยาต่อเนื่อง									
- ติดตามสนับสนุนและดูแลรวมการติดตามเยี่ยมเป็นรายบุคคลโดยภาคประชารังส์ (Case Management)									
- จัดกิจกรรมบริการการดูแลสุขภาพที่เป็นองค์รวม รวมบริการอนามัยเจริญพันธ์ และส่งเสริมการตรวจคุณภาพผู้ติดเชื้อ									
๒. ดูแลให้ประชาชนหลักที่มีผลการตรวจเป็นลบ ยังคง									

แผนปฏิบัติการยุติปัญหาเอชสี

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
ป้องกันและนาตรวจเชื้อไวรัส โดยสำนักฯ									
- สร้างระบบแจ้งเตือนให้มา รับบริการในระบบบริการ HCT & STI									
- สร้างแรงจูงใจให้มารับ บริการสำเนาเสมอด้วยระบบ บัตรสะสมแต้ม									
แนวทางปฏิบัติที่ ๒ การส่งเสริม สนับสนุนให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็งในการป้องกันควบคุมโรคติดต่อ									
กิจกรรมหลัก ๔. การสร้าง สภาวะแวดล้อมที่เอื้อต่อการ ทำงาน	จำนวนจังหวัดที่ ดำเนินงานด้าน ^๗ ลดการติดต่อ และเลือกปฏิบัติ ต่อผู้ติดเชื้อเชื้อ ^๘ ไวรัสและกลุ่ม ^๙ ประชากรหลัก ^{๑๐} ในระบบสุขภาพ	๗	๑๔	๒๐	๑๐,๑๒๗,๐๐๐ บาท	๖๐,๓๗๗,๒๕๓ บาท	๗๔,๗๓๒,๖๕๐ บาท	สภพ. ศบ.จธ.	สสจ. รพ. ภาคประชา สังคม
● การสื่อสารสาธารณะ					-	๑๐,๐๐,๐๐๐	๕๖,๔๗๑,๐๐๐		
๔. พัฒนาให้เกิดศูนย์กลางการ ทำงานเพื่อการขับเคลื่อนการ รณรงค์เป็นไปตามกำหนด									

แผนปฏิบัติการยุทธิปัญหาเออดส์

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
๒. พัฒนาเนื้อหาและดำเนินการสื่อสารเฝ้าระวังในวงกว้าง									
๓. รณรงค์การมีส่วนร่วมของภาคธุรกิจในการสื่อสาร									
● สร้างความเข้าใจและสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อผู้ติดเชื้อเอชไอวีและกลุ่มประชากรหลัก กับกลุ่มผู้ให้บริการและผู้เกี่ยวข้อง					๒๑,๑๔๑,๕๐๐ บาท	๔,๔๗๔,๒๐๐ บาท			
๔. ดำเนินงานโดยวางแผนจากข้อมูลจำเพาะพื้นที่ในการพัฒนากิจกรรมลดการติดตราและเลือกปฏิบัติในระบบสุขภาพ									
๕. กำหนดแนวทางและดำเนินการลดการติดตราและเลือกปฏิบัติในระบบการศึกษา									
๖. สร้างทัศนคติเชิงบวกในกลุ่มผู้บังคับใช้กฎหมาย									
● ส่งเสริมการใช้แนวปฏิบัติแห่งชาติว่าด้วยการป้องกัน					๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท	๔,๘๐๕,๐๐๐ บาท	๔,๔๕๗,๐๐๐ บาท		

แผนปฏิบัติการยุทธ์ปัญหาเอกสาร

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
และบริหารจัดการด้านเอกสาร ในสถานที่ทำงาน									
๑. สถานประกอบกิจการ (ภาคเอกชน)									
๒. หน่วยงานภาครัฐ									
● พัฒนากลไกการคุ้มครอง สิทธิด้านเอกสาร ระดับชาติ และระดับจังหวัด					๑๐,๐๕๓,๖๐๐ บาท	๔,๐๐๙,๔๕๐ บาท			
๑. กลไกการคุ้มครองสิทธิด้าน เอกสารระดับชาติ									
๒. กลไกการคุ้มครองสิทธิด้าน เอกสารระดับจังหวัด									
● ปรับปรุงกรอบด้านกฎหมาย ปรับเปลี่ยนและจัดทำ นโยบายให้อือต่อการ ดำเนินงาน					๕,๑๒๗,๐๐๐ บาท	๑๐,๓๗๗,๒๕๓ บาท			
๑. การลดอันตรายจากการใช้ยา เสพติด					๕,๑๒๗,๐๐๐ บาท	๑๐,๓๗๗,๒๕๓ บาท			
๒. ระบบประกันศุลกาภรณ์งาน ข้ามชาติ									

แผนปฏิบัติการยุติปัญหาเออดส์

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
๓. การตรวจสอบอีเมล์และ รายงานข้อมูลที่ถูกต้อง									
๔. ฝ่ายรักษาภูมิปัญญาที่จะมี ผลกระทบต่อการทำงานและฝ่าย นิติเวศและส่งเสริมการสนับสนุน ส่วนตัวให้กับนักวิชาการ				-	-	๒๒๖,๐๐๐	บาท		

แนวทางปฏิบัติที่ ๓ การพัฒนาสมรรถนะบุคลากรเดี่ยวขึ้นกับการป้องกันควบคุมโรค

๑. การพัฒนาบุคลากรเรื่องการ ให้บริการด้วยการดำเนินงานที่ มุ่งเน้นความต่อเนื่องของ การเข้าถึง- การเข้าสู่บริการ-การตรวจเชื้อเอ็ดส์- การรักษา-การคงอยู่ในระบบ (Reach-Recruit-Test-Treat- Retain: RRTTR)	จำนวนผู้ที่เข้า รับการอบรม (คน)	๔๐๐	๔๐๐	๔๐๐	๓,๘๐๐,๐๐๐ บาท	๓,๘๐๐,๐๐๐ บาท	๓,๘๐๐,๐๐๐ บาท	ส渥พ. ศบ.จว. สปสช. รพ. ภาคประชา สังคม	สคร.
---	---------------------------------------	-----	-----	-----	------------------	------------------	------------------	---	------

แผนปฏิบัติการ กำจัดโรคเรื้อน

๑. หลักการและเหตุผล :

ปัจจุบัน จำนวนผู้ป่วยโรคเรื้อนลดลงอย่างมาก เข้าสู่ระยะหลังการกำจัดโรคเรื้อน แต่ยังมีการตรวจพบผู้ป่วยโรคเรื้อนรายใหม่ทุกปี และสัดส่วนผู้ป่วยรายใหม่มีความพิการระดับ ๒ (ความพิการที่มองเห็นได้มากกว่าร้อยละ ๑๐ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การค้นพบผู้ป่วยรายใหม่ล่าช้า ทำให้มีการแพร่โรคเรื้อนอยู่ในชุมชนอย่างต่อเนื่อง แต่สิ่งที่ยังคงเป็นปัญหาและท้าทายการดำเนินงานควบคุมโรคเรื้อน คือ การขาดทักษะในการวินิจฉัยและรักษาผู้ป่วยโรคเรื้อนของบุคลากรทางการแพทย์และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข รวมทั้งประชาชนขาดความรู้และขาดความตระหนักรถึงโรคเรื้อน ส่งผลให้ผู้ป่วยรายใหม่เข้าสู่ระบบการรักษาที่ถูกต้องล่าช้า ทำให้มีการแพร่โรคในชุมชน และผู้ป่วยรายใหม่มีความพิการระดับ ๒ ซึ่งถือเป็นปัญหาสำคัญ หากผู้ป่วยไม่ได้รับการรักษา และดูแลป้องกันความพิการอย่างถูกต้องและเหมาะสมสมดังต่อไปนี้ อาจทำให้เกิดความพิการที่มีอันตรายและต่อเนื่อง แม้ผู้ป่วยจะได้รับการรักษาจนครบถ้วนแล้วก็ตาม ความพิการที่เกิดขึ้นนี้ส่งผลให้เกิดปัญหาด้านจิตใจ ลังคอม และศรษฐกิจ รวมทั้งการตีตรา (stigma) ที่มีต่อผู้ป่วยและครอบครัว ดังปรากฏให้เห็นจากการที่รัฐต้องรับภาระในการสงเคราะห์ผู้พิการโรคเรื้อนในนิคมโรคเรื้อนต่างๆ และในชุมชน ภายใต้การดูแลของกรมควบคุมโรค ถือเป็นปัญหาอีกด้านที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและในอนาคต ซึ่งสถานการณ์โรคเรื้อนในปัจจุบัน สรุปได้ดังนี้

๑. อัตราความชุกโรคเรื้อนเมื่อสิ้นปี ๒๕๕๗ เท่ากับ ๐.๐๙ ต่อประชากร ๑๐,๐๐๐ คน
๒. ผู้ป่วยโรคเรื้อนรายใหม่ปี ๒๕๕๗ จำนวน ๒๐๙ คน มีผู้ป่วยในทะเบียนรักษา จำนวน ๕๗๐ คน
๓. แนวโน้มอัตราความพิการระดับ ๒ ในผู้ป่วยใหม่ ไม่ลดลง (ข้อมูล ปี ๒๕๕๓ - ๒๕๕๗ ร้อยละ ๑๐ - ๑๗)

๔. ผู้ที่หายจากโรคเรื้อนแต่ยังมีความพิการระดับ ๒ ประมาณ ๖,๐๐๐ คน มีความจำเป็นต้องได้รับการฟื้นฟูสภาพ

ดังนั้น เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายการลดอัตราความพิการระดับ ๒ ในผู้ป่วยโรคเรื้อนรายใหม่ สถาบันราชประชานาถฯ จึงเห็นสมควรเร่งรัดค้นหาผู้ป่วย โรคเรื้อนรายใหม่ก่อนปรากฏความพิการโดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีข้อบ่งชี้ทางราดวิทยา โดยกำหนดมาตรการในการดำเนินงานให้เหมาะสมกับภาวะความชุกโรคที่ลดต่ำลง รวมทั้งมาตรการในการฟื้นฟูสภาพผู้ประสบปัญหาจากโรคเรื้อน ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการดูแลทั้งทางร่างกายและจิตใจ เพื่อให้มีชีวิตปกติเช่นหรือใกล้เคียงกับบุคคลทั่วไป เป็นการคงมาตรฐานการดำเนินงานโรคเรื้อนให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์กับประชาชนอย่างต่อเนื่อง

๒. เป้าหมายลดโรค :

จำนวนผู้ป่วยโรคเรื้อนรายใหม่ที่มีความพิการระดับ ๒ ไม่เกิน ๒๐ ราย ในปี ๒๕๖๓

๓. ตัวชี้วัดที่สำคัญ :

- ๑) ร้อยละของผู้ป่วยโรคเรื้อนรายใหม่มีค่าเฉลี่ยระยะเวลาตั้งแต่เริ่มมีอาการของโรคเรื้อนจนได้รับการวินิจฉัย และรักษาโรคเรื้อนตามมาตรฐาน (Since of onset : SOS) ไม่เกิน ๑๒ เดือน
- ๒) อัตราความพิการระดับ ๒ (Grade ๒ disability rate) ในผู้ป่วยโรคเรื้อนรายใหม่ไม่เกิน ๐.๓๗๘๓ ประชากรในปี๒๕๖๓
- ๓) ร้อยละ ๔๐ ของจังหวัดเป้าหมาย สามารถลดการติดราชองคุณชนที่มีต่อโรคเรื้อนในปี ๒๕๖๓

๔. แนวทางปฏิบัติ:

- ๔.๑ เร่งรัดค้นหาผู้ป่วยโรคเรื้อนในพื้นที่ที่มีข้อบ่งชี้ทางระบบวิทยาและในกลุ่มผู้สัมผัสโรคเรื้อน
- ๔.๒ พัฒนาระบบป้องกันควบคุมโรคเรื้อนในประชากรต่างด้าว
- ๔.๓ สร้างความตระหนกในเรื่องโรคเรื้อนแก่ประชาชน
- ๔.๔ พัฒนา/ผลิตงานวิจัย มาตรการ นวัตกรรม ข้อมูลอ้างอิงและมาตรฐานวิชาการควบคุมโรคเรื้อน ที่นำไปสู่การกำหนดนโยบาย
- ๔.๕ แผนพัฒนาบุคลากรทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ให้สามารถถ่ายทอดนิเทศ ให้คำปรึกษาทางวิชาการ โรคเรื้อน
- ๔.๖ ลดการติดราชองคุณชนที่มีต่อผู้ป่วยโรคเรื้อน

๕. พื้นที่เป้าหมาย :

พื้นที่เสี่ยงสูง:

พื้นที่ที่มีข้อบ่งชี้ทางระบบวิทยา ดังต่อไปนี้

- (๑) พบรู้ป่วยใหม่ทุกปีติดต่อกันในรอบ ๕ ปี
- (๒) พบรู้ป่วยใหม่ที่เป็นเด็กปีได้ปีหนึ่งในรอบ ๕ ปี
- (๓) พบรู้ป่วยใหม่ปีได้ปีหนึ่งในรอบ ๕ ปี โดยผู้ป่วยใหม่ที่พบมียอดรวมตั้งแต่ ๑๐ คนขึ้นไป

พื้นที่เสี่ยงต่ำ:

ต้องจัดกิจกรรมสุขศึกษาประชาสัมพันธ์ความรู้โรคเรื้อนปีละ ๑ ครั้ง ในช่วงสัปดาห์ราชປراسมาสัมมิท (สัปดาห์ที่มีวันที่ ๑๖ มกราคมของทุกปี)

กิจกรรมปกติที่ต้องดำเนินการในทุกพื้นที่ ทั้งเสี่ยงสูงและเสี่ยงต่ำ คือ เมื่อพบผู้ป่วยโรคเรื้อนรายใหม่ต้องมีการค้นหาผู้ป่วยโรคเรื้อนรายใหม่ในกลุ่มผู้สัมผัสโรคเรื้อน ภายใน ๑ เดือน

๖. หน่วยงานดำเนินการ:

❖ หน่วยงานหลัก

๖.๑ กระทรวงสาธารณสุข

- สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
  - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.)
  - สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ (สสอ.)
  - โรงพยาบาลชุมชน (รพช.)
  - โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.)
- กรมควบคุมโรค
  - สถาบันราชประชานมโนสัย (สรปส.)
  - สำนักงานป้องกันและควบคุมโรค (ศศร)

❖ หน่วยสนับสนุน ได้แก่

๖.๒ กระทรวงมหาดไทย

- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)

๖.๓ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.)

๖.๔ กระทรวงการคลัง

- กรมธนารักษ์

๖.๕ อาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน (อสม.)

๖.๖ สถาบันแมคเดนเพื่อการพัฒนาฟูฟุสภาพ เชียงใหม่

๖.๗ สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร

๖.๘ โรงพยาบาลสังกัดรัฐทุกแห่ง และโรงพยาบาลสังกัดมหาวิทยาลัย

๖.๙ เครือข่ายอาสาสมัครสาธารณสุขต่างชาติ (อสต.)

๖.๑๐ NGOs ในศูนย์พัฒพื้นที่ชายแดน

แผนปฏิบัติการจัดโรคเรื้อรัง

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๔๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
แนวทางปฏิบัติที่ ๑ เร่งดันให้ป่วยโรคเรื้อรังในพื้นที่มีสิ่งแวดล้อมทางบดิษทายาและในกลุ่มผู้สูงอายุโรคเรื้อรัง									
๑. สำรวจหมู่บ้านแบบเร็ว (Rapid village survey : RVS)	จำนวนผู้ป่วยโรคเรื้อรังใหม่ที่มีความพิการระดับ ๒ ไม่เกิน	๒๔	๒๓	๒๒	หมู่บ้านละ คน	หมู่บ้านละ คน	หมู่บ้านละ คน	- รพ.สต.	- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)
๒. คัดกรองผู้สูงอายุและส่งต่อไปรับการตรวจนิจฉัย					บาท	บาท	บาท	- รพช.	- อาสาสมัครสาธารณสุข
๓. สร้างความตระหนักรู้เรื่องโรคเรื้อรัง ในพื้นที่ป่าหมาย								- สสจ.	หมู่บ้าน (อสม.)
๔. ตรวจผู้สัมผัสโรคร่วมบ้าน					หลังคาดื่อน ๑๕๑๐บาท	หลังคาดื่อน ๑๕๑๐บาท	หลังคาดื่อน ๑๕๑๐บาท	- สคร.	- สถาบันแมคคุนเพื่อการพัฒนาสุภาพ เขียงใหม่
แนวทางปฏิบัติที่ ๒ พัฒนาระบบป้องกันควบคุมโรคเรื้อรังในประเทศต่างด้าว									
๑. พัฒนาเครือข่ายระบบเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคเรื้อรังในประเทศต่างด้าวพื้นที่อาเภอชายแดนไทย พม่า ลาว ทางภาคเหนือของประเทศไทย	จำนวนเครือข่ายระบบเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคเรื้อรังในประเทศต่างด้าว	๑	๑	๑	๕๐๐,๐๐๐ บาท	๕๐๐,๐๐๐ บาท	๕๐๐,๐๐๐ บาท	สรปส.	- เครือข่ายอาสาสมัครสาธารณสุขต่างชาติ (อสต.) - NGOs ในศูนย์พักพิงพื้นที่ชายแดน

แผนปฏิบัติการจัดโรคเรื้อรัง

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
แนวทางปฏิบัติที่ ๓ สร้างความตระหนักรู้ในเรื่องโรคเรื้อรังแก่ประชาชน									
๑. จัดกิจกรรมสุขศึกษาประชาสัมพันธ์ ความรู้โรคเรื้อรัง ปีละ ๑ ครั้ง ในช่วง สัปดาห์ราชประชามาสิย	ร้อยละของประชาชน ในพื้นที่ เป้าหมายที่มี ความรู้เรื่องโรคเรื้อรัง							- รพ.สต. - สสอ. - รพช. - สสจ. - สคร. - สรปส.	- อบท. - อสม.
๒. พัฒนาการสื่อสารสาธารณะ เพื่อให้ ผู้มีอาการเรื้อรังของโรครับอภิภารต์ การตรวจรักษา								- รพ.สต. - สสอ. - รพช. - สสจ. - สคร. - สรปส.	- อบท. - อสม.
๓. ประเมินพฤติกรรมการดูแลสุขภาพ ของผู้ป่วยโรคเรื้อรัง	จำนวนของประชาชน ในพื้นที่ เป้าหมายที่ เข้าร่วมกิจกรรมสุข ศึกษาประชาสัมพันธ์							- สรปส. - สคร.	- อบท. - อสม.
แนวทางปฏิบัติที่ ๔ พัฒนา/ผลิตงานวิจัย มาตรการ นวัตกรรม และมาตรฐานวิชาการควบคู่โรคเรื้อรัง ที่นำไปสู่การกำหนดนโยบาย									
๑. ผลิตงานวิจัย	จำนวนผลงานวิจัยที่ ดำเนินการสำเร็จและ ได้มาตรฐาน	๓ เรื่อง	๓ เรื่อง	๓ เรื่อง	๕๐๐,๐๐๐ บาท	๕๐๐,๐๐๐ บาท	๕๐๐,๐๐๐ บาท	- สรปส.	-

แผนปฏิบัติกำจัดโรคเรื้อน

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
แนวทางปฏิบัติที่ ๕ แผนพัฒนาคุณภาพการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ให้สามารถถ่ายทอดนิเทศ ให้คำปรึกษาทางวิชาการโรคเรื้อน									
๑. พัฒนาคุณภาพของ สรปส. และ สคร. ให้สามารถเป็นผู้นิเทศงาน และ สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้โรคเรื้อน เป็นการสร้างเชื่อว่ามุ่งเน้นคน เก่าที่จะเกี่ยวนอายุราชการ	จำนวนบุคลากรที่ได้รับการพัฒนา	๒๐	๒๐	๒๐	๓๐๐,๐๐๐ บาท	๓๐๐,๐๐๐ บาท	๓๐๐,๐๐๐ บาท	- สรปส.	-
แนวทางปฏิบัติที่ ๖ ลดการติดราชองค์หมชนที่ไม่ต่อผู้ป่วยโรคเรื้อน									
๑. บรรณาธิการโรคเรื้อนเข้าสู่ชุมชนภาคี	ร้อยละของจังหวัด	๕๐	๕๐	๕๐	๘๐๐,๐๐๐ บาท	๗๐๐,๐๐๐ บาท	- สรปส.	- กระทรวงพัฒนาสังคม	
๒. สนับสนุนกิจกรรมจิตอาสาฯ ประชาสามัชัย	เป้าหมายสามารถลด การติดราชองค์หมชนที่ มีต่อโรคเรื้อน						- สคร.	และความมั่นคงของ มนุษย์ (พม.)	
๓. กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน							- สสจ.	- กรมอนามัย	
๔. กิจกรรมการส่งเสริมอาชีพ								- กระทรวงการคลัง	
								- สถาบันแมคคุนเพื่อ การพัฒนาสุภาพ เชียงใหม่	
								- อปท.	
								- วสส.	

แผนปฏิบัติการ กำจัดโรคมาลาเรีย

๑. หลักการและเหตุผล :

แนวโน้มของโรคไข้มาลาเรียลดลงอย่างต่อเนื่องมากกว่า ๗๕% ใน ๕๕ ประเทศทั่วโลก ตั้งแต่ปี ๒๕๔๓ เป็นต้นมาประเทศไทยประสบผลสำเร็จในการควบคุมโรคไข้มาลาเรียเป็นอย่างมีนัยสำคัญ จำนวนผู้ป่วยลดลงจาก ๑๕๐,๐๐๐ ราย ในปี ๒๕๔๓ เหลือ ๒๕,๐๐๐ ราย ในปี ๒๕๕๘ หรือลดลงประมาณ ๘๕% คิดเป็นอัตราป่วย ๐.๓๙ ต่อพันประชากร ผู้ป่วยส่วนใหญ่พบตามแนวชายแดนที่มีการเคลื่อนย้ายของประชากรเข้ามายังเด่น นอกจากนี้ประเทศไทยยังมีปัญหาเชื้อมาลาเรียดื้อต่อยาตัวรักษา ซึ่งเป็นปัญหาของประเทศไทยในภูมิภาคลุ่มน้ำน้ำโขง

ระหว่างปี ๒๕๕๘ - ๒๕๗๓ โครงการมาลาเรียโลก (Global Malaria Program) มีเป้าหมายมุ่งสู่การกำจัดโรคไข้มาลาเรียและผลักดันให้ประเทศไทยมีอัตราป่วยต่ำกว่าโรคไข้มาลาเรียน้อยกว่า ๑ ต่อพันประชากร ยกระดับนโยบายจากการควบคุมโรค (Malaria Control) เป็นนโยบายการกำจัดโรค (Malaria Elimination) และประเทศไทยสมาชิกองค์กรอนามัยโลกได้สนับสนุนนโยบายดังกล่าวระหว่างการประชุมสมัชชาอนามัยโลก ครั้งที่ ๖๖ ในปี ๒๕๕๖ ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ประเทศไทยร่วมกับประเทศไทยอื่นๆ ร่วมลงนามข้อตกลงในการผลักดันนโยบายและสนับสนุนงบประมาณการกำจัดโรคไข้มาลาเรีย ในที่ประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ณ กรุงเนปิดอร์ ประเทศไทยเมียนมาร์ ปี ๒๕๕๗ นอกจากนี้การกำจัดโรคไข้มาลาเรียยังเป็นเป้าหมายหนึ่งของการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals -SDGs) ตามแนวทางขององค์การสหประชาชาติ (United Nation) และประเทศไทยได้ตั้งคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าวด้วย

กระทรวงสาธารณสุข โดยกรมควบคุมโรค ได้พัฒนาแผนยุทธศาสตร์กำจัดโรคไข้มาลาเรียประเทศไทย พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๙ โดยการมีส่วนร่วมและได้รับข้อคิดเห็นจากทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์มาลาเรียโลก (Global Technical Strategy ๒๐๑๖ - ๒๐๓๐) และยุทธศาสตร์การกำจัดโรคไข้มาลาเรียสำหรับประเทศไทยในลุ่มน้ำน้ำโขง (Strategy for Malaria Elimination in Greater Mekong Subregion ๒๐๑๕-๒๐๓๐) ตลอดจนสอดคล้องกับกรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒

๒. เป้าหมายลดโรค :

วิสัยทัศน์ : ประเทศไทยปลอดจากโรคไข้มาลาเรีย (Malaria elimination) ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ (ค.ศ. ๒๐๒๔)

เป้าประสงค์ :

- ระยะกลาง : ประเทศไทยมีอำเภอที่ไม่มีการแพร่เชื้อมาลาเรียไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๕ ของอำเภอทั้งหมดภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ (ค.ศ. ๒๐๒๑)
- ระยะยาว : ประเทศไทยปลอดจากโรคไข้มาลาเรีย (Malaria Elimination) ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ (ค.ศ. ๒๐๒๔)

๓. ตัวชี้วัดที่สำคัญ (Impact indicator)

๑. อัตราการเกิดโรคไข้มาลาเรียต่อพันประชากร (ประชากรกลางปี)
๒. อัตราตายด้วยโรคไข้มาลาเรียต่อแสนประชากร (ประชากรกลางปี)
๓. ร้อยละของอำเภอที่ไม่มีการแพร่เชื้อในพื้นที่อย่างน้อย ๓ ปี

๔. แนวทางปฏิบัติ:

ยุทธศาสตร์การกำจัดโรคไข้มาลาเรียประเทศไทย ๒๕๖๐ - ๒๕๖๙ ประกอบด้วย ๕ ยุทธศาสตร์ คือ

- (๑) เร่งรัดกำจัดการแพร่เชื้อมาลาเรียในประเทศไทย
- (๒) พัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรม มาตรการ และรูปแบบที่เหมาะสม ในการกำจัดโรคไข้มาลาเรีย
- (๓) สร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน ระดับประเทศ และระดับนานาชาติ เพื่อขับเคลื่อนงาน กำจัดโรคไข้มาลาเรีย
- (๔) ส่งเสริมให้ประชาชนมีศักยภาพในการดูแลตนเองจากโรคไข้มาลาเรีย

๕. พื้นที่เป้าหมาย : ๙๗๘ อำเภอ/เขต ใน ๗๗ จังหวัด

๖. หน่วยงานดำเนินการ :

❖ หน่วยงานหลัก

๖.๑ กระทรวงสาธารณสุข

- กรมควบคุมโรค
  - สำนักโรคติดต่อ命名โดยแมลง ; ศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ命名โดยแมลง (ศตม), หน่วยควบคุมโรคติดต่อ命名โดยแมลง (นคม.)
  - สำนักระบบวิทยา
  - สำนักงานป้องกันควบคุมโรค (ศคร.)
- สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข

  - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.)
  - โรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

- กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
- กรมการแพทย์
- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.)

๖.๒ ราชวิทยาลัยแพทย์/ โรงเรียนแพทย์

๖.๓ 医師学校

๖.๔ กระทรวงมหาดไทย

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สส.)
- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.)
- กรมการปกครอง (ปค.)

๖.๕ กระทรวงศึกษาธิการ ; สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา

๖.๖ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ; สถาบันวิจัย

❖ หน่วยงานสนับสนุนในการดำเนินการ ได้แก่

- กระทรวงต่างๆ เช่น กระทรวงมหาดไทย (กรมการปกครอง กรมส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่น) กระทรวงคลัง (กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ทหาร) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมป่าไม้) กระทรวงการคลัง กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงแรงงาน กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงคมนาคม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นต้น
- สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา
- องค์กรจากต่างประเทศ เช่น องค์กรอนามัยโลก USAID
- ภาคประชาสัมพันธ์ ฯลฯ
- องค์การเภสัชกรรม
- NGOs
- โรงพยาบาลนอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

แผนปฏิบัติกำจัดโรคมาลาเรีย

มาตรการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๘๙	๒๕๙๐	๒๕๙๑	๒๕๘๙	๒๕๙๐	๒๕๙๑	หลัก	สนับสนุน
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ เร่งรัดกำจัดการแพร่เชื้อมาลาเรียในประเทศไทย									
มาตรการที่ ๑ พัฒนาระบบเฝ้าระวังโรคให้เป็นมาตรฐานเดียวกันสามารถตอบปิดได้สถานการณ์ได้อย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพ	พัฒนาระบบเฝ้าระวังโรคให้เป็นมาตรฐานเดียวกันสามารถตอบปิดได้สถานการณ์ได้อย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพ	๒๕	๕๐	๖๐	๕๗,๖๔,๘๒๐	๖๓,๑๖๗,๖๓๖	๓๓,๑๔๓,๓๐๙	บาท	บาท
	ร้อยละของผู้ป่วยโรคไข้มาลาเรียได้รับการสูบประวัติภายใน ๓ วัน	๘๓	๘๕	๘๐					
	ร้อยละของผู้ป่วยที่ได้รับการสูบประวัติและเจาะเลือดชนชีวีเพื่อสอบประวัติผู้ป่วย (Case Investigation Survey-CIS) และแหล่งแพร่เชื้อกิดใหม่ในพื้นที่ที่ไม่มีการแพร่เชื้อมาลาเรียอย่างน้อย ๓ ปีต่อไป	๑๕	๓๐	๕๐					

แผนปฏิบัติกำจัดโรคมาลาเรีย

มาตรการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
การสืบสานแหล่งแพร่เชื้อและตอบโต้อย่างเหมาะสมภายใน ๗ วัน									
กิจกรรมที่ ๑ พัฒนาระบบและฐานข้อมูลมาลาเรียให้มีสามารถแสดงสถานการณ์ของแต่ละพื้นที่					๑,๑๗๕,๐๐๐ บาท	๒,๔๕๐,๐๐๐ บาท	๒,๕๕๐,๐๐๐ บาท	- สำนักโรคติดต่อฯ โดยแมลง - สำนักงำ_beta วิทยา (พบ./พร./พอ.)/ เอกชน/ สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา/ NGOs	- สสจ. - พ.ร. - พ.ส.ต.
กิจกรรมที่ ๒ พัฒนาทีมภารโรงเฝ้าระวังสอดสานเคลื่อนที่เร็ว (Surveillance and Rapid Response Team - SRRT) ในทุกระดับให้มีศักยภาพในการดำเนินงานกำจัดโรคมาลาเรีย					๒๕,๓๘๒,๗๐๐ บาท	๓๐,๙๖๓,๕๐๐ บาท	๓๐,๕๒๖,๐๐๐ บาท	- สำนักโรคติดต่อฯ โดยแมลง - สำนักงำ_beta วิทยา - ศคร. - สสจ.	

แผนปฏิบัติกำจัดโรคมาลาเรีย

มาตรการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
กิจกรรมที่ ๓ ให้มีการรายงาน การแจ้งเตือนสอบประวัติผู้ป่วย โรคไข้มาลาเรีย และตอบโต้ให้ รวดเร็วและครบถ้วน (สูตร ๑-๗)					๒๕,๔๕๐,๓๒๐ บาท	๒๖,๗๗๕,๔๑๖ บาท	๓๗,๕๕๗,๑๙๓ บาท	- ศศร.	- สสจ.
กิจกรรมที่ ๔ จัดแบ่งพื้นที่สำหรับ ปฏิบัติงานมาลาเรีย (Area stratification)					๗๔๒,๔๐๐ บาท	๒,๖๒๗,๖๐๐ บาท	๑,๔๔๕,๘๐๐ บาท	- สสจ. - รพ. - รพ.สต. กระทรวงมหาดไทย (สส./ปส./ปค.)	- ศศร. - ศสจ. - ศสอ.
กิจกรรมที่ ๕ สอบสวนข้อมูลหลัง เพื่อยืนยันเมื่อมีรายงานผู้เสียชีวิต ด้วยโรคไข้มาลาเรีย (Verbal autopsy)					๗๖๔,๔๐๐ บาท	๖๑๑,๔๒๐ บาท	๔๘๘,๒๑๖ บาท		
มาตรการที่ ๒ เพิ่มศักยภาพ และความครอบคลุมของการ ให้บริการตรวจรักษา ในทุกรุ่ดับ ทุกภาคในทุกกลุ่มประชากร อย่างเท่าเทียมกัน	ร้อยละผู้สังสัยเป็นไข้ มาลาเรียได้รับการ ตรวจวินิจฉัย มาลาเรียทาง ห้องปฏิบัติการ (กล้องจุลทรรศน์หรือ ชุดตรวจสำเร็จรูป)	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๔,๑๖๔,๘๙๘ บาท	๕๔,๓๔๒,๐๔๙ บาท	๗๖,๒๑๐,๐๔๔ บาท		

แผนปฏิบัติกำจัดโรคมาลาเรีย

มาตรการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย		งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		目次	ยอดคงเหลือ	งบประมาณ	ยอดใช้ไป	คงเหลือ	หลัก	สนับสนุน
	ร้อยละของผู้ป่วยโรคมาลาเรียที่ได้รับการตรวจวินิจฉัย ถูกต้องตามระบบ ควบคุมคุณภาพ	๑๐๐	๘๙.๘๕	๘๙.๘๕				
	ร้อยละผู้ป่วย มาลาเรียที่รับยา รักษาตามนโยบาย รักษาแห่งชาติ	๖๔	๗๐	๗๔				
กิจกรรมที่ ๑ พัฒนานโยบายฯ รักษามาลาเรียแห่งชาติ				๑,๔๑๗,๐๐๐ บาท	๔๗๓,๕๐๐ บาท	๑,๙๔๓,๕๐๐ บาท	- สำนัก โรคติดต่อน้ำ โดยแมลง สำนักงาน คณะกรรมการ อุปศึกษา/ องค์กรอนามัย โลก/สำนักงาน คณะกรรมการ อาหารและยา/ กรมวิทยาศาสตร์ การแพทย์/ กระทรวงคลัง	แพทย์สภาราช วิทยาลัย/ สำนักงาน คณะกรรมการ อุปศึกษา/ องค์กรอนามัย โลก/สำนักงาน คณะกรรมการ อาหารและยา/ กรมวิทยาศาสตร์ การแพทย์/ กระทรวงคลัง

แผนปฏิบัติกำจัดโรคมาลาเรีย

มาตรการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
									(พบ./พร./พอ.)/ องค์กรน้ำเสื้อ ^๑ กรม/สป./NGOs
กิจกรรมที่ ๒ เพิ่มความ ครอบคลุมของหน่วยบริการเข้า รับ					๒๐,๘๗๗,๐๐๐ บาท	๒๐,๘๗๗,๐๐๐ บาท	๒๐,๘๗๗,๐๐๐ บาท	- สคร. - ศศม. - สสจ. - รพ. - รพ.สต.	รพ.นอกสังกัด กระทรวง สาธารณสุข/ กระทรวงกลาโหม (พบ./พร./ พอ.)/เอกชน/ มหาวิทยาลัย/ NGOs
กิจกรรมที่ ๓ จัดทำและ สนับสนุนเวชภัณฑ์ยาและวัสดุ อุปกรณ์ในการตรวจวินิจฉัย สำหรับการรักษาหายขาด					๓๓,๖๓๐,๐๘๓ บาท	๒๕,๔๖๕,๔๕๕ บาท	๒๓,๙๗๒,๓๘๘ บาท	- สปสช. - สสจ - รพ. - สำนัก โรคติดต่อนำ โดยแมลง	องค์กรเภสัช กรม
กิจกรรมที่ ๔ พัฒนาศักยภาพ การตรวจวินิจฉัย					๖,๘๒๓,๖๘๐ บาท	๖,๘๒๓,๖๘๐ บาท	๒,๑๔๓,๓๔๓ บาท	- กรม วิทยาศาสตร์ การแพทย์ - สสจ.	- สำนักโรคติดต่อ นำโดยแมลง - สคร.

แผนปฏิบัติการคัดโรคมาลาเรีย

มาตรการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๑๕๔๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๑๕๔๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
กิจกรรมที่ ๕ พัฒนาศักยภาพผู้ให้บริการตรวจรักษาและจัดการรักษาผู้ป่วยเมล็ดข้าวหรือมีภาวะแทรกซ้อน					๑๕,๖๓๓,๑๕๓ บาท	๑๕,๘๓๓,๑๕๓ บาท	๕,๑๑๓,๐๔๔ บาท	กรมการแพทย์/ ราชวิทยาลัย/ มหาวิทยาลัย/ โรงเรียนแพทย์/ แพทย์สภากาชาด/ สสจ.	- สำนักโรคติดต่อ นำโดยแมลง - สคร.
กิจกรรมที่ ๖ เร่งรัดการดำเนินงานในการรักษาหายขาดในผู้ป่วยมาลาเรียทุกราย					๑๕,๕๕๗,๙๖๐ บาท	๑๒,๔๙๓,๑๖๘ บาท	๕,๙๗๔,๕๓๔ บาท	- สคร. - ศศม. - สสจ. - รพ. - รพ.สต. - กองทุนฯ/ เอกชน/ มหาวิทยาลัย/ NGOs	รพ.นอสังกัด กระทรวง สาธารณสุข/ กระทรวงกลาโหม (พบ./พร./พอ.)/ เอกชน/ มหาวิทยาลัย/ NGOs
กิจกรรมที่ ๗ ควบคุมคุณภาพการตรวจวินิจฉัยและรักษา					๑๕,๑๖๕,๙๔๒ บาท	๘,๘๙๖,๐๔๐ บาท	๑๕,๕๔๒,๒๑๔ บาท	- กรม วิทยาศาสตร์ การแพทย์ - กรมการ แพทย์ - ราชวิทยาลัย	- สำนักโรคติดต่อ นำโดยแมลง - สคร.

แผนปฏิบัติการจัดโครงการเรียนรู้

มาตรการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
มาตรการที่ ๓ เร่งรัดการค้นหาผู้ป่วยที่แสดงอาการไม่เดงอาการและผู้ที่ต้องตรวจหาเชื้อไม่พบด้วยกล้องจุลทรรศน์	ร้อยละของประชากรในพื้นที่ที่ได้รับการตรวจวินิจฉัยโรคไข้มาลาเรียโดยการค้นหาผู้ป่วยเชิงรุก	๖๗	๗๐	๗๕	๓๒,๗๘๒,๙๖๐ บาท	๒๙,๔๕๖,๔๕๖ บาท	๒๑,๗๗๖,๓๒๓ บาท		
กิจกรรมที่ ๑ พัฒนาและสนับสนุนสุดยอดกรณีในการค้นหาผู้ป่วยเชิงรุก					๑๐,๙๖๖,๗๐๐ บาท	๑๐,๖๐๕,๗๔๐ บาท	๕,๕๕๘,๒๑๓ บาท	- สคร. - ศธม. - นคم.	กระทรวงสาธารณูปโภค/ (พบ./พร./พอ.)/ เอกสาร/สำนักงาน
กิจกรรมที่ ๒ เร่งรัดการค้นหาผู้ป่วยที่แสดงอาการ					๖,๒๑๒,๑๖๐ บาท	๕,๗๒๓,๑๓๖ บาท	๕,๑๘๓,๐๑๔ บาท	- ศสจ. - รพ.	คณะกรรมการ อนุศึกษา/NGOs
กิจกรรมที่ ๓ เร่งรัดการค้นหาผู้ป่วยที่ไม่แสดงอาการและผู้ที่ได้รับการตรวจด้วยกล้องจุลทรรศน์ไม่พบเชื้อ					๑๕,๖๐๔,๑๐๐ บาท	๑๓,๑๖๗,๖๒๐ บาท	๑๐,๕๓๕,๐๙๖ บาท	- รพ.สต.	
มาตรการที่ ๔ เพิ่มความครอบคลุมของการป้องกันการแพร่เชื้อมalariaโดยการเฝ้าระวังควบคุมยุงพاهะและการป้องกันตัวเองในกลุ่มประชากร เป้าหมาย	ร้อยละของหลักค่าเรื่องในพื้นที่แพร่เชื้อ malaria (A๑ และ A๒) มีผู้เข้าร่วมโครงการที่มีความต้องการที่จะร่วมมือในการป้องกันตัวเองในอัตรา ๑ หลังต่อ ๒	๘๐	๘๐	๘๐	๑๘๓,๔๕๒,๕๓๗ บาท	๒๗๔,๙๔๒,๕๓๗ บาท	๑๔๖,๐๘๖,๗๐๔ บาท		

แผนปฏิบัติการจัดโรคมาลาเรีย

มาตรการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		ปีด'๕๘	ปีด'๖๐	ปีด'๖๑	ปีด'๕๘	ปีด'๖๐	ปีด'๖๑	หลัก	สนับสนุน
	คนและ/หรือมีการพ่นเคมีนิดมีคูทร์ทอกค้างในช่วง ๑๒ เดือนที่ผ่านมา								
กิจกรรมที่ ๑ พัฒนาและเพิ่มศักยภาพในการควบคุมแมลงนำโรค					๑,๗๑๔,๒๐๐ บาท	๑,๗๑๔,๒๐๐ บาท	๑,๗๑๔,๒๐๐ บาท	กรมคร.(สคร./ศตม./นคบ.) สป.(สสจ.)	กระทรวงมหาดไทย (สส./ปก./ปค.)/NGOs
กิจกรรมที่ ๒ ควบคุมยุงพาหะในพื้นที่แห่งเชื้อมาลาเรีย					๑๒๖,๖๓๗,๔๖๙ บาท	๒๓๓,๒๓๓,๑๙๘ บาท	๒๐๘,๐๐๕,๑๖๐ บาท	กรมคร.(สำนักแมลง/สคร./ศตม./นคบ.)	กระทรวงมหาดไทย (สส./ปก./ปค.)/NGOs
กิจกรรมที่ ๓ ป้องกันตนเองในกลุ่มเสี่ยงที่เดื่องอกบ้าน					๓๔,๘๗๕,๐๐๐ บาท	๓๒,๑๑๑,๑๐๐ บาท	๒๔,๓๔๓,๒๐๐ บาท	กรมคร. (สคร./ศตม.) สป.(สสจ.)	กระทรวงสาธารณสุข/ป่าไม้/กระทรวงมหาดไทย (สส./ปก./ปค.)/NGOs
กิจกรรมที่ ๔ เฝ้าระวังทางกีฏวิทยาและติดตามประเมินผลการควบคุมยุงพาหะนำโรค					๕,๙๕๖,๐๐๐ บาท	๕,๙๑๖,๐๐๐ บาท	๕,๙๐๒,๐๐๐ บาท	กรมคร.(สำนักแมลง/สคร./ศตม.)	สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา
กิจกรรมที่ ๕ ส่งเสริมการจัดการพاهะนำโรคแบบผสมผสาน					๖,๐๑๕,๗๐๐ บาท	๕,๔๗๔,๓๕๐ บาท	๓,๔๗๔,๓๓๕ บาท	กรมคร.(สำนักแมลง/สคร./ศตม./นคบ.)	กระทรวงมหาดไทย (สส./ปก./ปค.)

แผนปฏิบัติกำจัดโรคมาลาเรีย

มาตรการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		งบด้วย	งบดิบ	งบดิบ	งบด้วย	งบดิบ	งบดิบ	หลัก	สนับสนุน
กิจกรรมที่ ๖ พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการควบคุมพหะนำโรค					๓,๓๘๐,๐๘๐ บาท	๕๐๙,๗๖๐ บาท	๓,๓๘๐,๐๘๐ บาท	กรมคร.(สคร./ศตม./นคบ.) สป. (สสจ.)	กระทรวงมหาดไทย (สส./ปก./ปค.)/ NGOs
มาตรการที่ ๕ สร้างระบบร่วมรักษาดูแลเชื้อมาลาเรียต่ออย่างรักษา	ร้อยละของผู้ป่วยโรคไข้มาลาเรียที่ไม่มีภาวะแทรกซ้อนได้รับการติดตามผลการรักษาครบทัน (FU)	๒๕	๓๔	๔๔	๓๐,๔๑๒,๔๔๙ บาท	๒๖,๔๐๓,๒๕๗ บาท	๓๕,๓๔๐,๕๙๖ บาท	กรมคร.(สำนักแมลง/สคร./ศตม.) สป. (สสจ./รพ./รพ.สต.)	รพ.นอสังกัด กระทรวง สภาระนสุ/ กระทรวงกลาโหม (พบ./พร./พอ.)/เอกชน/ สำนักงานคณะกรรมการอุ่นสีกษา/ NGOs
	ร้อยละของผู้ป่วยโรคไข้มาลาเรียที่ไม่มีภาวะแทรกซ้อนได้รับยา.rักษาตามนโยบายด้วยการกินยาต่อหน้าครบ (DOT)	๒๕	๓๔	๔๔					
กิจกรรมที่ ๗ เร่งรัดกำจัดเชื้อมาลาเรียพื้นที่ป่าริมดอยาในพื้นที่ดอยา					๔,๒๘๕,๙๒๐ บาท	๓,๖๖๑,๒๓๖ บาท	๓,๓๓๑,๓๔๕ บาท	กรมคร.(สคร./ศตม.) สป. (สสจ./รพ./รพ.สต.)	รพ.นอสังกัด กระทรวง สภาระนสุ/ กระทรวงกลาโหม (พบ./พร./พอ.)/เอกชน/ มหาวิทยาลัย NGOs

แผนปฏิบัติการจัดการคุณภาพ

มาตรการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย		งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๔๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๔๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก
กิจกรรมที่ ๒ ดำเนินการเฝ้าระวัง เชื้อราขอย่างต่อเนื่อง				๑๓,๔๕๕,๓๑๐ บาท	๑๑,๐๓๔,๗๕๔ บาท	๙,๐๖๔,๕๐๖ บาท	กรมคร.(สำนัก แมลง/ศศร.) สป. (สสจ.)	รพ.นอกสังกัด กระทรวง สาธารณสุข/ กระทรวงกลาโหม ^{(พบ./พร./ พอ.)/เอกชน/ สำนักงาน คณะกรรมการ อุดมศึกษา/ NGOs}
กิจกรรมที่ ๓ เร่งรัดการ ดำเนินการจัดการหลังจากเกิด เชื้อมาตราเรียดอย่า				๖,๒๖๓,๖๗๙ บาท	๕,๗๖๔,๗๘๓ บาท	๔,๒๐๐,๗๙๔ บาท	กรมคร.(ศศร./ ศตม.) สป. (สสจ./ รพ./รพ.สต.)	รพ.นอกสังกัด กระทรวง สาธารณสุข/ กระทรวงกลาโหม ^{(พบ./พร./ พอ.)/เอกชน/ สำนักงาน คณะกรรมการ อุดมศึกษา/ NGOs}

แผนปฏิบัติการกำจัดโรคมาลาเรีย

มาตรการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย		งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		เบ็ดเตลlok	เบดดิง	เบดดิ่ง	เบดเตลlok	เบดดิง	หน่วยงาน	หลัก
กิจกรรมที่ ๔ ผลักดันนโยบาย ยกเลิกการใช้ยาเดียวในการรักษา ผู้ป่วยมาลาเรียที่มีเม็ด ภาวะแทรกซ้อน				๖,๕๕๒,๓๗๐ บาท	๖,๕๕๒,๓๗๐ บาท	๖,๕๕๒,๓๗๐ บาท	สำนักงาน คณะกรรมการ อาหารและยา/ กรมคร.(สำนัก แมลง)	ราชวิทยาลัย/ สำนักงาน คณะกรรมการ อาหารและยา/ กรมศึกษา/ โรงเรียนแพทย์/ เอกชน/ กระทรวงสาธารณสุข
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรม มาตรการและรูปแบบที่เหมาะสม ในการกำจัดโรคมาลาเรีย								
พัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรม มาตรการและรูปแบบที่เหมาะสม ในการกำจัดโรคมาลาเรีย	จำนวนการศึกษาวิจัย หรือนวัตกรรมที่ เกี่ยวข้องกับการ กำจัดโรคไข้มาลาเรีย	๕เรื่อง	๕เรื่อง	๕เรื่อง ๖๕,๐๗๒,๘๐๐ บาท	๕๗,๔๙๒,๘๐๐ บาท	๕๗,๔๙๒,๘๐๐ บาท		
	ร้อยละของการ ศึกษาวิจัยหรือ นวัตกรรมได้รับการ นำไปใช้หรือเผยแพร่	๕๐	๕๐	๕๐				
มาตรการที่ ๑ ศึกษาวิจัย เพื่อ ^๑ พัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรมแนวทาง มาตรการ รูปแบบ การกำจัดโรค มาลาเรียเพื่อใช้เป็นแนวทางในการ ดำเนินงานของแต่ละพื้นที่				๑๓,๓๐๐,๐๐๐ บาท	๑๐,๗๖๐,๐๐๐ บาท	๕,๕๖๕,๖๐๐ บาท		

แผนปฏิบัติกำจัดโรคมาลาเรีย

มาตรการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		เบ็ดเตล็ด	เบ็ดเตล็ด	เบ็ดเตล็ด	เบ็ดเตล็ด	เบ็ดเตล็ด	เบ็ดเตล็ด	หลัก	สนับสนุน
กิจกรรมที่ ๑ จัดอบรมเพื่อเขียน โครงการวิจัยโรคมาลาเรีย					๗๒๐,๐๐๐ บาท	๗๒๐,๐๐๐ บาท	๗๒๐,๐๐๐ บาท	สภากิจจัย/ มหาวิทยาลัย	
กิจกรรมที่ ๒ วิจัยเกี่ยวกับการ กำจัดโรคมาลาเรีย					๑๕,๔๘๐,๐๐๐ บาท	๑๐,๐๔๐,๐๐๐ บาท	๕,๒๔๕,๖๐๐ บาท	สภากิจจัย/ มหาวิทยาลัย	
มาตรการที่ ๒ ถ่ายทอดองค์ ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และ ส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม แนวทาง มาตรการ รูปแบบเป็นแนวทางในการกำจัด โรคมาลาเรียของแต่ละพื้นที่					๘,๔๙๕,๐๐๐ บาท	๗,๔๙๕,๐๐๐ บาท	๗,๔๙๕,๐๐๐ บาท		
กิจกรรมที่ ๓ จัดเวทีในการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมในการกำจัดโรค มาลาเรีย					๒,๖๐๐,๐๐๐ บาท	๒,๖๐๐,๐๐๐ บาท	๔,๘๐๐,๐๐๐ บาท	-สำนัก โรคติดต่อนำ โดยแมลง	สภากิจจัย/ สำนักงาน คณะกรรมการ อุดมศึกษา
กิจกรรมที่ ๔ ส่งเสริมสนับสนุน ให้มีการใช้เทคโนโลยีนวัตกรรม ในการกำจัดโรคมาลาเรีย					๓,๒๐๕,๐๐๐ บาท	๓,๒๐๕,๐๐๐ บาท	๓,๒๐๕,๐๐๐ บาท	-สำนัก โรคติดต่อนำ โดยแมลง	สภากิจจัย/ สำนักงาน คณะกรรมการ อุดมศึกษา
กิจกรรมที่ ๕ พัฒนาคู่มือแนว ทางการดำเนินงานกำจัดโรคไข้ มาลาเรีย					๒,๖๘๐,๐๐๐ บาท	๑,๓๒๐,๐๐๐ บาท	๑,๓๒๐,๐๐๐ บาท	-สำนัก โรคติดต่อนำ โดยแมลง	กรมคร.(สคร.)/ ศตม./สป.(สสจ.)/ กระทรวงสาธารณสุข (พบ./พร./พอ.)/

แผนปฏิบัติการผู้ร่วม ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อหรือโรคระบาด ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ.๒๕๕๘

หน้า ๘๑

แผนปฏิบัติการกำจัดโรคมาลาเรีย

มาตรการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		ปัจจุบัน	ปีงบประมาณ	ต่อไป	ปัจจุบัน	ปีงบประมาณ	ต่อไป	หลัก	สนับสนุน
									กระทรวงมหาดไทย (สภ./ปภ./ปค.)/ NGOs
มาตรการที่ ๓ จัดตั้งและ รวบรวมฐานข้อมูลผู้เชี่ยวชาญ ด้านมาลาเรียนในสาขาต่างๆ (malaria technical advisory group) ในระดับประเทศ					๔๐๘,๐๐๐ บาท	๓๖๘,๐๐๐ บาท	๓๒๘,๐๐๐ บาท		
มาตรการที่ ๔ เพิ่มประสิทธิภาพ การกำกับ ติดตามและ ประเมินผลการกำจัดโรค มาลาเรีย					๔๒,๘๒๕,๘๐๐ บาท	๓๒,๘๒๕,๘๐๐ บาท	๒๙,๗๙๕,๘๐๐ บาท		
กิจกรรมที่ ๑ พัฒนาระบบกำกับ และประเมินผลการกำจัดโรค มาลาเรีย					๑,๘๕๐,๐๐๐ บาท	๑,๘๕๐,๐๐๐ บาท	๑,๘๕๐,๐๐๐ บาท	- สำนักโรคติดต่อ น้ำดิบแม่น - สคร - สสจ.	กระทรวงคลัง/ /เอกสาร/ มหาวิทยาลัย/ NGOs
กิจกรรมที่ ๒ พัฒนาศักยภาพ บุคลากรและเครือข่ายในการ ติดตามประเมินผลทุกระดับ					๓,๖๔๕,๘๐๐ บาท	๓,๖๔๕,๘๐๐ บาท	๓,๖๔๕,๘๐๐ บาท		กระทรวงคลัง/ เอกสาร/สำนักงาน คณะกรรมการ อุดมศึกษา/NGOs
กิจกรรมที่ ๓ ประเมินผลและ รับรองพื้นที่ปลอดเชื้อมาลาเรีย					๓๒,๖๒๒,๐๐๐ บาท	๒๒,๖๒๒,๐๐๐ บาท	๑๙,๖๒๒,๐๐๐ บาท	- สำนัก โรคติดต่อ/นำ	- สสจ

แผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อหรือโรคประจำ ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ.๒๕๕๘

แผนปฏิบัติกำจัดโรคมาลาเรีย

มาตรการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
กิจกรรมที่ ๔ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง (program review)					๑,๓๔๔,๐๐๐ บาท	๑,๓๔๔,๐๐๐ บาท	๑,๓๔๔,๐๐๐ บาท	โดยแมลง - สคร.	
กิจกรรมที่ ๕ นิเทศ ติดตาม การดำเนินงานทุกระดับ					๓,๓๖๐,๐๐๐ บาท	๓,๓๖๐,๐๐๐ บาท	๓,๓๖๐,๐๐๐ บาท	- สำนัก โรคติดต่อน้ำ โดยแมลง	
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างความร่วมมือระหว่างภาคีเครือข่าย ระดับประเทศและระดับนานาชาติ เพื่อขับเคลื่อนงานกำจัดโรคมาลาเรีย									
สร้างความร่วมมือระหว่างภาคีเครือข่าย ระดับประเทศและระดับนานาชาติ เพื่อขับเคลื่อนงานกำจัดโรคมาลาเรีย	ร้อยละของค่าปรับครองส่วนห้องถัง ในพื้นที่ที่มีการแพร่เชื้อ (A) มีการจัดการกำจัดโรคไข้มาลาเรีย	๕๐	๕๕	๖๐	๒๒,๕๕๗,๖๘๐ บาท	๒๓,๙๓๓,๐๖๐ บาท	๒๓,๙๓๓,๐๖๐ บาท		
มาตรการที่ ๑ 抜けดันนี่บาย และกลไกระดับประเทศ ระหว่างประเทศและแนวทางเด่น ให้เกิดการแนวทางการที่นำร่วมกัน					๑๓,๐๐๔,๙๐๐ บาท	๑๔,๗๘๔,๗๘๐ บาท	๑๓,๗๗๓,๖๑๘ บาท		

แผนปฏิบัติกำจัดโรคมาลาเรีย

มาตรการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
กิจกรรมที่ ๑ กำหนดให้นโยบาย กำจัดโรคไข้มาลาเรียเป็นภาระ ^๑ แห่งชาติและมีกลไกการ ดำเนินงานร่วมกัน (ในประเทศไทย)					๔,๘๘๗,๖๐๐ ^๒	๑๐,๒๖๒,๙๘๐	๕,๕๙๒,๓๐๘	- สำนัก โรคติดต่อนำ โดยแมลง	กระทรวง สาธารณสุข/ กระทรวงคลัง/ (พบ./พร./พอ.)/ กระทรวงมหาดไทย (สส./ปก./ปค.)/ กระทรวงทรัพยากร มหาวิทยาลัย/NGOs
กิจกรรมที่ ๒ กำหนดให้นโยบาย กำจัดโรคไข้มาลาเรียกลไกการ ดำเนินงานร่วมกันระหว่าง ประเทศไทย และ ตามแนวทางเด่น					๔,๑๒๑,๓๐๐	๔,๑๒๑,๓๐๐	๔,๑๒๑,๓๐๐	- สำนัก โรคติดต่อนำ โดยแมลง	กระทรวง สาธารณสุข/ กระทรวงคลัง/ (พบ./พร./พอ.)/ กระทรวงมหาดไทย (สส./ปก./ปค.)/ กระทรวง ทรัพยากร/ มหาวิทยาลัย/ NGOs
มาตรการที่ ๒ ผลักดัน/สนับสนุน เครือข่ายให้ลงทุนและแบ่งปัน การใช้ทรัพยากรร่วมกัน					๕,๕๑๘,๗๘๐	๕,๕๑๘,๗๘๐	๕,๕๑๘,๗๘๐		

แผนปฏิบัติกำจัดโรคมาลาเรีย

มาตรการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๗	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๗	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
กิจกรรมที่ ๑ พัฒนาศักยภาพบุคลากรเครือข่ายให้มีบทบาทในการกำจัดโรคไข้มาลาเรีย (Partner Network Capacity Building)					๑,๘๐๔,๗๙๐ บาท	๑,๘๑๔,๗๙๐ บาท	๑,๘๑๔,๗๙๐ บาท	- สำนักโรคติดต่อฯ ไทย (สส./ปก./ปค.)	- กระทรวงมหาดไทย
กิจกรรมที่ ๒ ผลักดันให้ห้องถ่ายรูปมีบทบาทในการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคไข้มาลาเรีย					๗,๗๐๐,๐๐๐ บาท	๗,๗๐๐,๐๐๐ บาท	๗,๗๐๐,๐๐๐ บาท		
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ส่งเสริมให้ประชาชนมีศักยภาพในการดูแลตนเองจากโรคมาลาเรีย									
มาตรการที่ ๑ พัฒนาพฤติกรรมสุขภาพของประชาชนในการป้องกันควบคุมและเฝ้าระวังโรคมาลาเรีย	จำนวน/ความครอบคลุมประชาชนที่ได้รับการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ				๒๕,๒๙๖,๕๓๐ บาท	๒๔,๘๗๘,๐๙๖ บาท	๒๕,๘๒๐,๔๒๒ บาท		
กิจกรรมที่ ๑ พัฒนาปรับปรุงกลยุทธ์การสื่อสารเพื่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพให้ประชาชนกลุ่มป้าหมายในพื้นที่เพื่อเฝ้าระวัง มีความรู้ความเข้าใจระหนักร้ายแรง ควบคุมไข้เดือนมี พฤติกรรมในการป้องกันควบคุมและเฝ้าระวังโรคมาลาเรีย	กลยุทธ์การสื่อสารเพื่อการที่ได้รับการปรับปรุง				๑,๕๔๕,๐๒๐ บาท	๑,๕๕๖,๕๗๖ บาท	๑,๕๕๖,๕๗๖ บาท	- สำนักโรคติดต่อฯ โดยแหล่ง	- สสจ. - NGOs

แผนปฏิบัติกำจัดโรคมาลาเรีย

มาตรการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย		งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๔๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๔๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก
กิจกรรมที่ ๒ พัฒนาสื่อต้นแบบเครื่องมือและวิธีการที่มีความจำเพาะเจาะจงสำหรับการสื่อสารเพื่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้กับกลุ่มเป้าหมายประชาชนไทยและต่างชาติร่วมกับผู้เกี่ยวข้องและมีส่วนได้ส่วนเสีย	จำนวนสื่อต้นแบบเครื่องมือและวิธีการที่มีความจำเพาะเจาะจงสำหรับการสื่อสารเพื่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้กับกลุ่มเป้าหมายพัฒนา			๘,๗๗๖,๘๖๘ บาท	๘,๗๗๖,๘๖๘ บาท	๘,๗๗๖,๘๖๘ บาท	- สำนักโรคติดต่อน้ำดอยแมลง	- สสจ. - ศกต.
กิจกรรมที่ ๓ เร่งรัดให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่แพร่เชื้อมาลาเรีย มีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักและมีพฤติกรรมในการป้องกันควบคุมและเฝ้าระวังโรคมาลาเรียที่เหมาะสมผ่านกลยุทธ์ การสื่อสารเพื่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพ	จำนวน/ความครอบคลุมของประชาชนกลุ่มเป้าหมาย			๓๓,๗๘๖,๑๔๐ บาท	๓๓,๗๘๖,๑๔๐ บาท	๓๓,๗๘๖,๑๔๐ บาท	- สคร - ศสท - สสจ. - รพ.สต	กระทรวงมหาดไทย (สส./ปก./บค.)
กิจกรรมที่ ๔ พัฒนาปรับปรุงแผนการเรียนรู้เรื่องโรคมาลาเรียสำหรับโรงเรียน	จำนวนแผนการเรียนรู้ที่ได้รับการพัฒนาปรับปรุง			๑,๔๐๔,๕๐๒ บาท	๑,๔๐๔,๕๐๒ บาท	๑,๔๐๔,๕๐๒ บาท	- สำนักโรคติดต่อน้ำดอยแมลง	กระทรวงศึกษาธิการ
มาตรการที่ ๒ สื่อสารความเสี่ยงโรคไข้มาลาเรีย				๓,๓๔๘,๓๖๑ บาท	๓,๓๔๘,๓๖๑ บาท	๓,๓๔๘,๓๖๑ บาท		

แผนปฏิบัติกำจัดโรคมาลาเรีย

มาตรการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๔๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๔๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
กิจกรรมที่ ๑. พัฒนา ปรับปรุง กลยุทธ์ แนวทางและวิธีการ สื่อสารความเสี่ยงเรื่องโรคไข้ malaria สำหรับภูมิภาค และกลุ่มประชากรต่างๆ	จำนวนกลยุทธ์ แนวทางและวิธีการ สื่อสารความเสี่ยงที่ได้รับการพัฒนา ปรับปรุง				๓๕,๖๐๐ บาท	๓๕,๖๐๐ บาท	๓๕,๖๐๐ บาท	- สำนัก โรคติดต่อ นำโดยแมลง - สคร. - สสจ.	NGOs
กิจกรรมที่ ๒ พัฒนาสื่อเครื่องมือ และคู่มือการสื่อสารความเสี่ยง เรื่องโรคมาลาเรีย	จำนวน สื่อเครื่องมือ และคู่มือการสื่อสารความเสี่ยงที่พัฒนา				๒,๕๕๓,๗๖๑ บาท	๒,๕๕๓,๗๖๑ บาท	๑,๗๔๘,๖๔๐ บาท		
มาตรการที่ ๓ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันการควบคุมและการเฝ้าระวังโรคไข้มาลาเรีย	จำนวนกิจกรรมที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน				๓,๗๒๖,๔๐๑ บาท	๓,๗๒๖,๔๐๑ บาท	๓,๐๔๓,๒๓๓ บาท		
กิจกรรมที่ ๔ พัฒนาแนวทางการกำจัดโรคมาลารีโดยบุญชน มีส่วนร่วมในการป้องกันควบคุม และเฝ้าระวังโรค	จำนวนแนวทางการกำจัดโรคมาลาเรียที่ได้รับการพัฒนา				๓,๔๖๖,๔๐๑ บาท	๓,๔๖๖,๔๐๑ บาท	๒,๘๗๓,๒๓๓ บาท	- สำนัก โรคติดต่อ นำโดยแมลง - สคร. - สสจ.	NGOs
กิจกรรมที่ ๕. ส่งเสริมให้หน่วยงานพนทพพัฒนาชุมชน ต้นแบบที่มีส่วนร่วมในการกำจัดโรคมาลารี (การป้องกันควบคุม และเฝ้าระวังโรคมาลารี)					๒๓๐,๐๐๐ บาท	๒๓๐,๐๐๐ บาท	๒๓๐,๐๐๐ บาท	- สสจ. - อปท.	

แผนปฏิบัติการ กำจัดโรคเท้าช้าง

๑. หลักการและเหตุผล :

ปัจจุบันโรคเท้าช้างในประเทศไทยยังคงอยู่ในระหว่างการดำเนินการกำจัดโรคเท้าช้าง ที่ผลงานของ การกำจัดที่ผ่านมาสามารถผ่านการประเมินเพื่อประกาศการกำจัดได้แล้วในพื้นที่แพร่โรคทุกจังหวัดในประเทศไทย เว้นพื้นที่แพร่โรคในจังหวัดราชบูรี ซึ่งล่าช้ากว่าพื้นที่อื่นๆ สืบเนื่องมาจากความไม่สงบในพื้นที่ การรักษา เช่นรายป่วยที่ไม่ครอบคลุม การยังพบเชื้อในแมวซึ่งเป็นรังโรคในสัตว์ ยุงพาหะชูกชุม การมีพืชส่วนซึ่งเป็น แหล่งเพาะพันธุ์ของยุงพาหะ ประชาชนเข้าไปหาปลาในพรู ทำให้พื้นที่แพร่โรคในจังหวัดราชบูรีสับยังคงอยู่ใน ระยะเฝ้าระวังหลังจากหยุดการจ่ายยา raksha ก่อน มาตรการหลักของโครงการกำจัดโรคเท้าช้าง การเฝ้าระวัง ตั้งกล่าวมีกิจกรรมหลักด้วยการสำรวจเจาะโลหิตหาพยาธิโรคเท้าช้างในกลุ่มประชากรที่เข้ามา住รักษาตัวใน โรงพยาบาลของพื้นที่จังหวัดราชบูรี และในระหว่างการเฝ้าระวังจะต้องมีการดำเนินการประเมินการตัดการ แพร่โรคทุก ๒-๓ ปี ตามแนวทางขั้นตอนการดำเนินงานกำจัดโรคเท้าช้างขององค์กรอนามัยโลก รวมทั้งยังคง ต้องดำเนินกิจกรรมต่างๆ อย่างต่อเนื่อง เช่น เพิ่มความครอบคลุมของการจ่ายยา raksha เช่นรายผู้ที่พบเชื้อให้ ครบขนาด การติดตามรักษาแมวซึ่งเป็นรังโรคในสัตว์ การเฝ้าระวังยุงพาหะ

ส่วนโรคเท้าช้างที่มาจากการต่างด้าว ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นพม่านั้น เนื่องจากในปัจจุบันแรงงานต่างชาติ ที่เข้ามาในประเทศไทยมากจากประเทศแพร่โรคเท้าช้าง ยังคงมีจำนวนไม่มากนัก และจำนวนที่ไม่ผ่านการคัด กรองเพื่อทำงานมีจำนวนไม่มากเท่ากับจากประเทศไทยพม่า เนื่องจากการเดินทางที่ไม่มีธรรมดานิดกันเข้าไทย- พม่า และแนวโน้มของการพบเชื้อในกลุ่มคนพม่าที่มากอยู่ในประเทศไทยลดลงในพื้นที่ตัวแทนเฝ้าระวังโรค ส่วนหนึ่งอาจเนื่องมาจากการกำจัดโรคเท้าช้างของทุกประเทศแพร่โรคในภูมิภาคนี้ ในการ ป้องกันการติดเชื้อโรคเท้าช้างในคนไทยนั้นไทยยังคงเฝ้าระวังโรคเท้าช้างในกลุ่มคนต่างด้าว แม้ว่าสถานการณ์ ในปัจจุบันยังไม่มีการรายงานผู้ป่วยคนไทยที่ติดเชื้อจากพม่า แต่มีการศึกษาในห้องปฏิบัติว่าอยุ่งร้ายใน ประเทศไทยสามารถนำเชื้อพยาธิโรคเท้าช้างสายพันธุ์พม่าได้ นอกเหนือจากการจ่ายยา raksha ก่อน จึงได้มีการ เฝ้าระวังในพื้นที่ตัวแทนในพื้นที่แม่สอด ระนอง กรุงเทพมหานคร หรือปริมณฑล ทุก ๑-๒ ปี

๒. เป้าหมายลดโรค : ในปี ๒๕๖๑

- ๒.๑ อัตราการตรวจพบไมโครพิลาเรียในคนไทยน้อยกว่าหรือเท่ากับ ร้อยละ ๑
- ๒.๒ อัตราการตรวจพบไมโครพิลาเรียชนิด Brugiamalayi ในแมว น้อยกว่าหรือเท่ากับ ร้อยละ ๑
- ๒.๓ อัตราการตรวจพบแอนติเจนโรคเท้าช้างในพื้นที่ตัวแทนเฝ้าระวังโรคเท้าช้างในพม่า น้อยกว่าหรือ เท่ากับ ร้อยละ ๑
- ๒.๔ ขอประกาศการกำจัดโรคเท้าช้างของประเทศไทยต่อองค์กรอนามัยโลก

๓. ตัวชี้วัดที่สำคัญ :

๑. อัตราความครอบคลุมของการรักษาผู้พิพากษาโรคเท้าช้าง ร้อยละ ๑๐๐
๒. อัตราความครอบคลุมการฉีดยา Ivermectin ในแมว ร้อยละ ๘๐
๓. อัตราการตรวจพบไมโครฟิลารีไนผู้ป่วยใน ของโรงพยาบาลในจังหวัดนราธิวาสอยกว่า ร้อยละ ๑
๔. อัตราการตรวจพบแอนติบอดีโรคเท้าช้างในเด็กอายุ ๖-๗ ปี ในโรงเรียนของพื้นที่แพร่โรคน้อยกว่าร้อยละ ๒
๕. อัตราความครอบคลุมของการจ่ายยาคุ้มพามากกว่า ร้อยละ ๘๐
๖. อัตราความครอบคลุมของการดูแลรักษาผู้ป่วยอาการโรคเท้าช้าง ร้อยละ ๑๐๐

๔. แนวทางปฏิบัติ:

- ๔.๑ การป้องกันโรคเพื่อลดการแพร่โรคเท้าช้าง และแหล่งรังโรคในแมว
- ๔.๒ การตรวจจับโรค เพื่อตรวจจับสถานการณ์โรคเท้าช้างในคน และสัตว์รังโรค ตลอดจนประเมิน สภาวะการณ์แพร่โรคเท้าช้าง
- ๔.๓ การเฝ้าระวังโรค เพื่อพัฒนาระบบการเฝ้าระวังโรคเท้าช้างในดูแลและรักษาผู้ป่วยโรคเท้าช้างทั้งใน คน สัตว์รังโรค และยุงที่อาจจะเป็นพาหะนำโรค
- ๔.๔ การควบคุมและการตบสนองต่อปัญหา เพื่อลดความทุกข์ทรมานของผู้ป่วยอาการโรคเท้าช้าง
- ๔.๕ การสนับสนุน เพื่อสนับสนุนความรู้ทางวิชาการ ยารักษา และวัสดุทางการแพทย์ ให้แก่เครือข่ายที่ เกี่ยวข้อง พัฒนาระบบการส่งต่อข้อมูลการเฝ้าระวังโรค และพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีความรู้ใน การตรวจวินิจฉัย ป้องกัน ควบคุม และดูแลรักษาผู้ป่วยอาการโรคเท้าช้าง

๕. พื้นที่เป้าหมาย :

- ๕.๑ พื้นที่เฝ้าระวังโรคเท้าช้างหลังหยุดการจ่ายยา_rักษาคุ้มในโครงการกำจัดโรคเท้าช้าง พื้นที่ สคร. ๑๒ สงขลา : พื้นที่ทั้งจังหวัดนราธิวาส/ผู้ป่วยใน ของรพ.ในจังหวัดนราธิวาส และ ๘๗ กลุ่ม บ้านแพร่โรคเท้าช้าง จ.นราธิวาส/แม่วรังโรคเท้าช้าง
- ๕.๒ พื้นที่เฝ้าระวังโรคเท้าช้างในแม่วรังโรคในสัตว์ ได้แก่ สคร. ๑๗ นครศรีธรรมราช สคร. ๑๒ สงขลา สสจ. ทางภาคใต้ กรมปศุสัตว์
- ๕.๓ พื้นที่การเฝ้าระวังโรคเท้าช้างจากพม่า ได้แก่ สสจ. ทุกจังหวัด และพื้นที่ของ สคร. ๕ ยะลา สคร. ๑๑ นครศรีธรรมราช และ สคร. ๑๓ กรุงเทพฯ

๖. หน่วยงานดำเนินการ :

๖.๑ กระทรวงสาธารณสุข

- กรมควบคุมโรค
  - สำนักโรคติดต่อนำโดยแมลง
  - สำนักงานป้องกันควบคุมโรค (สคร)
  - สำนักระบบวิทยา
  - ศูนย์สารสนเทศ

๖.๒ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข

- กรมสนับสนุนบริการ
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.)
- สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ (สสอ.)
- โรงพยาบาลศูนย์ (รพศ.)
- โรงพยาบาลทั่วไป (รพท.)
- โรงพยาบาลชุมชน (รพช.)
- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต)

๖.๓ กระทรวงศึกษาธิการ

- สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา

๖.๔ กระทรวงแรงงาน

๖.๕ กระทรวงมหาดไทย

- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๖.๖ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- กรมปศุสัตว์

๖.๗ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ (สบส.)

แผนปฏิบัติกำจัดโรคเท้าข้าง

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ		
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน	
แนวทางปฏิบัติที่ ๑ การป้องกันโรค										
๑.๑ ลดการแพร่โรคเท้าข้าง	อัตราความ ครองคลุมของการ รักษาผู้พบรอยโรค เท้าข้าง	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	๐.๕ ล้านบาท	๐.๕ ล้านบาท	๐.๕ ล้านบาท	-สำนักโรคติดต่อฯน้ำดี	- สคร	
								แมลง	- สสจ	
									- รพศ	
									- รพท	
									- รพช	
									- รพ.สต	
๑.๒ ลดแหล่งรังโรคในแมวทั่ว ภาคใต้	อัตราความ ครองคลุมการฉีดยา Ivermectin ในแมว	๒ร้อย ๘๘๘๐	๒ร้อย ๘๘๘๐	๒ร้อย ๘๘๘๐	๐.๒ ล้านบาท	๐.๒ ล้านบาท	๐.๒ ล้านบาท	-สำนักโรคติดต่อฯน้ำดี	- สคร ๑๑ และ ๑๒	
								แมลง	- สสจ ทางภาคใต้	
									- กรมปศุสัตว์	
แนวทางปฏิบัติที่ ๒ การตรวจจับโรค										
๒.๑ เฝ้าระวังโรคเท้าข้างหลัง พยุงการจ่ายยารักษากลุ่มใน โครงการกำจัดโรคเท้าข้าง	อัตราการตรวจพบไม่ โครงฟิลามิเนปีวายใน ของรพ.ในจังหวัด นราธิวาส	<ร้อย ๗๘ ๑	<ร้อย ๗๘ ๑	<ร้อย ๗๘ ๑	๐.๕ ล้านบาท	๐.๕ ล้านบาท	๐.๕ ล้านบาท	-สำนักโรคติดต่อฯน้ำดี	- สคร ๑๒	
								แมลง	- สสจ.นราธิวาส	
									- กรมสนับสนุนบริการ สุขภาพ (สสส.)รพ. ใน จ.นราธิวาส	
๒.๒ เฝ้าระวังโรคเท้าข้างในแมว รังโรคในสัตว์	อัตราการตรวจพบไม่ โครงฟิลารีส	<ร้อย ๗๘ ๑	<ร้อย ๗๘ ๑	<ร้อย ๗๘ ๑	๐.๖ ล้านบาท	๐.๖ ล้านบาท	๐.๖ ล้านบาท	-สำนักโรคติดต่อฯน้ำดี	- สคร ๑๑ และ ๑๒	
								แมลง	- สสจ ทางภาคใต้	
									- กรมปศุสัตว์	

แผนปฏิบัติการจัดโรคเท้าช้าง

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๗	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
๒.๓ การประเมินภัยแล้วโรคเท้าช้าง ครั้งที่ ๓ เพื่อการประกาศปลดโรค (บูรณาการ กับการประเมินภัยแล้วของพยาธิในเด็กอายุ ๖-๗ ปี ในโรงเรียน ของพื้นที่แพร่โรค ประเมินเดียวกัน)	อัตราการตรวจพบ แอนติบอดีโรค เท้าช้างในเด็กอายุ ๖-๗ ปี ในโรงเรียน ของพื้นที่แพร่โรค	-	-	<ร้อย ละ๒	-	๐.๙ ล้านบาท	- สำนักโรคติดต่อประจำ แมลง	- สคร. ๑๒	
แนวทางปฏิบัติที่ ๓ การเฝ้าระวังโรคเท้าช้างจากผู้นำ									
๓.๑ การจ่ายยากลุ่มน้ำมูก	อัตราความ ครอบคลุมของการ จ่ายยากลุ่มน้ำมูก	>ร้อย ละ๘๐	>ร้อย ละ๘๐	>ร้อย ละ๘๐	๑ ล้านบาท	๑ ล้านบาท	๑ ล้านบาท	- สำนักโรคติดต่อประจำ แมลง	- สคร. ๑-๑๓ - สสจ.๗๖ แห่ง - รพ. - กรมสนับสนุนบริการ สุขภาพ (สปส.) - กระทรวงแรงงาน - กระทรวงมหาดไทย
๓.๒ การสู่มสำรวจตรวจ แอนติเจนโรคเท้าช้างใน พื้นที่วัฒนาและค้นไทยท่าศัย อยู่ในแหล่งเดียวกัน	อัตราการตรวจพบ แอนติเจนโรคเท้าช้าง ในพื้นที่วัฒนาที่ ตัวแทน	<ร้อย ละ๑	<ร้อย ละ๑	<ร้อย ละ๑	๐.๕ ล้านบาท	๐.๕ ล้านบาท	๐.๕ ล้านบาท	- สำนักโรคติดต่อประจำ แมลง	- สสจ.ทุกจังหวัด - สคร.๔ - สคร.๕ - สคร.๑๑ - สคร.๑๓

แผนปฏิบัติกำจัดโรคเท้าช้าง

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
๓.๓ เฝ้าระวังยุงที่อาจจะเป็นพยาธิ (Culex quinquefasciatus)	อัตราการแพร่เชื้อในยุง	๐	๐	๐	๐.๔ ล้านบาท	๐.๔ ล้านบาท	๐.๔ ล้านบาท	- สำนักโรคติดต่อฯโดย แหล่ง	- สสจ. ทุกจังหวัด - สคร.๔ - สคร.๕ - สคร.๑๑ - สคร.๑๓

แนวทางปฏิบัติที่ ๔ การควบคุมและการตอบสนองต่อปัญหา

๔.๑ ลดความทุกข์ทรมานของผู้ป่วยจากการโรคเท้าช้าง	อัตราความครอบคลุมของการดูแลรักษาผู้ป่วยจากอาการโรคเท้าช้าง	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	๐.๒ ล้านบาท	๐.๒ ล้านบาท	๐.๒ ล้านบาท	- สำนักโรคติดต่อฯโดย แหล่ง	- สคร. ๑๑ - สคร. ๑๒ - สสจ. - สสอ. - รพ.สต
---	--	------------	------------	------------	----------------	----------------	----------------	-------------------------------	---

แนวทางปฏิบัติที่ ๕ การสนับสนุน

๕.๑ คู่มือ/มาตรฐาน/สื่อ ความรู้ การเฝ้าระวัง การป้องกัน การควบคุม โรคเท้าช้าง	หน่วยงานเครือข่ายได้รับการสนับสนุน	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	๐.๑ ล้านบาท	๐.๑ ล้านบาท	๐.๑ ล้านบาท	- สำนักโรคติดต่อฯโดย แหล่ง	- สคร. - สสจ. - รพ.สต. - รพ.สต. - รพ.สต. - รพ.สต. - อปท
---	------------------------------------	------------	------------	------------	----------------	----------------	----------------	-------------------------------	---

แผนปฏิบัติกำจัดโรคเท้าข้าง

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		เบ็ดเตล็ด	เบ็ดงอก	เบ็ดงอก	เบ็ดเตล็ด	เบ็ดงอก	เบ็ดงอก	หลัก	สนับสนุน
									- กรมสนับสนุนบริการสุภาพ (สบส.)
๔.๒ ชุดตรวจเอนติเจนสำเร็จรูปสำหรับการสุมสำรวจน้ำ	หน่วยงานเครือข่ายได้รับการสนับสนุน	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	๐.๖ ล้านบาท	๐.๖ ล้านบาท	๐.๖ ล้านบาท	- สำนักโรคติดต่อนำโดยแมลง	- สคร.๔ - สคร.๕ - สคร.๑๑ - สคร.๑๓
๔.๓ ยารักษาโรคเท้าข้าง สำหรับการจ่ายยากลุ่มพม่าที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนทำงานผู้พับเข็ม	หน่วยงานเครือข่ายได้รับการสนับสนุน	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	๑ ล้านบาท	๑ ล้านบาท	๑ ล้านบาท	- สำนักโรคติดต่อนำโดยแมลง	- สคร. - สสจ.
๔.๔ พัฒนา/เชื่อมต่อระบบการส่งต่อข้อมูลการเฝ้าระวังโรคเท้าข้างให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	หน่วยงานเครือข่ายมีการเชื่อมต่อข้อมูลการเฝ้าระวังโรคเท้าข้าง	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๑๐๐	๐.๕ ล้านบาท	๐.๕ ล้านบาท	๐.๕ ล้านบาท	- สำนักโรคติดต่อนำโดยแมลง	- สำนักระบบวิทยา - ศูนย์สารสนเทศ - กรมสนับสนุนบริการสุภาพ (สบส.) - สคร. - สสจ. - รพ.
๔.๕ พัฒนาบุคลากรสาธารณสุขในหน่วยงานเครือข่ายให้มีความรู้ความเข้าใจในการตรวจวินิจฉัย	ความครอบคลุม/จำนวนบุคลากรที่ได้รับการพัฒนา	>ร้อยละ ๘๐	>ร้อยละ ๘๐	>ร้อยละ ๘๐	๐.๕ ล้านบาท	๐.๕ ล้านบาท	๐.๕ ล้านบาท	- สำนักโรคติดต่อนำโดยแมลง	- สคร. - สสจ. - รพ.

แผนปฏิบัติการโรคเท้าช้าง

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
ป้องกันและควบคุมโรคเท้าช้าง (บรรณาการร่วมกับโรคติดต่อนำโดยแมลงอื่นๆ)									- กรมสนับสนุนบริการ - อบท. - สำนักงานคณะกรรมการ อุตสาหกรรม
๔.๖ พัฒนาบุคลากรสาธารณสุข ในหน่วยงานเครือข่าย เรื่องการให้การดูแลรักษาผู้ป่วยจากการโรคเท้าช้าง (พื้นที่)	ความครอบคลุม/ จำนวนบุคลากรที่ได้รับการพัฒนา	-	>ร้อย ศูนย์	-	๒ ล้านบาท	-	-	-สำนักโรคติดต่อในโดย แมลง	สคร.๑๑,๑๒ สสจ.ชุมพร, สุราษฎร์, ราชบุรี, นครศรีธรรมราช, กระบี่, ปัตตานี, พัทลุง, นราธิวาส

แผนปฏิบัติการ ป้องกันโรคติดต่อที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีน

๑. หลักการและเหตุผล :

ประเทศไทยใช้วัคซีนเป็นเครื่องมือสำคัญในการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีน โดยได้จัดตั้งแผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคนับเป็นเวลาเกือบ ๔ ทศวรรษ ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา มีการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง อาทิเช่น การคงรักษาและเร่งรัดระดับความครอบคลุมการได้รับวัคซีนในประชากรกลุ่มเป้าหมายให้สูงตามเกณฑ์เป้าหมาย การเพิ่มวัคซีนใหม่เพื่อให้ประชากรกลุ่มเป้าหมายได้รับการป้องกันโรคที่มีความสำคัญมากขึ้น การปรับขนาดของวัคซีนเดิมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และลดจำนวนครั้งในการให้บริการ การปรับตารางการให้วัคซีนตามระบบปกติ การรณรงค์ให้วัคซีนแก่ประชากรกลุ่มเสี่ยงเพื่อป้องกันไม่ให้โรคระบาดเป็นวงกว้าง การดำเนินงานตามพันธสัญญาร่วมกับนานาประเทศทั่วโลกในการจำกัดและการตัดโรค ผลการดำเนินงานมีความก้าวหน้ามาโดยตลอด โดยเฉพาะความครอบคลุมของการได้รับวัคซีน และจำนวนผู้ป่วยโรคติดต่อที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีนมีแนวโน้มลดลงทุกโรค ที่สำคัญคือประเทศไทยไม่พบผู้ป่วยด้วยโรคโปลิโอติดต่อภัยเป็นเวลากว่า ๑๕ ปี

ถึงแม้วัลการดำเนินงานโดยเฉพาะความครอบคลุมการได้รับวัคซีนในภาพรวมจะมีอัตราสูงตามเกณฑ์เป้าหมายที่กำหนด และสถานการณ์โรคติดต่อที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีนจะมีแนวโน้มลดลงก้าวตาม อย่างไรก็ตาม แผนงานฯ ยังมีภารกิจที่ห้ามหย่อนประการ ได้แก่ (๑) พนความครอบคลุมการได้รับวัคซีนต่ำกว่าเกณฑ์ในประชากรบางกลุ่ม ส่งผลให้เกิดการระบาดของโรคติดต่อและหัดเป็นบางพื้นที่ ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มเป้าหมายที่อาศัยตามเขตชายแดน โดยเฉพาะ ๔ จังหวัดชายแดนภาคใต้ พื้นที่ที่รุกคืบ พื้นที่เขตเมือง บุตรแรงงานเคลื่อนย้าย (๒) โรคติดต่อที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีนมีแนวโน้มพบในผู้ใหญ่มากขึ้น จากการที่กลุ่มตั้งกล่าวเกิดก่อนแผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคหรือในช่วงต้นของแผนงานฯ ทำให้ไม่ได้รับวัคซีนในวัยเด็ก (๓) การดำเนินงานจำกัดการตัดโรคตามพันธสัญญานานาชาติ (๔) การปรับตารางการให้วัคซีนตามระบบปกติและการรณรงค์ให้วัคซีนแก่ประชากรกลุ่มเสี่ยงเพื่อให้สอดคล้องกับระบบวิทยาของโรคและรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (๕) การนำวัคซีนใหม่เข้ามาใช้ในแผนงานฯ (๖) การพัฒนาคลังวัคซีนและการบริหารจัดการวัคซีนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (๗) การที่สาธารณชนให้ความสนใจต่ออาการภัยหลังได้รับวัคซีนมากขึ้น เนื่องจากโรคติดต่อที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีนมีแนวโน้มลดลง ทำให้ไม่ตระหนักรถึงความสำคัญในการได้รับวัคซีนและปฏิเสธการรับวัคซีน (๘) การพัฒนาศักยภาพบุคลากรที่ปฏิบัติงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคให้สามารถบริการประชาชนได้ตามมาตรฐาน กรมควบคุมโรคในฐานะที่รับผิดชอบแผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องกำหนดมาตรการและดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อตอบสนองต่อประเด็นท้าทายต่าง ๆ ดังกล่าว โดยมีเป้าหมายที่สำคัญคือให้ประชาชนได้รับบริการวัคซีนที่มีคุณภาพได้ตามมาตรฐาน อันจะเสริมสร้างภูมิคุ้มกันให้คนไทยปลอดภัยจากโรคติดต่อที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีนมีคุณภาพชีวิตที่ดีตลอดไป

๒. เป้าหมายลดโรค :

- ไม่มีผู้ป่วยโรคโปลิโอจากการติดเชื้อภายในประเทศ
- ลดอัตราป่วยด้วยโรคติดต่อที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีนตามเกณฑ์รายโรค
  - กำจัดโรคบาดทะยักในทางแรกเกิดให้เหลือไม่เกิน ๑ ต่อพันเด็กเกิดใหม่รายจังหวัด
  - ผู้ป่วยเยื่อยันโรคหัดไม่เกิน ๑ ต่อประชากรล้านคน ทุกกลุ่มอายุ ภายในปี ๒๕๖๓ (๖๖ราย)
  - โรคคอติบไม่เกิน ๐.๐๗๕ ต่อประชากรแสนคน (๑๐ ราย)
  - โรคไอกรนไม่เกิน ๐.๐๙ ต่อประชากรแสนคน (๕๐ ราย)
  - โรคไข้สูงอักเสบเจ้อ ไม่เกิน ๐.๑๕ ต่อประชากรแสนคน (๙๐ ราย)
- รักษาระดับอัตราการเป็นพำนัชโรคตับอักเสบบีในเด็กอายุต่ำกว่า ๕ ปี ให้อยู่ในระดับไม่เกินร้อยละ ๐.๑๒ (๕,๐๐๐ ราย)
- ความครอบคลุมการได้รับวัคซีนทุกชนิดตามแผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคในทุกพื้นที่ (หมู่บ้าน/ ตำบล/เทศบาล) ในกลุ่มเป้าหมายไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐ (ยกเว้น MMR และวัคซีนในโรงเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๕)

๓. ตัวชี้วัดที่สำคัญ :

- ร้อยละของระดับความครอบคลุมการได้รับวัคซีนในประชากรกลุ่มเป้าหมายไม่น้อยกว่า ๘๐ (ยกเว้น MMR และวัคซีนในโรงเรียนไม่น้อยกว่า ๘๕)

๔. แนวทางปฏิบัติ:

- รักษาระดับความครอบคลุมการได้รับวัคซีนขั้นพื้นฐานในกลุ่มเป้าหมาย (routine) และเร่งรัดความครอบคลุมการได้รับวัคซีนในประชากรกลุ่มเสี่ยง (supplement immunization activity: SIA)
- เฝ้าระวังโรคติดต่อที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีน รวมทั้งอาการภายนอกหลังได้รับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค (AEFI)
- สอบสวนและควบคุมโรคติดต่อที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีนอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ
- รณรงค์ให้วัคซีนที่จำเป็นแก่ประชากรกลุ่มเสี่ยง
- ยกระดับคุณภาพการให้บริการวัคซีนและการดำเนินงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค
- การนำวัคซีนใหม่มาใช้ในแผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค

๕. พื้นที่เป้าหมาย : ประชากรกลุ่มเป้าหมาย ทุกพื้นที่ ทั่วประเทศ

๖. หน่วยงานดำเนินการ :

๖.๑ กรมควบคุมโรค

- สำนักโรคติดต่อทั่วไป
- สำนักระบบวิทยา
- สำนักงานป้องกันควบคุมโรค (สคร.)

๖.๒ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

- สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ (สนย.)
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.)
- โรงพยาบาลศูนย์ (รพศ.)
- โรงพยาบาลทั่วไป (รพท.)
- โรงพยาบาลชุมชน (รพช.)

๖.๔ สถานบริการสาธารณสุขทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

๖.๕ สถานบริการเอกชนในเครือข่ายหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

๖.๖ กรุงเทพมหานคร (สำนักอนามัย/สำนักการแพทย์/ศูนย์บริการสาธารณสุข)

๖.๗ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

๗. หน่วยงานสนับสนุนในการดำเนินการ:

๗.๑ สำนักตรวจสอบราชการสาธารณสุข

๗.๒ สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ (สนย.)

๗.๓ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

๗.๔ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.)

๗.๖ กรมอนามัย

๗.๗ กรมการแพทย์

๗.๘ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

๗.๙ กระทรวงมหาดไทย

- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)

๗.๑๐ กระทรวงศึกษาธิการ

๗.๑๑ ราชวิทยาลัยและองค์กร/สมาคมวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

๗.๑๒ หน่วยบริการเอกชนไม่แสวงผลกำไร(NGO)

๗.๑๓ สถาบันวิจัยแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

๗.๑๔ มหาวิทยาลัย

แผนปฏิบัติการป้องกันโรคติดต่อที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีน

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๔๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๔๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
แนวทางปฏิบัติที่ ๑ รักษาระดับความครอบคลุมการให้รับวัคซีนขั้นพื้นฐานในกลุ่มเป้าหมาย (routine) และเร่งรัดความครอบคลุมการให้รับวัคซีนในประชากรกลุ่มเสี่ยง (supplement immunization activity: SIA)									
๑.๑ การให้บริการวัคซีนขั้นพื้นฐานแก่กลุ่มเป้าหมายตามกำหนดปกติ รวมทั้งติดตามเก็บตัวในกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับวัคซีนไม่ครบถ้วน	ร้อยละของระดับความครอบคลุมการให้รับวัคซีน	≥ ๙๐	≥ ๙๐	≥ ๙๐					
● จัดทำวัคซีน					๖๑๐ ล้าน (ค่าวัคซีน ไม่รวม [*] โภลิโวและ หัด)	๗๘๐ ล้าน (ค่าวัคซีน ไม่รวม [*] โภลิโวและ หัด)	๗๖๐ ล้าน (ค่าวัคซีน ไม่รวม [*] โภลิโวและ หัด)	- สปสช.	- สำนักโรคติดต่อทั่วไป - อย. - กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
● จัดทำสรุปกรณ์ในการให้บริการวัคซีน					๒๔๘ ล้าน (ค่าเข็มไช รังคไม่รวม [*] โภลิโวและ หัด)	๒๔๘ ล้าน (ค่าเข็มไช รังคไม่รวม [*] โภลิโวและ หัด)	๒๔๘ ล้าน (ค่าเข็มไช รังคไม่รวม [*] โภลิโวและ หัด)	- รพศ. / รพท. / รพช. - กทม.* - สถาบันบริการ สาธารณสุขสังกัด นอกร.สธ.**	- สสจ. - กทม.(ศูนย์บริการ สาธารณสุข)

* สำนักอนามัยและสำนักการแพทย์

** รพ.ในสังกัดกระทรวงกระทรวงศึกษาธิการ/มหาดไทย/สำนักงานตำรวจนแห่งชาติ/ สถาบันฯ/สถาบันฯ/เอกชน

แผนปฏิบัติการป้องกันโรคติดต่อที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีน

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๖๗	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
● ให้บริการวัคซีนเข็มขั้นพื้นฐานแก่กลุ่มเป้าหมายตามกำหนดปกติ รวมทั้งติดตามเก็บตัวในกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับวัคซีนไม่ครบถ้วน								- สถานบริการสาธารณสุขในและนอกสังกัด กสธ. - กทม.(สำนักอนามัย)	- สำนักโรคติดต่อทั่วไป - สำนักงำนด้านวิทยา - สำนักงานป้องกันควบคุมโรค (สคร.) - สสจ. - อปท. - กระทรวงศึกษาธิการ - สปสช. - สนย.
● ติดตามตรวจสอบประวัติความครอบคลุมการได้รับวัคซีนในกลุ่มเป้าหมาย								- สถานบริการสาธารณสุขในและนอกสังกัด กสธ.	- สำนักโรคติดต่อทั่วไป - สคร. - กระทรวงศึกษาธิการ
● พัฒนารูปแบบการให้วัคซีนในผู้ใหญ่และประชากรกลุ่มเสี่ยง								- สำนักโรคติดต่อทั่วไป - สคร.	- สสจ. - สถานบริการสาธารณสุขในและนอกสังกัด กสธ.
๑.๒ รองรับให้วัคซีนเสริมในประชากรกลุ่มเสี่ยง	ระดับความครอบคลุม การได้รับวัคซีน	๒๙๐	๒๙๐	๒๙๐					
● จัดทำและกระจายวัคซีนเพื่อให้บริการ								- สำนักโรคติดต่อทั่วไป - สปสช.	- อป. - กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

แผนปฏิบัติการป้องกันโรคติดต่อที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีน

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๖๑	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
● รณรงค์ให้วัคซีนเสริมในประชากรกลุ่มเสี่ยง								- สถานบริการสาธารณสุขในและนอกสังกัด กสธ. - สำนักโรคติดต่อทั่วไป - สำนักงำນด้านวิทยา - สคร. - สປสช. - สสจ. - กพม.(สำนักอนามัย/ สำนักการแพทย์)	- สำนักโรคติดต่อทั่วไป - สำนักงำนด้านวิทยา - สคร. - สປสช. - สสจ. - กพม.(สำนักอนามัย/ สำนักการแพทย์)
๑.๓ สนับสนุนเอกสารวิชาการแก่เจ้าหน้าที่และสื่อประชาสมัยหนังสือ								- สำนักโรคติดต่อทั่วไป	- สสจ. - สถานบริการสาธารณสุขในและนอกสังกัด กสธ.
๑.๔ ติดตามประเมินผลความครอบคลุมการได้รับวัคซีนทุกชนิดในประชากรพื้นที่เสี่ยง									
● สำรวจความครอบคลุม การได้รับวัคซีนครบชุด ในประชากรพื้นที่เสี่ยง					๑ ล้าน	๑ ล้าน	๑ ล้าน	- สำนักโรคติดต่อทั่วไป - สคร. - สำนักอนามัย - สสจ.	- สถานบริการสาธารณสุขในและนอกสังกัด กสธ.
● สำรวจความครอบคลุม การได้รับวัคซีนครบชุด ในประชากร กลุ่มเป้าหมายทุก ๕ ปี (ปี ๒๕๖๑)	รายงานผลการสำรวจ ความครอบคลุม การได้รับวัคซีนครบชุด ในประชากร กลุ่มเป้าหมาย	-	-	๑ เรื่อง	-	-	๒.๕ ล้าน	- สำนักโรคติดต่อทั่วไป - สคร.	- สสจ. - สถานบริการสาธารณสุขในและนอกสังกัด กสธ.

แผนปฏิบัติการป้องกันโรคติดต่อที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีน

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
● ศึกษาระดับภูมิคุ้มกัน โรคติดต่อที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีนทุก ๑๐ ปี (ปี ๒๕๖๐)	รายงานผลการศึกษา ระดับภูมิคุ้มกัน โรคติดต่อที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีนทุก ๑๐ ปี (ปี ๒๕๖๐)	-	-	๑ เรื่อง	-	๖๐ ล้าน	-	- สำนักโรคติดต่อทั่วไป - สคร. - สำนักงานน้ำมัน - กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์	- สสจ. - สถานบริการสาธารณสุข ในและนอกสังกัด กสธ. - สำนักงานน้ำมัน - กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

แนวทางปฏิบัติที่ ๒ เมื่อร่วงโรคติดต่อที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีนรวมทั้งอาการภัยหลังได้รับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค (AEFI)

๑. เมื่อร่วงโรคติดต่อที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีน รวมทั้งอาการภัยหลังได้รับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค (AEFI)	อัตราป่วยด้วย โรคติดต่อที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีน							- สำนักงำนโรคติดต่อทั่วไป - สำนักงานน้ำมัน - สคร. - กม.(สำนักอนามัย/ สำนักการแพทย์)	- สถานบริการสาธารณสุข ในและนอกสังกัด กสธ. - อบต. - สมาคมวิชาชีพ - ราชวิทยาลัย - กรมการแพทย์ - กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
● จัดระบบการเฝ้าระวังโรค									
● ติดตามวินิจฉัยและการดำเนินโรค									
● วิเคราะห์สถานการณ์การระบาดของโรคในประเทศไทยและต่างประเทศ									
● ติดตามประเมินผล									

แนวทางปฏิบัติที่ ๓ ตรวจตัวอย่างสิ่งส่งตรวจ เพื่อวินิจฉัยยืนยันผู้ป่วยโรคติดต่อที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีนทางห้องปฏิบัติการ

๓. ตรวจตัวอย่างสิ่งส่งตรวจ เพื่อวินิจฉัยยืนยันผู้ป่วย								- กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ - สถาบันบริการ	- สสจ. - กม. (สำนักอนามัย/
---	--	--	--	--	--	--	--	--	-----------------------------------

แผนปฏิบัติการป้องกันโรคติดต่อที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีน

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๗	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
โรคติดต่อที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีน ทางห้องปฏิบัติการ	<ul style="list-style-type: none"> ● จัดระบบห้องปฏิบัติการและระบบจัดส่งตัวอย่าง ● ประเมินคุณภาพการเก็บสิ่งส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ ● เก็บและส่งตัวอย่างเพื่อส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ (หัดเยอรมัน คางทูม ไข้หวัดใหญ่ ตับอักเสบบี เจี๊ย เยื่อหุ้มสมอง คอตีบ สุกใส วัณโรค ไอกรน) 							สาธารณสุขในและนอก สังกัด กส.ร.	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักการแพทย์-สรุป. - สำนักโรคติดต่อทั่วไป - สคร.

แนวทางปฏิบัติที่ ๔ การพัฒนาระบบสอบสวนโรคและควบคุมโรคในผู้ป่วยโรคติดต่อที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีน

๔. สอบสวนโรคและควบคุมโรค ในผู้ป่วยโรคติดต่อที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีน	<ul style="list-style-type: none"> ● ลงพื้นที่เพื่อสอบสวนและควบคุมโรค ● รายงานการสอบสวนและควบคุมโรค 	รายงานการสอบสวน และควบคุมโรค						<ul style="list-style-type: none"> - สำนักงำนบทวิทยา - สำนักโรคติดต่อทั่วไป - สคร. 	<ul style="list-style-type: none"> - สสจ. - กพม.(สำนักอนามัย) - สถานบริการสาธารณสุข ในและนอกสังกัด กส.ร.
--	---	------------------------------	--	--	--	--	--	---	---

แผนปฏิบัติการป้องกันโรคติดต่อที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีน

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
แนวทางปฏิบัติที่ ๕ ยกระดับคุณภาพการให้บริการวัคซีนและการดำเนินงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค									
๕.๑ ประเมินมาตรฐานการดำเนินงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค	รายงานผลการประเมินมาตรฐาน	-	๑ เรื่อง	๑ เรื่อง				- สำนักโรคติดต่อทั่วไป - สคร. - สสจ.	- สถานบริการสาธารณสุขในและนอกสังกัด กส.ร. - สปสช.
๕.๒ พัฒนาศักยภาพด้านการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคระดับเขต	ความครอบคลุมของหน่วยงานที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ	-	๑๒ เขต	๑๒ เขต				- สำนักโรคติดต่อทั่วไป - สคร.	- สปสช. - สสจ. - กทม.(สำนักอนามัย) - ราชวิทยาลัย/สมาคมวิชาชีพ - มหาวิทยาลัย - สถาบันวิจัย
๕.๓ อบรมให้ความรู้เรื่องการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค	ร้อยละของผู้อำนวยการอบรม	๘๐	๘๐	๘๐				- สำนักโรคติดต่อทั่วไป - สถาบันวิจัยแห่งชาติ(องค์การมหาชน)	- สปสช. - สสจ. - กทม.(สำนักอนามัย) - สถานบริการสาธารณสุขในและนอกสังกัด กส.ร. - มหาวิทยาลัย - ราชวิทยาลัย/สมาคมวิชาชีพ
๕.๔ พัฒนาศักยภาพนักวิเคราะห์เชิงวิชาการ	ศักยภาพนักวิเคราะห์เชิงวิชาการ	๕	๕	๕				- สำนักโรคติดต่อทั่วไป - สคร.	- สปสช. - สสจ. - กทม.(สำนักอนามัย)

แผนปฏิบัติการป้องกันโรคติดต่อที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีน

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
กรมควบคุมโรค	ลูกโซ่ความเสี่ยงตาม WHO จำนวน ๕ แห่ง								- สถานบริการสาธารณสุข ในและนอกสังกัด กสธ.

แนวทางปฏิบัติที่ ๖ ให้วัคซีนใหม่ในแผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค

๖.ให้วัคซีนใหม่ในแผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค	ความครอบคลุม ของพื้นที่ที่ได้รับการ ขยายพันธุ์การ ให้บริการวัคซีน	๑	๗๗	๗๗				- สำนักโรคติดต่อทั่วไป - สำนักอนามัย กทม. - สคร. - สสจ. - สปสช. - กระทรวงศึกษาธิการ	- สำนักโรคติดต่อทั่วไป
● จัดทำโครงการนำร่องการ ให้บริการวัคซีนในพื้นที่ใหญ่		๑	๑				- สำนักโรคติดต่อทั่วไป - สคร.	- สสจ. - สถานบริการสาธารณสุข	
● จัดหาและกระจายวัคซีนเพื่อ ให้บริการ							- สำนักโรคติดต่อทั่วไป	- สถานบริการสาธารณสุข ในและนอกสังกัด กสธ. - อป. - กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ - สปสช.	

แผนปฏิบัติการ ป้องกันโรคติดต่อทางอาหารและน้ำ

๑. หลักการและเหตุผล :

โรคติดต่อทางอาหารและน้ำเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญของประเทศไทย ในแต่ละปีมีรายงานผู้ป่วยตลอดทั้งปี ส่วนใหญ่มีการระบาดเป็นวงกว้างทำให้มีผู้ป่วยจำนวนมาก และอาการของโรคอาจนำไปสู่ภาวะแทรกซ้อนที่รุนแรง เช่น ได้ด้วย หรือถึงแก่ชีวิตได้ โดยเฉพาะในเด็กเล็กและผู้สูงอายุ นอกจากนี้ยังเป็นสาเหตุที่สำคัญของการใช้ยาอย่างไม่เหมาะสม โดยเฉพาะยาต้านจุลชีพ ทำให้มีการเสียค่าใช้จ่ายโดยไม่จำเป็น และยังนำไปสู่การเกิดเชื้อจุลชีพด้วย สาเหตุมักเกิดจากสารพิษหรือเชื้อโรค ซึ่งอาจจะมีอยู่ตั้งแต่แรกในอาหาร น้ำ หรือเป็นปื้อนภายในห้องสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องของสุขอนามัยส่วนบุคคล ผู้ที่ป่วยเป็นโรคดังกล่าวสามารถแพร่เชื้อได้ทางอุจจาระ และหากเป็นผู้ประกอบอาหาร หรือพนักงานสิร์ฟอาหารจะมีโอกาสแพร่เชื้อให้ผู้อื่นได้มาก ซึ่งโรคติดต่อทางอาหารและน้ำที่เป็นปัญหาสำคัญที่ควรเร่งรัดดำเนินการ ได้แก่ โรคอาหารเป็นพิษ อหิวาต์โรค และโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลัน

โรคอาหารเป็นพิษนั้น เป็นโรคที่อยู่ในระบบเฝ้าระวังของสำนักงานคณะกรรมการวิทยา และมีอัตราป่วยเป็นอันดับต้นๆ ของโรคที่อยู่ในระบบเฝ้าระวัง จากข้อมูล ร.ง.๕๐๖ ของสำนักงานคณะกรรมการวิทยาฯ ย้อนหลัง ๑๐ ปี (ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ – ๒๕๕๗) การเกิดเหตุการณ์การระบาดด้วยโรคอาหารเป็นพิษ มักเกิดเป็นกลุ่มก้อนใหญ่ โดยเกิดขึ้นกับนักเรียนสูงสุด ทั้งนี้เกิดจากอาหารและน้ำในโรงเรียน รวมถึงกิจกรรมในการเข้าค่าย ทัศนศึกษา จึงมุ่งเน้นดำเนินการเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรคดังกล่าวในโรงเรียนเป็นหลัก ส่วนอหิวาต์โรค เป็นโรคติดต่ออันตรายร้ายแรงและสามารถระบาดได้อย่างรวดเร็ว แหล่งที่เกิดโรคมักเกิดในชุมชนที่อยู่กันอย่างหนาแน่น และในพื้นที่ที่มีการสุขาภิบาลไม่ดีไม่มีน้ำสะอาดใช้อย่างเพียงพอ ไม่มีส้วมที่ถูกสุขาลักษณะดังนั้น การเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรคจึงควรให้ความสำคัญในเรื่องของการเฝ้าระวังป้องกันโรคในภาวะปกติ และการควบคุมโรคในภาวะที่มีการระบาด เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการลดโรคติดต่อทางอาหารและน้ำอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพต่อไป

๒. เป้าหมายลดโรค :

๑. ลดการระบาดขนาดใหญ่ของอหิวาต์โรค (ควบคุมการระบาดให้ไม่เกิน ๒ generation หรือไม่ให้ระบาดข้ามอำเภอ)

๒. ลดการระบาดของโรคอาหารเป็นพิษในโรงเรียนและโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลัน

เป้าหมายลดโรค	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑
ลดการระบาดขนาดใหญ่ของอหิวาต์โรค(ควบคุมการระบาดให้ไม่เกิน ๒ generation หรือไม่ให้ระบาดข้ามอำเภอ) ไม่เกิน	๓๐	๒๕	๒๐
ร้อยละของการระบาด			
โรคอาหารเป็นพิษในโรงเรียน (ร้อยละของจำนวนเหตุการณ์) ไม่เกินค่ามาร์ฐานของปี ๒๕๕๓ - ๒๕๕๗	๖๕	๖๐	๕๕
โรคอุจจาระร่วงเฉียบพลัน (ต่อแสนประชากร)	๑๘๗.๔๗	๑๗๗.๗๔	๑๗๕.๐๑

๓. ตัวชี้วัดที่สำคัญ :

๑. ร้อยละของจังหวัดที่มีแผนงาน/โครงการป้องกันควบคุมโรคติดต่อทางอาหารและน้ำที่ดำเนินการร่วมกับเครือข่าย
๒. ร้อยละของจังหวัดมีการเฝ้าระวังโรคและความเสี่ยงที่ดำเนินการร่วมกับเครือข่ายเพื่อการป้องกันอย่างน้อยในช่วงฤดูร้อน/เทศกาลท่องเที่ยว/เทศกาลอาหาร
๓. ร้อยละของเทศบาลที่มีการจัดการระบบสุขาภิบาลอาหารและสิ่งแวดล้อมได้ตามแนวทางของกระทรวงสาธารณสุข

๔. แนวทางปฏิบัติ:

- ๔.๑ การเฝ้าระวังและการป้องกันโรคติดต่อทางอาหารและน้ำ
- ๔.๒ การสอบสวนโรค และการควบคุมโรค
- ๔.๓ การพัฒนาองค์ความรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการป้องกันควบคุมโรคติดต่อและถ่ายทอดสู่เครือข่ายทุกภาคส่วน

๕. พื้นที่เป้าหมาย :

- ๕.๑ ทุกจังหวัด
- ๕.๒ ร้านอาหาร รวมทั้งในงานเทศกาล การท่องเที่ยว ตลาดนัด รถเร่ ๆ ฯลฯ

๖. หน่วยงานดำเนินการ :

๖.๑ กระทรวงสาธารณสุข

- กรมควบคุมโรค ได้แก่ สำนักโรคติดต่อทั่วไปสำนักระบบทวิทยา สำนักงานป้องกันควบคุมโรค
- กรมอนามัย ได้แก่ สำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม
- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ได้แก่ สำนักอาหาร สำนักด้านอาหารและยา
- สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ได้แก่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานสาธารณสุข อำเภอ โรงพยาบาล (รพศ./ รพท./ รพช.)
- กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
- กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ได้แก่ สำนักสนับสนุนบริการสุขภาพเขต

๖.๒ กระทรวงมหาดไทย

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.)
- การประปาส่วนภูมิภาค
- การประปาส่วนภูมิภาค

๖.๓ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- กรมประมง ได้แก่ องค์การสะพานปลา
- กรมปศุสัตว์

๖.๔ กระทรวงศึกษาธิการ

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจำศึกษา
- สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา
- โรงเรียนในสังกัด

๖.๕ กระทรวงคมนาคม

๖.๗ กรมประชาสัมพันธ์ ได้แก่ ประชาสัมพันธ์จังหวัด

๖.๘ กรุงเทพมหานคร

๖.๙ หน่วยงานอื่นๆ

- ชมรม อสม./อสต.
- ผู้ประกอบการ ร้านอาหาร /ประมง
- NGO ที่เกี่ยวข้องกับแรงงานต่างด้าว
- สหกรณ์โคนม

แผนปฏิบัติการป้องกันโรคติดต่อทางอาหารและน้ำ

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
แนวทางปฏิบัติที่ ๑ การเฝ้าระวังและการป้องกันโรคติดต่อทางอาหารและน้ำ									
๑. สร้างเครือข่ายความร่วมมือ และระบบการประสานงาน ๑.๑ จัดตั้งคณะกรรมการ คุณทำทำงานและกำหนดขอบเขต หน้าที่ทุกรายดับ	จำนวนเครือข่ายที่ บูรณาการควบคุม ป้องกันโรค งานคุ้มครองผู้บริโภค งานระบบดิจิทัลและงานสุขาภิบาล เพื่อ การป้องกันโรค	๗๙	๗๗	๗๗	๑	๑๓	๑๓	- กรมควบคุมโรค - กรมอนามัย - กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ - กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ - สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา - กระทรวงศึกษาธิการ - กรมส่งเสริมการค้าฯ	- กรมประมง (องค์การ) - สถาบันปลาฯ - กรมปศุสัตว์ - การประปาส่วนภูมิภาค
๑.๒ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กำหนดเป็นนโยบายการ ดำเนินงานให้เป็นไปในทิศทาง เดียวกัน									
๑.๓ พัฒนาระบบทดตาม ประเมินผลโครงการ/แผนงาน	ร้อยละของจังหวัดที่มี แผนงาน/โครงการ ป้องกันควบคุม โรคติดต่อทางอาหาร และน้ำที่ดำเนินการ ร่วมกับเครือข่าย	๖๐	๗๐					ปกครอบห้องถัง - องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น - กรุงเทพมหานคร	- ศูนย์อนามัย - ศูนย์วิทยาศาสตร์ การแพทย์ - สำนักสนับสนุนบริการ สุขภาพเขต - ชุมชน อสม./ อสต. - ผู้ประกอบการ ร้านอาหาร /ประมง - การประปาส่วนภูมิภาค

แผนปฏิบัติการป้องกันโรคติดต่อทางอาหารและน้ำ

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)		หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๗	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก
๒ การเฝ้าระวังโรคและความเสี่ยง	ร้อยละของจังหวัดมีการเฝ้าระวังโรคและความเสี่ยงที่ด้านนิการร่วมกับเครือข่ายเพื่อการป้องกันโรค	๖๐	๗๐		๓	๓.๓๕	- สำนักงานป้องกันควบคุมโรค - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - กรุงเทพมหานคร - โรงเรียน - ด้าน อ.ย. - กรมประมง (องค์การสหพันปลา) - รพศ./รพภ./รพช.	- ศูนย์อนามัย - ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ - สำนักสนับสนุนบริการสุขภาพเขต - ชมรม วสม./อสต. - ผู้ประกอบการร้านอาหาร /ประมง - การประปานครหลวง - การประปาส่วนภูมิภาค
๒.๑ ขั้นทะเบียนน้ำประ照องอาหารเร่ หานบ่ แมลงอย ตaculaนด รถชนส่างอาหารระหว่างจังหวัด								
๒.๒ ขั้นทะเบียนชุมชนแออัดในเขตเมือง								
๒.๓ สุ่มตรวจการปนเปื้อนในอาหารผู้สัมผัส และสิ่งแวดล้อมรวมทั้งตรวจสอบการปนเปื้อนในอาหารที่นำเข้าผ่านชายแดน								
๒.๔ สุ่มตรวจวัดปริมาณคลอรีนคงเหลือในน้ำประปา								
๒.๕ สุ่มตรวจผู้ป่วยอุจจาระร่วงเดียวพัลทางห้องปฏิบัติการ								
๒.๖ ประเมินผลความเสี่ยง (Risk assessment) และโรคที่เฝ้าระวังเพื่อการป้องกัน								

แผนปฏิบัติการป้องกันโรคติดต่อทางอาหารและน้ำ

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย		งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก
๓.การป้องกันโรค	ร้อยละของจังหวัดที่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ ๖ มาตรการในการป้องกันโรคอาหารเป็นพิษในโรงเรียน	๖๐	๗๐		๑.๕	๒.๒๕	- สำนักงานป้องกันควบคุมโรค - สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา	- ศูนย์อนามัย - สำนักสนับสนุนบริการสุขภาพเขต - NGO ที่เกี่ยวข้องกับแรงงานต่างด้าว
๓.๑ ถ่ายทอดองค์ความรู้ ๖ มาตรการในการป้องกันโรคอาหารเป็นพิษในโรงเรียน	ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ ๖ มาตรการในการป้องกันโรคอาหารเป็นพิษในโรงเรียน						- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	- ผู้ประกอบการร้านอาหาร / โรงแรม
๓.๒ การนำองค์ความรู้ ๖ มาตรการในการป้องกันโรคอาหารเป็นพิษในโรงเรียนไปดำเนินการ	ป้องกันโรคอาหารเป็นพิษในโรงเรียน						- กรมทัณฑ์ - สหกรณ์โคนม - ชุมชน อสม./ อสต.	- การประปาครหหลวง - การประปาส่วนภูมิภาค
๓.๓ การสื่อสารความเสี่ยง/ รณรงค์ประชาสัมพันธ์ เพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริโภคอาหารและสุขอนามัยส่วนบุคคล แก่ประชาชนทั่วไป และแรงงานต่างด้าว (โรงแรม ก่อสร้าง) โดย อสต. NGO ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น	- ร้อยละของจังหวัดที่มีการจัดกิจกรรมรณรงค์ - ความครอบคลุมของแรงงานต่างด้าวที่ได้รับการอบรม	๖๐	๗๐		๑.๕ ล้านบาท	๒.๒๕ ล้านบาท	- สำนักงานป้องกันควบคุมโรค - ชุมชน อสม./ อสต. - ประชาสัมพันธ์จังหวัด - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด/ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ	- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แผนปฏิบัติการป้องกันโรคติดต่อทางอาหารและน้ำ

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
แนวทางปฏิบัติที่ ๒ การสอบสวนโรค และการควบคุมโรค									
๑. การสอบสวนโรค									
- สอนแนวทางแหล่งแพร่เชื้อเมื่อเกิดการระบาดของอาหารเป็นพิษ	- ร้อยละของจังหวัดที่มีการรายงานผลการสอบสวนโรคแก่ส่วนกลางเพื่อการควบคุมโรค		๘๐	๙๐		๑ ล้านบาท	๑.๐๔ ล้านบาท	- กรมควบคุมโรค	- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา - กรมอนามัย - กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ - กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
- พัฒนาศักยภาพห้องปฏิบัติการในการรายงานผลขั้นสูตรให้วิชาตกรภายใน ๒๕ ชั่วโมง	- ร้อยละของรายงานผลขั้นสูตรให้วิชาตกรภายใน ๒๕ ชั่วโมง		๙๐	๑๐๐		๐.๕ ล้านบาท	๐.๖ ล้านบาท	- รพศ./ รพท.	- กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
๒. การควบคุมโรค									
๒.๑ ควบคุมการระบาดของอวัยวะโรคใหม่ประจำภาพ	ร้อยละของจังหวัดที่มีการดำเนินการควบคุมการระบาดภายใน ๗๒ ชม.		๘๐	๙๐		๖ ล้านบาท	๗ ล้านบาท	- ทีม SRRT - สำนักงานป้องกันควบคุมโรค - รพศ./ รพท. - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด	- กระทรวงสาธารณสุข (กรมวิทย์ฯ, กรมอนามัย) - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมปศุสัตว์, กรมประมง) - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- จัดระบบสุขาภิบาล									
- สื่อสารความเสี่ยงให้กลุ่มเป้าหมาย									
- เตือนความพร้อมเร่งด่วน/ สารเคมี เพื่อควบคุมการระบาด									

แผนปฏิบัติการป้องกันโรคติดต่อทางอาหารและน้ำ

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
แนวทางปฏิบัติที่ ๓ การพัฒนาองค์ความรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีในการป้องกันควบคุมโรคติดต่อและถ่ายทอดสู่ครัวข่ายทุกภาคส่วน									
๑. พัฒนา ปรับปรุง คุณภาพ ศักยภาพ สำหรับ ศูนย์ฯ ในการดำเนินงาน ใน การเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม โรคติดต่อทางอาหารและน้ำให้ สอดคล้องกับปรับบทของสังคมที่เปลี่ยนไป เช่น *การเคลื่อนย้ายของประชากร *ภัยธรรมชาติ *การค้าส่งจากต่างประเทศ	จำนวนแนวทางการดำเนินงานในการเฝ้าระวังป้องกัน ควบคุม โรคติดต่อทางอาหาร และน้ำที่ได้รับการปรับปรุง พัฒนา	๑	๑	๑	๑	๑	๑	- กรมควบคุมโรค - กรมอนามัย - กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์	- สำนักงานสาธารณสุข จังหวัด มหาวิทยาลัย

หมายเหตุ ๖ มาตรการได้แก่

มีระบบ progression ที่ได้มาตรฐาน (๑) นมโรงเรียนมีคุณภาพ (๒) อาหารบริโภคที่ปลอดภัย (๓) อาหารเข้าค่าอย่างหรือทั้งหมดศึกษาปลอดภัย (๔) พืชพิษ (๕) เฝ้าระวัง สอบสวนโรคประสานสั่ง ต่อ และสื่อสารความเสี่ยงเมื่อพบเด็กป่วยหรือเกิดเหตุการณ์ระบาดในโรงเรียน

แผนปฏิบัติการ ป้องกันโรคติดต่อจากสัตว์สุ่ม

๑. หลักการและเหตุผล :

โรคติดต่อระหว่างสัตว์และคนยังคงเป็นปัญหาทางสาธารณสุขที่สำคัญโรคหนึ่ง โดยพบว่า ร้อยละ ๗๐ ของโรคอุบัติใหม่เป็นโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน ซึ่งปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเกิดการระบาดของ โรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงทางสิ่งแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของคนและ สัตว์ สภาพเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงของดัวเชื้อก่อโรค อันจะส่งผลกระทบต่อสุขภาพคน และสภาพเศรษฐกิจสังคมของประเทศไทยได้

โรคติดต่อระหว่างสัตว์และคนที่เป็นปัญหาสำคัญในประเทศไทย ได้แก่ โรคเลปโตสิปรอสิส โรคพิษ สุนัขบ้า โรคบูรุเชลโลสิส โรคติดเชื้อสเตรปโตค็อกคัสซูอิส โดยแต่ละโรคมีสถานการณ์และความรุนแรง แตกต่างกัน เช่น โรคเลปโตสิปรอสิส ปี ๒๕๕๕ พบรู้ป่วย ๔,๒๗๕ ราย เสียชีวิต ๖๓ ราย คิดเป็นอัตราป่วย ๖.๖๕ ต่อแสนประชากร ปี ๒๕๕๖ พบรู้ป่วย ๓,๐๗๙ เสียชีวิต ๒๙ ราย คิดเป็นอัตราป่วย ๐.๘๐ ต่อแสน ประชากรปี ๒๕๕๗ พบรู้ป่วย ๒,๑๙๔ ราย เสียชีวิต ๒๐ ราย คิดเป็นอัตราป่วย ๐.๒๕ ต่อแสนประชากร โดย ภาคใต้เป็นภาคที่พบอัตราป่วยสูงสุด รองลงมา คือ ตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และภาคกลาง ตามลำดับ ซึ่งภาคใต้เป็นภาคที่มีอัตราป่วยสูงขึ้นแทนที่ภาคตะวันตกจะออกเฉียงเหนือ ทั้งนี้อาจมาจากการอพยพของ แรงงานชาวต่างด้าวเข้าสู่พื้นที่มากขึ้น โดยประกอบอาชีพทำสวนปาล์ม หรือล่าช้างพบรู้ป่วย ๒๕๕๘ ราย เสียชีวิต ๑๕ ราย คิดเป็นอัตราป่วย ๐.๓๕ ต่อแสนประชากร ถึงแม้จะเป็นโรคที่มีความสำคัญน้อยแต่บางพื้นที่มีการระบาดของโรคตลอดเวลา ดังนั้นจึงควรมีการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรและแนวทางการดำเนินงานเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคเพื่อรับมือกับการระบาดของโรคที่อาจเกิดขึ้นในภัยภาคหน้า

๒. เป้าหมายลดโรค :

- ๒.๑ ประชาชนมีความรู้ในการป้องกันโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน
- ๒.๒ บุคลากรสามารถดำเนินการป้องกันควบคุมโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. แนวทางปฏิบัติ:

- ๓.๑ การพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน
- ๓.๒ การดำเนินการเพื่อการป้องกันควบคุมโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน
- ๓.๓ การพัฒนาระบบเพื่อการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน
- ๓.๔ การพัฒนากลไกและความร่วมมือในการป้องกัน ควบคุมโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน
- ๓.๕ การสื่อสารความเสี่ยงโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน สู่กลุ่มเป้าหมาย

๕. พื้นที่เป้าหมาย : ทุกจังหวัดทั่วประเทศไทย

๖. หน่วยงานดำเนินการ :

❖ หน่วยงานหลัก

๖.๑ กระทรวงสาธารณสุข

- กรมควบคุมโรค
  - สำนักโรคติดต่อทั่วไป
  - สำนักกระบาดวิทยา
  - สำนักงานป้องกันควบคุมโรค (สคร.)
- สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
  - สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ (สนย.)
  - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.)
  - โรงพยาบาลศูนย์ (รพศ.)
  - โรงพยาบาลทั่วไป (รพท.)
  - โรงพยาบาลชุมชน (รพช.)

๖.๒ สถานบริการสาธารณสุขทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

๖.๓ สถานบริการเอกชนในเครือข่ายหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

๖.๔ กรุงเทพมหานคร (สำนักอนามัย/สำนักการแพทย์/ศูนย์บริการสาธารณสุข)

๖.๕ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

❖ หน่วยงานสนับสนุน

๖.๖ สำนักตรวจสอบราชการสาธารณสุข

๖.๗ สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ (สนย.)

๖.๘ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

๖.๙ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.)

๖.๑๐ กรมอนามัย

๖.๑๑ กรมการแพทย์

๖.๑๒ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

๖.๑๓ กระทรวงมหาดไทย

- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)

๖.๑๔ กระทรวงศึกษาธิการ

๖.๑๕ ราชวิทยาลัยและองค์กร/สมาคมวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

๖.๑๖ หน่วยบริการเอกชนไม่แสวงผลกำไร(NGO)

๖.๑๗ สถาบันวิจัยแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

๖.๑๘ สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา

แผนปฏิบัติป้องกันโรคติดต่อจากสัตว์สู่คน

แผนปฏิบัติการ	ทัวร์วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
แนวทางปฏิบัติที่ ๑ การพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน									
๑ การพัฒนาศักยภาพทีม สอบสวนโรคเคลื่อนที่เร็วของ หน่วยงานที่รับผิดชอบด้าน โรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน ระดับอำเภอ ๑,๐๓๐ ทีม (Joint Investigation Team) (๙ คน/ทีม)	บุคลากร ๑,๐๓๐ ทีม สามารถดำเนินการ สอบสวนโรคติดต่อ ระหว่างสัตว์และคน ร่วมกัน		๓๐๐	๓๐๐	-	๓ ล้านบาท	๓ ล้านบาท	- สำนักงำนบดีวิทยา - สำนักโรคติดต่อทั่วไป - สำนักงานศุลกากร จังหวัด/อำเภอ - สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร	- สำนักงานสาธารณสุข จังหวัด (สสจ.)
๒. พัฒนาศักยภาพ ห้องปฏิบัติการเพื่อรองรับการ ตรวจวินิจฉัย โรคติดต่อระหว่าง สัตว์และคนที่สำคัญ	จำนวน ห้องปฏิบัติการ เครือข่ายสามารถ ตรวจวินิจฉัยโรคที่ สำคัญของ โรคติดต่อ [*] ระหว่างสัตว์และคน ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ		๖๐	๓๘	-	๑ ล้านบาท	๑.๔ ล้านบาท	- กรมควบคุมโรค - กรมปศุสัตว์ - กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์	- โรงพยาบาลศูนย์ - สำนักงานป้องกัน ควบคุมโรค
๓. พัฒนาศักยภาพเทศบาล ขนาดใหญ่และกลาง ให้มี ความสามารถในการป้องกัน ควบคุมโรคติดต่อระหว่างสัตว์ และคนได้ด้วยตัวเอง	หน่วยงานเป้าหมาย สามารถดำเนินการ สอบสวน ป้องกัน ควบคุมโรคได้ด้วย ตัวเอง		๖๐	๖๐	-	๑ ล้านบาท	๑ ล้านบาท	- สำนักงำนบดีวิทยา - สำนักโรคติดต่อทั่วไป - สำนักฟื้นฟูทันตกรรมสังคม - กรมปศุสัตว์ (สคบ./ปศบ.) - สำนักอนามัย กทม.	- สำนักงานสาธารณสุข จังหวัด - อปท.

แผนปฏิบัติป้องกันโรคติดต่อจากสัตว์สู่คน

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย		งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		เบ็ดเตลlok	เบดดิง	เบดดิง	เบดดิง	เบดดิง	หลัก	สนับสนุน
๔. พัฒนาศักยภาพ นภ. สธ / ด้วยการประชุมเชิงปฏิบัติการ ระบาดวิทยาภาคสนาม เพื่อการป้องกันควบคุมโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน (หลักสูตร ๑๐ วัน)	กลุ่มเป้าหมาย สามารถนำความรู้ไปถ่ายทอดยังหน่วยงานเครือข่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ	๒๕ คน	๒๕ คน	-	๐.๙๖	๐.๙๖	- กรมควบคุมโรค - กรมปศุสัตว์	- สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด - เอกบัตรการสุขภาพ
แนวทางปฏิบัติที่ ๒ การดำเนินการเพื่อการป้องกันควบคุมโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน								
๑. ดำเนินงานสอดส่วนควบคุมโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน	การระบาดของโรคเมื่อพร่องร้ายเกิน ๒ generation	๓๐	๓๐	-	๑.๕ ล้านบาท	๑.๕ ล้านบาท	- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด - สำนักอนามัยกรุงเทพมหานคร - กรมควบคุมโรค - กรมปศุสัตว์	- สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด
๒. สนับสนุนการตรวจยืนยันทางห้องปฏิบัติการ เพื่อการควบคุมโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน	ผลการตรวจยืนยันสามารถรายงานผลได้ภายในเวลาที่กำหนด	๖๐๐ (ดย.)	๖๐๐ (ดย.)	-	๐.๕ ล้านบาท	๐.๕ ล้านบาท	- กรมควบคุมโรค - กรมปศุสัตว์ - กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์	- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด - โรงพยาบาลศุนย์ - โรงพยาบาลทั่วไป
๓. ประชุมเชิงปฏิบัติการในการจัดทำกร่าวิเคราะห์ความเสี่ยง โรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน	จำนวนสรุปรายงานกร่าวิเคราะห์ความเสี่ยง	๒	๒	-	๐.๘ ล้านบาท	๐.๘ ล้านบาท	- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด - สำนักโรคติดต่อทั่วไป - สำนักงานปศุสัตว์ - กรมปศุสัตว์ (สคบ.)	- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด - สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด

แผนปฏิบัติป้องกันโรคติดต่อจากสัตว์สุ่ม

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย		งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๔๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๔๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก
๔. สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานควบคุมโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน ตามแนวทางเด่น	การระบาดของโรคเมืองร้ายในประเทศไทยในช่วง ๒ 代 generation		๒๐	๒๐	-	๑	๑	- กรมควบคุมโรค - กรมปศุสัตว์ - สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด
แนวทางปฏิบัติที่ ๓ การพัฒนาระบบที่เพื่อการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน								
๑. พัฒนาระบบเครือข่ายการเฝ้าระวัง เชื่อมโยงกับหน่วยงานที่สำคัญด้านโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน	จำนวนหน่วยงานที่มีระบบเฝ้าระวังที่เชื่อมโยงกับทุกหน่วยงาน	-	๔	๘	-	๑.๒ ล้านบาท	๑.๒ ล้านบาท	- กรมควบคุมโรค - กรมปศุสัตว์ - กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ - กรมอุทยานฯ - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
๒. การพัฒนาระบบรายงานเหตุการณ์พิเศษ ในชุมชนของโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน ผ่านระบบ Smart Phone	หน่วยงานเครือข่าย สามารถรายงานเหตุการณ์พิเศษ เช่น สภาพอากาศ ที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ ของมนุษย์	-	๑๐	๖๐	-	๐.๘ ล้านบาท	๐.๒ ล้านบาท	- กรมควบคุมโรค - กรมปศุสัตว์ - TOHUN - สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด
๓. การพัฒนามาตรฐานการรักษาโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน (CPG)	มาตรฐานการรักษาโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคนที่สำคัญ	-	๓	๓	-	๐.๖ ล้านบาท	๐.๖ ล้านบาท	- กรมควบคุมโรค - กรมปศุสัตว์ - กรมการแพทย์ - สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด
๔. การพัฒนามาตรฐานการตรวจวินิจฉัยโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน	มาตรฐานการตรวจวินิจฉัยโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน	-	๔	๔	-	๐.๘ ล้านบาท	๐.๘ ล้านบาท	- กรมควบคุมโรค - กรมปศุสัตว์ - กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ - สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด
แนวทางปฏิบัติที่ ๔ การพัฒนากลไกและความร่วมมือในการป้องกัน ควบคุมโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน								
๑. การประชุมเชิงวิชาการด้านโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน	proceeding การประชุม	-	๔	๔	-	๓ ล้านบาท	๓ ล้านบาท	- กรมควบคุมโรค - กรมปศุสัตว์ - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

แผนปฏิบัติป้องกันโรคติดต่อจากสัตว์สุ่ม

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
ระดับประเทศ และระดับภูมิภาค								- กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ - กรมอุทยานฯ	- สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด - โรงพยาบาลศูนย์ - โรงพยาบาลทั่วไป
๒. การส่งเสริมการใช้กลไกด้านกฎหมายเพื่อการป้องกันควบคุมโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน	หน่วยงานเครือข่ายสามารถนำกฎหมายที่เกี่ยวข้องไปใช้ได้	-	๓๐	๓๐	-	๑	๑	- กรมควบคุมโรค - กรมปศุสัตว์ - สำนักนายกราชวัสดุ - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	- สำนักงานป้องกันควบคุมโรค - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด - สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด
แนวทางปฏิบัติที่ ๔ การสื่อสารความเสี่ยงโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน สู่กลุ่มเป้าหมาย									
๑. การสื่อสารความเสี่ยงไปยังกลุ่มเป้าหมายด้านโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน	ประชาชนในพื้นที่ เป้าหมาย ได้รับการสื่อสารความเสี่ยง	-	๒๕	๒๕	-	๕	๕	- กรมควบคุมโรค - กรมปศุสัตว์	- สำนักงานป้องกันควบคุมโรค - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด - สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด

แผนปฏิบัติการ ป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่

๑. หลักการและเหตุผล :

โรคไข้หวัดใหญ่ (Influenza) เป็นโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจที่พบว่ามีการแพร่ระบาดได้ตลอดทั้งปี เนื่องจากการติดเชื้อไวรัส Influenza สายพันธุ์ A, B หรือ C เชื้อนี้จะอยู่ในน้ำมูก น้ำลาย หรือเสมหะของผู้ป่วย ติดต่อโดยการไอ หรือจาม หรือการสัมผัสถูกมือของเครื่องใช้เป็นเชื้อโรค สามารถทำให้เกิดการเจ็บป่วยโดยอาจเป็นการเจ็บป่วยที่รุนแรง และมีภาวะแทรกซ้อนที่ส่งผลให้เสียชีวิตได้ โดยในแต่ละปีการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่จะมีอยู่ ๒ ช่วง คือช่วงฤดูหนาว และฤดูฝน

สถานการณ์ : ข้อมูลจากการอนามัยโลกรายงานสถานการณ์ไข้หวัดใหญ่ทั่วโลกเมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๘ สถานการณ์โดยรวมยังอยู่ในระดับต่ำ ยังคงมีบางประเทศในภาคกลางและภาคเหนือของทวีปเอเชียและในภาคตะวันออกและภาคเหนือของยุโรป ที่มีการรายงานการตรวจพบไข้หวัดใหญ่เพิ่มขึ้น

สถานการณ์โรคไข้หวัดใหญ่ในประเทศไทย ในปี ๒๕๕๘ พบร่วมกันจำนวนผู้ป่วยสูงขึ้นมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ช่วงเดือนตุลาคม และคาดว่าจะมีจำนวนผู้ป่วยสูงขึ้น และต่อเนื่องถึงต้นปี ๒๕๕๙ เนื่องจากเข้าสู่ช่วงที่มีอากาศเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ฤดูหนาว และมีการพบผู้ป่วยเป็นกลุ่มก้อนหรือมีการระบาดในพื้นที่ที่มีคนอาศัยรวมกันจำนวนมาก เช่น ค่ายทหาร โรงเรียน สถานที่ปฏิบัติธรรม เป็นต้น โดยข้อมูลจากระบบเฝ้าระวังของกรมควบคุมโรค ณ วันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๘ มีรายงานผู้ป่วยทั่วประเทศ จำนวน ๗๕,๑๔๙ ราย อัตราป่วย ๑๗๕.๓๔ ต่อประชากรแสนคน เสียชีวิต ๒๘ ราย อัตราตาย ๐.๐๔ ต่อประชากรแสนคน คิดเป็นอัตราป่วยรายลักษณะ ๐.๐๔ โดยสายพันธุ์ที่พบมากที่สุดคือ ไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ A(H3N2) รองลงมาคือ สายพันธุ์ B และสายพันธุ์ A (H1N1) ตามลำดับ

สถานการณ์โรคไข้หวัดใหญ่ในประเทศไทย ในปี ๒๕๕๙ ข้อมูลจากระบบเฝ้าระวังของกรมควบคุมโรค ระหว่างวันที่ ๑ – ๑๕ มกราคม ๒๕๕๙ มีรายงานผู้ป่วยทั่วประเทศ จำนวน ๖๖๑ ราย อัตราป่วย ๑.๐๑ ต่อประชากรแสนคน ไม่มีรายงานผู้เสียชีวิต โดยพบผู้ป่วยในกลุ่มอายุ ๐-๔ ปี มีอัตราป่วยสูงสุด คือ ๓.๗๖ ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือกลุ่มอายุ ๕-๙ ปี มีอัตราป่วย ๒.๔๓ ต่อประชากรแสนคน และกลุ่มอายุ ๑๐ – ๑๔ ปี มีอัตราป่วย ๑.๗๙ ต่อประชากรแสนคน จังหวัดที่มีผู้ป่วยสูงสุด ๓ อันดับแรก ได้แก่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อัตราป่วย ๔.๔๕ ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือ จังหวัดนครปฐม และจังหวัดภูเก็ต มีอัตราป่วย ๔.๓๑ และ ๔.๔๕ ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ

๒. เป้าหมายลดโรค :

เป้าหมายการลดโรค	หน่วยนับ
๑. อัตราป่วยด้วยโรคไข้หวัดใหญ่ ไม่เกินค่ามัธยฐาน ๓ ปี ย้อนหลัง (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘)	ค่ามัธยฐานปี ๒๕๕๕ - ๒๕๕๗ = ๙๗.๒๒ (รายต่อประชากรแสนคน)
๒. จำนวนผู้ป่วยเสียชีวิตด้วยโรคไข้หวัดใหญ่ ไม่เกินค่ามัธยฐาน ๓ ปีย้อนหลัง (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘)	ค่ามัธยฐาน ๓ ปีย้อนหลัง (ราย)
๓. ตัวชี้วัดที่สำคัญ :	

- ๓.๑ เครือข่ายมีการดำเนินงานป้องกัน ควบคุมโรคไข้หวัดใหญ่ตามแผนการดำเนินงานป้องกัน
ควบคุมโรคอย่างน้อยร้อยละ ๘๐
- ๓.๒ สถานพยาบาลมีการปฏิบัติตามแผนอย่างน้อยร้อยละ ๘๐

๔. แนวทางปฏิบัติ:

- ๔.๑ เฝ้าระวังและสอดส่องควบคุม
- ๔.๒ ป้องกัน ควบคุมโรค
- ๔.๓ ดูแลรักษาพยาบาล
- ๔.๔ ตรวจวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการ
- ๔.๕ สื่อสารความเสี่ยง
- ๔.๖ บริหารจัดการและประสานความร่วมมือพหุภาคี

๕. พื้นที่เป้าหมาย : ประชาชนทั่วประเทศ

๖. หน่วยงานดำเนินการ :

- ๖.๑ กระทรวงสาธารณสุข
  - กรมควบคุมโรค ได้แก่ สำนักระบบทดวิทยา, สำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่, สคร.
  - กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
  - สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ได้แก่ สสจ. สสอ. รพศ. รพท. รพช. รพ.สต.
- ๖.๒ สำนักงานตำรวจนครบาล
- ๖.๓ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- ๖.๔ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๖.๕ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- ๖.๖ กระทรวงมหาดไทย ได้แก่ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.), อปท.
- ๖.๗ กระทรวงแรงงาน
- ๖.๘ กระทรวงยุติธรรม ได้แก่ กรมราชทัณฑ์
- ๖.๙ กระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา(ทบทวนมหาวิทยาลัย), สพฐ.
- ๖.๑๐ สถาบันอาหาร
- ๖.๑๑ กรมประชาสัมพันธ์
- ๖.๑๒ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)
- ๖.๑๓ สถานบริการสาธารณสุขภาครัฐและภาคเอกชน
- ๖.๑๔ กรุงเทพมหานคร. ได้แก่ สำนักอนามัย กทม. สำนักการแพทย์ กทม

แผนปฏิบัติป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย		งบประมาณ (ล้านบาท)				หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
แนวทางปฏิบัติที่ ๑ ด้านการเฝ้าระวังและสอดส่องโรคไข้หวัดใหญ่ จัดตั้งศูนย์ข้อมูลพัฒนาความร่วมมือแบบบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและมีการเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศโดยใช้ฐานข้อมูลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง									
๑.๑ พัฒนาระบบเฝ้าระวังโรคไข้หวัดใหญ่ จัดตั้งศูนย์ข้อมูลพัฒนาความร่วมมือแบบบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและมีการเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศโดยใช้ฐานข้อมูลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีระบบเฝ้าระวังโรคไข้หวัดใหญ่	๘๐	๙๐	๑๐๐	๑	๑	๑	- กรมควบคุมโรค (สำนักงำนมาตรฐานฯ)	- สคร. - สสจ. - รพ.รช. และอุกช. - กทม. - สศช.
๑.๒ พัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางเพื่อรวบรวมและเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับโรคไข้หวัดใหญ่ที่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลตั้งแต่ระดับชาติ ระดับจังหวัด ถึงระดับชุมชน	มีการทำข้อตกลงร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางเพื่อรวบรวมและเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับโรคไข้หวัดใหญ่							- กรมควบคุมโรค (สำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่)	- กระทรวงสาธารณสุข - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงแรงงาน - กระทรวงศึกษาธิการ - สภาภาคฤดูร้อน

แผนปฏิบัติป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
๑.๓ พัฒนาระบบเฝ้าระวังโรคไข้หวัดใหญ่	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีระบบเฝ้าระวังโรคไข้หวัดใหญ่	๘๐	๘๐	๑๐๐	๐.๕	๐.๕	๐.๕	- กรมควบคุมโรค (สำนักระบบทิพยฯ)	- สคร. - สสจ. - รพศ. - รพช. - รพสต.
๑.๔ พัฒนาการนำข้อมูลระบบเฝ้าระวังผู้ป่วยที่มีอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ (ILI) ไปใช้ในการป้องกันควบคุมโรค	ร้อยละของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการนำระบบเฝ้าระวังผู้ป่วยที่มีอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ (ILI) ไปใช้ในการติดตามสถานการณ์โรค	๘๐	๘๐	๑๐๐	๐.๕	๐.๕	๐.๕	- กรมควบคุมโรค (สำนักระบบทิพยฯ)	- สคร. - สสจ. - รพ.รัฐ และเอกชน - กทม.
	ร้อยละของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการนำข้อมูลจากระบบเฝ้าระวังผู้ป่วยที่มีอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ (ILI) ไปใช้ในการวิเคราะห์และติดตามสถานการณ์โรค	๘๐	๘๐	๑๐๐	๐.๕	๐.๕	๐.๕	- กรมควบคุมโรค (สำนักระบบทิพยฯ)	- สคร. - สสจ. - สสอ. - รพ.รัฐ และเอกชน

แผนปฏิบัติป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
๑.๕ การนำข้อมูลผู้ป่วยโรคไข้หวัดใหญ่จากการรายงาน R ₅₀ ไปใช้ในการป้องกันควบคุมโรค	ร้อยละของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการนำข้อมูลรายงาน R ₅₀ ไปใช้ในการป้องกันควบคุมโรค ประเมินสถานการณ์เพื่อวางแผนในการป้องกันควบคุมโรค ร่วมกับข้อมูลจากระบบเฝ้าระวังผู้ป่วยที่มีอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ (ILI)	๙๐	๙๐	๑๐๐	๐.๕	๐.๕	๐.๕	- กรมควบคุมโรค (สำนักงำนbadวิทยา/สำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่)	- สคร. - สสจ. - สสอ. - รพ.รัฐ และเอกชน
๑.๖ พัฒนาศักยภาพของบุคลากรในการสอบสวน และควบคุมโรคไข้หวัดใหญ่ทั้งในภาคครึ่ง และเอกชน ทั้งในระดับพื้นที่ และระดับประเทศ	บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขได้รับการพัฒนาในการสอบสวนและควบคุมโรคไข้หวัดใหญ่ทั้งในภาคครึ่ง และเอกชน ทั้งในระดับพื้นที่ และระดับประเทศ	๙๐	๙๐	๑๐๐	๑	๑	๑	- กรมควบคุมโรค (สำนักงำนbadวิทยา / สคร.)	- สสจ. - สสอ. - รพ.รัฐ และเอกชน - อปท.

แผนปฏิบัติป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
แนวทางปฏิบัติที่ ๒ ด้านการป้องกัน ควบคุมโรค									
๒.๑ ดำเนินการให้วัคซีนป้องกัน ควบคุมโรคไข้หวัดใหญ่ตาม ฤดูกาล /และมีการจัดทำวัคซีน ป้องกันไข้หวัดใหญ่	ประชาชนกลุ่มเสี่ยง ได้รับวัคซีนโรคไข้หวัดใหญ่อย่างน้อย ร้อยละ ๘๐ ของ เป้าหมายที่กำหนด	๗๐	๘๐	๙๐	๗๕๐	๗๕๐	๗๕๐	- กรมควบคุมโรค (สำนักโรคติดต่อทั่วไป) - สปสช.	- สคร. - สสจ. - รมว. - รมส. - รมสศ. - กmu.
๒.๒ หน่วยงานเครือข่าย มีการ ดำเนินงานตามมาตรการป้องกัน ควบคุมโรคไข้หวัดใหญ่	ร้อยละของหน่วยงาน เครือข่ายมีการ ดำเนินงานตาม มาตรการ ป้องกัน ควบคุมโรคไข้หวัด ใหญ่ตามที่กำหนด อย่างน้อย ๓ มาตรการ คือ - ติดตามรายงาน เผ่าวัชพัปยาการ คล้ายไข้หวัดใหญ่ (Influenza like) ใน เขตพื้นที่รับผิดชอบ - การกระจายและ	๘๐	๘๐	๑๐๐	๐.๕	๐.๕	๐.๕	- กรมควบคุมโรค (สำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่)	- สคร. - สสจ. - รมว. - รมส. - โรงเรียน - ค่ายทหาร - เรือนจำ - รพ.รัฐ/เอกชน - กระทรวงแรงงาน - กระทรวงศึกษาธิการ - กระทรวงยุติธรรม - กรมราชทัณฑ์ - กระทรวงกลาโหม

แผนปฏิบัติป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
	สำรองยาและเวชภัณฑ์ที่มีอยู่ - การกระจายคุณภาพยาและบุคลากรทางสาธารณสุขในการรักษาและดูแลผู้ป่วยที่ติดเชื้อหรืออาจติดเชื้อไข้หวัดใหญ่ (CPG) ให้บุคลากรทางการแพทย์ทั้งภาครัฐและเอกชนอย่างทั่วถึง - ป้องกันการกระจายของโรคไข้หวัดใหญ่ในสถานที่มีคนรวมตัวเป็นจำนวนมาก เช่น สถานศึกษา เรือนจำ ค่ายทหาร สถานประกอบการ							- กระทรวงคมนาคม - กระทรวงสาธารณสุข - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงมหาดไทย - สถาบันอาหาร	
๒.๓ ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาวัคซีนในการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่	นิการจัดทำโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาวัคซีนในการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่	๑	๑	๑	๓	๓	๓	- สถาบันวิจัยแห่งชาติ - กรมควบคุมโรค - ทบทวนมหาวิทยาลัย	

แผนปฏิบัติป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
๒.๔ จัดเตรียมทีม หน่วยปฏิบัติการควบคุมโรค (CDCU) เพื่อดำเนินงานสอดสานและควบคุมโรคไข้หวัดใหญ่ทั้งในภาคตะวันออก ทั้งในระดับพื้นที่และระดับประเทศ	มีทีมที่มีความพร้อมในการสอดสานและควบคุมโรคไข้หวัดใหญ่ทั้งในภาคตะวันออก ทั้งในระดับพื้นที่และระดับประเทศ	๘๐	๘๐	๑๐๐	๐.๕	๐.๕	๐.๕	- กรมควบคุมโรค (สำนักโรคติดต่อทั่วไป) - สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (สำนักบริหารการสาธารณสุข)	- สคร. - สสจ. - รพศ รพภ รพช รพสต - กทม.
๒.๕ จัดระบบสำรองยา และเวชภัณฑ์และสุดยอดกรณีต่างๆ ในการรองรับการระบาดโรคไข้หวัดใหญ่	หน่วยงานเครือข่ายมีการสำรองยาและเวชภัณฑ์ในการรองรับการระบาดโรคไข้หวัดใหญ่	๘๐	๘๐	๑๐๐	๓	๓	๓	- กรมควบคุมโรค (สำนักโรคติดต่อทั่วไป/ สำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่)	- สคร. - สสจ. - รพ.รรภ และเอกชน - กทม.
แนวทางปฏิบัติ ๓ ด้านการดูแลรักษาพยาบาล									
๓.๑ พัฒนาคู่มือแนวทางการรักษาและดูแลผู้ป่วย ติดเชื้อไข้หวัดใหญ่ (CPG) ให้บุคลากรทางการแพทย์อย่างทั่วถึง	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับการสนับสนุนคู่มือแนวทางการรักษาและดูแลผู้ป่วยโรคไข้หวัดใหญ่	๘๐	๘๐	๑๐๐				- กรมการแพทย์	- สถานพยาบาล ทั่วประเทศ
๓.๒ โรงพยาบาลมีการปฏิบัติตาม CPG	ร้อยละของโรงพยาบาลมีการปฏิบัติตาม CPG	๘๐	๘๐	๑๐๐	๐.๕	๐.๕	๐.๕	- สถาบันบำราศนราดูร - กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ	- สถานพยาบาลรรภ และเอกชน

แผนปฏิบัติป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
๓.๓ โรงพยาบาลมีการดำเนินงานด้านการป้องกันการติดเชื้อในโรงพยาบาล	ร้อยละของโรงพยาบาลมีแผนการดำเนินงานด้านการป้องกันการติดเชื้อในโรงพยาบาล	๘๐	๘๐	๑๐๐	๐.๔	๐.๔	๐.๔	- สถาบันบำราศนราดูร - กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ	- สถานพยาบาลรัฐ และเอกชน
๓.๔ พัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน ในด้านการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อในสถานพยาบาล	ร้อยละของสถานบริการมีการพัฒนาบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนในด้านการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อในสถานพยาบาล	๘๐	๘๐	๑๐๐				- กรมการแพทย์ - กรมควบคุมโรค (สถาบันบำราศนราดูร)	- สคร. - สสจ. - รพ.รัฐ และเอกชน
๓.๕ พัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน ในด้านการวินิจฉัยโรค และการดูแลรักษาพยาบาล	ร้อยละของสถานบริการมีการพัฒนาบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนในด้านการวินิจฉัยโรค และการดูแลรักษาพยาบาล	๘๐	๘๐	๑๐๐	๒	๒	๒	- กรมการแพทย์	- สสจ. - รพศ. - รพภ. - รพช.

แผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อหรือโรคระบาด ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ.๒๕๕๘

หน้า ๑๒๔

แผนปฏิบัติป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
	ภาคเอกชนในด้าน การวินิจฉัยโรค และ การดูแล รักษาพยาบาล								
แนวทางปฏิบัติที่การตรวจวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการ									
๔.๑ พัฒนาเครือข่าย ห้องปฏิบัติการทางสาธารณสุข เพื่อให้สามารถสนับสนุนงานด้าน ^๑ การเฝ้าระวังและควบคุมโรค ไข้หวัดใหญ่	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการดำเนินงานใน การตรวจทาง ห้องปฏิบัติการเพื่อ ^๒ หาชนิดของเชื้อ ^๓ ไข้หวัดใหญ่ใน ^๔ ประเทศไทย	๘๐	๘๐	๑๐๐	๓	๓	๓	- กรมวิทยาศาสตร์ การแพทย์	- ศูนย์วิทยาศาสตร์ การแพทย์ - มหาวิทยาลัย
๔.๒ พัฒนาเครือข่าย ห้องปฏิบัติการในการดำเนินการ ตรวจเพื่อสนับสนุนการเฝ้าระวัง และการป้องกันควบคุมโรค ไข้หวัดใหญ่	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการดำเนินงาน ตรวจทาง ห้องปฏิบัติการเพื่อ ^๒ หาชนิดของเชื้อ ^๓ ไข้หวัดใหญ่ใน ^๔ ประเทศไทย	๘๐	๘๐	๑๐๐	๑	๑	๑	- กรมวิทยาศาสตร์ การแพทย์	- สสจ. - รพศ. - รพท. - รพช. (แยก่าย)
๔.๓ พัฒนาการดำเนินงานทาง ห้องปฏิบัติการในสถานบริการ	หน่วยงาน สาธารณสุขท้อง	๘๐	๘๐	๑๐๐	๒	๒	๒	- สำนักงานปลัดกระทรวง สธ.	- ศูนย์วิทยาศาสตร์ การแพทย์

แผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อหรือระบบชาติ ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ.๒๕๕๘

แผนปฏิบัติป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
สาธารณสุขเพื่อความปลอดภัย และได้มาตรฐานในการสนับสนุน การดำเนินงานป้องกันควบคุม โรคไข้หวัดใหญ่	ตรวจปฏิบัติการเพื่อ 保障นิเทศของเชื้อ ไข้หวัดใหญ่ใน ประเทศไทย ที่ได้ มาตรฐานระดับ safety							กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ม.สส.ด้า, ม.ปีงไข้, ม. ขอนแก่น, ม.มหาดิล, จ.พะ.	- รพศ. - รพภ. - รพช.
แนวทางปฏิบัติที่ ๕ การสื่อสารความเสี่ยง									
๕.๑ พัฒนาโครงสร้าง และ เครื่องข่ายด้านการสื่อสารความเสี่ยง ประชาสัมพันธ์ในทุกภาค ส่วน และทุกระดับ	หน่วยงานเครือข่ายมี แผนแม่บทเพื่อใช้ใน การสื่อสารความเสี่ยง โรคไข้หวัดใหญ่	๘๐	๘๐	๑๐๐	๐.๕	๐.๕	๐.๕	- กรมควบคุมโรค (สำนักสื่อสารความเสี่ยง และพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ) - สำนักโรคติดต่อฯ อุบดีเหม)	- กรมประชาสัมพันธ์ - สำนักงานสาธารณสุข จังหวัด - กรมป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย
๕.๒ หน่วยงานมีการผลิตสื่อ สื่อเพื่อ ประชาสัมพันธ์ให้กับ ประชาชนในทุก ช่องทาง	หน่วยงานมีการผลิต สื่อเพื่อ ประชาสัมพันธ์ให้กับ ประชาชนในทุก ช่องทาง	๘๐	๘๐	๑๐๐	-	-	-	- กรมควบคุมโรค(สำนัก สื่อสารความเสี่ยงและ พัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ/ สำนักโรคติดต่อฯ อุบดีเหม) - สำนักงานปลัดกระทรวง สาธารณสุข	- กรมประชาสัมพันธ์ - สำนักงานสาธารณสุข จังหวัด - กรมป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย - สสจ.
๕.๓ เสริมสร้างศักยภาพของ บุคลากรในทักษะการสื่อสาร ความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์ใน กระบวนการเรียนรู้	ร้อยละของสถาน บริการมีการ เสริมสร้างศักยภาพ	๘๐	๘๐	๑๐๐				- กรมควบคุมโรค(สำนัก สื่อสารความเสี่ยงและ พัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ)	- สคร. - สสจ. - สสอ.

แผนปฏิบัติป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
กรณีเกิดการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่	ของบุคลากรในทักษะการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์ในกรณีเกิดการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่								

แนวทางปฏิบัติที่ ๖ การบริหารจัดการและประสานความร่วมมือพหุภาคี

๖.๑ หน่วยงานเครือข่ายจัดทำแผนการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคไข้หวัดใหญ่	ร้อยละของหน่วยงานเครือข่ายมีการจัดทำแผนการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคไข้หวัดใหญ่	๘๐	๘๐	๑๐๐	๐.๕	๐.๕	๐.๕	- กรมควบคุมโรค (สำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่)	- กระทรวงสาธารณสุข - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงปลอดภัย - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงแรงงาน - กระทรวงศึกษาธิการ - สถาบันอาหาร
--	--	----	----	-----	-----	-----	-----	---	--

แผนปฏิบัติป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย		งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก
๖.๒ สนับสนุนบทบาทของหน่วยงานในท้องถิ่น ประชาชนอาสาสมัครสาธารณสุขในการเฝ้าระวังและรายงานโรค และกลุ่มอาการที่แสดงถึงการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่	ประชาชนอาสาสมัครสาธารณสุข ได้รับการพัฒนาในการเฝ้าระวัง และรายงานโรคและกลุ่มอาการที่แสดงถึงการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่	๘๐	๙๐	๑๐๐	๐.๔	๐.๔	๐.๔	- กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ - สำนักงานปลัดกระทรวง สธ. - กรมควบคุมโรค - สสจ. - สคร. - สสอ. - รพสต. - อปท./กมว.
๖.๓ จัดทำแผนปฏิบัติการ และแผนเผชิญเหตุในระดับชาติ ระดับกรุงเทพฯ ระดับจังหวัด และระดับท้องถิ่นโดยส่วนร่วม ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมทั้งภาคประชาชน	หน่วยงานมีแผนปฏิบัติการและแผนเผชิญเหตุในระดับชาติ ระดับกรุงเทพฯ ระดับจังหวัด และระดับท้องถิ่น	๘๐	๙๐	๑๐๐	๐.๔	๐.๔	๐.๔	- กรมควบคุมโรค (สำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่) - สสจ. - สคร. - สสอ.

แผนปฏิบัติการ ป้องกันโรคเมือ เท้า ปาก

๑. หลักการและเหตุผล :

จากข้อมูลการเฝ้าระวังโรคเมือเท้าปาก พบร้าเด็กมากกว่า ๒ ใน ๓ ที่ป่วยเป็นโรคเมือเท้าปากเป็นเด็กที่อยู่ในศูนย์เด็กเล็กและโรงเรียนอนุบาล ศูนย์เด็กเล็กเป็นสถานที่ที่เด็กอยู่ร่วมกันเป็นจำนวนมากเมื่อเจ็บป่วยเชื้อโรคสามารถแพร่เชื้อและติดต่อสู่กันได้ง่าย เนื่องจากเด็กเล็กมีภูมิคุ้มกันทางทันตกรรมต่ำ จึงมีโอกาสป่วยได้บ่อยขึ้น จากการเฝ้าระวังโรคเมือเท้าปาก ๓ ปีย้อนหลัง (ระหว่างปี ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘) พบร้า มีผู้ป่วยจำนวน ๔๕,๒๙๗ ราย ถึง ๖๕,๒๓๐ ราย มีผู้เสียชีวิตปีละ ๑ - ๓ ราย อัตราป่วย ๖๒.๒๑ ถึง ๑๐๑.๐๐ ต่อแสนประชากร

กรมควบคุมโรค ได้จัดทำโครงการศูนย์เด็กปลอดโรค โดยกำหนดแนวทาง มาตรการในการป้องกันควบคุมโรคเมือเท้าปากในศูนย์เด็กเล็ก และอบรมให้ความรู้แก่ครุ ครูผู้ดูแลเด็กและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และติดตามประเมินผลการดำเนินงานในศูนย์เด็กเล็กที่เข้าร่วมโครงการโดยใช้เกณฑ์ศูนย์เด็กเล็กปลอดโรค ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาพบว่าศูนย์เด็กเล็กหลายแห่งที่เข้าร่วมโครงการสามารถเฝ้าระวัง คัดกรองเด็กเป็นโรคเมือเท้าปากได้อย่างรวดเร็ว จนสามารถแยกเด็กป่วยจากเด็กปกติ ทำให้สามารถควบคุมโรคไม่ให้แพร่ระบาดต่อไปได้ ดังนั้นการเพิ่มมาตรการในการเฝ้าระวังป้องกันล่วงหน้า การคัดกรองเด็กทุกเชื้า การแยกเด็กป่วย และควบคุมโรคอย่างมีประสิทธิภาพจึงเป็นมาตรการที่จำเป็นในการต่อยอดพัฒนาศูนย์เด็กเล็กให้มีความปลอดภัยมากขึ้น และหากมีการขยายการดำเนินงานให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายมากยิ่งขึ้นทั้งโรงเรียนอนุบาลและสถานรับเลี้ยงเด็กทั้งในสังกัดภาครัฐและเอกชน อัตราป่วยและอัตราตายจะลดลงได้อย่างชัดเจน

๒. เป้าหมาย :

เป้าหมายการลดโรค	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑
อัตราป่วยโรคเมือเท้าปากไม่เกิน ๕๐ ต่อแสนประชากร (ระดับประเทศ)	๕๐	๕๐	๓๐

๓. ตัวชี้วัดที่สำคัญ :

ตัวชี้วัด	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑
ร้อยละของศูนย์เด็กเล็กผ่านเกณฑ์ศูนย์เด็กเล็ก คุณภาพ - ปลอดโรค	๙๐	๙๐	๙๐
ร้อยละของโรงเรียนอนุบาลผ่านเกณฑ์โรงเรียนอนุบาลปลอดโรค	๓๐	๕๐	๗๐

๔. แนวทางปฏิบัติ:

- ๔.๑ การพัฒนาองค์ความรู้โรคเมือเท้าปาก
- ๔.๒ การพัฒนาแนวทางการเฝ้าระวังป้องกัน ควบคุม โรคเมือเท้าปาก
- ๔.๓ การพัฒนาความร่วมมือกับเครือข่ายภาคีในการดำเนินงานเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุม โรคเมือเท้าปาก
- ๔.๔ การพัฒนาศักยภาพเครือข่ายในการดำเนินงานเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุม โรคเมือเท้าปาก
- ๔.๕ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และการสื่อสารความเสี่ยง

๕. พื้นที่เป้าหมาย :

- ๕.๑ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ
- ๕.๒ โรงเรียนอนุบาลในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ทั้งภาครัฐและเอกชน)

๖. หน่วยงานดำเนินการ :

❖ หน่วยงานหลัก

๖.๑ กระทรวงสาธารณสุข

- กรมควบคุมโรค
  - สำนักโรคติดต่อทั่วไป
  - สำนักระบบวิทยา
- สำนักงานปลัดกระทรวง
  - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.)
  - สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ (สสอ.)
- กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

๖.๒ กระทรวงมหาดไทย

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

๖.๓ กระทรวงศึกษาธิการ

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ) ได้แก่ โรงเรียนอนุบาล

❖ หน่วยงานสนับสนุนในการดำเนินการ ได้แก่

- กรมอนามัย
- องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
  - สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาฯ
  - สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.)

แผนปฏิบัติการป้องกันโรค มือ เท้า ปาก

แผนปฏิบัติการ	หัวข้อ	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
แนวทางปฏิบัติที่ ๑ การพัฒนาองค์ความรู้โรคเมือเท้าปาก									
๑.๑ พัฒนามาตรการ คู่มือ แนว ทางการป้องกันควบคุมโรค เมือเท้าปากในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และโรงเรียนอนุบาล	จำนวน มาตรการ คู่มือ แนวทางการ ป้องกันควบคุมโรค	๑ เรื่อง	๑ เรื่อง	๑ เรื่อง	๐.๑ ล้านบาท	๑ ล้านบาท	๑ ล้านบาท	-สำนักโรคติดต่อทั่วไป	อปท./สพฐ./ พม./ เอกสาร/กรมอนามัย ฯลฯ
แนวทางปฏิบัติที่ ๒ การพัฒนาแนวทางการเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรคเมือเท้าปาก									
๒.๑ พัฒนาระบบทดตามเฝ้า ระวังโรคเมือเท้าปาก ที่มีประสิทธิภาพ	จำนวนระบบเฝ้า ระวังโรคเมือเท้าปาก	๑	๑	๑	๐.๒ ล้านบาท	๐.๒ ล้านบาท	๐.๒ ล้านบาท	-สำนักโรคติดต่อทั่วไป -สำนักงำนบริหาร	อปท./ สพฐ./ พม./ เอกสาร
๒.๒ การป้องกันควบคุมโรค การ สอบสวนโรค และตอบสนองต่อ ปัญหา	ร้อยละของ ศูนย์เด็ก เล็กที่สามารถควบคุม ป้องกันโรคเมือเท้า ปากได้ตามเกณฑ์ที่ กำหนด	๙๐	๙๐	๙๐	๐	๐	๐	สสจ./ สสอ./ รพ.สต./ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก / โรงเรียนอนุบาล / อปท. อปท./ สพฐ./ พม./ เอกสาร	สรต./ สรบ./ อปท./ สพฐ./ พม./ เอกสาร

แผนปฏิบัติการป้องกันโรค มือ เท้า ปาก

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
- ครุย์ต่อการสูบากบ牢ด้าน อาคาร สิ่งแวดล้อม น้ำดื่มน้ำใช้เชื้อโรคและเพียงพอ - เจ้าหน้าที่สาธารณสุข สอบสวนและควบคุมโรค - ทำความสะอาด อุปกรณ์ ของใช้ ของเล่น ที่นอน ห้อง อาหารสถานที่เมื่อพบรการ ระบบ									
๒.๓ การเฝ้าระวังเชื้อไวรัสทาง ห้องปฏิบัติการ								กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์	สคร./สสจ./รพศ./ รพช./รพ.สต.
- จัดทำสัดสูตรกลอนและน้ำยา ตรวจทางห้องปฏิบัติการ - การตรวจสอบเชื้อแบคทีเรีย [*] - การรายงานผลการตรวจเชื้อ									
๒.๔ การติดตามและประเมินผล การดำเนินงานในพื้นที่	อัตราป่วยโรคมือเท้า ปากต่อแสน	<๖๐	<๕๐	<๕๐				-สสจ.	กรมควบคุมโรค -สำนักโรคติดต่อทั่วไป / สคร. / กรมวิทยฯ/สป.ศธ
- พื้นที่ที่มีอัตราป่วยโรคมือเท้า ปากสูง - พื้นที่ที่มีผู้เสียชีวิตด้วยโรค มือเท้าปาก	ประชากรรายจังหวัด	ต่อแสน	ต่อแสน	ต่อแสน	ประชากร	ประชากร			

แผนปฏิบัติการป้องกันโรค มือ เท้า ปาก

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
- การเก็บตัวอย่างส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ									
- ผลการดำเนินงานของศูนย์เด็กเล็กและโรงเรียนอนุบาล									

แนวทางปฏิบัติที่ ๓ การพัฒนาความร่วมมือกับเครือข่ายภาคในการดำเนินงาน เฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคมือเท้าปาก

๓.๑ สนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยจัดกิจกรรมตลาดนัดศูนย์เด็กเล็ก คุณภาพ-ปลอดโรค								อปท.	สคร./สสจ. อปท./ สพฐ. / พม เอกชน
๓.๒ สนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดกลุ่มแกนนำเพื่อการขับเคลื่อนงานป้องกันควบคุมโรค เช่น ผู้นำชุมชน อาสาสมัครสาธารณสุข หมров/สนาคมผู้ปักธงชัย									
๓.๓ สร้างความรู้สึกการเป็นเจ้าของในการป้องกันควบคุมโรคให้เครือข่าย									

แนวทางปฏิบัติที่ ๔ การพัฒนาศักยภาพเครือข่ายในการดำเนินงาน เฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคมือเท้าปาก

๔.๑ ประชุมหรืออบรมให้ความรู้ แก่ครุ/ผู้ดูแลเด็ก / ผู้ปักธงชัย	ร้อยละของศูนย์เด็กเล็กและโรงเรียนอนุบาลที่ได้รับการ	๗๐	๘๐	๙๐	๐.๒ ล้านบาท	๑	๑	-สคร./สสจ. อปท./ สพฐ. / พม. เอกชน	
---	---	----	----	----	-------------	---	---	---	--

แผนปฏิบัติการป้องกันโรค มือ เท้า ปาก

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
๔.๒ พัฒนาสมรรถนะ/ศักยภาพของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขด้านการป้องกันควบคุมโรค	พัฒนา ศักยภาพ							-สำนักโรคติดต่อทั่วไป	อปท./สพฐ./ พม./ เอกชน/กรมอนามัยฯฯ
แนวทางปฏิบัติที่ ๔ เมียแพร่ประชาสัมพันธ์และการสื่อสารความเสี่ยง									
๔.๓ เมียแพร่ประชาสัมพันธ์ ข้อมูลโรค สถานการณ์โรคและแนวทางควบคุมป้องกันโรคผ่าน เวปไซต์								-สำนักระบบวิทยา -สำนักโรคติดต่อทั่วไป	สคร./สสจ./อปท./ สพฐ./ พม./เอกชน
๔.๔ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและ โรงเรียนอนุบาลจัดตารางการ เรียนหรือกิจกรรมให้ความรู้เรื่อง โรคติดต่อที่พบบ่อยในเด็กและ การป้องกันโรคแก่เด็กนักเรียน								ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและ โรงเรียนอนุบาล	สคร./สสจ./อปท./ สพฐ.
๔.๕ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขหรือ อาสาสมัครสาธารณสุขให้ สรุคึกคักแก่ประชาชน โดยผ่าน สื่อหลากหลายช่องทาง								สสจ./สสอ./รพ.สต	สคร./อปท./ สพฐ.

แผนปฏิบัติการ ป้องกันโรคติดต่ออุบัติใหม่

๑. หลักการและเหตุผล :

ปัจจุบันภัยคุกคามจากการแพร่ระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่ กำลังเป็นปัญหาที่ทั่วโลกห่วงวิตกกเนื่องจากทุกๆ ปี จะมีโรคติดต่ออุบัติใหม่เกิดขึ้นซึ่งล้วนแล้วแต่มีความซับซ้อน ส่วนใหญ่เป็นโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน และมักส่งผลกระทบต่อสุขภาพ เศรษฐกิจและสังคมอย่างมาก โดยพบว่าในช่วง ๓ ทศวรรษที่ผ่านมา มีโรคติดเชื้อเกิดขึ้นใหม่จำนวนมาก และมีโรคที่สำคัญ ได้แก่ โรคเอดส์ โรคชาร์ส โรคไข้หวัดนก และโรคไข้หวัดใหญ่ ๒๐๐๙ เกิดขึ้นครั้งแรกในโลก

โรคติดต่ออุบัติใหม่ในปัจจุบันมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น โดยส่วนใหญ่มีต้นกำเนิดมาจากสัตว์ หรือสัตว์ป่า และมีปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรค ได้แก่ การเคลื่อนย้ายของประชากร ความชุกชุมของสัตว์พำนักระยะ เช่น ยุง การขาดความรู้ความเข้าใจและความตระหนักรถในการป้องกัน ควบคุมโรคของประชาชน การปฏิบัติดูแลอยู่ต้องตามหลักสุขอนามัยหรือสุขลักษณะ การอยู่ร่วมกันอย่างหนาแน่น ประชาชนบางกลุ่มมีความเสี่ยงที่จะติดโรคเนื่องจากมีความต้านทานโรคต่ำ เช่น เด็กอายุต่ำกว่า ๕ ปี ผู้สูงอายุ ผู้บ่วยโรคเรื้อรัง หญิงตั้งครรภ์ ผู้มีภาวะอ้วน ประชาชนบางกลุ่มที่มีโอกาสสัมผัสโรครามาก เช่น เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ คนทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม คนขับรถแท็กซี่ หรือคนขับรถสาธารณะ ผู้เดินทางไปต่างประเทศ

ดังนั้น ประเทศไทยจำเป็นต้องเตรียมการเฝ้าระวัง ป้องกันการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่ รวมถึงประสานข้อมูลระหว่างประเทศต่างๆ อย่างใกล้ชิด เพื่อป้องกันและสกัดกั้นการแพร่ระบาดอย่างเต็มที่

๒. เป้าหมายลดโรค :

เป้าหมายการลดโรค	หน่วยนับ
ควบคุมไม่ให้เกิดโรคติดต่ออุบัติใหม่เกิน ๒ Generation	๒ Generation

๓. ตัวชี้วัดที่สำคัญ :

๓.๑ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการดำเนินการ / ขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ.๒๕๕๖ - ๒๕๕๘) อย่างน้อยร้อยละ ๘๐

๔. แนวทางปฏิบัติ :

- ๔.๑ ด้านการเฝ้าระวังและสอดส่องเฝ้าระวัง
- ๔.๒ ด้านการป้องกันควบคุมโรค
- ๔.๓ ด้านการดูแลรักษาพยาบาล
- ๔.๔ ด้านการตรวจนิจฉัยทางห้องปฏิบัติการ
- ๔.๕ ด้านการสื่อสารความเสี่ยง
- ๔.๖ ด้านการบริหารจัดการและประสานความร่วมมือพหุภาคี

๕. พื้นที่เป้าหมาย : ทุกจังหวัดในประเทศไทย

๖. หน่วยงานดำเนินการ :

๖.๑ กระทรวงสาธารณสุข

- กรมควบคุมโรค ; สำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่, สำนักโรคติดต่อทั่วไป, สำนักระบบวิทยาสถาบันบำราศนราดูร, สำนักงานป้องกันและควบคุมโรค ๑-๓๗
- กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ; ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ (ศวก.)
- กรมการแพทย์
- สำนักงานปลัดกระทรวง ; สำนักสาธารณสุขฉุกเฉิน (สธช.) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.), สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ (สสอ.), โรงพยาบาลในสังกัด, สถานพยาบาลรัฐ
- กรมอนามัย

๖.๒ กระทรวงศึกษาธิการ ; สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา

๖.๓ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ; กรมปศุสัตว์

๖.๔ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ; กรมอุทยานสัตว์ป่าและพันธุ์พีช

๖.๕ บริษัทท่าอากาศยานไทยจำกัด (ทอท.)

๖.๖ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

๖.๗ กรมประชาสัมพันธ์

๖.๘ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

๖.๙ กระทรวงคมนาคม

๖.๑๐ กระทรวงมหาดไทย ; กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๖.๑๑ ภาคเอกชน ; โรงพยาบาลเอกชน

แผนปฏิบัติการป้องกันโรคติดต่ออุบัติใหม่

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	หลัก	สนับสนุน
แนวทางปฏิบัติที่ ๑ ด้านการเฝ้าระวังและสอดส่องโรค									
๑.๑ ส่งเสริมการเฝ้าระวังโรคในคน สัตว์ และสัตว์ป่าที่ปริเวณช่องทางเข้าออกประเทศ ทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ	มีระบบคัดกรองโรคติดต่ออุบัติใหม่ในคนในป้องกางเข้าออก	๖๘	๖๘	๖๘	๒๐	๓๐	๓๐	- กรมควบคุมโรค (สำนักโรคติดต่อทั่วไป) - กรมปศุสัตว์ - กรมอุทยานสัตว์ป่าและพันธุ์พืช	- ศศร. - สสจ. - กระทรวงคมนาคม - ก.เกษตร/ก.ทรัพย์
	มีระบบการคัดกรองสัตว์และสัตว์ป่าที่อาจนำเชื้อโรคติดต่ออุบัติใหม่เข้ามาพร้อมกับสัตว์ในประเทศในช่องทางเข้าออก	-	-	-	๑๑๐	๑๑๐	๑๑๐	- กรมปศุสัตว์ - กรมอุทยานสัตว์ป่า และพันธุ์พืช	
๑.๒ พัฒนาระบบเฝ้าระวังเชื้อในโรคติดต่อระหว่างสัตว์สุก่อนที่มีความสำคัญต่อโรคติดต่ออุบัติใหม่	มีระบบในการเฝ้าระวังเชื้อในโรคติดต่อระหว่างสัตว์สุก่อนที่มีความสำคัญต่อโรคติดต่ออุบัติใหม่	๑	๑	๑	๑	๑	๑	- กรมปศุสัตว์ - กรมอุทยานสัตว์ป่า และพันธุ์พืช	
๑.๓ Thermoscan ท่าอากาศยาน ๖ แห่ง	-	-	/	-	-	๓๖	-	- ท่าอากาศยานไทย	
๑.๔ จัดทำระบบฐานข้อมูลด้านควบคุมโรคระหว่างประเทศ	-	-	/	-	-	๐.๖๕	-	- กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	- กรมควบคุมโรค (สำนักโรคติดต่อทั่วไป)

แผนปฏิบัติการป้องกันโรคติดต่ออุบัติใหม่

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
๑.๕ สร้างแบบจำลองการระบาดของโรค	-	-	/	-	-	๐.๔๕	-	- กระทรวงวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี	- กรมควบคุมโรค (สำนักโรคติดต่อทั่วไป)
๑.๖ สร้างศูนย์ข้อมูลสถานผู้ร่วมโรคตัวย่อคงอัจฉริยะ	-	-	/	-	-	๔,๐๐๖,๐๐๐ บาท	-	- สำนักงดงามฯ	
๑.๗ พัฒนาศักยภาพของบุคลากรในการสอบสวนและควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ ทั้งในภาคครัวเรือนระดับพื้นที่ และระดับประเทศ	บุคลากรทางการแพทย์ และสาธารณสุขที่รับการพัฒนาในการสอบสวนและควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ทั้งในภาคครัวเรือนระดับพื้นที่ และระดับประเทศ								- สคร. - โรงพยาบาลเอกชน
๑.๗.๑ พัฒนาศักยภาพ ทั้งนักระบบดิจิทัลฯ (หลักสูตรระยะยาว ๒ ปี) ๒๐ คน - นักระบบดิจิทัลฯ (หลักสูตรระยะยาว ๒ ปี) ๒๐ คน - นักระบบดิจิทัลฯ (หลักสูตรระยะกลาง ๖ เดือน) ๑๐๐ คน	-	-	/	/	-	๒๙	๒๙	- กระทรวงสาธารณสุข (สำนักงดงามฯ กรมควบคุมโรค) - สสจ./รพศ./รพภ./รพ.สต. - สสอ. - โรงพยาบาลเอกชน	- สคร. - สสจ./รพศ./รพภ./รพ.สต. - สสอ. - โรงพยาบาลเอกชน

แผนปฏิบัติการป้องกันโรคติดต่ออุบัติใหม่

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
- น้ำกรุงบำบัดต้น (๑,๐๐๐ คน x ๗,๐๐๐ บาท/ปี)									
๑.๓.๒ พัฒนาศักยภาพของบุคลากรในการสอดส่องและควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ในภาคสุขภาพสัตว์ในภาครัฐระดับพื้นที่และระดับประเทศ	บุคลากรด้านสุขภาพสัตว์ได้รับการพัฒนาในการสอดส่องและควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ในภาคสุขภาพสัตว์จะส่งผลกระทบและอาจเกิดโรคติดต่อระหว่างสัตว์สัตว์ได้	/	/	/	๑๐	๑๐	๑๐	- กรมปศุสัตว์	
๑.๔ สัตวแพทย์จำนวน ๒๘ คนเข้าอบรมเชิงปฏิบัติการระยะสั้นทั้งในและต่างประเทศในการตรวจวินิจฉัย, ขันสูตร, สอดส่วนและกักกันโรคในสัตว์ป่า	-	-	/	-	-	๒.๑๖	-	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
๑.๕ รถสำหรับทีมสอดส่องโรค ๑๕ คัน	-	-	/	-	-	๔๕	-	- กระทรวงสาธารณสุข (กรมควบคุมโรค) - สสจ.	

แผนปฏิบัติการป้องกันโรคติดต่ออุบัติใหม่

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย		งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ		
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
แนวทางปฏิบัติที่ ๒ ด้านการป้องกันควบคุมโรค									
๒.๑ หน่วยงานเครือข่ายทั้ง้าน สุขาภิบาล สัตว์ สัตว์ป่าและ สัตว์แวดล้อมมีการดำเนินงานตาม แผนยุทธศาสตร์เตรียมความ พร้อม ป้องกันและแก้ไขปัญหา โรคติดต่ออุบัติใหม่ (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๖๘)	ร้อยละของหน่วยงาน เครือข่ายมีการ ดำเนินงานตามแผน ยุทธศาสตร์เตรียม ความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหา โรคติดต่ออุบัติใหม่ (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๖๘)	๘๐	๘๐	๑๐๐	๑	๑	๑	- กรมควบคุมโรค (สำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่)	- กรมปศุสัตว์ - กรมป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย - กรมอุทยานสัตว์ป่า และพันธุ์พืช - กรมประชาสัมพันธ์ - คณนาคม - กฟผ. - ศศร.
๒.๒ มีการจัดเตรียมอาคาร เอนกประสงค์สำหรับอา堪ยาน ฉุกเฉิน	- ท่าอากาศยานมี ห้องกักกันสำหรับ ผู้ป่วย	-	/	-	-	๘๐	-	- บริษัทท่าอากาศยานไทย จำกัด	-
๒.๓ จัดสถานที่สำหรับกักผู้ สัมผัสกับผู้ที่สงสัยป่วยด้วย โรคติดต่ออุบัติใหม่	มีสถานที่กักนักห้อง รองรับผู้ที่สัมผัสกับผู้ ที่สงสัยป่วยด้วย โรคติดต่ออุบัติใหม่	๘๐	๘๐	๑๐๐	-	-	-	- สถาบันบำราศนราด 	
๒.๓.๑ มีการจัดเตรียมห้อง กักกันสำหรับผู้เดินทางที่สงสัย ป่วยด้วยโรคทางเดินหายใจ	- ด่านควบคุมโรค ระหว่างประเทศมี ห้องกักกันสำหรับ ผู้ป่วย	-	/	-	-	๔	-	กรมควบคุมโรค (สำนัก โรคติดต่อทั่วไป)	

แผนปฏิบัติการป้องกันโรคติดต่ออุบัติใหม่

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย		งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๗	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก
๒.๔ นิการจัดเตรียมตักกั้นแยกผู้สัมผัส ๕ หลัง	- หน่วยงานบริการมีตักกั้นแยกผู้สัมผัส	-	/	-	-	๕๗๐	-	- สถาบันบำราศนราดูร สคร.๑ เชียงใหม่, สคร.๗ ขอนแก่น, สคร.๑๒ สงขลา, สคร.๓๓ กทม.
๒.๕ ชุดอุปกรณ์ป้องกันร่างกาย (PPE) Level A ๒ ชุด	-	-	/	/	-	๐.๔	-	- กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
๒.๖ ชุดอุปกรณ์ป้องกันร่างกาย (PPE) Level C ๓๐,๐๐๐ ชุด	-	-	/	/	-	๑,๖๐๐	๔๐๐	- กรมควบคุมโรค สำนัก โรคติดต่อทั่วไป
แนวทางปฏิบัติที่ ๓ ด้านการดูแลรักษาพยาบาล								
๓.๑ พัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน ด้านการวินิจฉัยโรค และการดูแลรักษาพยาบาลและการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อในสถานพยาบาล	ร้อยละของบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขที่เข้ารับอบรมการดูแลรักษาพยาบาลและการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อในสถานพยาบาล	๘๐	๘๐	๘๐	๗	๗	๗	- กรมการแพทย์ - สำนักปลัดกระทรวงสาธารณสุข - สถาบันบำราศนราดูร
๓.๒ พัฒนาศักยภาพ ทีม แพทย์ (๑๘๗ ทีม x ๓ คน x ๑๐๐,๐๐๐ บาท x ๒ ปี)	ร้อยละของบุคลากรทางการแพทย์ที่ได้รับการอบรมการป้องกันควบคุมโรคติดเชื้อในสถานพยาบาล	๘๐	๘๐	๘๐	-	๔๕.๖	๔๕.๖	- กรมควบคุมโรค - กรมการแพทย์
แผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อหรือโรคระบาด ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ.๒๕๕๘								
แผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อหรือโรคระบาด ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ.๒๕๕๘					หน้า ๑๔๕			

แผนปฏิบัติการป้องกันโรคติดต่ออุบัติใหม่

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
๓.๓ พัฒนาศักยภาพ ทีม พยาบาล (๑๘๒ ทีม x ๑๐ คน x ๑๐,๐๐๐ บาท x ๒ ปี)	ร้อยละของพยาบาล ที่ได้รับการอบรมการ ป้องกันควบคุมโรค ติดต่ออุบัติใหม่ สถานพยาบาล	๘๐	๘๐	๘๐	-	๑๘.๒	๑๘.๒	- กระทรวงสาธารณสุข (กรมควบคุมโรค, กรมการ แพทย์)	- สถาบันพยาบาลรัฐฯ ใน สังกัด กระทรวง สธ.
๓.๔ โรงพยาบาลมีระบบในการ ป้องกันการติดเชื้อในโรงพยาบาล ในการป้องกันการติด เชื้อสำหรับผู้ป่วย โรคติดต่ออุบัติใหม่	ร้อยละของ โรงพยาบาลมีระบบ ในการป้องกันการติด เชื้อสำหรับผู้ป่วย โรคติดต่ออุบัติใหม่	๘๐	๘๐	๑๐๐	-	-	๑๐	- กรมการแพทย์ - สถาบันบำราศนราดูร	- สคร. - สสจ. - รพศ. - รพก. - รพช. (แม่ข่าย) - กพม.
๓.๕ โรงพยาบาลมีห้องแยก ผู้ป่วยชนิดความดันลบ	- โรงพยาบาล เป้าหมาย มีห้องแยก ชนิดความดันลบ	-	/	/	/	๗๒	๖๐	- สำนักงานปลัดกระทรวง สธ. (สธ.)	- กพม. (รวม รพ.จุฬาฯ, รพ.รามาธิบดี และรพ.ศิริ ราช ทั้ง ๓ ห้อง) - รพ.ท้าวไป - กระทรวงคลัง - รพ.มหาวิทยาลัย (มช. นข. นอ.)
๓.๕.๑ ห้องผู้ป่วยแยกโรค ๑ หลัง/๔ ห้อง	- โรงพยาบาลมีห้อง ผู้ป่วย	-	/	-	-	๔๔	-	- สถาบันบำราศนราดูร	-

แผนปฏิบัติการป้องกันโรคติดต่ออุบัติใหม่

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
๓.๖ มีการจัดเตรียมโรงพยาบาล สนาม	-	-	/	-	-	๒๓	-	- สำนักงานปลัดกระทรวง สธ. - สำนักสาธารณสุขชุมชน	-
๓.๗ ประเมินความพร้อมห้อง แยกโรค	-	-	/	-	-	๗,๖๗๔,๔๕๐	บาท	- กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ	- สำนักงานปลัดกระทรวง สธ. (สถานพยาบาลรัฐ)
แนวทางปฏิบัติที่ ๔ ด้านการตรวจวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการ									
๔.๑ สนับสนุนโครงการวิจัย / การเก็บตัวอย่าง / วิเคราะห์ ตัวอย่าง / พัฒนาเครื่องมือการ ตรวจวินิจฉัย / การฝึกอบรม / ห้องปฏิบัติการในการเก็บ ตัวอย่างในการจำแนกเชื้อ / ตรวจวินิจฉัย	-	-	/	-	-	๓๓	-	- กระทรวงวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี	-
๔.๒ พัฒนาศักยภาพ ทีม Lab ๕๐ คน	-	-	/	/	-	๒	๒	- กระทรวงสาธารณสุข	-
๔.๓ พัฒนาศักยภาพ ห้องปฏิบัติการอ้างอิงระดับชาติ ให้มีมาตรฐานสากลด้านการ ป้องกันควบคุมภาพและระบบข้อมูล ภัยทางห้องปฏิบัติการ	มีห้องปฏิบัติการ อ้างอิงระดับชาติที่มี มาตรฐานสากล	๓	๓	๓	๓	๓	๓	- กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ - คณวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัย - คณเทคนิคการแพทย์ ม. เชียงใหม่ - คณแพทยศาสตร์ ม. สงขลานครินทร์	-

แผนปฏิบัติการป้องกันโรคติดต่ออุบัติใหม่

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๔๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๔๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
๔.๔ จัดสร้างห้องปฏิบัติการพื้นที่เฉพาะ (Designate Receiving Area ; DRA)	จำนวนห้องDRA	-	๑๗ ห้อง	๑๗ ห้อง	-	๘๕.๕๑	๘๕.๕๑	- สำนักงานปลัดกระทรวง สธ. (สธ.) - ศูนย์แพทยศาสตร์ ม. ชลบุรี	- รพศ.
๔.๔.๑ จัดสร้างห้องขึ้นรภัยระดับ ๓	จำนวนห้องขึ้นรภัย ระดับ ๓	-	๕ ห้อง	๓ ห้อง	-	๑๔.๕	๑๔.๗	- กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ - คณะวิทยาศาสตร์ มมท. - คณะเทคนิคการแพทย์ ม. เชียงใหม่ - ศูนย์แพทยศาสตร์ ม. สงขลานครินทร์ - ศูนย์สัตวแพทยศาสตร์ ม. มทก. - กรมปศุสัตว์	
๔.๔.๒ จัดสร้างห้องขึ้นรภัย ระดับ ๒+	จำนวนห้องขึ้นรภัย ระดับ ๒+	-	๘ ห้อง	๗ ห้อง	-	๑๑.๒๕	๑๖.๕๗	- มมท. - ศวค. ๑๕ แห่ง	
๔.๔.๓ จัดสร้างห้องขึ้นรภัย ระดับ ๒	จำนวนห้องขึ้นรภัย ระดับ ๒	-	/	-	-	๒๒.๕๕	-	- กรมอุทยานฯ	
๔.๕ การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ สำหรับเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ในการ เก็บตัวอย่างเพื่อส่ง ห้องปฏิบัติการการควบคุม ป้องกันโรค และการสื่อสารความ	เจ้าหน้าที่ได้รับการ อบรมการเก็บ ตัวอย่างเพื่อส่ง ห้องปฏิบัติการการ ควบคุมป้องกันโรค	-	/	-	-	๑,๔๗๗,๖๐๐ บาท	-	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	

แผนปฏิบัติการป้องกันโรคติดต่ออุบัติใหม่

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
เสียง (ปีละ ๒ ครั้ง)	และการสื่อสาร ร้อยละ ๔๐								
๔.๖ จัดสร้างระบบธนาคาร ตัวอย่าง	มีธนาคารตัวอย่าง ๑ แห่ง	-	/	-	-	๔๒.๒๗	-	- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	
๔.๗ ครุภัณฑ์ห้องปฏิบัติการ		-	/	/	-	๓,๔๕๓,๘๕๐		- คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี	
๔.๘ ครุภัณฑ์ห้องปฏิบัติการ - ปรับปรุงอาการศูนย์เฝ้าระวัง และติดตามโรคจากสัตว์ป่า		-	/	-	-	๑๐	-	- คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล	
๔.๙ ครุภัณฑ์ห้องปฏิบัติการ - ตู้เย็นวิทยาศาสตร์ (Medicalrefrigerator)		-	/	-	-	๕	-	- กรมปศุสัตว์	
๔.๑๐ รถ Refer ๒๓๔ คัน + โรงพยาบาลชายแดน	สามารถจัดซื้อรถ refer ได้ทันตาม กำหนดเวลา	-	/	-	-	๘๒๑.๕	-	- กระทรวงสาธารณสุข (สำนักงานปลัดกระทรวง สธ.)	- รพศ./รพท.
แนวทางปฏิบัติที่ ๕ ด้านการสื่อสารความเสี่ยง									
๕.๑ การสื่อสาร และ ประชาสัมพันธ์ ความเสี่ยงของ โรคติดต่ออุบัติใหม่		-	-	/	-	๓,๕๕	-	- กรมควบคุมโรค - กรมประชาสัมพันธ์ - กรมอนามัย - สำนักงานกองทุน สนับสนุนการวิจัย (สกอ.)	- สค.ร. - สสจ. - รพศ.

แผนปฏิบัติการป้องกันโรคติดต่ออุบัติใหม่

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย		งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก
แนวทางปฏิบัติที่ ๖ ด้านการบริหารจัดการและประสานความร่วมมือพหุภาคี								
๖.๑ พัฒนารูปแบบในการป้องกันควบคุมโรคภายใต้แนวคิดสุขภาพหนึ่งเดียว	มีรูปแบบในการป้องกันควบคุมโรคภายใต้แนวคิดสุขภาพหนึ่งเดียว	/	/	/	๑.๘	๒	๒	- กรมควบคุมโรค (สำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่, สคร.) - กระทรวงสาธารณสุข - กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงแรงงาน - กระทรวงศึกษาธิการ - สถาบันอาหาร
	จัดทำคู่มือสำหรับการป้องกันควบคุมโรคภายใต้แนวคิดสุขภาพหนึ่งเดียวไปใช้ในการป้องกันควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ในพื้นที่	/						- สสจ. - ปสส.สตว.จังหวัด - สำนักอนามัยสตว.ป่า - อบต. - แรงงานจังหวัด - สพฐ.
๖.๒ ระบบบริหารจัดการ								

แผนปฏิบัติการป้องกันโรคติดต่ออุบัติใหม่

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๔๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
๖.๑ ค่าใช้จ่ายในการจัดการฉุกเฉิน	-	-	/	/	-	๕๐	๕๐	- กระทรวงสาธารณสุข	- สสจ.
๖.๓ พัฒนาบุคลากรที่กระดับให้มีสมรรถนะร่วมสำหรับตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉินด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่	ร้อยละของบุคลากรทุกรายดับเบิลเมืองที่ร่วมสนองต่อภาวะฉุกเฉินด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่	๘๐	๘๐	๑๐๐	๐.๕	๐.๕	๐.๕	- กรมควบคุมโรค (สำนักโรคติดต่อทั่วไป)	- กรมปศุสัตว์ - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กรมอุทยานสัตว์ป่า และพันธุ์พืช
๖.๔ พัฒนาบุคลากรด้านการจัดสรรงหรัพยากรและส่งกำลังบำรุงรักษาจัดการฝึกซ้อมเป็นระยะเพื่อให้มีความพร้อมที่จะทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	ร้อยละของบุคลากร มีความพร้อมที่จะทำงานตอบโต้ภาวะฉุกเฉินได้อย่างมีประสิทธิภาพ	๘๐	๘๐	๑๐๐	๐.๖	๐.๖	๐.๖	- กรมควบคุมโรค (สำนักโรคติดต่อทั่วไป) - กรมปศุสัตว์ - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กรมอุทยานสัตว์ป่า และพันธุ์พืช	
๖.๕ จัดทำแผนปฏิบัติการและแผนเผชิญเหตุในระดับชาติ ระดับกระทรวง ระดับจังหวัด และระดับท้องถิ่นโดยส่วนร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งภาคประชาชน	หน่วยงานมีแผนปฏิบัติการ และแผนเผชิญเหตุในระดับชาติ ระดับกระทรวง ระดับจังหวัด และระดับท้องถิ่นโดยส่วนร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งภาคประชาชน	๘๐	๘๐	๑๐๐	-	-	-	- กระทรวงมหาดไทย (กรม ปภ.) - กระทรวงสาธารณสุข (สป., กรมควบคุมโรค)	- กรมปศุสัตว์ - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กรมอุทยานสัตว์ป่า และพันธุ์พืช - คณนาคม - กมภ.

แผนปฏิบัติการป้องกันโรคติดต่ออุบัติใหม่

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๔๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๔๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
๖.๖ จัดทำแนวทางการฝึกซ้อมแผน/ข้อมูลแผน ในพื้นที่โรคติดต่อ อุบัติใหม่	หน่วยงานมีแนวทางการฝึกซ้อมแผน ในพื้นที่โรคติดต่อ อุบัติใหม่	๘๐	๘๐	๑๐๐	๑	๑.๕	๑.๕	- กรมควบคุมโรค (สำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่) - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กรมอุทยานสัตว์ป่า และพันธุ์พืช - ศูนย์ฯ - กฟผ.	- กรมปศุสัตว์ - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กรมอุทยานสัตว์ป่า และพันธุ์พืช - ศูนย์ฯ - กฟผ.
๖.๗ ข้อมูลแผนเตรียมความพร้อมกรณีโรคติดต่ออุบัติใหม่	-	-	/	-	๕๕๐.๘ ลบ.	-	-	- สำนักสาธารณสุขฉุกเฉิน - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - สำนักโรคติดต่อห้าไป, สำนักระบบดิจิทัล - สำนักงานปลัดกระทรวง สธ. (สสจ.) - สำนักงานปลัดกระทรวง สธ. (สถานพยาบาลรัฐ) - กระทรวงมหาดไทย - กรมประชาสัมพันธ์	- กรมควบคุมโรค (สำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่, สำนักโรคติดต่อห้าไป, สำนักระบบดิจิทัล) - สำนักงานปลัดกระทรวง สธ. (สสจ.) - สำนักงานปลัดกระทรวง สธ. (สถานพยาบาลรัฐ) - กระทรวงมหาดไทย - กรมประชาสัมพันธ์
๖.๘ จัดระบบการบริหารจัดการในการตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน โรคติดต่ออุบัติใหม่ ๑. วิเคราะห์ความเสี่ยง ๒. จัดทำ IAP(Incident Action Plan)	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีระบบการบริหาร จัดการในการตอบโต้ ภาวะฉุกเฉิน โรคติดต่ออุบัติใหม่	๘๐	๘๐	๑๐๐	-	-	-	- กรมควบคุมโรค (สำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่) - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กรมอุทยานสัตว์ป่า และพันธุ์พืช	- กรมปศุสัตว์ - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กรมอุทยานสัตว์ป่า และพันธุ์พืช

แผนปฏิบัติการป้องกันโรคติดต่ออุบัติใหม่

แผนปฏิบัติการ	ัวใจสำคัญ	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
๓. จัดทำ/ทบทวน BCP ให้เป็น ปัจจุบัน					๑.๕*	๑.๕*	๑.๕*		
๔. จัดทำระบบเตรียมความ พร้อมตอบโต้ภาวะฉุกเฉินด้าน โรคติดต่ออุบัติใหม่โดยใช้ระบบ EOC/จัดการฝึกซ้อมแผน					-	-	-		
๕. จัดทำแผน Logistic ขั้นต่ำ ให้ได้อย่างน้อย ๗ วัน					๒.๘	๒.๘	๒.๘		
๖. สรุปผลความสำเร็จของการ บริหารจัดการในการตอบโต้ภาวะ ฉุกเฉินด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่					-	-	-		

แผนปฏิบัติการ ป้องกันโรคที่เกิดจากจุลชีพด้วยยา

๑. หลักการและเหตุผล :

แผนปฏิบัติการป้องกันโรคที่เกิดจากจุลชีพด้วยยา มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการแก้ปัญหาการต้อยาต้านจุลชีพของประเทศไทย การต้อยาต้านจุลชีพ (Antimicrobial resistance: AMR) โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาเชื้อแบคทีเรีย ที่ต้องต่อยาปฏิชีวนะ (Antibiotic resistance: ABR) เป็นวิกฤติร่วมของทุกประเทศทั่วโลก และจัดเป็นประเด็นปัญหาสุขภาพโลก (Global health issue) ที่ข้ามพรมแดน ส่งผลกระทบเป็นวงกว้างทั้งต่อสุขภาพคน สัตว์ และสิ่งแวดล้อม เกินขอบเขตและความสามารถของรัฐให้รู้หนึ่งที่จะดำเนินการได้สำเร็จ และต้องการกลไกที่มีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในระดับภูมิภาคหรือระดับโลก เพื่อจัดการปัญหาการต้อยาต้านจุลชีพและปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาดังกล่าว

สถานการณ์เชื้อต้อยาต้านจุลชีพในปัจจุบันเข้าขั้นวิกฤต เพราะเชื้อต้อยาเพิ่มขึ้น แต่ยาปฏิชีวนะชนิดใหม่กลับลดลง บริษัทยานองว่าการลงทุนวิจัยในยาปฏิชีวนะไม่คุ้มค่า เพราะเมื่อเชื้อต้อยา ยาก็หายไม่ได้ จึงไปลงทุนในกลุ่มยารักษาโรคเรื้อรัง เช่น โรคหัวใจ ความดัน เบาหวาน เพราะขายได้เรื่อยๆ หากปล่อยปัญหานี้ทิ้งไว้ โลกจะเข้าสู่ยุคหลังยาปฏิชีวนะ (หรือ Post-antibiotic era) ที่เชื้อติดเชื้อแม้เพียงเล็กน้อย เช่น บาดแผลลอก อาจทำให้ถึงแก่ชีวิต เนื่องจากยาปฏิชีวนะที่มีสูญเสียประสิทธิภาพการรักษาอันเนื่องจากเชื้อต้อยา และที่สำคัญนำไปสู่การล้มสลายทางการแพทย์แผนปัจจุบัน เพราะไม่สามารถรักษาด้วยการผ่าตัดหรือเคมีบำบัดได้ เนื่องจากเสี่ยงต่อการติดเชื้อต้อยาที่เราไม่มียารักษา

ปัจจุบัน มีการคาดการณ์ว่าทั่วโลกมีคนเสียชีวิตจากการต้อยาต้านจุลชีพประมาณ ปีละ ๗๐๐,๐๐๐ ราย และหากไม่แก้ปัญหานี้ ในปี ค.ศ. ๒๐๕๐ คาดว่าการเสียชีวิตจะสูงถึง ๑๐ ล้านคน ทวีปเอเชียและแอฟริกาจะเสียชีวิตมากที่สุด คือ ๔.๗ และ ๔.๖ ล้านคน ตามลำดับ คิดเป็นผลผลกระทบเชิงเศรษฐกิจสูงถึง ๓,๐๐๐ ล้านล้านบาท (หรือ ๑๐๐ trillion USD)

หมายเหตุ : เนื้อหาของแผนปฏิบัติการนี้ได้ดัดแปลงมาจากร่างแผนยุทธศาสตร์การจัดการการต้อยาต้านจุลชีพของประเทศไทย ซึ่งจัดทำโดยคณะกรรมการประสานและบูรณาการงานด้านการต้อยาต้านจุลชีพ จึงอาจมีการปรับเปลี่ยนตามแผนยุทธศาสตร์การจัดการการต้อยาต้านจุลชีพของประเทศไทยที่จะมีการเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการรัฐมนตรีประมาณปลายปี ๒๕๕๘

๒. เป้าหมาย : การใช้ยาต้านจุลชีพในคน / สัตว์ / สัตว์น้ำ ในประเทศไทยลดลง

๓. ตัวชี้วัดที่สำคัญ :

๓.๑ อัตราการต้อยาต้านจุลชีพในโรงพยาบาล (HAI) คงที่หรือลดลง

๔. แนวทางปฏิบัติ:

- ๔.๑ การสร้างระบบเฝ้าระวังเชื้อต้อยา
- ๔.๒ การป้องกันการเกิดเชื้อต้อยา
- ๔.๓ การสนับสนุนการป้องกันการเกิดเชื้อต้อยา

๕. พื้นที่เป้าหมาย : ทุกจังหวัดในประเทศไทย

๖. หน่วยงานดำเนินการ:

๖.๑ กระทรวงสาธารณสุข

- กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
- กรมควบคุมโรค ; สถาบันบำราศนราดูร, สคร.
- สำนักงานปลัดกระทรวง ; โรงพยาบาลในสังกัด, สสจ.
- กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ (สบส.)
- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.)

๖.๒ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ; กรมปศุสัตว์

๖.๓ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ; กรมอุทยานสัตว์ป่าและพันธุ์พืช

๖.๔ กระทรวงมหาดไทย ; กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.)

๖.๕ สถาบันวิชาชีพ

๖.๖ สมาคมวิชาชีพ

๖.๗ โรงพยาบาลรัฐ และเอกชน

แผนปฏิบัติการป้องกันโรคที่เกิดจากจุลชีพด้วย

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
แนวทางปฏิบัติที่ ๑ การสร้างระบบเฝ้าระวังเชื้อด้วย									
๑.๑ พัฒนามาตรฐานด้านเทคนิค ระดับชาติ ของห้องปฏิบัติการ ตรวจเชื้อด้วยที่สอดคล้องกับ มาตรฐานสากล	มีห้องปฏิบัติการวิเคราะห์ ระดับชาติที่มี มาตรฐานสากลสำหรับ ตรวจเชื้อด้วย	๘๐	๘๐	๑๐๐	๒	๒	๒	กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์	โรงพยาบาลรัฐ และ เอกชน
๑.๒ พัฒนาระบบเฝ้าระวังเชื้อด้วยให้ครอบคลุม คน สัตว์ สิ่งแวดล้อม (สัตว์น้ำ) อาหาร (ปศุสัตว์, สัตว์น้ำ)	มีระบบเฝ้าระวังเชื้อด้วย ยาสำหรับคน	๘๐	๘๐	๑๐๐	๑	๑	๑	กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์	โรงพยาบาลรัฐ และ เอกชน
๑.๓ โรงพยาบาลมีระบบในการ เฝ้าระวังเชื้อด้วย	ร้อยละ ๘๐ ของ โรงพยาบาลมีระบบในการ เฝ้าระวังเชื้อด้วย	๘๐	๘๐	๑๐๐	๑	๑	๑	- กรมปศุสัตว์	- ปศุสัตว์จังหวัด - ศคร. - สสจ. - รพ.รัฐ และเอกชน
๑.๔ เสริมสร้างการใช้ยาต้านจุล เชื้อย่างสมเหตุผล	โรงพยาบาลรัฐและ เอกชนทุแห่งมีแผน และนโยบายในการ สร้างเสริมการใช้ยา ต้านจุลเชื้อย่าง สมเหตุผล	๘๐	๘๐	๑๐๐	๐.๕	๐.๕	๐.๕	- สถาบันบำราศนราดูร - กรมวิทยา ศาสตร์การแพทย์	- ศคร. - สสจ. - รพ.รัฐ และเอกชน

แผนปฏิบัติการป้องกันโรคที่เกิดจากจุลชีพด้วย

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
	คลินิก และร้านยา ที่มีอยู่ในชุมชน ต้องมีผู้ควบคุม หรือผู้ดำเนินรายการที่ไม่ใช่ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม	๘๐	๘๐	๑๐๐	๑	๑	๑	- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา(อย.) - สปส. - สถาบันวิชาชีพ - สมาคมวิชาชีพ	- กรมควบคุมโรค - กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
๑.๕ หน่วยงานครือข่ายทั้งด้านสุภาพคน สัตว์ สัตว์ป่า และสิ่งแวดล้อมมีนโยบายด้านการจัดการใหม่ระบบเฝ้าระวังเชื้อด้วย	ร้อยละ ของหน่วยงานเครือข่ายมีการดำเนินงานตามนโยบายด้านการจัดการใหม่ระบบเฝ้าระวังเชื้อด้วย	๘๐	๘๐	๑๐๐	๒	๒	๒	- กรมปศุสัตว์ - กรม ปก. - กรมอุทยานสัตว์ป่า - รพศ. - รพท.	- กรมควบคุมโรค - สคร. - สสจ. - รพ.รัฐ และเอกชน
๑.๖ ส่งเสริมให้บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขมีความรู้ในการใช้ยาปฎิชีวนะรุ่กู้ด้วย	บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขมีความรู้ในการใช้ยาปฎิชีวนะรุ่กู้ด้วย	๘๐	๘๐	๑๐๐	๒	๒	๒	- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา(อย.) - กรมควบคุมโรค	- กรมควบคุมโรค - สคร. - สสจ. - รพ.รัฐ และเอกชน
๑.๗ ส่งเสริมให้ประชาชนทั่วไปมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการใช้ยาปฎิชีวนะ และปัญหาการด้อยยา	ประชาชนทั่วไปมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการใช้ยาปฎิชีวนะ และปัญหาการด้อยยา	๘๐	๘๐	๑๐๐	๑	๑	๑	- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา(อย.) - กรมควบคุมโรค	- กรมควบคุมโรค - สคร. - สสจ. - รพ.รัฐ และเอกชน

แผนปฏิบัติการป้องกันโรคที่เกิดจากจุลทรรศน์ดื้อยา

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๗	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
๑.๔ จัดทำคู่มือแนวทางในการจัดทำมาตรฐานในการควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีคู่มือแนวทางในการจัดทำมาตรฐานในการควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล	๘๐	๘๐	๑๐๐	๒	๒	๒	- สถาบันบำราศนราดูร	- สคร. - สสจ. - รพศ. - รพท. - รพช.
๑.๕ จัดทำแนวทางในการเฝ้าระวังเชื้อดื้อยาในโรงพยาบาล	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการนำแนวทางในการเฝ้าระวังเชื้อดื้อยาในโรงพยาบาลไปดำเนินการ	๘๐	๘๐	๑๐๐	๒	๒	๒	- สถาบันบำราศนราดูร	- สคร. - สสจ. - รพศ. - รพท. - รพช.
๑.๑๐ พัฒนาบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขให้มีองค์ความรู้ด้านการควบคุมโรคติดเชื้อ และการเฝ้าระวังเชื้อดื้อยาในโรงพยาบาล	บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขได้รับการพัฒนาให้มีองค์ความรู้ด้านการควบคุมโรคติดเชื้อ และการเฝ้าระวังเชื้อดื้อยา	๘๐	๘๐	๑๐๐	๒	๒	๒	- สถาบันบำราศนราดูร	- สคร. - สสจ. - รพ.รช. และเอกชน
แนวทางปฏิบัติที่ ๒ การป้องกันการเกิดเชื้อดื้อยา									
๒.๑ ตั้งศูนย์ประเมินความเสี่ยงและเตือนภัยเชื้อดื้อยาแห่งชาติ	มีการจัดตั้งศูนย์ประเมินความเสี่ยงและเตือนภัยเชื้อดื้อยาแห่งชาติ	๑	๑	๑	๒	๒	๒	- กรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี - กรมควบคุมโรค - กรมศุลกากร - กรมอุทยานสัตว์ป่า	- สคร. - สสจ. - รพ.รช. และเอกชน

แผนปฏิบัติการป้องกันโรคที่เกิดจากจุลทรรศ์พื้นที่

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๔๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๔๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
๒.๒ การเฝ้าระวัง ติดตาม และควบคุมการกระจายยาปฏิชีวนะในภาพรวมของประเทศไทย	มีระบบการกำกับและติดตามการกระจายยาปฏิชีวนะบนฐานคิดเรื่องความเสี่ยงและการเข้าถึงยา	๑	๑	๑	๑	๑	๑	- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา(อย.)	- กรมควบคุมโรค - สคร. - สสจ. - รพ.รัฐ และเอกชน
	ผู้ประกอบวิชาชีพมีความรู้ และคุณสมบัติที่เหมาะสม ณ แหล่งกระจายยา	๘๐	๘๐	๑๐๐	๑	๑	๑	- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา(อย.)	- กรมควบคุมโรค - สคร. - สสจ. - รพ.รัฐ และเอกชน
แนวทางปฏิบัติที่ ๓ การสนับสนุนการป้องกันการเกิดเชื้อตืดอุจัย									
๓.๑ พัฒนาศักยภาพของบุคลากรในการเสริมสร้างความเข้มแข็ง ด้านระบบวิทยาของเชื้อตืดอุจัยร่วมกันทั่วภาคคุณและสัตว์	บุคลากรด้านสุขภาพคนและสัตว์ได้รับการพัฒนาศักยภาพในการเสริมสร้างความเข้มแข็ง ด้านระบบวิทยาของเชื้อตืดอุจัยร่วมกัน	๘๐	๘๐	๑๐๐	๓	๓	๓	- กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์	- กรมควบคุมโรค - กรมปศุสัตว์ - กรมอุทยานสัตว์ป่า และพันธุ์พืช
๓.๒ ส่งเสริมให้มีระบบการควบคุมป้องกันการติดเชื้อ และเชื้อตืดอุจัยที่ชัดเจน และมีประสิทธิภาพในสถานพยาบาล	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีระบบการควบคุม ป้องกันการติดเชื้อ และเชื้อตืดอุจัยที่ชัดเจน และมีประสิทธิภาพ	๘๐	๘๐	๑๐๐	๓	๓	๓	- สถาบันบำราศนราดูร	- กรมปศุสัตว์ - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กรมอุทยานสัตว์ป่า - สคร. - สสจ., รพศ., รพท., รพช.

แผนปฏิบัติการ ควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล

๑. หลักการและเหตุผล :

การติดเชื้อในโรงพยาบาล (Healthcare Associated Infections) เป็นปัญหาที่สำคัญทางสาธารณสุขของโลก ทั้งประเทศไทยที่พัฒนาแล้วและประเทศไทยที่กำลังพัฒนา รวมทั้งประเทศไทย สำหรับโรงพยาบาลทุกรายดับตั้งแต่ โรงพยาบาลในสังกัดทบทวนมหาวิทยาลัย โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป โรงพยาบาลชุมชน ส่งผลกระทบต่อความสูญเสียทางเศรษฐกิจและการพัฒนาประเทศเป็นอย่างมาก เพราะทำให้อัตราตายของผู้ป่วยเพิ่มขึ้น ระยะเวลาการนอนในโรงพยาบาลนานขึ้น ค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยแพงค่ายาปฏิชีวนะมีมูลค่ามหาศาลต่อปี

ในการดำเนินงานให้สอดคล้องกับนโยบายการปฏิรูประบบสุขภาพ ซึ่งให้ความสำคัญที่ประสิทธิภาพของการจัดระบบบริการสาธารณสุข และคุณภาพของการให้บริการของสถานบริการสาธารณสุข ทุกระดับ เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการที่ดีที่สุดตามเกณฑ์มาตรฐาน ตลอดจนเร่งรัดด้านการสร้างเสริมสุขภาพ เพื่อให้ประชาชนทุกคน ตระหนักรถึงความสำคัญของการมีสุขภาวะและมีคุณภาพชีวิตที่ดี

กระทรวงสาธารณสุขมีการแต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล แห่งชาติ (National Infection Control Committee - NICC) ซึ่งมีปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นประธาน คณะกรรมการฯ และมอบหมายให้ กรมควบคุมโรคเป็นศูนย์กลางการดำเนินงาน (Focal point) ด้านวิชาการ ตามพันธกิจหลักในด้านการควบคุมและป้องกันโรค ให้สถาบันบำราศนราดูรเป็นที่ตั้งสำนักงานของคณะกรรมการดังกล่าว และได้รับมอบหมายให้ดำเนินงานแผนการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาลระดับชาติ (National Infection Control Program) เพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงาน ป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล โดยเป็นจุดเน้นและแผนงานหลักของกรมควบคุมโรค

สถานการณ์โรคติดเชื้อในโรงพยาบาล

จากการศึกษาอัตราซุกของโรคติดเชื้อในโรงพยาบาลของชุมชนควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาลแห่งประเทศไทยปี พ.ศ. ๒๕๓๑ เท่ากับร้อยละ ๑๑.๗ (ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ยของการศึกษานานาชาติ คือ ร้อยละ ๘.๕ ซึ่งดำเนินการสำรวจโดยองค์กรอนามัยโลก) และได้มีการสำรวจความชุกในปี พ.ศ. ๒๕๔๑ และ พ.ศ. ๒๕๔๙ พนอัตราการติดเชื้อในโรงพยาบาล ร้อยละ ๗.๙ และ ๖.๕ ตามลำดับ และล่าสุดจากการสำรวจภาคตัดขวางในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ โดยกรรมการแพทย์ร่วมกับชุมชนควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาลแห่งประเทศไทย พบว่า อัตราซุกของการติดเชื้อในโรงพยาบาล เฉลี่ยร้อยละ ๖.๙ และอัตราตายร้อยละ ๔.๗ มีผู้ป่วยรับการรักษาเป็นผู้ป่วยในทั่วประเทศ ประมาณ ร้อยละ ๑๐.๒ จะเห็นว่าประเทศไทยมีการดำเนินการสำรวจความชุกทุก ๕ ถึง ๕ ปี ซึ่งอาจเป็นส่วนที่ทำให้การดำเนินการป้องกันโรคติดเชื้อในโรงพยาบาลไม่ทันการณ์ และเจ้าภาพหลักผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานไม่เข้าใจกัน

๒. เป้าหมายลดโรค : ลดอัตราการติดเชื้อในโรงพยาบาล (ไม่เกิน ๕ ครั้งต่อ ๑,๐๐๐ วันนอน)

๓. ตัวชี้วัดที่สำคัญ :

๓.๑ อัตราการติดเชื้อในโรงพยาบาลไม่เกิน ๕ ครั้งต่อ ๑,๐๐๐ วันนอน

๓.๒ ความครอบคลุมของ ICN ในโรงพยาบาล ≥ ร้อยละ ๙๐ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑

๔. แนวทางปฏิบัติ:

๔.๑ การพัฒนาระบบการป้องกันควบคุมโรคติดต่อให้มีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ

๔.๒ การส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็งในการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ

๔.๓ การพัฒนาองค์ความรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ในการป้องกันควบคุมโรคติดต่อและถ่ายทอดสู่เครือข่าย ทุกภาคส่วน

๔.๔ การพัฒนาสมรรถนะบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันควบคุมโรค

๕. พื้นที่เป้าหมาย : โรงพยาบาลทุกแห่งในประเทศไทย

๖. หน่วยงานดำเนินการ:

๖.๑ กระทรวงสาธารณสุข

- กรมควบคุมโรค
  - สถาบันบำราศนราดูร
  - สำนักงานป้องกันควบคุมโรค
- สำนักงานปลัดกระทรวง
  - โรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป/ โรงพยาบาลชุมชน/โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
- กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
- กรมการแพทย์

๖.๒ ชมรมควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาลแห่งประเทศไทย

๖.๓ ชมรมพยาบาลควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาลแห่งประเทศไทย

แผนปฏิบัติการแผนงานควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
แนวทางปฏิบัติที่ ๑ แนวทางปฏิบัติที่ ๑ การพัฒนาระบบการป้องกันควบคุมโรคติดต่อให้มีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ									
สร้าง National intelligence database	- ร้อยละของ Ph. ในแต่ละ ศคร. เก็บข้อมูล วัตถุการติดเชื้อใน โรงพยาบาลผ่าน web base จาก กลุ่มเป้าหมายที่ สถาบันฯ กำหนด	≥ ๔๐	≥ ๖๐	≥ ๘๐	๐.๗	๐.๙	๑.๑	สถาบันบำราศนราดูร ร่วมกับสำนักงานป้องกัน ควบคุมโรค	รพศ.รพท.รพช.รพ.สต.
๑. พัฒนาไปร์แกรมระบบ ฐานข้อมูลด้าน IC ระดับชาติ	โครงสร้าง IC ระดับชาติ								
๒. implement ที่มาที่เป้าหมายให้มีความครอบคลุม	ที่มาที่เป้าหมายที่ สถาบันฯ กำหนด								
๓. วิเคราะห์และประเมินผล									
การเฝ้าระวังโรคติดเชื้อใน โรงพยาบาล	- ร้อยละของ โรงพยาบาลของรัฐที่ ดำเนินการเฝ้าระวัง โรคติดเชื้อใน โรงพยาบาลได้ตาม มาตรฐาน				๑๐	๑๐	๑๐	โรงพยาบาลของรัฐทุแห่ง	สถาบันบำราศนราดูร สมาคมโรคติดเชื้อใน โรงพยาบาล กรมการ แพทย์ สป.สธ.
แนวทางปฏิบัติที่ ๒ การส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็งในการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ กำหนดมาตรการในการทบทวน และประเมินผลในการนำ มาตรฐานด้าน IC ไป ประยุกต์ใช้ ดังนี้									
๑. ประเมินและติดตามด้านการ นำมาตรฐานด้าน IC ไป	จำนวนของ ศคร. ที่ได้รับการเยี่ยมประเมิน (๑ แห่งนับจากมีการ เยี่ยมประเมินอย่าง น้อย ๑ รพศ./รพท. และ ๑ รพช.)	๕ แห่ง	๑๐ แห่ง	๑๓ แห่ง	๓ ล้านบาท	๓.๕ ล้านบาท	๐.๒ ล้านบาท	สถาบันบำราศนราดูร ร่วมกับสำนักงานป้องกัน ควบคุมโรค	รพศ.รพท.รพช.รพสต.

แผนปฏิบัติการแผนงานควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
ประยุกต์ใช้ ๑. สร้างองค์ความรู้ในการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลด้าน IC (ครุภ.) แก่เครือข่าย และ ICN โรงพยาบาลแม่ข่าย ๓. เป็นพี่เลี้ยงให้ ครุภ. ใน การลง พื้นที่ เพื่อประเมินและติดตาม ด้านการนำมาตรฐานด้าน IC ไป ระยุกต์ใช้ ๔. สนับสนุนหรือเป็นพี่เลี้ยงให้ สคร. มีการจัดประชุมวิชาการใน พื้นที่ ๕. ให้คำปรึกษาและพัฒนาศูนย์ การรักษาพยาบาลและระบบส่งต่อ ที่มีประสิทธิภาพประจำ ๔ ภาค									
การดำเนินการตามแผนงาน ป้องกันโรคติดเชื้อใน โรงพยาบาลของรัฐทุกแห่ง	ร้อยละของโรงพยาบาล ของรัฐทุกแห่ง ^๑ ดำเนินการได้ตาม มาตรฐานการป้องกัน โรคติดเชื้อใน โรงพยาบาล				๑๙.๕ ล้าน บาท	๑๙.๕ ล้าน บาท	๑๙.๕ ล้าน บาท	โรงพยาบาลของรัฐทุกแห่ง	สถาบันบำราศนราด สมาคมโรคติดเชื้อใน โรงพยาบาล กรมการ แพทย์ สป.สธ.

แผนปฏิบัติการแผนงานควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
แนวทางปฏิบัติที่ ๓ การพัฒนาองค์ความรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีในการป้องกันควบคุมโรคติดต่อและถ่ายทอดสู่เครือข่ายทุกวิภาคส่วน									
กำหนดแผนยุทธศาสตร์การป้องกัน และควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาลระดับชาติ โดยการดึงภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วม โดยดำเนินการ ดังนี้	แผนยุทธศาสตร์การป้องกัน และควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล ระดับชาติที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ง่าย และรวดเร็ว โดยมีองค์ประกอบ คือ	ร่าง	๑ แผน	-	ให้เงินออก งบประมาณ	๑๐ ล้านบาท	-	สถาบันบำราศนราดูร	สคร./รพ./ชมรม/รพ. มหาวิทยาลัย/รพ./ สมาคม/กรมการแพทย์ และหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง
๑.๑ ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์การป้องกัน และควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาลระดับชาติ ครั้งที่ ๑	๑. โรงพยาบาลมีความรู้								
๑.๒ ประชุมผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาร่างฯ ครั้งที่ ๑	๒. มี standard IC								
๑.๓ ปรับปรุงแก้ไขร่างตามข้อเสนอแนะครั้งที่ ๑	๓. กำหนด M&E								
๑.๔ จัดทำประชาพิจารณ์ (๔ ภาค)	๔. National Intelligence								
๑.๕ ปรับปรุงแก้ไขร่างตามข้อเสนอแนะครั้งที่ ๑	Database								
๑.๖ ประชุมผู้เชี่ยวชาญ และ	๕. สร้างและเพิ่มความร่วมมือกับหน่วยงานทั้งในและต่างประเทศ								

แผนปฏิบัติการแผนงานควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาร่างฯ ครั้งที่ ๒	๑.๗ ปรับปรุงแก้ไขร่างตาม ข้อเสนอแนะครั้งที่ ๒								
๑.๘ จัดพิมพ์แผนยุทธศาสตร์การ ป้องกันและควบคุมการติดเชื้อใน โรงพยาบาลระดับชาติ									
๑.๙ ถ่ายทอดและเผยแพร่แผนฯ แก่ผู้ส่วนได้เสีย และผู้เกี่ยวข้อง									
จัดทำและบทวนมาตรฐาน ด้านการป้องกันและควบคุมการ ติดเชื้อในโรงพยาบาล	จำนวนแนวทาง/ คู่มือ/มาตรฐานด้าน การป้องกัน และ ควบคุมการติดเชื้อใน โรงพยาบาลที่ได้รับ การยอมรับในการ นำไปใช้ประโยชน์	≥ ๑ เรื่อง	≥ ๑ เรื่อง	≥ ๑ เรื่อง	๐.๔ ล้านบาท	๐.๔ ล้านบาท	๑ ล้านบาท	สถาบันบำราศนราดูร	หน่วยงานในสังกัด กระทรวงสาธารณสุข/ ภายนอกกระทรวง
แนวทางปฏิบัติที่ ๕ การพัฒนาสมรรถนะบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันควบคุมโรค									
การพัฒนาสมรรถนะบุคลากรที่ เกี่ยวข้องกับการป้องกัน และ ควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล ของโรงพยาบาลทั่วประเทศ ใหม่	๑.ร้อยละความพึง พอใจของเครือข่ายที่ ได้รับการพัฒนา สมรรถนะฯ	≥ ๘๐	≥ ๘๐	≥ ๘๐	๔ ล้านบาท	๖.๔ ล้านบาท	๖ ล้านบาท	สถาบันบำราศนราดูร	หน่วยงานในสังกัด กระทรวงสาธารณสุข/ ภายนอกกระทรวง

แผนปฏิบัติการแผนงานควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
ความรู้ด้านการป้องกันโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล ดังนี้	๒. ร้อยละของ เครื่อข่ายที่เข้าร่วม กิจกรรมจาก กลุ่มนักเรียนที่ กำหนด ศักยภาพ ศรัทธาความ ครอบคลุมของ ICN	≥ ๙๐	≥ ๙๐	≥ ๙๐					
๑. โครงการพัฒนาศักยภาพการ ป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อใน โรงพยาบาลสำหรับแพทย์ พยาบาล และนักเทคนิคการแพทย์ ครั้งที่ ๑๐- ๑๒	๒. ร้อยละของ เครื่อข่ายที่เข้าร่วม กิจกรรมจาก กลุ่มนักเรียนที่ กำหนด ศักยภาพ ศรัทธาความ ครอบคลุมของ ICN	≥ ๙๐	≥ ๙๐	≥ ๙๐					
๒. โครงการสัมมนาระดับชาติ ในโรงพยาบาล เรื่อง การป้องกันและควบคุมโรค ติดเชื้อ ในโรงพยาบาล ครั้งที่ ๓๐- ๓๕	๓. ร้อยละของ เครื่อข่ายที่เข้าร่วม กิจกรรม “การพยาบาลเฉพาะทางสาขา การพยาบาลผู้ป่วยโรคติดเชื้อ และ การป้องกันการติดเชื้อ”	≥ ๙๐	≥ ๙๐	≥ ๙๐					
๔. โครงการอบรมหลักสูตรระยะ กลาง “การพยาบาลเฉพาะทางสาขา การพยาบาลผู้ป่วยโรคติดเชื้อ และ การป้องกันการติดเชื้อ”	๔. โครงการอบรมหลักสูตรทางวิชาชีพ การแพทย์แผนบุคลากรทางการแพทย์								
๕. โครงการพัฒนาศักยภาพ เครือข่ายเพื่อการเฝ้าระวังป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อ/โรคติดเชื้อ	๕. โครงการพัฒนาศักยภาพ								

แผนปฏิบัติการ ยุติปัญหาโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ (ชิฟลิสและหนองใน)

๑. หลักการและเหตุผล :

การระบาดของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในประเทศไทยก่อให้เกิดผลเสียร้ายแรงต่อประชาชนหลายหมื่นคน ในแต่ละปีเนื่องจากส่วนใหญ่ของผู้มีเพศติดเชื้อมีฐานะด้อย หรืออาชญากรหรือเป็นสตรีมีสามีหรือมีพฤติกรรมที่สังคมติตราไม่สามารถเข้าถึงบริการได้ นอกจากนี้เป็นอันตรายต่อทั้งสิ่งมีชีวิตและทางกิจกรรมจำนวนมาก เช่นชิฟลิสและหนองในและเป็นอันตรายต่อสุขภาวะการเจริญพัฒนาของเยาวชนจำนวนมากขึ้น มีโอกาสเพิ่มความเสี่ยงในการติดเชื้อเอชไอวี โดยผู้ป่วยโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์มีความเสี่ยงสูงต่อการติดเชื้อเอชไอวี ๕-๙ เท่า ซึ่งความทุกข์ทรมานจากการเจ็บป่วยของประชาชนหลายหมื่นคน โดยเฉพาะคู่สมรส/คุณอนที่ได้รับการแพร่เชื้อ รัฐและบุคคลสั้นเปลือยเงินในการรักษาโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

นอกจากนี้ยังมีผู้ป่วยสัญชาติอื่นที่สามารถแพร่เชื้อและต้องการการรักษาจำนวนมากขึ้น และเมื่อประเทศไทยเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยที่จะเสี่ยงเชื่อเสี่ยงและเกิดภัยลักษณ์ในทางลบว่า แม้ประเทศไทยมีความเจริญก้าวหน้าและพัฒนาแล้วแต่แก้ปัญหาเพียงนี้ยังไม่ได้

๒. เป้าหมาย : กำจัดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ (STIs Elimination) เพื่อไม่ให้เป็นปัญหาสาธารณสุขภายใน ปี ๒๕๗๓

ปี ๒๕๗๓

อัตราป่วยโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ (หนองใน < ๓ ชิฟลิส < ๑ ต่อประชากรแสนคน)

ปี ๒๕๗๔

อัตราป่วยโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ (หนองใน < ๘.๐ ชิฟลิส < ๓.๕ ต่อประชากรแสนคน)

ปี ๒๕๗๕-๒๕๗๖

อัตราป่วยโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ (หนองใน < ๑๑.๒๕ ชิฟลิส < ๓.๖๗ ต่อประชากรแสนคน)

หมายเหตุ ปี ๒๕๕๗

อัตราป่วยหนองใน ๑๐.๖๓ ต่อประชากรแสนคน

อัตราป่วยชิฟลิส ๔.๘๙ ต่อประชากรแสนคน

๓. ตัวชี้วัดที่สำคัญ : จำนวนกลุ่มเป้าหมายที่เข้ารับการคัดกรองโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์(ราย)

๔. แนวทางปฏิบัติ:

- ๔.๑ การพัฒนาระบบการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อให้มีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ
- ๔.๒ การส่งเสริม สนับสนุนให้ทุกส่วนมีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็งในการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ
- ๔.๓ การพัฒนา องค์ความรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อและถ่ายทอด เครื่อข่ายทุกภาคส่วน
- ๔.๔ การพัฒนาสมรรถนะบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ

๕. พื้นที่เป้าหมาย : ๗๗ จังหวัด

๖. หน่วยงานดำเนินการ :

๖.๑ กรมควบคุมโรค

- สำนักโรคเอดส์ วัณโรคและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ (สอวพ.)
- สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๑-๓๓ (สคร.)
- สำนักผู้ตรวจราชการเขต ๑-๓๓

๖.๒ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.)
- โรงพยาบาลศูนย์ (รพศ.)
- โรงพยาบาลทั่วไป (รพท.)
- โรงพยาบาลชุมชน (รพช.)

๖.๓ กระทรวงมหาดไทย

- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)

๖.๔ กระทรวงแรงงาน

- สำนักงานประกันสังคมจังหวัด

๖.๕ ภาคประชาสังคม

๖.๖ ภาคเอกชน

แผนปฏิบัติการยุทธิปัญหารอคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ (ชิพิลิสและหนองใน)

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้ดัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ		
		๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน	
แนวทางการปฏิบัติที่ ๑ การพัฒนาระบบการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อให้มีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ										
การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์สำหรับเยาวชนกลุ่มเสี่ยงอย่างเฉพาะเจาะจง อายุ ๑๕-๒๔ ปี (ขยายให้เพศสัมพันธ์กับชาย หนังงานบริการ พนักงานโรงพยาบาล และพหกรของประจำการ)										
การสร้างความตระหนัkind=block>การร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและพัฒนาศักยภาพของเยาวชนให้สามารถรับภารกิจที่สำคัญได้ เช่น การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ ให้ความรู้ทางวิชาการ จัดกิจกรรมสนับสนุน ฯลฯ										
มาตรการ ๑.๑ การพัฒนานวัตกรรมการสื่อสารและประชาสัมพันธ์การสร้างความตระหนัkind=block>การร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและพัฒนาศักยภาพของเยาวชนให้สามารถรับภารกิจที่สำคัญได้ เช่น การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ ให้ความรู้ทางวิชาการ จัดกิจกรรมสนับสนุน ฯลฯ	จำนวนรูปแบบนวัตกรรมการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ การสร้างความตระหนัkind=block>การร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและพัฒนาศักยภาพของเยาวชนให้สามารถรับภารกิจที่สำคัญได้ เช่น การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ ให้ความรู้ทางวิชาการ จัดกิจกรรมสนับสนุน ฯลฯ	≥ ๒	≥ ๓	≥ ๔	๐.๔	๐.๖	๐.๗	สอวพ.	-สสจ./รพ./	
	สื่อสารและประชาสัมพันธ์ การสร้างความตระหนัkind=block>การร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและพัฒนาศักยภาพของเยาวชนให้สามารถรับภารกิจที่สำคัญได้ เช่น การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ ให้ความรู้ทางวิชาการ จัดกิจกรรมสนับสนุน ฯลฯ	จำนวนรูปแบบนวัตกรรมการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ การสร้างความตระหนัkind=block>การร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและพัฒนาศักยภาพของเยาวชนให้สามารถรับภารกิจที่สำคัญได้ เช่น การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ ให้ความรู้ทางวิชาการ จัดกิจกรรมสนับสนุน ฯลฯ	≤ ๑	≤ ๑	≤ ๑	๐.๔	๐.๖	๐.๗	รพ.ค่ายทหาร สคร. (๑-๓๓) ภาครัฐ/ ภาคประชา สัมช/ ภาคเอกชน ประภัณฑ์ จังหวัด	
มาตรการ ๑.๒ การสื่อสารและประชาสัมพันธ์ กับเยาวชนทั่วไปอย่างต่อเนื่อง โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ ช่องทางสื่อสารต่างๆ ของเครือข่าย ยouth และศิลปะการแสดง (ชิพิลิสและหนองใน)	จำนวนรูปแบบการสื่อสารและประชาสัมพันธ์กับเยาวชนทั่วไปอย่างต่อเนื่อง (ชิพิลิสและหนองใน)	≥ ๑	≥ ๑	≥ ๑	๐.๔	๐.๔	๐.๔	สอวพ.		
	สื่อสารและประชาสัมพันธ์ กับเยาวชนทั่วไปอย่างต่อเนื่อง โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ ช่องทางสื่อสารต่างๆ ของเครือข่าย ยouth และศิลปะการแสดง (ชิพิลิสและหนองใน)	จำนวนรูปแบบการสื่อสารและประชาสัมพันธ์กับเยาวชนทั่วไปอย่างต่อเนื่อง (ชิพิลิสและหนองใน)	≤ ๑	≤ ๑	≤ ๑	๐.๔	๐.๔	๐.๔		

แผนปฏิบัติการยุทธ์ปัญหโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ (จีพีลิสและหนองใน)

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
-สคร. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและติดตามประเมินผล -สสจ. ร่วมระดมความคิดเห็นและดำเนินการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่									
แนวทางการปฏิบัติที่ ๒ การส่งเสริม สนับสนุนให้ทุกส่วนมีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็งในการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ การพัฒนาวัตกรรมและร่องรอยบริการตรวจรักษาระยะเร็วและป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์แบบครบวงจรและเป็นมิตร									
มาตรการ ๒.๑ การพัฒนาวัตกรรมในการกำหนด/หา เชื้อถึงและเชิงชัน กลุ่มเป้าหมายเฉพาะเร่งด่วน ให้ทราบ บริการตรวจรักษาเร็ว และป้องกันด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์แบบครบวงจร และเป็นมิตร (แนวทางการปฏิบัติที่ ๑) สถาพ. เป็นผู้รับผิดชอบหลักในการพัฒนา นวัตกรรมในการกำหนด/หา เชื้อถึง และเชิงชันกลุ่มเป้าหมายเฉพาะเร่งด่วนฯ -สคร. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและติดตามประเมินผล -สสจ. ร่วมระดมความคิดเห็นและดำเนินการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่									
มาตรการ ๒.๒ การพัฒนาคุณภาพและ มาตรฐานตรวจรักษาเร็วและป้องกัน เชื้อรักษาเร็วและป้องกัน แผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อที่มีอุบัติการณ์ ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ.๒๕๔๘									

แผนปฏิบัติการยุติปัญหาโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ (ชิพิลิตและหนองใน)

แผนปฏิบัติการ	ทัวร์วัด	เป้าหมาย		งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๖๗	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก สนับสนุน
โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ แบบครบวงจร และเป็นมิตรซึ่งเป็นมาตรฐานทางการแพทย์และการบริการแบบเป็นมิตร (แนวทางการปฏิบัติที่ ๓)	โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ แบบครบวงจรและเป็นมิตร (ชื่น)							
- สอวพ. เป็นผู้รับผิดชอบหลักในการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานฯ - ศคร. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและติดตามประเมินผล - สสจ. ร่วมรณรงค์ความคิดเห็นและดำเนินการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่								
มาตรการ ๒.๓ การพัฒนาศักยภาพบุคลากรทางการแพทย์ให้บริการกลุ่มเป้าหมายเฉพาะเร่งด่วน เพื่อตรวจเร็วรักษาเร็วและป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ แบบครบวงจรและเป็นมิตร (แนวทางการปฏิบัติที่ ๔)	จำนวนบุคลากรทางการแพทย์ทุกจังหวัด ที่ให้บริการกลุ่มเป้าหมายเฉพาะเร่งด่วน เพื่อตรวจเร็วรักษาเร็วและป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์แบบครบวงจรและเป็นมิตร (คุณ)	≥ ๗๗	≥ ๗๗	≥ ๗๗	๒	๒	๒	สอวพ. ศคร. สสจ.
- สอวพ. เป็นผู้รับผิดชอบหลักในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรฯ - ศคร. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและติดตามประเมินผล - สสจ. ร่วมรณรงค์ความคิดเห็นและดำเนินการ								

แผนปฏิบัติการยุทธิปัญหาโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ (ชิลล์และหนอนใน)

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
กับหน่วยงานที่ร่วมกันดำเนินการ									
มาตรการ ๒.๔ การส่งเสริมการเข้าถึงและการใช้ถุงยางอนามัยสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะเร่งด่วน(แนวทางการปฏิบัติที่ ๑) - สอวพ. เป็นผู้รับผิดชอบหลักในการส่งเสริมการเข้าถึงและการใช้ถุงยางอนามัยสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะเร่งด่วน (ชิลล์) - สคร. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและติดตามประเมินผล - สสจ. ร่วมรณรงค์ความคิดเห็นและดำเนินการกับหน่วยงานที่ร่วมกันดำเนินการ	จำนวนรูปแบบการส่งเสริมการเข้าถึงและการใช้ถุงยางอนามัยสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะเร่งด่วน (ชิลล์) จำนวนรูปแบบการส่งเสริมการเข้าถึงและการใช้ถุงยางอนามัยสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะเร่งด่วน (ชิลล์)	๒๐	๒๐	๒๐	๕	๕	๕	สอวพ. สคร. สสจ.	
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเร่งขยายบริการเป็นมิติสำหรับเยาวชนในการตรวจคัดกรองดูแลรักษาและป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และบูรณาการกับบริการสุขภาพชั้นรุ่นในโรงพยาบาลทุกจังหวัด									
มาตรการ ๓.๑ การส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงพยาบาลทุกจังหวัดในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขให้มีบริการตรวจรักษาและป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์แบบเป็นมิตร มีมาตรฐานของกรมควบคุมโรค	จำนวนโรงพยาบาลทุกจังหวัดในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ให้มีบริการตรวจรักษาและป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์แบบเป็นมิตร ตามมาตรฐานของกรมควบคุมโรค	๒๗๗	๒๗๗	๒๗๗	๓.๙๕	๓.๙๕	๓.๙๕	สอวพ. สคร. สสจ.	

แผนปฏิบัติการยุติปัญหาโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ (ชิพลิสและหนอนใน)

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
(แนวทางการปฏิบัติที่ ๒) - สอพ. เป็นผู้รับผิดชอบหลักในการส่งเสริมให้บริการตรวจรักษาระบบทั่วไป สำหรับผู้ที่ไม่สามารถเข้าถึงบริการของโรงพยาบาลในพื้นที่	(เมือง)								
(เช่นการพัฒนาคุณภาพบริการ/การสนับสนุนทางห้องปฏิบัติการแก่ รพ.ต่างๆ) - ศคร. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและติดตามประเมินผล - สสจ. ส่งเสริม/สนับสนุนและดำเนินการกับ รพ.ในพื้นที่ - รพ. ให้บริการตรวจ รักษาและป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์แบบเป็นมิตร ตามมาตรฐาน (เช่น กิจกรรมการจัดบริการการคัดกรอง และรักษาระบบทั่วไป รวมทั้งการให้การสุขาศึกษา)									
มาตรการ ๓.๖ การสื่อสารเชิงรุกสำหรับเยาวชน เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงบริการตรวจรักษาและป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์แบบเป็นมิตร ควบคู่กับบริการสุขภาพวัยรุ่น ในโรงพยาบาลทุกจังหวัด สังกัดกระทรวง	จำนวนรูปแบบการสื่อสารเชิงรุกสำหรับเยาวชนทั่วไป เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงบริการตรวจรักษาและป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์แบบเป็นมิตร ควบคู่กับบริการสุขภาพวัยรุ่น ในโรงพยาบาลทุกจังหวัด สังกัดกระทรวง	≥ ๑	≥ ๑	≥ ๑	๐.๔ ล้านบาท	๐.๔ ล้านบาท	๐.๔ ล้านบาท	สอพ. ศคร. สสจ.	

แผนปฏิบัติการผู้ระหว่างป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อหรือโรคระบาด ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ.๒๕๕๘

แผนปฏิบัติการยุทธิ์ปัญหาโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ (ชิพลิสและหนองใน)

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
สาธารณสุข (แนวทางการปฏิบัติที่ ๑) - สอพ. เป็นผู้รับผิดชอบหลักในการส่งเสริมการสื่อสารเชิงรุกฯ - ศคร. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและติดตามประเมินผล - สสจ. ส่งเสริม/สนับสนุนและดำเนินการกับ รพ. ในพื้นที่ - รพ. ให้บริการสุขภาพร่วมแบบบีมิตร	กับบริการสุขภาพร่วมรุนในโรงพยาบาลทุกจังหวัดสังกัด กรมกระทรวงสาธารณสุข (ชิพ)								
มาตรการ ๔.๑ การพัฒนาและขับเคลื่อนแผนบูรณาการยุทธิ์ปัญหาสาธารณสุขของประเทศไทย ด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ แนวทางการปฏิบัติที่ ๒ - สอพ. เป็นผู้รับผิดชอบหลักในการพัฒนาและขับเคลื่อนแผนฯ - ศคร. จัดทำแผนยุทธศาสตร์ STI ระดับเขตโดยประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและติดตามประเมินผล ● สสจ. เข้าร่วมการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ STI ระดับเขต	จำนวนรูปแบบงานบูรณาการยุทธิ์ปัญหาสาธารณสุขของประเทศไทย ด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ (ชิพ)	๒๓	๒๓	๒๓	๕	๕	๕	สอพ.	ศคร. สสจ.

แผนปฏิบัติการยุทธิปัญหาโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ (จิพิลิสและหนองใน)

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ		
		๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน	
แนวทางการปฏิบัติที่ ๓ การพัฒนาและขับเคลื่อนแผนบูรณาการด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ในโครงสร้างที่มีอยู่อย่างเป็นระบบ เพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และเพิ่มประสิทธิภาพของการดำเนินงาน										
การพัฒนา องค์ความรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อและถ่ายทอดเครือข่ายภาคส่วน										
การพัฒนาระบบข้อมูลแห่งชาติด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ให้ครอบคลุมกاملุ่มเป้าหมายเฉพาะเจาะจง และการใช้ข้อมูลเชิงยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาการดำเนินงานและขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์ให้เกิดประสิทธิผล										
มาตรการ ๔.๑ “การพัฒนาและเข้มโยง ฐานข้อมูลแห่งชาติด้านโรคติดต่อทาง เพศสัมพันธ์” โดยการมีส่วนร่วมของ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและ ภายนอกกระทรวงสาธารณสุข	จำนวนรูปแบบฐานข้อมูล แห่งชาติด้านโรคติดต่อทาง เพศสัมพันธ์ โดยการมีส่วนร่วม ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้ง ภายใน และภายนอกกระทรวง สาธารณสุข (ชิ้น)	๒๑	๒๑	๒๐	๕	๕	๕	๕		
					ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท			
แนวทางปฏิบัติที่ ๔ การพัฒนาสมรรถนะบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ										
หลักสูตรการถ่ายทอดองค์ความรู้สำหรับ ผู้รับผิดชอบงาน STI ระดับเขตและจังหวัด	จำนวนผู้เข้ารับการอบรมฯ (คน/รุ่น)							ส渥พ.	สคร.	
		๘๐	๘๐	๘๐	๐.๖	๐.๖	๐.๖			
๑.การพัฒนาบุคลากรเรื่องแนวทางการ คัดกรองโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์										
					ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	รพศ.	รพก.	

แผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ.๒๕๕๗

แผนปฏิบัติการยุทธิ์ปัญหาโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ (ชิพลิสและหนองใน)

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย		งบประมาณ (ล้านบาท)		หน่วยงานดำเนินการ		
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก สนับสนุน
๒. การพัฒนาบุคลากรร่วมแนวทางการคุ้มครองฯ		๕๐	๕๐	๕๐	๐.๖	๐.๖	๐.๖	รพช.
๓. การพัฒนาบุคลากรเพื่อดำเนินการสำรวจ แหล่งปริมาณเชื้อและฝึกให้บริการทางเพศ		๕๐	๕๐	๕๐	๐.๖	๐.๖	๐.๖	
๔. การพัฒนาบุคลากรของเครือข่ายเพื่อเฝ้า ระวังสถานการณ์โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ในกลุ่มวัยรุ่นในพื้นที่		๕๐	๕๐	๕๐	๐.๖	๐.๖	๐.๖	
๕. การพัฒนาบุคลากรด้านการให้การปรึกษา		๕๐	๕๐	๕๐	๐.๖	๐.๖	๐.๖	
๖. การจัดตั้งศูนย์ร่วมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เพื่อพัฒนาบุคลากรด้านมาตรฐานสุขา		๕๐	๕๐	๕๐	๐.๖	๐.๖	๐.๖	

แผนปฏิบัติการ ยุติปัญหัวณโรค

๑. หลักการและเหตุผล :

องค์กรอนามัยโลกคาดประมาณอัตราป่วยวันโรครายใหม่ในประเทศไทยโดยใช้ผลการสำรวจความชุกภัยโรค พบร้า ในปี ๒๕๕๗ มีผู้ป่วยวันโรครายใหม่ประมาณ ๑๒๐,๐๐๐ ราย หรือคิดเป็น ๑๗๑ ต่อประชากรแสนคน (WHO, Global TB Report ๒๐๑๕) ปัจจัยกำหนดการเกิดโรค (determinants) มีหลายประการ ซึ่งพบจากผลสำรวจ ระบบเฝ้าระวัง (ทะเบียนผู้ป่วยวันโรค) และแหล่งข้อมูลอื่น ๆ เช่น ผู้สูงอายุ แรงงานข้ามชาติ ผู้ต้องขัง ผู้ติดเชื้อเอชไอวี ผู้ป่วยเบาหวาน เป็นต้น

จากระบบรายงานผลการดำเนินงานวันโรคปีงบประมาณ ๒๕๕๗ มีผู้ป่วยวันโรคชั้นทะเบียนรักษา ๖๗,๗๘๙ ราย คิดเป็นอัตราการตรวจพบ (Detection rate) ร้อยละ ๔๙ ในขณะที่ผลสำเร็จการรักษาอย่างดีเพียง ร้อยละ ๔๑ ซึ่งต่ำกว่าเป้าหมายที่จะนำไปสู่การลดโรควันโรค (ร้อยละ ๘๐) นอกจากนี้ยังพบว่ามีผู้ป่วยวันโรคในกลุ่มแรงงานข้ามชาติเพิ่มขึ้น โดยในปี ๒๕๕๗ มีรายงานผู้ป่วยวันโรคในแรงงานข้ามชาติสูงถึง ๓,๐๙๑ ราย ซึ่งมีการเคลื่อนย้ายที่อยู่บ่อยเป็นปัจจัยเสี่ยงทางพอดีกรรมที่มีผลต่อการควบคุมวันโรค

สำหรับผู้ป่วยวันโรคต้องยาหลายนานหรือผู้ป่วยที่มีเชื้อวันโรคต้องอยาหลอกอย่างน้อย ๒ ชนิด คือ ไอโซในاسيดและไรเฟนพิชิน (Multi-Drug Resistant-TB : MDR-TB) จำนวนคาดประมาณ ๒,๑๐๐ ราย (มาจากผู้ป่วยใหม่ ๑,๓๐๐ ราย และมาจากการป่วยที่มีประวัติการรักษาวันโรคมาก่อน ๑,๓๐๐ ราย) ซึ่งคาดประมาณจากข้อมูลการเฝ้าระวังการต้อยา ครั้งที่ ๔ ของประเทศไทย ในปี ๒๕๕๕ (วันโรคต้องยาหลายนานในผู้ป่วยใหม่เพิ่งร้อยละ ๒.๓ และผู้ป่วยที่เคยได้รับการรักษาพบร้อยละ ๔๕.๔๘) แต่จากรายงานพบว่าได้รับการวินิจฉัยและรักษาเพียง ๒๐๐ ราย สะท้อนให้เห็นถึงการรายงานผู้ป่วยที่ต่ำกว่าความเป็นจริง รวมทั้งผู้ป่วยที่สงสัยไม่ได้รับการส่งตรวจทดสอบความไวต่อยาทางห้องปฏิบัติการชั้นสูตร

จากสถานการณ์ดังกล่าวข้างต้น การดำเนินงานวันโรคของไทยพบปัญหาทั้งการวินิจฉัยและตรวจพบรู้ป่วยเพียงร้อยละ ๔๙ ของจำนวนผู้ป่วยวันโรคใหม่ที่คาดประมาณ อีกทั้งผลการรักษาอย่างดีเพิ่มความสำเร็จการรักษาให้สูงขึ้น ดังนั้น แผนงานควบคุมวันโรคจึงกำหนดแนวทางการควบคุมโรคโดยมุ่งเน้น “คันให้พบ จบด้วยหาย พัฒนาเครือข่ายและระบบดูแลรักษา” ทั้งวันโรคที่ไวต่อยา (Drug Susceptible TB : DS-TB) และวันโรคต้องยา (Drug Resistant-TB : DR-TB) รวมทั้งการดำเนินงานสมมพسانวันโรคและเอดส์เป็นสำคัญ

๒. เป้าหมายลดโรค : มุ่งเป้าหมายลดการป่วย การตาย การขาดยา และป้องกันการต้องยาโดย ลดอุบัติการณ์ วันโรคลงร้อยละ ๒๐ จากปัจจุบัน ๑๗๑ ต่อแสนประชากร (๒๕๕๗) เป็น ๑๓๗ ต่อแสนประชากรภายในปี ๒๕๖๓ ตามแผนยุทธศาสตร์วันโรคระดับชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๓

๓. ตัวชี้วัดที่สำคัญ :

- ๓.๑ ร้อยละของการคันหาผู้ป่วยวันโรคทุกประเภทเพิ่มขึ้นร้อยละ ๖ ต่อปี
- ๓.๒ จำนวนผู้ป่วยวันโรคต้องยาที่ได้รับการวินิจฉัยและรักษาเพิ่มขึ้น ๑,๓๒๐ รายในปี ๒๕๖๑
- ๓.๓ อัตราความสำเร็จการรักษาวันโรคทุกประเภท (New M+/New M-/Relapse/EP) มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ ๘๗ ในปี ๒๕๖๑

๔. แนวทางปฏิบัติ:

- ๔.๑ การพัฒนาระบบการป้องกันควบคุมวัณโรคให้มีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับในระดับ นานาชาติ
- ๔.๒ การส่งเสริม สนับสนุนให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็งในการป้องกันควบคุมวัณโรค
- ๔.๓ การพัฒนาองค์ความรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีในการป้องกันควบคุมวัณโรคและถ่ายทอดสู่เครือข่ายทุกภาคส่วน
- ๔.๔ การพัฒนาสมรรถนะบุคลากรเกี่ยวกับการป้องกันควบคุมวัณโรค

๕. พื้นที่เป้าหมาย :

- ๕.๑ พื้นที่เป้าหมาย กำหนดจากรายงานผู้ป่วยวัณโรคของแต่ละจังหวัด เพื่อมุ่งเน้นการเร่งรัดดำเนินงานสู่การลดปัญหาวัณโรค ในพื้นที่เสี่ยงสูง ที่มีจำนวนผู้ป่วยวัณโรคสูง ๓ อำเภอแรกของแต่ละจังหวัด
- ๕.๒ กลุ่มเป้าหมาย กำหนดโดยปัจจัยกำหนดการเกิดโรค (Determinants) ทางด้านประชากร ได้แก่ แรงงานข้ามชาติ ผู้ป่วยไรสิธิ ผู้ติดเชื้อเอชไอวี ผู้ต้องขัง ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยโรคเรื้อรังโดยเฉพาะโรคเบาหวาน ผู้สัมผัสใกล้ชิด ผู้ใช้สารเสพติด บุคลากรทางสาธารณสุขในโรงพยาบาล

๖. หน่วยงานดำเนินการ :

❖ หน่วยงานหลัก

๖.๑ กระทรวงสาธารณสุข

- กรมควบคุมโรค ; สำนักวัณโรค ศูนย์กฎหมาย สำนักโรคติดต่อทั่วไป สำนักระบบวิทยา
- สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (สสจ./รพศ. /รพท. /รพช. /สสอ. /รพ.สต.)
- กรมการแพทย์
- เขตบริการสุขภาพกระทรวงสาธารณสุข

๖.๒ กองทุนโลก

๖.๓ กระทรวงยุติธรรม

- กรมราชทัณฑ์

๖.๔ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

๖.๕ โรงพยาบาลเอกชนและโรงพยาบาลอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

๖.๖ กรุงเทพมหานคร

๖.๗ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๖.๘ กระทรวงมหาดไทย ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

❖ หน่วยงานสนับสนุนในการดำเนินการ ได้แก่

๖.๙ ผู้ตรวจราชการ กระทรวงสาธารณสุข

๖.๑๐ สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (มหาวิทยาลัย) /สถาบันการศึกษาและการวิจัย

๖.๑๑ สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๑ - ๓

๖.๑๒ สำนักโรคเอดส์ วัณโรค และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

แผนปฏิบัติการยุติปัญหาวันโรค

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ		
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน	
แนวทางปฏิบัติที่ ๑ การพัฒนาระบบการป้องกันควบคุมโรคติดต่อให้มีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ										
๑.๑ ปรับปรุงระบบการวินิจฉัยผู้ป่วยวันโรคทุกประเภท ครอบคลุมผู้สูมพัสดุครัวเรือน แหล่งน้ำ และประชากรเฉพาะ เช่น ผู้ต้องขัง ประชาราษฎร์เด็ก และผู้สูงอายุ	ร้อยละของผู้ป่วยวันโรคที่ได้รับการรักษาที่ถูกต้อง หายเป็นผลลัพธ์เมื่อเข้า院แล้ว เปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา	๒๖	๒๖	๒๖	๗๖.๓๙	๑๕๓.๔๘	๒๐๓.๑๐	สำนักวัณโรค	ศคร.๑-๓๓	สสจ./ สสอ./รพ./รพ.สต./เรือนจำ
๑.๒ การดูแลรักษาผู้ป่วยวันโรคทุกประเภทโดยยึดผู้ป่วยเป็นศูนย์กลาง รวมทั้งการบริหารจัดการผู้ป่วยวันโรคที่ไม่ครัวเรือน	อัตราความสำเร็จการรักษาวันโรคของผู้ป่วยวันโรคทุกประเภท	๘๕	๘๖	๘๗	๑๐๒.๗๐	๑๐๔.๒๖	๑๑๒.๔๕	รพ./รพ.สต./เรือนจำ	สำนักวัณโรค	ศคร.๑-๓๓ สสจ./ สสอ./
๑.๓ บริหารจัดการระบบการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาลให้มีความครอบคลุม รวมทั้งป้องกันการติดเชื้อของเจ้าหน้าที่	ร้อยละของโรงพยาบาลที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อวันโรคในโรงพยาบาล	๙๐	๙๐	๙๐	๐.๔๓	๐.๖๖	๐.๖๖	รพ./รพ.สต./เรือนจำ	สำนักวัณโรค	ศคร.๑-๓๓ สสจ./ สสอ./
๑.๔ การดำเนินงานวัณโรคในเด็ก	ร้อยละของผู้ป่วยวันโรคเด็ก ในผู้ป่วยวันโรคทุกประเภท	๓	๓	๔	๖๕.๒๓	๖๖.๒๑	๖๖.๕๔	รพ./รพ.สต./เรือนจำ	สำนักวัณโรคศคร.๑-๓๓	สสจ./ สสอ./

แผนปฏิบัติการยุติปัญหาล้วนโรค

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
๑.๕ ขยายความครอบคลุมการบริหารจัดการวัณโรคด้วยร้อยละของผู้ป่วยวัณโรคต้องยามีผลทดสอบความไวต่อยาทางห้องปฏิบัติการขั้นสูตรวัณโรค	ร้อยละของผู้ป่วยวัณโรคต้องยามีผลทดสอบความไวต่อยาทางห้องปฏิบัติการขั้นสูตรวัณโรค	๗๕	๘๐	๙๐	๑๒๔.๑๕	๑๕๔.๑๕	๑๘๖.๙๘	สำนักวัณโรค	ศคร.๑-๓ สสจ./ สสอ./รพ./รพ. สต./เรือนจำ
๑.๖ การวินิจฉัยและการรักษาในกลุ่มประชากรที่มีอัตราการเสียชีวิตสูง เช่น ผู้สูงอายุ และผู้ต้องขัง	ความชุกภัยโรคในกลุ่มผู้ต้องขังที่ป่วยเป็นวัณโรค (ต่อแสนประชากร)	๖๓๔	๖๐๓	๕๖๗	๐.๔๓	๑.๘๕	๐.๔๒	รพ./รพ.สต./เรือนจำ	สำนักวัณโรค ศคร.๑-๓ สสจ./ สสอ./
๑.๗ เน้นการกำกับและประเมินผลด้วยการพัฒนาระบบบันทึกและรายงานข้อมูล	ร้อยละของจำนวนที่รายงานผลการดำเนินงานวัณโรคของกระทรวงสาธารณสุข	๗๐	๘๐	๙๐	๑๒.๒๗	๙.๖๗	๑๑.๖๘	สสอ.	กองแผนงาน สำนักวัณโรค ศคร.๑-๓ สสจ./รพ./รพ.สต./ เรือนจำ
๑.๘ จัดตั้งกองทุนพิเศษโดยกระทรวงสาธารณสุข เพื่อเร่งรัดการป้องกันควบคุมวัณโรคและกิจกรรมการคุ้มครองป้องกันโรคทั้งภาครัฐและเอกชน	มีกองทุนพิเศษในการดำเนินงานจัดทำข้อตกลงและการระดมทุน		มี	มี	๐.๔๐	๐.๔๐	๐.๔๐	กองทุนโกล/ กระทรวงสาธารณสุข	ศคร.๑-๓ สสจ./ สสอ./รพ./รพ. สต./เรือนจำ

แผนปฏิบัติการฝ่ายรัฐ ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อหรือโรคระบาด ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ.๒๕๕๘

หน้า ๑๕๐

แผนปฏิบัติการยุติปัญหาวันโรค

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
๑.๕ สนับสนุนสวัสดิการเงินช่วยเหลือรายเดือนสำหรับผู้ป่วยวันโรคด้วย	มีนโยบายและมาตรการแนวทางการสนับสนุนสวัสดิการค่าตอบแทนรายเดือนผู้ป่วยวันโรคด้วย	มี	มี	มี	๑๑๔.๘๐	๑๑๔.๘๐	๑๑๔.๘๐	สำนักวันโรค/ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	ศคร.๑-๓๓ สสจ./สสอ./รพ./รพ.สต./เรือนจำ
๑.๑๐ การบริหารจัดการและการควบคุมป้องกันวันโรคในเมืองใหญ่	ร้อยละของเมืองใหญ่ที่มีการดำเนินการตามแนวทางวันโรคแห่งชาติอย่างครอบคลุมครบถ้วน	๕๐ (๑๖/๓๒)	๖๐	๗๐	๑๖.๐๐	๑๕.๒๐	๒๒.๔๐	กทม./เทศบาลนคร/ เทศบาลเมือง(ขนาดใหญ่)/สำนักวันโรค	ศคร.๑-๓๓ สสจ./ รพ./รพ.สต./เรือนจำ
๑.๑๑ พัฒนานโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนการดำเนินงานวันโรค	มีการดำเนินงานและขับเคลื่อนตาม พรบ.โรคติดต่อ ๒๕๕๘	มี	มี	มี	๐.๕๐	๐.๐๐	๐.๕๐	สำนักโรคติดต่อทั่วไป/ ศูนย์กฎหมาย/สำนักวันโรค	ศคร.๑-๓๓ สสจ./สสอ./รพ./รพ.สต./เรือนจำ
แนวทางปฏิบัติที่ ๒ การส่งเสริมสนับสนุนให้ภาคส่วนมีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็งในการป้องกันควบคุมโรคติดต่อ									
๒.๑ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานวันโรคของโรงพยาบาลเอกชน/โรงพยาบาลเอกชนและโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข	ร้อยละของโรงพยาบาลเอกชน/ โรงพยาบาลเอกชน สังกัดกระทรวง สาธารณสุขที่มีการรายงานผลการดำเนินงานการ	๑๐	๑๕	๒๐	๑๓.๐๐	๑๕.๐๖	๑๘.๐๐	รพ.เอกชนและรพ.นอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุข	สำนักวันโรค ศคร.๑-๓๓ สสจ./สสอ/

แผนปฏิบัติการยุติปัญหาณโรค

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
	ควบคุมวัณโรค ให้กับ แผนงานวัณโรค แห่งชาติ								
๒.๒ ความร่วมมือในการ ดำเนินงานระหว่างแผนงาน วัณโรคและแผนงานออดส์ เพื่อ ^{ลดการเสี่ยงชีวิตของผู้ป่วยวัณโรค ที่ติดเชื้อ HIV ด้วยการเข้าถึง ART (anti-retro viral therapy) ทุกราย}	ร้อยละของผู้ป่วยวัณ โรครับการตรวจ วินิจฉัยการติดเชื้อ HIV	๙๕	๙๕	๙๕	๓.๗๗	๔.๕๐	๕.๑๐	สำนักวัณโรค สอ.วพ./ศอ.บจ.	ศคร.๑-๓ สสจ./สสอ./รพ./รพ. สต./เรือนจำ
๒.๓ ส่งเสริมสนับสนุนเครือข่าย ความร่วมมือในระดับองค์กร ปักครองส่วนห้องกันและชุมชน ในการป้องกันควบคุมการ แพร่กระจายเชื้อในชุมชนและ ดูแลรักษาวัณโรค	ร้อยละของหน่วยงาน องค์กรปักครองส่วน ห้องกันที่มีการ สนับสนุนการ ดำเนินงานวัณโรคใน ชุมชน	NA	๑% (๑๐๐/ ๑๐,๐๐ ๐)	๕%	๒๐.๕๖	๒๐.๕๖	๒๐.๕๖	องค์กรปักครองส่วน ห้องกัน/สำนักวัณโรค	ศคร.๑-๓ สสจ./สสอ./รพ./รพ. สต./เรือนจำ
แนวทางปฏิบัติที่ ๓ การพัฒนาองค์ความรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีในการป้องกันควบคุมโรคติดต่อและถ่ายทอดสู่เครือข่ายทุกภาคส่วน									
๓.๑ พัฒนาแผนยุทธศาสตร์การ วัณโรค	มีแผนยุทธศาสตร์ การวัณโรค	มี			๐.๙๐			สำนักวัณโรค	ศคร.๑-๓ สสจ./สสอ./รพ./รพ. สต./เรือนจำ

แผนปฏิบัติการยุทธ์ปัญหาร้อนโรค

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๗	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
๓.๒ ส่งเสริมความร่วมมือกับ สถาบันการศึกษาและการวิจัย และหน่วยงานเครือข่ายอื่นๆ เฉพาะทาง	มีโครงการวิจัยที่มี การทำงานร่วมกัน ของ สถาบันการศึกษา หรือการวิจัยอื่นๆ	๑	๒	๓	๓๕.๐๐	๔๐.๐๐	๔๕.๐๐	สำนักวัฒนโรค/ สถาบันการศึกษาและ การวิจัยและหน่วยงาน เครือข่ายอื่นๆเฉพาะทาง	สคร.๑-๓ สสจ./ สสอ./รพ./รพ. สต./เรือนจำ
๓.๓ ระดมทรัพยากรทางการเงิน เพื่อดำเนินการศึกษาวิจัย	สัดส่วนของ งบประมาณในการ ศึกษาวิจัย (%)	๔	๔	๖	๐.๕๐	๐.๕๐	๐.๕๐	สำนักวัฒนโรค/ สถาบันการศึกษาและ การวิจัยและหน่วยงาน เครือข่ายอื่นๆเฉพาะทาง	สคร.๑-๓ สสจ./ สสอ./รพ./รพ. สต./เรือนจำ
๓.๔ การส่งเสริมต้นแบบและ นวัตกรรมท้องถิ่นในการป้องกัน ควบคุมวัณโรค วินิจฉัยและการ ดูแลรักษา	จำนวนนวัตกรรม สำหรับการป้องกัน ควบคุมวัณโรคการ วินิจฉัยและการดูแล รักษาวัณโรคในพื้นที่ ท้องถิ่นชุมชน	๒	๔	๖	๗.๐๐	๗.๐๐	๗.๐๐	องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น/สำนักวัฒนโรค	สคร.๑-๓ สสจ./ สสอ./รพ./รพ. สต./เรือนจำ
๓.๕ มีการจัดการความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และการ ถ่ายทอดสู่การปฏิบัติ เพื่อการ ป้องกันควบคุมวัณโรค	จำนวนองค์ความรู้ เทคโนโลยีนวัตกรรมที่มี การถ่ายทอดสู่การ ปฏิบัติ เพื่อการป้องกัน ควบคุมวัณโรค	๒	๔	๖	๓๕๖.๗๖	๓๖๗.๔๖	๓๗๘.๔๘	สำนักวัฒนโรค/ สถาบันการศึกษาและ การวิจัยและหน่วยงาน เครือข่ายอื่นๆเฉพาะทาง	สคร.๑-๓ สสจ./ สสอ./รพ./รพ. สต./เรือนจำ

แผนปฏิบัติการยุติปัญหาวัณโรค

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๔๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
แนวทางปฏิบัติที่ ๔ การพัฒนาสมรรถนะบุคลากรเกี่ยวกับข้อกับการป้องกันควบคุมโรค									
๔.๑ การพัฒนาทรัพยากรบุคคลากร	จัดทำแผนยุทธศาสตร์พัฒนาศักยภาพบุคลากร (HRD)	มี			๔.๘๕	๑๘.๖๔	๓.๙๒	สำนักวัณโรค	สคร.๑-๑๓ สสจ./ สสอ./รพ./รพ. สต./เรือนจำ
๔.๒ การบริหารจัดการแผนงานและการนิเทศติดตามการดำเนินงานวัณโรค	พัฒนาศักยภาพบุคลากรสำนักวัณโรคในการวิเคราะห์ข้อมูลและทักษะในการกำหนดนโยบาย	มี	มี	มี	๗๔.๘๒	๗๔.๗๑	๗๙.๖๒	สำนักวัณโรค	สคร.๑-๑๓ สสจ./ สสอ./รพ./รพ. สต./เรือนจำ

แผนปฏิบัติการ ป้องกันโรคไข้เลือดออก

๑. หลักการและเหตุผล :

ประเทศไทยมีรายงานการระบาดของโรคไข้เลือดออกมานานกว่า ๕๐ ปี และเริ่มมีการรายงานการระบาดของโรคไข้เลือดออกอย่างชัดเจนในปี พ.ศ. ๒๕๐๑ โดยเฉพาะผู้ป่วยที่ตรวจพบในเขตกรุงเทพมหานคร ตั้งแต่นั้นมา ก็มีรายงานการระบาดกระจายออกไปทุกภูมิภาคของประเทศไทยโดยเฉพาะในปี พ.ศ. ๒๕๓๐ มีรายงานผู้ป่วยสูงสุดในประเทศไทยเท่าที่เคยมีรายงานพบผู้ป่วยมีจำนวน ๗๙,๒๔๕ ราย ตาย ๑,๐๐๗ ราย ปัจจุบันโรคไข้เลือดออก มีการระบาดกระจายไปทั่วประเทศ ทุกจังหวัดและอำเภอ การกระจายของโรคมีการเปลี่ยนแปลงตามพื้นที่อยู่ตลอดเวลาและยังพบการระบาดสูงเกินกว่า ๑๐๐,๐๐๐ รายต่อปีในปี ๒๕๔๑, ๒๕๔๕, ๒๕๕๖ และท้ายสุดในปี ๒๕๕๘ ที่ผ่านมา มีรายงานผู้ป่วยสูงถึง ๗๒,๔๒๕ ราย ซึ่งแนวโน้มการระบาดยังมีสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการแพร่กระจายของโรคมีความซับซ้อนและแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ คือ ภูมิลักษณ์ทางของประชาชน ชนิดของเชื้อไวรัสเดงกี ความหนาแน่นของประชากรและการเคลื่อนย้ายสภាព ภูมิอากาศ ชนิดของยุงพาหะ การขาดความรู้ความเข้าใจและความตระหนักร่องของประชาชนในการที่จะกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลายอย่างต่อเนื่องและจริงจัง ความตั้งใจจริงของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก และนโยบายของผู้บริหาร สิ่งเหล่านี้ล้วนแต่เป็นสิ่งที่มีการแปรเปลี่ยนและมีผลกระทบอย่างต่อเนื่องกับการแพร่กระจายของโรคไข้เลือดออกเป็นอย่างยิ่งและยังมีส่วนทำให้รูปแบบการเกิดโรคมีความผันแปรไปในแต่ละปี

กรมควบคุมโรค ในฐานะเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักด้านการเฝ้าระวังป้องกันโรคและภัยสุขภาพของประเทศไทย จำเป็นต้องทบทวน กำหนดเป้าหมายการดำเนินงานระยะสั้น ระยะปานกลาง และระยะยาวเพื่อรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงต่างกัน โดยเน้นการพัฒนาระบบการเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรค พัฒนาการมีส่วนร่วมของภาคส่วนอื่น ๆ และการพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรทั้งในยามปกติและการรับมือภาวะฉุกเฉินเพื่อให้หน่วยงานเครือข่ายสามารถดำเนินงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๒. เป้าหมายลดโรค :

๒.๑ อัตราป่วยด้วยโรคไข้เลือดออก ลดลงไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๒๐ ของค่ามัธยฐานย้อนหลัง ๕ ปี

(พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)

๒.๒ อัตราป่วยตายด้วยโรคไข้เลือดออก ไม่เกินร้อยละ ๐.๑๑

๓. ตัวชี้วัดที่สำคัญ :

๑. ร้อยละ ๕๐ ของอำเภอสามารถควบคุมโรคได้

๒. อัตราป่วยด้วยโรคไข้เลือดออก ลดลงไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๑๒ ของค่ามัธยฐานย้อนหลัง ๕ ปี

(พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๕๙) ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙

๓. อัตราป่วยตายด้วยไข้เลือดออก ไม่เกิน ร้อยละ ๐.๑๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙

๔. แนวทางปฏิบัติ:

แนวทางปฏิบัติที่ ๑ การพัฒนาระบบเฝ้าระวังโรค

พัฒนาระบบการเฝ้าระวังโรค ให้มีฐานข้อมูลเพื่อการเฝ้าระวังโรคและตรวจสอบสถานการณ์โรค และใช้ข้อมูลเพื่อการประเมินพื้นที่เสี่ยง

แนวทางปฏิบัติที่ ๒ การพัฒนาระบบการป้องกันโรค

พัฒนาระบบการป้องกันโรคโดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมไม่ให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายของประชาชนและชุมชน (บ.ร.) ภายใต้กลไก “อำเภอควบคุมโรคเข้มแข็ง” โดยเน้นการจัดการพาหนะนำโรคแบบผสมผสาน IVM รณรงค์และสื่อสารเพื่อสร้างความร่วมมือของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมในครัวเรือนเพื่อการป้องกันตนเองและร่วมมือในการควบคุมโรค

แนวทางปฏิบัติที่ ๓ การพัฒนาระบบการควบคุมโรคและการตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน

พัฒนาระบบการควบคุมโรคและการตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน โดยเน้นประสิทธิภาพในการควบคุมโรค ของทีม SRRT และห้องถีน ด้วยมาตรการควบคุมโรคเร็ว (๓-๓-๑) เพื่อตัดวงจรการแพร่เชื้อป้องกันไม่ให้การระบาดเกิน ๒ Generation ภายใต้ พ.ร.บ.โรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘

แนวทางปฏิบัติที่ ๔ การพัฒนาระบบการดูแลรักษาผู้ป่วย

พัฒนาระบบการดูแลรักษาผู้ป่วย เพื่อป้องกันการเสียชีวิต โดยร่วมมือกับกรรมการแพทย์ ให้มีการสนับสนุนคู่มือมาตรฐานการรักษา และจัดระบบแพทย์ที่ปรึกษา และบูรณาการระบบการรักษาแบบสหสาขาวิชาชีพ

๕. พื้นที่เป้าหมาย : ดำเนินการในทุกจังหวัดและอำเภอ

๕.๑ กลุ่มเสี่ยง ได้แก่ กลุ่มเด็กนักเรียน ช่วงอายุ ๑๐ -๑๔ ปี และช่วงอายุ ๑๕ - ๒๔ ปี

๕.๒ พื้นที่เสี่ยง ได้แก่ ๖ ร ได้แก่ โรงเรียน โรงพยาบาล โรงเรียน (ศาสนสถาน) โรงเรือน โรงงาน และโรงแรม (สถานที่ท่องเที่ยว)

๖. หน่วยงานดำเนินการ:

- ๖.๑ สำนักโรคติดต่อนำโดยแมลง
- ๖.๒ สำนักระบบทวิทยา
- ๖.๓ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด/สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ
- ๖.๔ สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๑-๗๓
- ๖.๕ หน่วยงานสนับสนุนในการดำเนินการ ได้แก่
  - กรมการแพทย์
  - กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
  - ศูนย์สารสนเทศกระทรวงสาธารณสุข
  - หน่วยงานเครือข่าย ภายใต้บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ ๙ หน่วยงาน (กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงอุตสาหกรรม กรุงเทพมหานคร และกระทรวงสาธารณสุข)

แผนปฏิบัติการป้องกันโรคไข้เลือดออก

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
แนวทางปฏิบัติที่ ๑ การพัฒนาระบบเฝ้าระวังโรค									
๑. การเผยแพร่การพยากรณ์โรค และการประเมินพื้นที่เสี่ยง	ร้อยละของหน่วยงาน ระดับอำเภอที่มีการกำหนดพื้นที่เสี่ยง	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	- สำนักระบบทิวทาย - สำนักโรคติดต่อน้ำ โดยแมลง	
๒. หน่วยงานระดับจังหวัดและ อำเภอที่มีการติดตามและวิเคราะห์ สถานการณ์เพื่อตรวจสอบ ระบบตามนิยามการเฝ้าระวัง โรค	ร้อยละของหน่วยงาน ระดับจังหวัดและ อำเภอที่มีการติดตาม และวิเคราะห์ สถานการณ์เพื่อ ตรวจสอบระบบตามนิยามการเฝ้า ระวังโรค	๘๐	๘๐	๘๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	- สสจ.	
๓. หน่วยงานระดับอำเภอ ระบบการเฝ้าระวังค่าตัวชี้วัดค่า ยุงลาย (HI และ CI) ในชุมชน โรงเรียนโรงพยาบาล และศูนย์ สถาน	ร้อยละของหน่วยงาน ระดับอำเภอ รายงานการประเมิน ค่าตัวชี้วัดค่า ยุงลาย (HI และ CI) ในชุมชน โรงพยาบาล และศูนย์สถาน	๘๐	๘๐	๘๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	- สสจ. - สสอ.	- สคร

แผนปฏิบัติการป้องกันโรคไข้เลือดออก

แผนปฏิบัติการ	พื้นที่	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
แนวทางปฏิบัติที่ ๒ การพัฒนาระบบการป้องกันโรค									
๑. หน่วยงานระดับจังหวัดและอำเภอที่มีการผลักดันให้เกิดความร่วมมือของเครือข่ายให้จัดการสิ่งแวดล้อมไม่ให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์บุญญาภัย โดยเน้นการจัดการพاهะนำโรคแบบผสมผสาน IVM (อัมนาควบคุมโรคเข้มแข็ง)	ร้อยละของอำเภอที่ดำเนินการภายใต้กลไกอัมนาควบคุมโรคเข้มแข็ง (DHS/DC) ในการจัดการสิ่งแวดล้อมตามกระบวนการ IVM	๘๐	๘๐	๙๐	๓,๐๐๐,๐๐๐	๔,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	- สสจ./สสอ.	- ศคร.
๒. สื่อสารประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่างๆ เพื่อให้ประชาชนมีความรู้และการปฏิบัติที่ถูกต้องในการป้องกันตนเองและร่วมมือในการควบคุมโรค	ร้อยละของประชาชนมีความรู้และการปฏิบัติที่ถูกต้องในการป้องกันตนเอง	๘๐	๘๐	๘๐	๓,๐๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๔,๐๐๐,๐๐๐	- สำนักโรคติดต่อ นำโดยแมลง - สำนักสื่อสาร - ความเสี่ยงฯ - ศคร. - สสจ./สสอ	
แนวทางปฏิบัติที่ ๓ การพัฒนาระบบการควบคุมโรคและการตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน									
๑. การดำเนินการศูนย์ปฏิบัติการตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน (War room)	ร้อยละของอำเภอที่มีการระบบดำเนินการศูนย์ปฏิบัติการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินได้ตามมาตรฐาน	๘๐	๘๐	๙๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	- สำนักโรคติดต่อ นำโดยแมลง - ศคร. - สสจ./สสอ	- รพ.สต - อปท/อปต

แผนปฏิบัติการป้องกันโรคไข้เลือดออก

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		งบด้วย	งบด้วย	งบด้วย	งบด้วย	งบด้วย	งบด้วย	หลัก	สนับสนุน
๒. การสอบสวนโรคในผู้ป่วยรายแรก (Index case) และควบคุมโรคเพื่อการตัดวงจรการแพร่เชื้อ อย่างรวดเร็วโดยกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์อย่างร่วมกับการฉีดพ่นสารเคมีในบ้านผู้ป่วยและรอบบ้านผู้ป่วยตามมาตรการ ๓-๓-๑ และดำเนินการพ่นสารเคมีตามมาตรฐานให้ครอบคลุมรัศมี ๑๐๐ เมตรจากบ้านผู้ป่วยภายใน ๒๕ ชั่วโมง โดยดำเนินการอย่างน้อย ๒ ครั้ง/ในรอบ ๗ วัน	ร้อยละของจำนวนที่สามารถควบคุมโรคได้โดยใช้เลือดออกได้โดยไม่เกิน second generation	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๕๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	- สานักโรคติดต่อ นำโดยแมลง - สคร. - สสจ./สสอ	- รพ.สต
๓. การจัดอบรมพัฒนาศักยภาพ SRRT ระดับตำบล เพื่อการเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลง	ร้อยละของที่มี SRRT ระดับตำบลได้รับการอบรม	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	- สานักโรคติดต่อ นำโดยแมลง - สคร. - สสจ./สสอ	- อปท/อปต
แนวทางปฏิบัติที่ ๔ การพัฒนาระบบการดูแลรักษาผู้ป่วย									
๔. พัฒนาคุณภาพและแนวทางการรักษา (CPG) ผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก	ร้อยละของสถานบริการสาธารณสุขที่ได้รับคู่มือและแนว	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	๘๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐	- สานักโรคติดต่อ นำโดยแมลง - กรมการแพทย์	

แผนปฏิบัติการป้องกันโรคไข้เลือดออก

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		งวด ๑	งวด ๒	งวด ๓	งวด ๑	งวด ๒	งวด ๓	หลัก	สนับสนุน
	ทางการรักษา (CPG) ผู้ป่วยโรค ไข้เลือดออก							กรมวิทยาศาสตร์ การแพทย์	
๒. การจัดอบรมแพทย์เจ้าหน้าที่ความรู้เรื่องการวินิจฉัย รักษาและดูแลผู้ป่วยโรค ไข้เลือดออก	ร้อยละของแพทย์เจ้าหน้าที่ได้รับคู่มือแนว ทางการรักษา	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	๘๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐		
๓. การจัดระบบแพทย์ที่ปรึกษา แบบสหสาขาวิชาชีวะดับ จังหวัด	ร้อยละของจังหวัดที่ จัดระบบแพทย์ที่ ปรึกษา	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐		
๔. การทำ Dead Case Conference	ร้อยละของผู้ป่วย เสียชีวิตด้วยโรค ไข้เลือดออกได้รับ การทำ Dead Case Conference	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐		

แผนปฏิบัติการ ป้องกันโรคหนองพยาธิ

๑. หลักการและเหตุผล :

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระราชดำริให้ดำเนินการควบคุมโรคหนองพยาธิในนักเรียนและเยาวชน โดยกำหนดพื้นที่ในการพัฒนา ๒ แผนการพัฒนา ได้แก่ ๑) พื้นที่แผนการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร เรียกว่าอย่างอ่าว แผน กพด. มีพื้นที่ดำเนินการ ๕๗ จังหวัดทั่วประเทศจำนวน ๗๓ โรงเรียน กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนและเยาวชน และ ๒) พื้นที่ในแผนภูมิพัฒนา จังหวัดน่าน กำหนดกลุ่มเป้าหมายการพัฒนา ร้อยละ ๑๐๐ ในนักเรียนและในประชาชน ครอบคลุม ๓๒ โรงเรียน ๖๑ ชุมชน ทั้งนี้ทางสำนักพระราชวังฯ บรรจุอยู่ในแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริฯ ฉบับที่ ๔ เป็นแผนระยะยาว ๑๐ ปี เพื่อผลักดันการพัฒนาได้ต่อเนื่องเป็นรูปธรรมมากขึ้นเริ่มจากปี ๒๕๕๐ ถึงปี ๒๕๕๘ มีเป้าหมายสูงสุดของการพัฒนาเด็กเยาวชนและประชาชนในพื้นที่ถิ่นทุรกันดารและพื้นที่ภูเขา พัฒนาให้มีโอกาสที่ดีขึ้น มีสุขภาพแข็งแรงสามารถตัดสินใจได้อย่างสมดุลทั้งร่างกายและจิตใจ กระหงง สาธารณสุขเป็นหน่วยร่วมของสำนักพระราชวังฯ รับผิดชอบการดำเนินงานควบคุมโรคหนองพยาธิให้บรรลุตัวชี้วัดที่ ๒๑ ลดความซุกโรคหนองพยาธิในนักเรียนให้ไม่เป็นปัญหาสาธารณสุขและระดับความรุนแรงของโรคหนองพยาธิอยู่ในระดับต่ำตามเกณฑ์องค์กรอนามัยโลก ซึ่งสำนักพระราชวังฯ กำหนดการประเมินผลความสำเร็จของโครงการในปี ๒๕๕๙

กระหงงสาธารณสุขมอบหมายให้กรมควบคุมโรค โดยสำนักโรคติดต่อทั่วไป รับผิดชอบโครงการควบคุมโรคหนองพยาธิในนักเรียนและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารฯ ตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารีฯ ในกรอบการดำเนินงานให้เกิดกิจกรรมการตรวจและรักษาโรคหนองพยาธิตามมาตรฐานทางวิชาการ เพื่อลดความซุก ความรุนแรงของปัญหา และการป้องกันโรคที่พบในท้องถิ่นทุรกันดาร สนับสนุนให้มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้เกิด การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อป้องกันตนเองจากการติดเชื้อ โดยการร่วมมือของชุมชน เพื่อเป็นการสนองพระปณิธานของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ที่กำหนดเป้าหมายสูงสุดของแนวทางการพัฒนาให้เด็ก เยาวชน และประชาชนในถิ่นทุรกันดารมีโอกาสที่ดีขึ้น มีสุขภาพแข็งแรงสามารถตัดสินใจได้อย่างสมดุลทั้งร่างกายและจิตใจมีความรอบรู้ เป็นคนที่มีคุณภาพและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน และประเทศไทยได้ สำนักโรคติดต่อทั่วไปจึงดำเนินต่อมีการดำเนินการควบคุมโรคหนองพยาธิในโครงการพระราชดำริฯ ต่อเนื่องในปี ๒๕๕๗ โดยมีเป้าหมายตัวชี้วัดลดความซุกเหลืออย่างน้อยร้อยละ ๑๐ มีความรุนแรงของโรคอยู่ในระดับต่ำ และบรรลุเป้าหมายสูงเรียนปลดโรคหนองพยาธิภายในปี ๒๕๕๘ ตามที่สำนักพระราชวังฯ กำหนด ซึ่งปี ๒๕๕๗ อัตราซุกของโรคหนองพยาธิในลำไส้ของนักเรียนในโครงการพระราชดำริฯ เท่ากับร้อยละ ๑๖.๔ ซึ่งลดลงจากปี ๒๕๕๖ (๑๖.๔) ในขณะที่อัตราซุกโรคหนองพยาธิในประชาชนพื้นที่โครงการภูมิภาคสูงในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ตาก นราธิวาส ปัตตานีและแม่ฮ่องสอน พบอัตราซุกสูงในนักเรียนสูงยิ่งกว่าเด็กไทยภูเขาแม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานกำกับดูแลระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) และนักเรียนในสังกัดโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

ผลการดำเนินงานโครงการควบคุมโรคหนองพยาธิตามโครงการพระราชดำริฯ แสดงให้เห็นแนวโน้มอัตราซุกของโรคหนองพยาธิในนักเรียนและเยาวชน มีแนวโน้มลดลงแต่ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่

วางแผนการกลยุทธ์ มาตรการ และรูปแบบการดำเนินงานที่ขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่อง และรูปแบบการดำเนินกิจกรรมแบบบูรณาการการควบคุมโรคหนอนพยาธิและโรคมาลาเรียในพื้นที่โครงการพระราชดำริฯ เพื่อให้เห็นรูปธรรมของการดำเนินงานและการขับเคลื่อนโครงการตามพระราชดำริฯ ต่อไป

๒. เป้าหมายลดโรค :

- ปี ๒๕๕๙ ลดอัตราการติดเชื้อหนอนพยาธิในนักเรียนและเยาวชนให้อยู่ในระดับต่ำกว่าร้อยละ ๑๐
- ปี ๒๕๖๐ ลดอัตราการติดเชื้อหนอนพยาธิในนักเรียนและเยาวชนให้อยู่ในระดับต่ำกว่าร้อยละ ๕
- ปี ๒๕๖๑ ลดอัตราการติดเชื้อหนอนพยาธิในนักเรียนและเยาวชนให้อยู่ในระดับต่ำกว่าร้อยละ ๖

๓. ตัวชี้วัดที่สำคัญ:

- ๑. ร้อยละความครอบคลุมการตรวจวินิจฉัยกลุ่มเป้าหมายนักเรียนและประชาชน
- ๒. ร้อยละความครอบคลุมของการรักษาตามมาตรฐาน

๔. แนวทางปฏิบัติ:

- ๔.๑ การค้นหาผู้ป่วยและการรักษา
- ๔.๒ พัฒนาศักยภาพเครือข่ายด้านการตรวจวินิจฉัย
- ๔.๓ การจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ
- ๔.๔ สร้างกระบวนการ การมีส่วนร่วมในการป้องกันควบคุมโรค

๕. พื้นที่เป้าหมาย :

- ๕.๑ พื้นที่แผนการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร มีพื้นที่ดำเนินการ ๕๒ จังหวัดทั่วประเทศไทย
จำนวน ๗๓๙ โรงเรียน กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนและเยาวชน
- ๕.๒ พื้นที่ในแผนภูมิพัฒนา จังหวัดน่าน กำหนดกลุ่มเป้าหมายการพัฒนา

๖. หน่วยงานดำเนินการ :

- ๖.๑ กรมควบคุมโรค ; สำนักโรคติดต่อทั่วไป, สำนักระบบวิทยา, สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๑-๓๓
- ๖.๒ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
  - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.)
  - โรงพยาบาลชุมชน (รพช.)
  - โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต)
- ๖.๓ กระทรวงศึกษาธิการ
  - สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)
  - สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.)

แผนปฏิบัติป้องกันโรคหนอนพยาธิ

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	หลัก	สนับสนุน
แนวทางปฏิบัติที่ ๑ การค้นหาผู้ป่วยและการรักษา									
๑. การตรวจวินิจฉัยหนอนพยาธิ ก่อรุ่มเป้าหมายนักเรียนและประชาชน	ร้อยละความ ครอบคลุม การตรวจวินิจฉัย ก่อรุ่มเป้าหมาย นักเรียนและ ประชาชน	๘๐ (นร.)	๘๐ (นร.)	๑๐๐ (นร.)	๒.๕ ล้าน	๒.๕ ล้าน	๒.๕ ล้าน	- สำนักโรคติดต่อทั่วไป - สำนักงานป้องกัน ควบคุมโรค (สคร.) - สำนักงานสาธารณสุข จังหวัด (สสจ.)	- โรงพยาบาลชุมชน (รพช.) - โรงพยาบาลส่งเสริม สุภาพดีบล (รพ.สต) - โรงเรียนสังกัดสพฐ/ กศน.
๒. จัดทักษะและเรขาคณิต/แนว ทางการรักษาและสนับสนุน การดำเนินงานของจังหวัด	ร้อยละการสนับสนุน ยาและเรขาคณิต/ แนวทางการรักษา และการดำเนินงาน ของจังหวัด	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๒ ล้าน	๒ ล้าน	๒ ล้าน		
แนวทางปฏิบัติที่ ๒ พัฒนาศักยภาพเครือข่ายด้านการตรวจวินิจฉัย									
๑. จัดการอบรมพนักงานจุลทรัศ นกร หลักสูตรพนักงานจุลทรัศ กรใหม่/พื้นพู	ร้อยละของพนักงาน จุลทรัศน์ที่ได้รับ การพัฒนาศักยภาพ พัฒนาเกณฑ์มาตรฐาน การอบรม (ความรู้ ด้านทฤษฎี/โรค หนอนพยาธิ ๖๐% และปฏิบัติการ ๔๐%)	๒๘๐	๒๘๐	๒๘๐	๑.๒ ล้าน	๑.๒ ล้าน	๑.๒ ล้าน	- สำนักโรคติดต่อทั่วไป - สำนักงานป้องกัน ควบคุมโรค (สคร.)	- สำนักงานสาธารณสุข จังหวัด (สสจ.) - โรงพยาบาลชุมชน (รพช.) - โรงพยาบาลส่งเสริม สุภาพดีบล (รพ.สต) - โรงเรียนสังกัดสพฐ/ กศน.
๒. ติดตาม/ประเมินผลคุณภาพ การวินิจฉัย					๐.๔	๐.๔	๐.๔		

แผนปฏิบัติการฝ่ายรัฐ ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อหรือโรคระบาด ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ.๒๕๔๔

แผนปฏิบัติป้องกันโรคหนองพยาธิ

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
แนวทางปฏิบัติที่ ๓ การจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ									
๑. การประชุมชี้แจงตัวชี้วัด แนวทางและมาตรการการ ดำเนินการครองการตาม พระราชดำริฯ แผนพัฒนา เด็กและเยาวชนในถิ่น ทุรกันดารบํารุง (ปี พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๓)	ร้อยละของโรงเรียนที่มี การจัดกระบวนการ เรียนรู้เพื่อปรับเปลี่ยน พฤติกรรมสุขภาพ	๒๗๐	๒๗๕	๒๘๐	-	๓ ล้าน	-	- สำนักโรคติดต่อทั่วไป - สำนักงานป้องกัน ควบคุมโรค (ศศร.)	- กรมอนามัย - กระทรวงศึกษาธิการ
๒. การพัฒนาศักยภาพครู และ [*] พัฒนาผลิตสื่อการเรียนรู้เพื่อ [*] สนับสนุน					๐.๔	๐.๔	๐.๔		- สำนักงานสาธารณสุข จังหวัด (สสจ.)
๓. นิเทศติดตามและสนับสนุน การจัดกระบวนการเรียนรู้					๐.๖	๐.๖	๐.๖		- โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ (รพจ.)
๔. จัดกิจกรรมรณรงค์เพื่อการ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ					๐.๔	๐.๔	๐.๔		- โรงพยาบาลส่งเสริม สุขภาพตำบล (รพ.สต.)
๕. เก็บรวบรวมข้อมูลและ วิเคราะห์ผลข้อมูลพฤติกรรม สุขภาพในถิ่นเรียน					๐.๓	๐.๓	๐.๓		- โรงเรียนสังกัดสพฐ/ กศน.
แนวทางปฏิบัติที่ ๔ สร้างกระบวนการส่วนร่วมในการป้องกันควบคุมโรค									
๑. สร้างกระบวนการมีส่วนร่วม ในการพัฒนาภารกิจ	ร้อยละของหมู่ชนที่มี การดำเนินกิจกรรม	๘๐	๘๕	๙๐	๐.๔	๐.๔	๐.๔	- สำนักโรคติดต่อทั่วไป - สำนักงานป้องกัน ควบคุมโรค (ศศร.)	- สำนักงานสาธารณสุข จังหวัด (สสจ.)

แผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อหรือโรคระบาด ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ.๒๕๕๘

หน้า ๑๕๕

แผนปฏิบัติป้องกันโรคหนอนพยาธิ

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๔๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
เครื่องข่าย	พัฒนาระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อการป้องกันควบคุมโรค							ควบคุมโรค (ศคร.)	- โรงพยาบาลชุมชน (รพช.) - โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต) - โรงเรียนสังกัดสพฐ/ กศน.
๒. สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน	ร้อยละของโรงเรียน ตชด.ผ่านประเมินผล การพัฒนาตามเกณฑ์ การประเมินโรงเรียน ตชด.ในระดับดี	๙๐	๙๕	๙๐	๐.๙	๐.๙	๐.๙		

*** ความชัดเจนในแต่ละกิจกรรม

แผนปฏิบัติการ ป้องกันโรคพยาธิใบไม้ตับ

๑. หลักการและเหตุผล :

โรคพยาธิใบไม้ตับเป็นโรคของคนยากจนที่ถูกกล่าวเลว เป็นโรคที่ป้องกันได้หากได้รับความร่วมมือกันอย่างจริงจัง เป็นโรคที่องค์กรอนามัยโลกยอมรับและจัดให้เป็นเชือก่อโรคระเริงท่อน้ำดีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือการศึกษาระบาดวิทยาของโรคพยาธิใบไม้ตับในปี ๒๕๓๙ ๒๕๔๗ และ ๒๕๕๗ พบรัตรายาชุดที่นำไปประเทศเฉลี่ยร้อยละ ๑๑.๘ ร้อยละ ๘.๗ และร้อยละ ๕.๑ ตามลำดับ เมื่อพิจารณาในระดับหมู่บ้านพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีอัตราความชุกของโรคสูงที่สุด ถึงร้อยละ ๘๕.๒ ในระดับหมู่บ้านภาคเหนือสูงสุดที่ ๔๕.๖ จากการประมาณการพบว่าคนภาคตะวันออกเฉียงเหนือกว่า ๒๐ ล้านคนติดเชื้อหรือเคยติดเชื้อพยาธิใบไม้ตับกว่า ๖ ล้านคน หรือนับเป็นหนึ่งในสามของประชากรในภูมิภาค สอดคล้องกับสถิติการเสียชีวิตของโรคระเริงท่อน้ำดีสูงสุดในปี ๒๕๔๘ เมื่อ ๑๐ ปี ที่ผ่านมาประมาณ ๒๕,๐๐๐ ราย คิดเป็นอัตราการเสียชีวิต วันละ ๗๐ ราย หรือเฉลี่ยชั่วโมงละ ๓ ราย ในปี ๒๕๕๕ พบนไทยเสียชีวิตจากโรคระเริงท่อน้ำดีและตับจำนวน ๑๕,๓๑๔ ราย ประมาณครึ่งหนึ่งเป็นคนภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ หรือประมาณ๗,๕๓๘ ราย รองลงมา คือ ภาคเหนือ จำนวน ๒,๖๓๘ ราย และจากสถิติโรงพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปี ๒๕๕๖ พบผู้ป่วยมะเร็งตับและมะเร็งท่อน้ำดีรายใหม่มากกว่า ๑,๗๖๕ ราย ซึ่งมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆ ทุกปี โดยเป็นมะเร็งท่อน้ำดี ร้อยละ ๖๓ (๑,๑๐๘ ราย) มะเร็งตับร้อยละ ๑๘ (๓๗๐ ราย) โดยประมาณร้อยละ ๕๕ เกิดขึ้นกับประชากรวัยทำงานที่เป็นหัวหน้าครอบครัว อายุระหว่าง ๔๐ – ๖๐ ปี ค่าใช้จ่ายในการรักษา (เฉพาะค่าผ่าตัดICC) ๔๐,๐๐๐ บาท ต่อรายประมาณ ๑,๙๖๐ ล้านบาท/ปี ซึ่งถือว่าเป็นโรคที่รุนแรงและก่อให้เกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจสังคม คุณภาพชีวิตของคนในสังคมเป็นอย่างมาก

มะเร็งท่อน้ำดีของคนไทยโดยเฉพาะคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเกิดจากอุบัติสัยที่ชอบรับประทานปลาเนื้ອี้มีเกล็ดแบบสุกๆ ดิบๆ โดยการปรุงอาหารที่ไม่ถูกสุขาลักษณะ เช่น ปลาร้าดิบ ก้อยปลาส้มปลา ซึ่งมีระยะติดต่อของพยาธิใบไม้ตับ (*Opisthorchis viverrini*) ที่อาศัยอยู่ท่อน้ำดี ทำให้เกิดการติดเชื้อของพยาธิใบไม้ตับในท่อน้ำดีและเกิดการอักเสบเรื้อรัง ทำให้เกิดการสร้างอนุมูลอิสระเป็นจำนวนมาก มีการซ่อนแซมส่วนที่บาดเจ็บของเซลล์เยื่อบุผิวท่อทางเดินน้ำดี ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการก่อมะเร็งอย่างชาๆ โดยใช้เวลาประมาณ ๒๐ – ๓๐ ปี โดยผู้ป่วยที่แสดงอาการเป็นมะเร็งส่วนใหญ่มักเป็นระยะสุดท้ายซึ่งจะทำให้รักษาไม่ทันท่วงที การป่วยตายด้วยโรคพยาธิใบไม้ตับและโรคระเริงท่อน้ำดีป้องกันและรักษาได้หากค้นพบอาการแรกเริมได้เร็วและต้องดำเนินการแบบบูรณาการ โดยทำให้ครอบคลุมทั้งปัจจัยเสี่ยงด้านพฤติกรรม ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านวัฒนธรรมการป้องกันมีให้มีการปนเปื้อนของอุจจาระในแหล่งน้ำทุกประเภท เพื่อทำให้ปลาปลอดพยาธิ ปลูกฝังค่านิยมและสร้างวัฒนธรรมให้กับทุกเพศและทุกกลุ่มวัยในการกินอาหารปรุงสุก ตรวจสอบกรองกลุ่มเสี่ยง ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเสี่ยงในกลุ่มพยาธิใบไม้ตับ มีระบบการเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรคโดยใช้ชุมชนและโรงเรียนเป็นฐาน โดยการรวมพลังความร่วมมือของภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชนสังคม ควบคู่ไปกับการพัฒนาความเข้มแข็งของระบบสุขภาพที่ครอบคลุมตั้งแต่การคัดกรอง รักษา การดูแลในชุมชน ตลอดจนระบบข้อมูลสุขภาพ แต่ที่ผ่านมาการดำเนินการแก้ไขปัญหาอย่างไม่ต่อเนื่องจริงจัง ขาดความร่วมมือจากหน่วยงานราชการและภาคีเครือข่าย ขาดความເອກພາບໃນการจัดવາງระบบงาน ขาดความชัดเจนของ

ทิศทางนโยบาย ขาดการพัฒนาศักยภาพของระบบสุขภาพ รวมถึงระบบข้อมูลสุขภาพและที่สำคัญประชาชนขาดความตระหนักรถึงพฤติกรรมการบริโภคที่ปลดปล่อย จึงมีการผลักดันการกำจัดปัญหาอิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีในประชาชนเข้าสู่สมัยชาสุขภาพแห่งชาติเป็นวาระแห่งชาติ จึงมีโอกาสที่ประเทศไทยจะกำจัดการติดเชื้อพยาธิใบไม้ตับได้ภายในระยะเวลา ๑๐ ปี และปัญหาการเสียชีวิตจากมะเร็งท่อน้ำดีจะลดลงจำนวนลงมากกว่าครึ่งในอีกปี ๒๐ ปีข้างหน้า จนกระทั่งไม่เป็นปัญหาสาธารณสุข

๒. เป้าหมายลดโรค : อัตราการติดเชื้อพยาธิใบไม้ตับลดลงเหลือร้อยละ ๕

๓. ตัวชี้วัดที่สำคัญ : ร้อยละของตำบลในการเฝ้าระวัง คัดกรอง ป้องกันเพื่อแก้ไขปัญหารोคพยาธิใบไม้ตับ และมะเร็งท่อน้ำดี (เป้าหมาย ร้อยละ ๘๐ จาก ๘๔ ตำบล ๑๙๐ ตำบล ในปี ๒๕๕๙ ๒๕๖๐ และ๒๕๖๑ ตามลำดับ)

๔. แนวทางปฏิบัติ :

- ๔.๑ การเฝ้าระวังคัดกรองและการรักษา
- ๔.๒ พัฒนาศักยภาพเครือข่ายด้านการตรวจวินิจฉัย
- ๔.๓ กระบวนการเรียนรู้และปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
- ๔.๔ การวิจัยและพัฒนา
- ๔.๕ การขับเคลื่อนประเด็นนโยบายสาธารณสุข

๕. พื้นที่เป้าหมาย :

- ๕.๑ กลุ่มนักเรียนและประชาชนกลุ่มเสี่ยงโรคพยาธิใบไม้ตับ ในพื้นที่ ๒๗ จังหวัด แบ่งเป็นภาคเหนือ ๖ จังหวัด ได้แก่ เชียงราย เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน น่าน ลำปาง พะเยา และอีก ๒๐ จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และจังหวัดสระแก้ว

๖. หน่วยงานดำเนินการ :

❖ หน่วยงานหลัก

กระทรวงสาธารณสุข

- กรมควบคุมโรค ; สำนักโรคติดต่อทั่วไป สำนักงานป้องกันควบคุมโรค (สคร) ที่ ๑, ๖-๑๐
- สำนักงานปลัดกระทรวง ; สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ๒๗ แห่ง

❖ หน่วยงานสนับสนุนในการดำเนินการ ได้แก่

- โครงการแก้ไขปัญหาพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (cascap) มหาวิทยาลัยขอนแก่น (มข.)
- กระทรวงศึกษาธิการ ; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยາศัย (กศน.)
- กระทรวงมหาดไทย
- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- กระทรวงคมนาคม
- กระทรวงวัฒนธรรม
- กรมประชาสัมพันธ์
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
- สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สປช.)
- สำนักงานคณะกรรมการ ส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)
- สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.)
- สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

แผนปฏิบัติการป้องกันโรคพยาธิใบไม้ตับ

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ		
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน	
แนวทางปฏิบัติที่ ๑ การเฝ้าระวังคัดกรองและการรักษา										
๑. ตรวจคัดกรองพยาธิใบไม้ตับ ประชาชนอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป สำหรับกลุ่มเสี่ยงพยาธิใบไม้ ตับ	ร้อยละของตำบลใน การเฝ้าระวัง คัดกรอง ป้องกันเพื่อแก้ไข ปัญหาระบบที่ดินที่ดิน และมะเร็งท่อน้ำดี	๘๐	๘๐	๘๐	๒๖	๒๐.๕	๑๓๗.๘	- สคร. ๑,๖, ๗, ๔, ๕ และ ๑๐ - สำนักโรคติดต่อทั่วไป - มหาวิทยาลัยขอนแก่น - สสส.	โครงการแก้ไขปัญหา พยาธิใบไม้ตับและมะเร็ง ท่อน้ำดี ภาคตะวันออก เฉียงเหนือ	
๒. รักษาผู้ติดเชื้อทุกราย	(ปรับปรุง) ร้อยละของครอบครัวที่ต้องรับบริการตรวจ และรักษาผู้ติดเชื้อทุกราย	๘๔	๑๙๐	๑,๑๐๐	๑๘๖					
แนวทางปฏิบัติที่ ๒ พัฒนาศักยภาพเครือข่ายด้านการตรวจวินิจฉัย										
๑. อบรมพนักงานจุลทรรศน์ใน แหล่งพื้นที่	ร้อยละความครอบคลุม ของพนักงานจุลทรรศน์ ในแหล่งกำเนิดที่เก่า มาตรฐานการตรวจ วินิจฉัย	๘๐	๘๐	๘๐	๐.๗๖	๐.๗๕	๔	ล้านบาท		
แนวทางปฏิบัติที่ ๓ จัดกระบวนการเรียนรู้ และปรับเปลี่ยนพฤติกรรม										
๑. การจัดการเรียนการสอนใน เด็กและเยาวชน	ร้อยละของ โรงเรียนและ ประชาชนในพื้นที่ ที่ได้รับการเรียนรู้	๕๐	๖๐	๗๐	-	๑.๑๔	๗.๑๑	- กศน. ล้านบาท ล้านบาท	- สำนักโรคติดต่อทั่วไป - สสส. - สคร. - มหาวิทยาลัยขอนแก่น	
๒. ประชาชนติดพยาธิใบไม้ตับ ได้รับศึกษาและ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม	เป้าหมาย มีการ จัดการเรียนการสอน โรคพยาธิใบไม้ตับ และมะเร็งท่อน้ำดี									
๓. จัดทำแนวทาง/คู่มือ/รูปแบบ เพื่อสนับสนุนการปรับเปลี่ยน										

แผนปฏิบัติการป้องกันโรคพยาธิใบไม้ตับ

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			ผู้รายงานดำเนินการ	
		๒๕๕๗	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
พัฒนาระบบการกินปลาง่าเจื้อสุกด้วยความร้อน สร้างนวัตกรรมอาหารปลอดภัยจากพยาธิ การจัดกระบวนการเรียนรู้ การจัดการสิ่งแวดล้อม									
แนวทางปฏิบัติที่ ๔ การวิจัยและพัฒนา									
๑. พัฒนางานประจำสู่งานวิจัย		-						นักวิชาการด้านแม่น้ำ	สำนักโรคติดต่อทั่วไป
๒. จัดเวลาที่น้ำเสียงผลงานวิจัยเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้									ศคร.
แนวทางปฏิบัติที่ ๕ การขับเคลื่อนประเด็นนโยบายสาธารณะ									
๑. จัดตั้งศูนย์ประสานงานการกำจัดพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ภายใต้สำนักโรคติดต่อทั่วไป	จำนวนข้อเสนอเชิงนโยบายหรือข้อมูลวิชาการที่เกี่ยวข้อง	๒	๒	๒	๐.๕	๐.๕	๐.๕	- สำนักโรคติดต่อทั่วไป - ศคร.	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงคมนาคม กระทรวงวัฒนธรรม กรมประชาสัมพันธ์ สสส. สปสช.
๒. ประสานความร่วมมือและจัดประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ฯ									
๓. การผลักดันขับเคลื่อนการกำจัดพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีผ่านสมัชชาลูกภาพ									

แผนปฏิบัติการ ป้องกันโรคตับอักเสบจากไวรัส เอ บี และ ซี

๑. หลักการและเหตุผล :

โรคตับอักเสบจากไวรัส เป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญ โดยโรคตับอักเสบจากไวรัสที่เป็นปัญหาสุขภาพอย่างมาก ได้แก่ โรคตับอักเสบจากไวรัส เอ ซึ่งติดต่อทางอาหารและน้ำ โรคตับอักเสบจากไวรัส บี ซึ่งได้มีการใช้วัคซีนเพื่อป้องกันโรคในเด็กมาเป็นระยะเวลา ๒๕ ปี แต่ยังมีประชาชนที่อายุมากกว่า ๒๕ ปี จำนวนมากที่ยังเป็นพาหะของเชื้อและป่วยเป็นโรคตับอักเสบร้อรังจากเชื้อไวรัสตับอักเสบ บี คาดว่าอัตราความชุกของโรคตับอักเสบจากไวรัส บี ในประชากรทั่วไป มีประมาณ ร้อยละ ๗ ส่วนเชื้อไวรัสตับอักเสบ ซี เป็นเชื้อไวรัสที่กำลังแพร่ระบาดอย่างรุนแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประชากรกลุ่มที่มีพฤติเสี่ยง เช่น การใช้เข็มร่วมกับผู้อื่น และพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ คาดว่าในกลุ่มผู้ใช้สารเสพติดชนิดฉีด มีอัตราความชุกของการติดเชื้อไวรัสตับอักเสบ ซี สูงถึงร้อยละ ๖๐ - ๗๐ และในกลุ่มประชากรทั่วไปมีอัตราความชุกเท่ากับร้อยละ ๘ - ๙

การดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคตับอักเสบจากไวรัส จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายหน่วยงาน และใช้มาตรการดำเนินงานที่หลากหลาย เช่น การพัฒนาด้านสุขภิบาลอาหารและน้ำ และการส่งเสริมพฤติกรรมการบริโภคอาหาร น้ำดื่ม น้ำแข็ง สะอาด ศึกษาแนวทางการใช้วัคซีนป้องกันโรคไวรัสตับอักเสบ เอ ในส่วนของการป้องกันควบคุมโรคตับอักเสบจากไวรัส บี นอกจากการใช้วัคซีนเพื่อป้องกันโรคตับอักเสบจากไวรัส บี แล้ว ในกลุ่มผู้ป่วยโรคตับอักเสบจากไวรัส บี เรือรัง สามารถนำแนวทางการรักษาด้วยยาต้านไวรัสมาช่วยในการรักษาผู้ป่วย โดยผู้ป่วยสามารถใช้สิทธิประโยชน์จากการทุนประกันสุขภาพต่างๆ ในการรักษาได้ และในการป้องกันควบคุมโรคตับอักเสบจากไวรัส ซี ก็สามารถใช้ยาต้านไวรัสในการรักษาผู้ป่วยได้เช่นกัน

กรมควบคุมโรค ในฐานะเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักด้านการเฝ้าระวังป้องกันโรคและภัยสุขภาพของประเทศไทย จำเป็นต้องทบทวน กำหนดเป้าหมายการดำเนินงานระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว เพื่อรองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงตัวกล่าว เพื่อสนับสนุนส่งเสริมให้หน่วยงานระดับปฏิบัติการ สามารถดำเนินการได้โดยการใช้ระบบเฝ้าระวัง ตรวจจับ และควบคุมโรค

๒. เป้าหมายลดโรค :

- ๒.๑ ลดอัตราป่วยโรคตับอักเสบจากไวรัส เอ ไม่เกินค่ามารยฐานย้อนหลัง ๕ ปี (รายละเอียด ตัวชี้วัด ที่สำคัญ แนวทางแผนปฏิบัติ และแผนปฏิบัติการควบคุมโรคตับอักเสบจากไวรัส เอ พื้นที่เป้าหมาย และหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบ ปรากฏในแผนปฏิบัติการควบคุม โรคตับอักเสบจากไวรัส เอ)
- ๒.๒ ขยายบริการตรวจคัดกรอง โรคตับอักเสบจากไวรัส บี และ ซี และจัดบริการป้องกัน และรักษาผู้ป่วยตับอักเสบร้อรัง จากไวรัส บี และ ซี
- ๒.๓ รักษา率为ดับอัตราการเป็นพาหะโรคไวรัสตับอักเสบ บี ในเด็กอายุไม่เกิน ๕ ปี ให้อยู่ในระดับไม่เกินร้อยละ ๐.๑๒

๓. ตัวชี้วัดที่สำคัญ :

- ๓.๑ อัตราการป่วยของโรคตับอักเสบจากไวรัสตับอักเสบ เอ ไม่เกินค่ามาตรฐานย้อนหลัง ๕ ปี
- ๓.๒ มีการประสานงาน และขยายบริการ การตรวจคัดกรอง ผู้ป่วยโรคตับอักเสบจากไวรัส บี และ ซี ในประชากรกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มทั่วไป
- ๓.๓ จำนวนผู้ป่วยโรคตับอักเสบเรื้อรังจากไวรัส บี และ ซี ได้รับการรักษาเพิ่มมากขึ้น
- ๓.๔ ความครอบคลุมการได้รับวัคซีนป้องกันโรคตับอักเสบจากไวรัส บี ในเด็กอายุครบ ๑ ปี ได้รับวัคซีนครบ ๓ ครั้ง ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๐

๔. แนวทางปฏิบัติ:

โรคตับอักเสบจากไวรัส เอ

- ๔.๑ การพัฒนาระบบท่อระบายน้ำและป้องกันแบบบูรณาการโดยงานควบคุมป้องกันโรค งานคุ้มครองผู้บริโภค งานระบบดิจิทัลและงานสุขาภิบาลฯ ในพื้นที่เป้าหมาย
- ๔.๒ การพัฒนาระบบการค้นหาความเสี่ยงและผู้ป่วยอย่างรวดเร็ว
- ๔.๓ การพัฒนาระบบการตอบสนองต่อการระบาดของโรคตับอักเสบจากไวรัส เอ
- ๔.๔ การพัฒนาองค์ความรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีในการป้องกันควบคุมโรคติดต่อ รวมทั้งการนำวัคซีนป้องกันโรคไวรัสตับอักเสบ เอ มาใช้ และถ่ายทอดสู่เครือข่ายทุกภาคส่วน

โรคตับอักเสบจากไวรัส บี และ ซี

- ๔.๕ จัดระบบการค้นหาผู้ป่วยโรคตับอักเสบเรื้อรังจากไวรัส บี และ ซี และการประสานงานเพื่อส่งต่อผู้ป่วยสู่ระบบการรักษาและส่งเสริมการป้องกัน
- ๔.๖ พัฒนาระบบท่อระบายน้ำและฐานข้อมูลโรคตับอักเสบเรื้อรังจากไวรัส บี และ ซี
- ๔.๗ พัฒนาองค์ความรู้ทางวิชาการ นโยบาย ยุทธศาสตร์ มาตรการ และแนวทางการดำเนินงาน เพื่อการเข้าถึงบริการตรวจ ค้นหา การรักษา และการป้องกันควบคุม โรคตับอักเสบเรื้อรังจากไวรัส บี และ ซี รวมทั้งโรคที่เป็นผลต่อเนื่องจากโรคตับอักเสบเรื้อรังจากไวรัส ที่มีประสิทธิภาพ

๕. พื้นที่เป้าหมาย :

- ๕.๑ จังหวัดทุกจังหวัด ทั่วประเทศ
- ๕.๒ บริษัทผลิตน้ำแข็งและ/หรือผลิตน้ำบริโภคบรรจุเสร็จ ทุกจังหวัด
- ๕.๓ ร้านขายส่งขายปลีก และร้านอาหารที่ใช้น้ำแข็งเป็นเมนู
- ๕.๔ ร้านอาหารที่ใช้น้ำแข็งในงานเทศกาล การท่องเที่ยว รถเรือ ฯลฯ

๖. หน่วยงานดำเนินการ :

- ๖.๑ กรมควบคุมโรค (ศูนย์ประสานงานโรคตับอักเสบจากไวรัส สำนักโรคเอดส์ วัณโรค และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ สถาบันบำราศนราดูร สำนักระบัดวิทยา สำนักโรคติดต่อทั่วไป และสำนักงานป้องกันควบคุมโรคทุกเขต)
- ๖.๒ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (สำนักงานเขตสุขภาพ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาลศูนย์โรงพยาบาล ทั่วไป โรงพยาบาลชุมชน และ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล)
- ๖.๓ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำนักงานประกันสังคม และกรมบัญชีกลาง
- ๖.๔ หน่วยงานสนับสนุนในการดำเนินการ ได้แก่
- สมาคมโรคตับแห่งประเทศไทย
  - คณะกรรมการแพทยศาสตร์ และ คณะกรรมการอื่นๆ ในมหาวิทยาลัยต่างๆ
  - กรรมการแพทย์
  - กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
  - ส่วนราชการที่มีโรงพยาบาล (นอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุข)
  - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แผนปฏิบัติการป้องกันโรคต้อหื่นระบาดจากไวรัส (ไวรัส เอ)

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			ผู้รายงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
แนวทางปฏิบัติที่ ๑ การพัฒนาระบบเฝ้าระวังและป้องกันแบบบูรณาการโดยงานควบคุมป้องกันโรค งานคุ้มครองผู้บริโภค งานระบบดิจิทัลฯ และงานสุขาภิบาลฯ ในพื้นที่เป้าหมาย									
๑. สร้างเครือข่ายความร่วมมือ และระบบการประสานงาน	-จำนวนโครงการ ระดับส่วนกลางที่ บูรณาการควบคุม ป้องกันโรค งาน คุ้มครองผู้บริโภค ¹ งานระบบดิจิทัลฯ และ งานสุขาภิบาลฯ		๑	๑				- กรมควบคุมโรค	- กรมอนามัย - อ.ย.
	-ร้อยละของจังหวัดที่ มีโครงการบูรณาการ ร่วมกัน		๖๐	๗๐				- สสจ. - กทม. - อบต. - ปชส.จังหวัด	- ศูนย์วิชาการเขต - ผู้ประกอบการ - ร้านอาหาร - การประปาคร หลวงและภูมิภาค
๓. เฝ้าระวังสิ่งแวดล้อม (ส้วม น้ำทั้งหมด) อย่างน้อยด้วย rapid test และสุบนิสัยส่วน บุคคลของแรงงานใน โรงงานผลิตน้ำแข็งและ/หรือ ² ผลิตน้ำบริโภคบรรจุเสร็จ ³ พร้อมๆกับการตรวจสอบ post-marketing	ร้อยละของโรงงาน ฯลฯ ที่ได้รับการสุม ⁴ เยี่ยมทุกครั้งปี		๔๕	๔๕				- สสจ. - กทม. - อบต. - การประปาคร หลวงและภูมิภาค	- ศูนย์วิชาการเขต - ผู้ประกอบการ - ร้านอาหาร

แผนปฏิบัติการป้องกันโรคตับอักเสบจากไวรัส (ไวรัส อ)

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๔๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๔๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
๓. การปรับปรุงแก้ไขความเสี่ยงที่อาจเป็นต้นทอกของการปนเปื้อนเชื้อและพิจารณาการปรับปรุงการขึ้นทะเบียน rogion	ความครอบคลุมของโรงพยาบาลน้ำทึบเชิงเสียงที่ได้รับการสำรวจและแก้ไขความเสี่ยงที่อาจเป็นต้นทอกของการปนเปื้อนเชื้อ		๕๐	๕๕				- สสจ - กทม - อบท	
๔. การให้ความรู้แก่แรงงาน เรื่องสุขอนามัยส่วนบุคคล								- สสจ - กทม - อบท - ปชส.จังหวัด	- ศูนย์วิชาการเขต - ผู้ประกอบการ - ร้านอาหาร - การประปานคร หลวงและภูมิภาค
๕. การให้ความรู้ด้านการป้องกันโรคแก่ประชาชนทั่วไป และประชาชนผู้เดินทางมาท่องเที่ยวในเขตภาคท่องเที่ยว/เทศบาลอาหารโดยเฉพาะที่มีคนรวมอยู่ประจำจำนวนมากและผลิตน้ำเงิน/ซีอิ๊ว ค่ายทหาร หอพักน.ร./นศ. พร้อมกับการเฝ้าระวังการป่วยไข้เคน								- สสจ - กทม - อบท - ปชส.จังหวัด	- ศูนย์วิชาการเขต - ผู้ประกอบการ - ร้านอาหาร - การประปานคร หลวงและภูมิภาค

แผนปฏิบัติการป้องกันโรคตับอักเสบจากไวรัส (ไวรัส เอ)

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
แนวทางปฏิบัติที่ ๒ การพัฒนาระบบการค้นหาความเสี่ยงและผู้ป่วยอย่างรวดเร็ว									
๑. การวิเคราะห์ ข้อมูลจากการเฝ้าระวัง และพิจารณาส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการเพิ่มเติมเพื่อการตรวจยืนยันการระบาด ร่วมกับข้อมูลการป้องกันโรค และมีกิจกรรมการแก้ไขความเสี่ยง	จำนวนครั้งของการวิเคราะห์ข้อมูลความเสี่ยงและมีกิจกรรมป้องกันโรค ในแต่ละจังหวัด		๒	๒				- สสจ - กทม - อบต	
๒. การจัดทำทะเบียนรถรับส่งเด็ก								- สสจ - กทม - อบต	
๓. การเตรียมความพร้อมของ การตรวจนิจฉัยโรคยืนยันที่ โรงพยาบาล/รพศ.								- สสจ - กทม	ศูนย์วิทยาศาสตร์ การแพทย์
แนวทางปฏิบัติที่ ๓ การพัฒนาระบบการตอบสนองต่อการระบาดของโรคตับอักเสบจากไวรัส เอ									
๑. การสนับสนุนของหน่วยงาน ส่วนกลางแก่จังหวัดที่มีการระบาด (ตามเกณฑ์) โดยการได้รับรายงานการสอบสวนโรค และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	ร้อยละของจังหวัดที่มีการรายงานผลการส่วนสวนโรคแก่ ส่วนกลางเพื่อการควบคุมโรค		๕๐	๔๔				- กรมควบคุมโรค - กรมอนามัย - กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ - กรมสสส.	อ.ย. - กรมอนามัย - กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ - กรมสสส.

แผนปฏิบัติการป้องกันโรคต้ออักเสบจากไวรัส (ไวรัส เอ)

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย		งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก
๒. การสอบสวนโรคและควบคุมโรค (เฝ้าระวังโรคในผู้สัมภានจนพื้นระยะพักตัวและการรักษาการเรียกคืนเด็กนักเรียนที่มีการส่งไปจำหน่ายในอำเภออื่น)	ร้อยละของผลสำเร็จในการสอบสวนหาแหล่งแพร่เชื้อ (source) ในจังหวัดที่มีการระบาด		๕๐	๕๕			- สสจ - กทม - อปท	
แนวทางปฏิบัติที่ ๔ การพัฒนาองค์ความรู้ นักกรรม และเทคโนโลยีในการป้องกันควบคุมโรคต้อและร้ายห้อสู่เครือข่ายทุกภาคส่วน								
๔. แนวทางการดำเนินงานในการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม โรคต้ออักเสบจากไวรัส เอ รวมถึง การศึกษาเพื่อนำวัสดุชนิดป้องกันโรคไวรัสต้ออักเสบ เอ มาใช้ในแผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของประเทศไทยที่ได้รับการปรับปรุง พัฒนา	จำนวนแนวทางการดำเนินงานในการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคต้ออักเสบจากไวรัส เอ ที่ได้รับการปรับปรุง พัฒนา		๑	๑			- กรมคร.	- อ.ย. - กรมวิทยาศาสตร์ การแพทย์ - กรมอนามัย

แผนปฏิบัติการป้องกันโรคตับอักเสบจากไวรัส (ไวรัส บี และ ซี)

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
แนวทางปฏิบัติที่ ๑ จัดระบบการค้นหาผู้ป่วยโรคตับอักเสบริสุทธิ์จากไวรัส บี และ ซี และการประสานงานเพื่อส่งต่อผู้ป่วยสู่ระบบการรักษาและส่งเสริมการป้องกัน									
กิจกรรม ๑.๑ จัดระบบการค้นหา และการประสานงานเพื่อส่งต่อผู้ที่ถูกตรวจพบว่าติดเชื้อไวรัสตับอักเสบ บี และ ซี เข้ารับการตรวจคัดกรอง ภาระการป่วย เป็นโรคตับอักเสบริสุทธิ์ และรับการรักษาตามมาตรฐานและตามสิทธิในระบบประกันสุขภาพ	ระบบการประสานงานเพื่อส่งต่อผู้ที่ถูกตรวจพบว่าติดเชื้อตับอักเสบ บี และ ซี เข้ารับการตรวจคัดกรองและรักษา	๗๗	๗๗	๗๗					
-การประชุมเพื่อพัฒนาแนวทางการประสานงานเพื่อก่อการส่งต่อผู้ติดเชื้อไวรัสตับอักเสบ บี และ ซี มาตรฐาน และแนวทาง การตรวจคัดกรอง และการรักษาโดยหน่วยงานส่วนกลาง และผู้เขียวขัญ จากส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ๓ ครั้ง			✓			๐.๐๕	ล้านบาท		
-การจัดพิมพ์ และเผยแพร่เอกสารแนวทางการประสานงาน			✓			๐.๔	ล้านบาท		

แผนปฏิบัติการป้องกันโรคตับอักเสบจากไวรัส (ไวรัส บี และ ซี)

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๔๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๔๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
การตรวจคัดกรอง และการรักษา การติดเชื้อตับอักเสบ บี และ ซี โรคตับอักเสบร่องจากไวรัส บี และ ซี โรคที่เป็นผลจากโรคตับ อักเสบร่อง จากไวรัส บี และ ซี จำนวน ๑,๐๐๐ เล่น									
-การประชุมเพิ่มปฏิบัติการเพื่อ พัฒนาบุคลากรในระดับจังหวัด และ กทม.			✓			๐.๕ ล้านบาท			
-การประชุมภายใต้หัวข้อ ระหว่างสำนักงานสาธารณสุข จังหวัด และ สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร โรงพยาบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง			✓			๐.๗๗ ล้านบาท			
-การประชุมภายใต้หัวข้อ ระหว่างสำนักงานสาธารณสุข จังหวัด กรุงเทพมหานคร โรงพยาบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อติดตามผลงานตาม แนวทางการประสานงานเพื่อการ ส่งต่อผู้ติดเชื้อไวรัสตับอักเสบ บี				✓			๐.๗๗ ล้านบาท		

แผนปฏิบัติการป้องกันโรคตับอักเสบจากไวรัส (ไวรัส บี และ ซี)

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
และ ซี เข้ารับการตรวจคัดกรอง และรับการรักษา									
-การนิเทศงานโดยหน่วยงาน ส่วนกลาง สุจังหวัด ๑๐ จังหวัด				✓				๐.๖ ล้านบาท	
กิจกรรม ๑.๒ พัฒนาแนวทาง ป้องกันการติดเชื้อไวรัสตับ อักเสบ บี และ ซี ในประชากร กลุ่มต่างๆ	มีแนวทางการป้องกัน การติดเชื้อไวรัสตับ อักเสบ บี และ ซี ใน ประชากรกลุ่มต่างๆ อย่างน้อย ๑ ชุด	อย่าง น้อย ๑ ชุด	อย่าง น้อย ๑ ชุด	อย่าง น้อย ๑ ชุด					
-การประชุมเพื่อพัฒนาแนวทางการบังคับการติดเชื้อไวรัส ตับอักเสบ บี และ ซี ใน ประชากรกลุ่มต่างๆ โดย หน่วยงานส่วนกลาง และ ผู้เชี่ยวชาญจากส่วนกลางและ ส่วนภูมิภาค ๓ ครั้ง			✓					๐.๑๕ ล้านบาท	
-การจัดพิมพ์ และเผยแพร่ เอกสารแนวทางการป้องกันการติดเชื้อตับอักเสบ บี และ ซี จำนวน ๑,๐๐๐ เล่ม			✓					๐.๔ ล้านบาท	

แผนปฏิบัติการป้องกันโรคตับอักเสบจากไวรัส (ไวรัส บี และ ซี)

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
-การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาบุคลากรในระดับจังหวัดและกรุงเทพมหานคร ในงานด้านการป้องกันการติดเชื้อตับอักเสบจากไวรัส บี และ ซี			✓			๐.๕๕ ล้านบาท			
-การรณรงค์และการดำเนินงานเพื่อป้องกันการติดเชื้อไวรัสตับอักเสบ บี และ ซี โดยจังหวัดและกรุงเทพมหานคร			✓			๐.๗๗ ล้านบาท			
-การประชุมเพื่อทบทวนและพัฒนาแนวทางการป้องกันการติดเชื้อไวรัสตับอักเสบ บี และ ซี ในประชากรกลุ่มต่างๆ โดยหน่วยงานส่วนกลาง และผู้เชี่ยวชาญจากส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ๑ ครั้ง				✓			๐.๐๕ ล้านบาท		
-การรณรงค์และการดำเนินงานเพื่อป้องกันการติดเชื้อไวรัสตับอักเสบ บี และ ซี โดยจังหวัดและกรุงเทพมหานคร				✓			๐.๗๗ ล้านบาท		

แผนปฏิบัติการป้องกันโรคตับอักเสบจากไวรัส บี และ ซี

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
แนวทางปฏิบัติ ๒ พัฒนาระบบเฝ้าระวัง และฐานข้อมูลโรคตับอักเสบเรื้อรัง จากไวรัส บี และ ซี									
กิจกรรม ๒.๑ การประชุมเพื่อพัฒนาระบบเฝ้าระวังการติดเชื้อไวรัสตับอักเสบ บี และ ซี และระบบเฝ้าระวังโรคตับอักเสบเรื้อรังจากไวรัส บี และ ซี รวมทั้งโรคที่เป็นผลจากการติดเชื้อไวรัสตับอักเสบ บี และ ซี	ระบบผู้รายงานการติดเชื้อไวรัสตับอักเสบ บี และ ซี โรคตับอักเสบเรื้อรัง จากไวรัส บี และ ซี รวมทั้งโรคที่เป็นผลจากการติดเชื้อไวรัสตับอักเสบ บี และ ซี ในระดับชาติ	๑	๑	๑	ระบบ	ระบบ	ระบบ		
-การประชุมเพื่อพัฒนาระบบเฝ้าระวังฯ โดยหน่วยงานส่วนกลางและผู้เชี่ยวชาญจากส่วนกลางและภูมิภาค จำนวน ๓ ครั้ง			✓				๐.๓	ล้านบาท	
-การประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรจากจังหวัดที่เข้าร่วมการเฝ้าระวังระดับชาติ จากเขตสุขภาพเขตละ ๑ จังหวัด และ กรุงเทพ รวม ๓๗ จังหวัด			✓				๐.๒๙	ล้านบาท	
-การจัดเก็บข้อมูลเพื่อการเฝ้าระวัง ๓๗ จังหวัด			✓				๐.๑๓	ล้านบาท	

แผนปฏิบัติการป้องกันโรคตับอักเสบจากไวรัส (ไวรัส บี และ ซี)

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
-การเฝ้าระวังข้อมูลเฝ้าระวัง			✓			0.๐๖ ล้านบาท			
-การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวัง			✓			0.๑ ล้านบาท			
-การประเมินเพื่อทบทวนระบบเฝ้าระวังฯ โดยหน่วยงานส่วนกลาง และผู้เขียวข่ายจากส่วนกลางและภูมิภาค จำนวน ๑ ครั้ง			✓			0.๑ ล้านบาท			
-การประเมินเพื่อทบทวนระบบเฝ้าระวังฯ โดยหน่วยงานส่วนกลาง จังหวัดที่เข้าร่วมการเฝ้าระวังระดับชาติ ภาคเขตสุขภาพ เขตละ ๑ จังหวัด และกรุงเทพ รวม ๓๓ จังหวัด			✓			0.๖๖ ล้านบาท			
-การจัดเก็บข้อมูลเพื่อการเฝ้าระวัง ๓๓ จังหวัด			✓			0.๑๓ ล้านบาท			
-การเฝ้าระวังข้อมูลเฝ้าระวัง			✓			0.๐๖ ล้านบาท			
-การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวัง			✓			0.๑ ล้านบาท			

แผนปฏิบัติการป้องกันโรคตับอักเสบจากไวรัส (ไวรัส บี และ ซี)

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้ด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
กิจกรรม ๒.๒ การจัดทำฐานข้อมูลในระดับชาติ ที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อตับอักเสบจากไวรัส บี และ ซี โรคตับอักเสบร่อง จากไวรัส บี และ ซี และ โรคที่เป็นผลต่อเนื่องต่อเนื่องจากการติดเชื้อไวรัสตับอักเสบ บี และ ซี	มีฐานข้อมูลการติดเชื้อตับอักเสบจากไวรัส บี และ ซี โรคตับอักเสบร่อง จากไวรัส บี และ ซี และ โรคที่เป็นผลต่อเนื่องจากการติดเชื้อไวรัสตับอักเสบ บี และ ซี	ฐานข้อมูล ระดับชาติ	ฐานข้อมูล ระดับชาติ	ฐานข้อมูล ระดับชาติ	๑๗๔	๑๗๔	๑๗๔		
-การประเมินเพื่อออกแบบระบบและฐานข้อมูล จากการเฝ้าระวังการศึกษาวิจัย และ ข้อมูลอื่นๆ ทางด้านการแพทย์ สาธารณสุข สังคมวิทยา ผลการดำเนินงานป้องกัน ควบคุม และการรักษา และอื่นๆ โดยหน่วยงานส่วนกลาง ผู้เชี่ยวชาญ และ บุคลากรจากหน่วยงานต่างๆ จากส่วนกลาง และภูมิภาค จำนวน ๓ ครั้ง		✓						๐.๐๕ ล้านบาท	
-การจัดเก็บและรวมข้อมูล เพื่อบันทึกเข้าฐานข้อมูล และเผยแพร่				✓				๐.๐๒ ล้านบาท	

แผนปฏิบัติการป้องกันโรคตับอักเสบจากไวรัส (ไวรัส บี และ ซี)

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
-การประชุมเพื่อทบทวนและพัฒนาระบบและฐานข้อมูลจาก การเฝ้าระวัง การศึกษาวิจัย และข้อมูลอื่นๆ ทางด้านการแพทย์ สาธารณสุข สังคมจิตวิทยา ผล การดำเนินงานป้องกัน ควบคุม และการรักษา และอื่นๆ โดย หน่วยงานส่วนกลาง ผู้เชี่ยวชาญ และบุคลากรจากหน่วยงานต่างๆ จากส่วนกลางและภูมิภาค จำนวน ๑ ครั้ง				✓				๐.๐๔ ล้านบาท	
แนวทางปฏิบัติที่ ๓ พัฒนาองค์ความรู้ทางวิชาการ นโยบาย ยุทธศาสตร์ มาตรการ และแนวทางการดำเนินงาน เพื่อการเข้าถึงบริการตรวจค้นหา การรักษา และการป้องกันควบคุมโรคตับอักเสบเรื้อรังจากไวรัส บี และ ซี รวมทั้งโรคที่เป็นผลต่อเนื่องจากโรคตับอักเสบเรื้อรังจากไวรัส ที่มีประสิทธิภาพ									
กิจกรรม ๓.๑ ดำเนินงาน ศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานโยบาย ยุทธศาสตร์ มาตรการ และแนวทางการดำเนินงาน เพื่อการเข้าถึงบริการ การตรวจค้นหา การรักษา และการป้องกันควบคุม โรคตับอักเสบเรื้อรังจากไวรัส บี และ ซี	รายงานผลการ ศึกษาวิจัย	อย่าง น้อย ๑ เรื่อง	อย่าง น้อย ๑ เรื่อง	อย่าง น้อย ๑ เรื่อง					

แผนปฏิบัติการป้องกันโรคตับอักเสบจากไวรัส (ไวรัส บี และ ซี)

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			ผู้รายงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
รวมทั้งโรคที่เป็นผลต่อเนื่องจากโรคตับอักเสบเรื้อรังจากไวรัส เช่น โรคตับแข็ง และมะเร็งของเซลล์ตับ									
-ค่าใช้จ่ายในการศึกษาวิจัย ในประเด็นที่สำคัญเกี่ยวกับการตรวจ ค้นหา การรักษา และการป้องกันควบคุม โรคตับอักเสบ จากไวรัส บี และ ซี			✓			0.๔ ล้านบาท			
-ค่าใช้จ่ายในการศึกษาวิจัย ในประเด็นที่สำคัญเกี่ยวกับการตรวจ ค้นหา การรักษา และการป้องกันควบคุม โรคตับอักเสบ จากไวรัส บี และ ซี			✓			0.๔ ล้านบาท			
กิจกรรม ๓.๒ การประเมินผล การดำเนินงานบริการตรวจ ค้นหา การรักษา และการป้องกันควบคุม โรคตับอักเสบ เรื้อรังจากไวรัส บี และ ซี รวมทั้ง โรคที่เป็นผลต่อเนื่องจากโรคตับอักเสบเรื้อรังจากไวรัส เช่น โรค	รายงานผลการประเมิน	๑	๑	๑					

แผนปฏิบัติการป้องกันโรคตับอักเสบจากไวรัส (ไวรัส บี และ ซี)

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
ตับแข็ง และมะเร็งของเซลล์ตับ									
-ค่าใช้จ่ายในการประเมินผล การจัดบริการตรวจ ค้นหา การรักษา และการป้องกันควบคุม โรคตับ อักเสบจากไวรัส บี และ ซี			✓				0.๔ ล้านบาท		
-ค่าใช้จ่ายในการประเมินผล การจัดบริการตรวจ ค้นหา การรักษา และการป้องกันควบคุม โรคตับ อักเสบจากไวรัส บี และ ซี				✓			0.๔ ล้านบาท		

แผนปฏิบัติการ

พัฒนาระบบท่องปฏิบัติการทางสาธารณสุข

๑. หลักการและเหตุผล :

โรคติดต่อระหว่างสัตว์และคนยังคงเป็นปัญหาทางสาธารณสุขที่สำคัญโรคหนึ่ง ถึงแม้จะเป็นโรคที่มีความสำคัญน้อยแต่บางพื้นที่มีการระบาดของโรคตลอดเวลา และการวินิจฉัยโรคจะอาศัยจากการของโรค และการตรวจร่างกายเบื้องต้น อาจจะไม่สามารถวินิจฉัยโรคได้อย่างถูกต้องและทันท่วงทีได้ ดังนั้นการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการทางสาธารณสุข (คนและสัตว์) จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อที่จะช่วยให้การวินิจฉัยโรคได้อย่างถูกต้องและการตรวจจับโรคได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้สามารถดำเนินงานเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมโรคเพื่อรับมือกับการระบาดของโรคที่อาจเกิดขึ้นในภัยภาคหน้า

๒. เป้าหมายลดโรค : บูรณาการระบบห้องปฏิบัติการคนและสัตว์ที่มีประสิทธิภาพ

๓. ตัวชี้วัดที่สำคัญ : ร้อยละของจังหวัดที่มีโครงการบูรณาการระบบห้องปฏิบัติการคนและสัตว์

๔. แนวทางปฏิบัติ:

- ๔.๑ การพัฒนาศักยภาพการเป็นห้องปฏิบัติการอ้างอิงของประเทศไทยและนานาชาติ (คนและสัตว์)
- ๔.๒ การพัฒนาศักยภาพบุคลากร เจ้าหน้าที่ทางห้องปฏิบัติการทางสาธารณสุข (คนและสัตว์)
- ๔.๓ การพัฒนาเครือข่ายห้องปฏิบัติการทางสาธารณสุข (คนและสัตว์)

๕. พื้นที่เป้าหมาย : ศูนย์ห้องปฏิบัติการ (คนและสัตว์) สังกัดของรัฐ ออกชน และทบวงมหาวิทยาลัย

๖. หน่วยงานดำเนินการ:

- ๖.๑ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
- ๖.๒ ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์
- ๖.๓ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ
- ๖.๔ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการทางสัตว์แพทย์
- ๖.๕ หน่วยงานสนับสนุนในการดำเนินการ ได้แก่
  - สำนักโรคติดต่อทั่วไปรัฐควบคุมโรค
  - สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (สป.)
  - สำนักควบคุมป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ กรมปศุสัตว์
  - สถานเสาวภา
  - สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา

แผนปฏิบัติการพัฒนาห้องปฏิบัติการทางสาธารณสุข

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๔๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
แนวทางปฏิบัติที่ ๑ การพัฒนาศักยภาพการเป็นห้องปฏิบัติการอ้างอิงของประเทศไทยและนานาชาติ (คนและสัตว์)									
๑. การพัฒนาความพร้อมด้านเทคโนโลยีการตรวจทางห้องปฏิบัติการสำหรับการสอบสวนโรค (Lab for investigation)	จำนวนห้องปฏิบัติการอ้างอิงของประเทศไทยและนานาชาติที่สามารถตอบผลเบื้องต้นได้ภายใน ๘ ชั่วโมง ในกรณีฉุกเฉิน				๕ ล้านบาท	๕ ล้านบาท	๕ ล้านบาท	- กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ - สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ - สถาบันบำราศนราดูร	- สป. (สสจ.) - กรมปศุสัตว์ (ปศ.) - สถานสาวภา - สำนักงานคณะกรรมการอุดหนึกษา
๒. การจัดทำ SOP/คู่มือ/มาตรฐานต่างๆ/ในระดับชาติ (National Guidelines) ให้ครอบคลุมโรคสำคัญ และทันสมัย	วิธีการทดสอบ SOP/คู่มือ/มาตรฐานต่างๆ ครอบคลุมโรคสำคัญ				๒ ล้านบาท	๒ ล้านบาท	๒ ล้านบาท	- กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ - สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ - สถาบันบำราศนราดูร	- สำนักงานคณะกรรมการอุดหนึกษา
๓. การจัดทำ Laboratory Biosafety Guideline/National Laboratory Biosafety Guideline	จำนวน Biosafety Guideline				๒ ล้านบาท	๑ ล้านบาท	๑ ล้านบาท	- กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ - สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ	- สำนักงานคณะกรรมการอุดหนึกษา
๔. โครงการจัดตั้ง National Repository และ Culture collection เพื่อใช้ประโยชน์ในการตรวจสอบเชื้อ เช่น เชื้อไวรัส แบคทีเรีย ปรสิต ฯลฯ ที่มีอยู่ในประเทศไทย					๑๙๐ ล้านบาท	๑๐๕ ล้านบาท	๑๗๗ ล้านบาท	- กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์	

แผนปฏิบัติการพัฒนาห้องปฏิบัติการทางสาธารณสุข

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
แนวทางปฏิบัติที่ ๒ การพัฒนาศักยภาพบุคลากร									
๑. โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากร เจ้าหน้าที่ทางห้องปฏิบัติการทางสาธารณสุข (คณและสัตว์)	จำนวนครรภของการอบรม	๑	๑	๑	๑.๕ ล้านบาท	๑.๕ ล้านบาท	๑.๕ ล้านบาท	- กล่าววิทยาศาสตร์กามเพย์ - สถาบันสุขภาพสัตว์ แห่งชาติ	- ศูนย์วิจัยและพัฒนา การทางสัตวแพทย์ - สป. (สสจ.) - กรมศุลกากร (ปศุ) - สถานสภาพ - สำนักงานคณะกรรมการ อุตสาหกรรม
๒. การอบรมสัมมนา/ฝึกอบรม (coaching and mentoring) เพื่อ <ul style="list-style-type: none"> ● เสริมสร้างสมรรถนะด้านห้องปฏิบัติการ ● เสริมสร้างสมรรถนะด้าน biosafety และ biorisk ● สร้างความเข้าใจในการใช้ประโยชน์จากข้อมูลทางห้องปฏิบัติการ พงส์ส่วนกลางและเครือข่าย 					๒ ล้านบาท	๒ ล้านบาท	๒ ล้านบาท	- กล่าววิทยาศาสตร์กามเพย์	

แผนปฏิบัติการพัฒนาห้องปฏิบัติการทางสาธารณสุข

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๔๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๔๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
๓. การจัดทำ Training Modules สำหรับเครือข่ายและการถ่ายทอดเทคโนโลยี ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ (Technology transfer, in-country and international)					๒ ล้านบาท	๒ ล้านบาท	๒ ล้านบาท	กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์	
แนวทางปฏิบัติที่ ๓ การพัฒนาเครือข่ายห้องปฏิบัติการทางสาธารณสุข (คนและสัตว์)									
๑. โครงการพัฒนาฐานข้อมูลทางห้องปฏิบัติการ (คนและสัตว์) ภายใต้หน่วยงานที่สังกัด	ระบบเฝ้าระวังโรคทางห้องปฏิบัติการ(คนและสัตว์) ภายใต้หน่วยงานที่สังกัด	๒ (คนและสัตว์)	๖๐ ล้านบาท	๕ ล้านบาท	๑ ล้านบาท	- กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ - สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ - กรมควบคุมโรค - กรมปศุสัตว์			
๒. โครงการประชุม/สัมมนา เครือข่ายเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้นวัตกรรม เทคโนโลยีทางห้องปฏิบัติการ	จำนวนครั้งของการอบรม	๑ ๑ ๑	๑.๕ ล้านบาท	๑.๕ ล้านบาท	๑.๕ ล้านบาท	- กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ - สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ	- ศูนย์วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางการแพทย์ - ศูนย์วิจัยและพัฒนา การทางด้านแพทย์ - สป. (สสจ.) - กรมปศุสัตว์ (ปสจ.) - สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ		

หมายเหตุ : เนื้อหาของแผนปฏิบัติการฯ อยู่ระหว่างดำเนินการเพื่อจัดทำข้อมูลสารสนเทศรวมการ เพื่อพัฒนาระบบท้องปฏิบัติการสาธารณสุขของประเทศไทยให้รองรับโรคระบาดและสถานการณ์ฉุกเฉินด้านสาธารณสุข ปีงบประมาณ ๒๕๔๘-๒๕๖๔ โดยให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อให้เป็นแนวปฏิบัติของห้องปฏิบัติการสาธารณสุขของประเทศไทย

แผนปฏิบัติการ

ป้องกันควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศ

๑. หลักการและเหตุผล :

กฎหมายมีรายระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๘ (IHR, ๒๐๐๕) เป็นข้อตกลงที่มีสถานะเป็นกฎหมายระหว่างประเทศได้รับการรับรองในที่ประชุมสมมช่อนามัยโลก ครั้งที่ ๕๙ เมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๘ เจตนาธรรมของ IHR คือ เพื่อป้องกันควบคุมโรคภัยสุขภาพ และภาวะฉุกเฉินทางด้านสาธารณสุข (Public Health Emergency of International Concern – PHEIC) โดยให้มีผลกระทบต่อการเดินทางและการค้าขายระหว่างประเทศให้น้อยที่สุด สำหรับประเทศไทยรัฐมนตรีมติเห็นชอบให้ประกาศใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๐ และมอบหมายให้กระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้ประสานงานหลักในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เพื่อการดำเนินการให้บรรลุกฎหมายมีรายระหว่างประเทศ

ในปี ๒๕๕๘ ดำเนินการพัฒนาสมรรถนะซ่องทางเข้าออกประเทศจำนวน ๖๗ แห่ง และดำเนินการประเมินโดยทีมจากสำนักงานป้องกันควบคุมโรค ประเมินซ่องทางในพื้นที่รับผิดชอบ โดยใช้คู่มือการประเมินสมรรถนะหลักซ่องทางเข้าออกประเทศ ท่าอากาศยาน ท่าเรือ และพรมแดนทางบก (Core Capacities Assessment Tools: CCAT) ผลการประเมินพบว่า ๕๐ แห่ง ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับการพัฒนาอยู่ระดับปานกลาง (moderate functioning) ซึ่งในปัจจุบันประเทศไทยมีซ่องทางเข้าออกประเทศ (ที่มีด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศ) จำนวน ๖๘ แห่ง สังกัดกรมควบคุมโรค ๖๑ แห่ง และสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ๗ แห่ง โดยแบ่งเป็น ท่าอากาศยาน ๑๗ แห่ง ท่าเรือ ๑๘ แห่ง และพรมแดน ๓๓ แห่ง ซึ่งต้องได้รับการพัฒนาสมรรถนะตามข้อกำหนดกฎหมายมีรายระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๘ อย่างต่อเนื่อง โดยการพัฒนาซ่องทางนี้จะดำเนินการในรูปของคณะทำงานประจำซ่องทางตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงานเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรค ทั้งในภาวะปกติ และสามารถรับมือกับภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขระหว่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. เป้าหมายลดโรค : ซ่องทางเข้าออกประเทศทุกแห่งมีการพัฒนาสมรรถนะหลักตามกฎหมายมีรายระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๘ (IHR, ๒๐๐๕)

๓. ตัวชี้วัดที่สำคัญ : ร้อยละของซ่องทางเข้าออกประเทศที่มีการพัฒนาสมรรถนะผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

๔. แนวทางปฏิบัติ:

พัฒนาสมรรถนะหลักของซ่องทางเข้าออกประเทศตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ และข้อกำหนดกฎหมายมีรายระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๘ และติดตามประเมินผล

๕. พื้นที่เป้าหมาย : ช่องทางเข้าออกประเทศไทย Point of entry (ที่มีด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศ) จำนวน ๖๘ แห่ง แบ่งเป็น ๓ ประเภท ได้แก่ ท่าอากาศยาน ๑๗ แห่ง ท่าเรือ ๑๙ แห่ง และ พรเมเดน ๓๒ แห่ง

๖. หน่วยงานดำเนินการ :

❖ หน่วยงานหลัก

๖.๑ กรมควบคุมโรค

- สำนักโรคติดต่อทั่วไป
- สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๑ - ๓๗

๖.๒ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

- หน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่

๖.๓ คณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะช่องทางเข้าออกประเทศไทย ประกอบด้วย

- กระทรวงคมนาคม (ปลัดกระทรวงคมนาคม ประธานคณะกรรมการฯ)
- กระทรวงการต่างประเทศ
- กระทรวงมหาดไทย
- กรมการบินพลเรือน (กรมท่าอากาศยาน สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย)
- กรมทางหลวง
- กรมการขนส่งทางบก
- กรมเจ้าท่า
- สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง
- กรมปศุสัตว์
- กรมวิชาการเกษตร
- กรมประมง
- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
- กรมอนามัย
- กรมศุลกากร
- การท่าเรือแห่งประเทศไทย
- การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
- บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน)
- บริษัทท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน)
- สำนักอนามัย / สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร

❖ หน่วยงานสนับสนุนในการดำเนินการ ได้แก่

- สำนักระบบทดาย
- สำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่
- สำนักโรคติดต่อนำโดยแมลง
- สำนักโรคจากการประมงอาชีพและสิ่งแวดล้อม

แผนปฏิบัติการป้องกันโรคติดต่อระหว่างประเทศ

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
แนวทางปฏิบัติพัฒนาสมรรถนะหลักของช่องทางเข้าออกประเทศไทยตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อกำหนดกฎอนามัยระหว่างประเทศ พ.ศ.๒๕๕๘ และติดตามประเมินผล									
๑. พัฒนาสมรรถนะหลักของช่องทางเข้าออกประเทศไทยตามข้อกำหนดกฎอนามัยระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๘	ร้อยละของช่องทางเข้าออกประเทศไทยที่มีการพัฒนาสมรรถนะผ่านเกณฑ์ที่กำหนด (แห่ง)	๙๐	๙๐	๑๐๐				-หน่วยงานตามโครงสร้างคณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะช่องทาง	-หน่วยงานภาคเอกชน วิสาหกิจ คลินิก รัฐวิสาหกิจ ช่องทาง กรมควบคุมโรค สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
- พัฒนาระบบโครงสร้างการติดต่อสื่อสารข้อมูลเชิงสาร/การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อการตรวจจับเหตุการณ์ผิดปกติในช่องทางและรายงานข้อมูลที่จำเป็นเพื่อดำเนินมาตรการ隔離สูงสุดในช่องทาง									
- พัฒนาระบบบริการทางการแพทย์ เพื่อการตรวจวินิจฉัยและรักษาผู้เดินทางที่สงสัยป่วยโรคที่อาจแพร่ระบาด									
- พัฒนาระบบการส่งต่อผู้ป่วยบริเวณช่องทางเข้าออกประเทศไทยเดินทางฐาน									

แผนปฏิบัติการป้องกันโรคติดต่อระหว่างประเทศ

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)		หน่วยงานดำเนินการ	
		เบ็ดเตล็ด	เบ็ดเตล็ด	เบ็ดเตล็ด	เบ็ดเตล็ด	เบ็ดเตล็ด	เบ็ดเตล็ด	เบ็ดเตล็ด
- พัฒนาศักยภาพของบุคลากรปฏิบัติงานด้านควบคุมโรคฯ ตามข้อกำหนดของกฎหมายมีระห่ำงประเทศไทย ๔๕๔๙				๑๕,๑๖๐,๐๐๐	๓๗,๑๕๕,๐๐๐	๔๐,๘๘๕,๐๐๐		
- จัดให้มีสิ่งแวดล้อมปลอดภัยที่ช่องทางเข้าออกประเทศไทย (น้ำอาหาร ขยายทั้งสองฝั่ง และช่องเทว)								
- ดำเนินการป้องกันควบคุมพاهะนำโรคและแหล่งรังโรคภายในบริเวณช่องทางเข้าออกประเทศไทยและพื้นที่รอบๆ อย่างน้อย ๕๐๐ เมตร								
- จัดทำแผนฉุกเฉินทางสาธารณสุขที่อาจก่อให้เกิดภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขระหว่างประเทศไทย (PHEC: Public Health Emergency of International Concern) และดำเนินการฝึกซ้อมแผน								

แผนปฏิบัติการป้องกันโรคติดต่อระหว่างประเทศ

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๖๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
- การจัดอบรมสัมมนา/สถานที่ คัดกรองผู้เดินทางที่ป่วยสั้น พ้นที่สำหรับแยกเพื่อทำการเฝ้าระวังผู้เดินทางที่สั้น และสัตว์ที่ป่วย สั้นป่วยด้วย									
๒. พัฒนามาตรฐานโครงสร้างพื้นฐานด้านการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคของด้านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศ ณ ช่องทางเข้าออกประเทศไทย	จำนวนด่านควบคุมโรค ที่ได้รับการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานและ ฝ่ายปกครองที่มีมาตรฐานที่ กำหนด	๒๓	๔๕	๖๘	๑๑,๔๔๔,๖๐๐	๔,๓๗๓,๔๐๐		- กรมควบคุมโรค - สำนักงาน ปลัดกระทรวง สาธารณสุข	คณะทำงาน ประจำช่อง ทางเข้าออก
๓. ติดตาม และประเมินผลการ พัฒนาสมรรถนะหลักช่องทาง ทางเข้าออกประเทศไทยตาม พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๖๘ และกฎหมายมิตรภาพ ประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๘	ร้อยละของช่องทาง ที่ได้รับการติดตาม การพัฒนา สมรรถนะช่องทาง ตามเกณฑ์ที่กำหนด	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐				คณะกรรมการติดตาม และประเมินผลการ พัฒนาช่องทางเข้าออก ประเทศไทย (ประกอบด้วย หน่วยงานหลักที่ รับผิดชอบช่อง ๖๓)	คณะทำงาน ประจำช่อง ทางเข้าออก

แผนปฏิบัติการ ด้านการเฝ้าระวังโรคติดต่อ

๑. หลักการและเหตุผล :

ตามที่กรมควบคุมโรคได้มีการจัดทำพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยบัญญัติให้มีการแจ้งโรคติดต่อที่เฝ้าระวังตามมาตรา ๓๑ ในกรณีที่มีโรคติดต่ออันตราย โรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวัง หรือโรคระบาดเกิดขึ้น ให้บุคลากรดังต่อไปนี้ คือ เจ้าบ้านหรือผู้ควบคุมดูแลบ้าน หรือแพทย์ผู้ทำการรักษาพยาบาล ผู้รับผิดชอบในสถานพยาบาล ผู้ทำการชันสูตรหรือผู้รับผิดชอบในสถานที่ที่ได้มีการชันสูตร และเจ้าของหรือผู้ควบคุมสถานประกอบการหรือสถานที่อื่นใด ให้บุคลากรดังกล่าวแจ้งต่อพนักงานควบคุมโรคติดต่อ ดังนั้นจึงต้องจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเฝ้าระวังโรคติดต่อ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเฝ้าระวังโรคติดต่อให้มีประสิทธิภาพ

๒. เป้าหมาย :

ประเทศไทยสามารถตรวจจับความผิดปกติในเหตุการณ์สำคัญในโรคที่ต้องเฝ้าระวังได้ครอบคลุมและทันเวลา ตามเป้าหมาย ในประชากรทุกกลุ่ม

๓. ตัวชี้วัดที่สำคัญ :

๑. ทุกสถานพยาบาล และสถานชันสูตร (ห้องปฏิบัติการ) ทั้งภาครัฐและเอกชน มีการแจ้ง กรณีที่มีโรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวังแก่เจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๔๘
๒. ร้อยละ ๘๐ ของหน่วยงานการเฝ้าระวังและการแจ้งเหตุมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและทันเวลา ตามที่ระบุไว้ในแนวทางการรายงาน
๓. จำนวนการแจ้งเหตุโรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวังแก่เจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อโดยภาค ประชาชนและสถานประกอบการ

๔. แนวทางปฏิบัติ:

๑. การพัฒนาความพร้อมของหน่วยงานภาคีเครือข่ายในการเฝ้าระวังโรคติดต่อ
๒. การพัฒนาองค์ความรู้ นวัตกรรม กำหนดมาตรการ และกระบวนการติดตามประเมินผล ในการเฝ้าระวังโรคติดต่อ
๓. การพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะบุคลากร ทุกภาคส่วนให้มีความสามารถในการดำเนินงานเฝ้าระวัง โรคติดต่อ
๔. การดำเนินการเฝ้าระวังโรคติดต่อและโรคติดต่ออันตราย

๕. พื้นที่เป้าหมาย : ทุกจังหวัดในประเทศไทย

๖. หน่วยงานดำเนินการ :

❖ หน่วยงานหลัก

๖.๑ กระทรวงสาธารณสุข

- กรมควบคุมโรค ; สำนักระบบวิทยา
- สำนักงานปลัดกระทรวง ; สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

๖.๒ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

❖ หน่วยงานสนับสนุน

๖.๓ กระทรวงสาธารณสุข

- กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ;
- กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ (สบส.)

๖.๔ สมาคมโรงพยาบาลเอกชน

๖.๕ กระทรวงกลาโหม

๖.๖ กระทรวงมหาดไทย ; กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๖.๗ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ; กรมปศุสัตว์ กรมประมง

๖.๘ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

๖.๙ องค์การสวนสัตว์ในพระบรมราชูปถัมภ์

๖.๑๐ กระทรวงศึกษาธิการ ; สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (มหาวิทยาลัย), สถาบันศึกษา

๖.๑๑ ภาคเอกชน ; ห้องชั้นสูตรเอกชน

๖.๑๒ กรุงเทพมหานคร ; สำนักงานเขตกรุงเทพมหานคร

๖.๑๓ กระทรวงอุตสาหกรรม (โรงงาน)

๖.๑๔ กระทรวงคมนาคม

๖.๑๕ กระทรวงยุติธรรม ; กรมราชทัณฑ์

๖.๑๖ กระทรวงการต่างประเทศ

แผนปฏิบัติการด้านการเฝ้าระวังโรคติดต่อ

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			พ่วຍงานดำเนินการ		
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน	
แนวทางปฏิบัติที่ ๑ การพัฒนาความพร้อมของหน่วยงานภาคีเครือข่ายในการเฝ้าระวังโรคติดต่อ										
แผนปฏิบัติการที่ ๑ พัฒนาระบบเฝ้าระวังโรคติดต่อ ระดับเขต จังหวัด อำเภอ และท้องถิ่น โดยภาคส่วนต่างๆ ให้มีความเข้มแข็ง รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ										
๑. จัดทำแนวทางและคู่มือปฏิบัติการ สำหรับประธานาธิการ ระหว่างผู้ประธานาธิการหลักในการแจ้งข้อมูล	๑. ร้อยละของหน่วยงานเครือข่ายที่ร่วมดำเนินการจัดทำแนวทางและคู่มือปฏิบัติการ ๒. ร้อยละของความครอบคลุมกลุ่มโรคต่างๆ ที่ได้มีการจัดทำแนวทางและคู่มือปฏิบัติการฯ	๘๐ ๑๐๐			๐.๘ ล้านบาท			กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข	กรมวิทยาศาสตร์ กรมพัฒน์/ สสส./สภากองโรงยาบาล เอกสาร/กระทรวง กลาโหม/กระทรวง มหาดไทย/ กรมปศุสัตว์/กรมอุทยาน แห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช/องค์การสวนสัตว์ในประเทศ พระบรมราชูปถัมภ์/ มหาวิทยาลัย/กรมประมง/ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น/	
๒. แต่งตั้งผู้ประธานาธิการแจ้งข้อมูลในแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเฝ้าระวังโรคติดต่อ	จำนวนทำเนียบรายชื่อผู้ประธานาธิการที่แต่งตั้งในแต่ละหน่วยงานที่เป็นปัจจุบัน	๑	๑	๑	๐	๐	๐	กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข	กรมวิทยาศาสตร์ กรมพัฒน์/ สสส./สภากองโรงยาบาล. เอกสาร/กระทรวง กลาโหม/กระทรวง มหาดไทย/ กรมปศุสัตว์/กรมอุทยาน	

แผนปฏิบัติการด้านการเฝ้าระวังโรคติดต่อ

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
									แห่งชาติ สัตว์ป่า และพืช พีช/องค์การสวนสัตว์ใน พระบรมราชูปถัมภ์/ มหาวิทยาลัย/กรมป่าไม้/ กรมส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่น/
๓. ขึ้นลงสถานพยาบาล/ หน่วยงานให้ทราบแนวทางและ หลักเกณฑ์ในการแจ้งข้อมูลใน กรณีที่พบผู้ป่วยหรือเหตุอัน ควรสงสัยว่าเป็นโรคติดต่อ ตั้งกล่าวเกิดขึ้นในสถานพยาบาล	ร้อยละของหน่วยงาน ที่สามารถดำเนินการ เฝ้าระวังได้ตาม แนวทางที่กำหนด	๘๐			๐	๐	๐	กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข	สสจ./สมาคมโรงพยาบาล เอกชน/กรมวิทยาศาสตร์ การแพทย์/ สบส./สมาคมโรงพยาบาล เอกชน/มหาวิทยาลัย/ กระทรวง กลาโหม/กระทรวง มหาดไทย
แผนปฏิบัติการที่ ๒ ส่งเสริมความมีส่วนร่วมของภาคีภาคส่วนต่างๆ ทั้งในและระหว่างประเทศ รวมถึงภาคประชาชน ในการเฝ้าระวังโรคติดต่อ									
๑. ขึ้นลงการดำเนินงานของห้อง ขันสูตรของสาธารณสุขและ ปศุสัตว์ เกี่ยวกับการรายงานเมื่อ พบเชื้อไวรัสโคโรนาเป็นสาเหตุของ โรคติดต่ออันตราย	สรุปรายงานการ ประชุมการขึ้นลง ดำเนินงานของห้อง ขันสูตรของ สาธารณสุขและ ปศุสัตว์	๑			๐.๖	ล้านบาท		กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข	หน่วยงานห้องขันสูตรของ กระทรวงสาธารณสุข/ กรมปศุสัตว์/ มหาวิทยาลัย/ โรงพยาบาลสัตว์ทุกแห่ง/ ห้องขันสูตรเอกชน

แผนปฏิบัติการด้านการเฝ้าระวังโรคติดต่อ

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
๒. พัฒนาศักยภาพเครือข่ายใน หน่วยการอื่นๆ นอกกระทรวง สาธารณสุข/ประชาชน/เจ้าบ้าน/ อสม. ในชุมชนให้เข้าใจ หลักเกณฑ์และวิธีการแจ้งข่าวให้ มีประสิทธิภาพ	ร้อยละของหน่วยงาน สคร./สสจ./จดอบรม พัฒนาศักยภาพ เครือข่ายในหน่วย ราชการอื่นๆ นอก กระทรวงสาธารณสุข/ ประชาชน/เจ้าบ้าน/ อสม. ในชุมชนเข้าใจ หลักเกณฑ์และวิธีการ แจ้งข่าว	๕๐	๗๕	๘๐	๑	๑.๕	๒	กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข	กรมส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่น/สสจ./สำนักงาน เขตกรุงเทพฯ/กระทรวง ศึกษาธิการ(สถานศึกษา)/ กระทรวงอุดหนาทกรรม (โรงงาน)/กระทรวง คมนาคม (การเดินทาง)/กรมป่าสงวน/ กรมราชทัณฑ์
๓. เพย์แพรชื่อและการสำคัญ ของโรคติดต่ออันตรายและ โรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวังให้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานเฝ้า ระวังโรคติดต่อ ตลอดจน แนวทางหลักเกณฑ์และวิธีการ แจ้งในกรณีที่มีโรคติดต่ออันตราย โรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวัง หรือ โรคระบาดให้หน่วยงานที่ เกี่ยวข้องกับงานเฝ้าระวัง โรคติดต่อ	ร้อยละของหน่วยงาน ที่ได้รับสื่อสื่อเชิงพิมพ์ เพย์แพรชื่อและ อาการสำคัญของ โรคติดต่ออันตราย และโรคติดต่อที่ต้อง เฝ้าระวัง	๑๐๐			๐.๘	ล้านบาท		กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข	กระทรวงสาธารณสุข/กรม ปศุสัตว์/กรมอุทยาน แห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์ พืช/องค์กรสวนสัตว์ใน พระบรมราชูปถัมภ์/ มหาวิทยาลัย/กรมป่าสงวน/ กรมส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่น

แผนปฏิบัติการด้านการเฝ้าระวังโรคติดต่อ

แผนปฏิบัติการ	ทัวร์ชี้ดัด	เป้าหมาย		งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก
๔. จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ โดย เข้าร่วมการสื่อสารผ่านช่องทาง ต่างๆ เพื่อให้คำปรึกษา แนะนำ และประสานงานแก่หน่วยงาน ของรัฐ หน่วยงานเอกชน และ สถานประกอบการเกี่ยวกับการเฝ้าระวัง	ร้อยละของหน่วยงาน ที่มาขอรับคำปรึกษา แนะนำ เกี่ยวกับการเฝ้าระวังป้องกัน และ ควบคุมโรคติดต่อ	๖๕	๗๕		๐.๑ ล้านบาท	๐.๑๕ ล้านบาท	กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข	กระทรวงสาธารณสุข/ กรมควบคุมโรค/สำนัก ระบบวิทยา/สนาคม โรงพยาบาลเอกชน
แนวทางปฏิบัติที่ ๒ การพัฒนาองค์ความรู้ นวัตกรรม กำหนดมาตรฐาน และกระบวนการติดตามประเมินผล ในการเฝ้าระวังโรคติดต่อ								
แผนปฏิบัติการที่ ๑ พัฒนาปรับปรุงระบบเฝ้าระวังโรคติดต่อให้สามารถเก็บข้อมูลในเชิงต่างๆ ที่สำคัญได้อย่างครอบคลุม และทันเวลา								
๑. จัดทำระบบบันทึกข้อมูลแจ้ง ข่าวโรคติดต่อและระบบเชื่อมโยง ข้อมูลสารสนเทศระหว่าง หน่วยงานเฝ้าระวังคน ด้าน สัตว์ ป่า และชายแดน	จำนวนรายข้อมูลการ แจ้งข่าวที่มีการ เชื่อมโยงระหว่าง หน่วยงานเฝ้าระวัง	๑๐๐		๑ ล้านบาท			กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข/ กระทรวงเทคโนโลยี สารสนเทศและการ ศึกษา	กรมปศุสัตว์/กรมอุทยาน แห่งชาติ สัตว์ป่า และ พันธุ์พืช
๒. พัฒนาระบบความปลอดภัย ของข้อมูลการเฝ้าระวังโรค	ร้อยละของหน่วยงาน ที่มีระบบการจัดการ ป้องกันความ ปลอดภัยของข้อมูล	๖๕	๗๕		๐.๑ ล้านบาท	๐.๑๕ ล้านบาท	กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข/ กระทรวงเทคโนโลยี สารสนเทศและการ ศึกษา	กรมปศุสัตว์/กรมอุทยาน แห่งชาติ สัตว์ป่า และ พันธุ์พืช/มหาวิทยาลัย/ กรมส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่น/กทม.
๓. ประเมินระบบเฝ้าระวังการ แจ้งข่าว	จำนวนรายงานผล การประเมินระบบ		๑๐๐		๓ ล้านบาท		กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข	กรมส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่น/สสจ./สำนักงาน

แผนปฏิบัติการด้านการเฝ้าระวังโรคติดต่อ

แผนปฏิบัติการ	ทัวร์วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
- ระบบเฝ้าระวังของ สถานพยาบาลของรัฐ (รวมถึง หน่วยงานเครือข่าย มหาวิทยาลัย/กระทรวงกลาโหม) เอกชน และสถานที่สูตร เขตละ ๑๐ แห่ง	การแจ้งข่าวในแต่ละ เขต								เขตกรุงเทพฯ/กระทรวง ศึกษาธิการ (สถานศึกษา)/กระทรวง อุตสาหกรรม(โรงงาน)/ กระทรวงคมนาคม (กรมดินฟก)/กรมประมง/ กรมราชทัณฑ์
- คุณภาพการแจ้งข่าวของ เครือข่ายในหน่วยราชการอื่นๆ นอกกระทรวงสาธารณสุข/ ประชาชน/อสม.ในชุมชน เขตละ ๑๐ แห่ง									

แผนปฏิบัติการที่ ๒ พัฒนาและปรับปรุงมาตรการดำเนินงานเฝ้าระวังโรคติดต่อให้ทันสมัย มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และมีประสิทธิภาพสูงอยู่เสมอ

๑. แต่งตั้งคณะกรรมการเฝ้าระวังโรคติดต่อ	คำสั่งแต่งตั้งคณะ ผู้เฝ้าระวังโรคติดต่อ	๑	ฉบับ	๕,๐๐๐	บาท	กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข	หน่วยงานมหาวิทยาลัย/ กรมอื่นๆ สังกัดกระทรวง สาธารณสุข/หน่วยงาน ระหว่างประเทศ
๒. กำหนดชื่อและการสำคัญของ โรคติดต่ออันตรายและโรคติดต่อ ที่ต้องเฝ้าระวังตลอดจนกำหนด หลักเกณฑ์และวิธีการแจ้งใน กรณีที่มีโรคติดต่ออันตราย โรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวัง หรือ โรคระบาดเกิดขึ้น	สำคัญของโรคติดต่อ อันตรายและโรคติดต่อ ที่ต้องเฝ้าระวัง สรุประยานการ ประชุมคณะ						

แผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อหรือโรคระบาด ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ.๒๕๕๘

แผนปฏิบัติการด้านการเฝ้าระวังโรคติดต่อ

แผนปฏิบัติการ	ทัวร์ชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
	ผู้เขี่ยวข่ายและ คณะกรรมการเฝ้าระวังโรคติดต่อและ ครุภัณฑ์ของประเทศไทย	๑ ฉบับ							
๓. ทบทวนแผนปฏิบัติการเฝ้าระวังโรคติดต่อสำหรับ คณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัด และคณะกรรมการโรคติดต่อ กรุงเทพมหานคร	นี้ແນວปฏิบัติการเฝ้าระวังป้องกันควบคุม โรคติดต่อสำหรับ คณะกรรมการ โรคติดต่อจังหวัด และ คณะกรรมการ โรคติดต่อ กรุงเทพมหานครที่ ผ่านการทบทวนให้ เป็นปัจจุบัน	๑ ฉบับ			๐.๔ ล้านบาท		กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข	กระทรวงสาธารณสุข/ มหาวิทยาลัย/กรม ส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่น/กทม.	

แนวทางปฏิบัติที่ ๓ การพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะบุคลากร ทุกภาคส่วนให้มีความสามารถในการดำเนินงานเฝ้าระวังโรคติดต่อ

๑. พัฒนาหลักสูตรเพิ่มศักยภาพ เครือข่ายงานเฝ้าระวังคน ด้าน สัตว์ป่าชายแดน และภาค ประชาชนให้เข้าใจหลักเกณฑ์ และวิธีการแจ้งข่าวใหม่ ประสิทธิภาพ	จำนวนหลักสูตรเพิ่ม ศักยภาพเครือข่าย งานเฝ้าระวังคน ด้าน สัตว์ป่าชายแดน และ ภาคประชาชน	๑					กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข	กรมปศุสัตว์/กรมอุทยาน แห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์ พืช/องค์การสวนสัตว์ใน ประเทศราชบุกเบิก/ มหาวิทยาลัย/กรมปะมง/ กรมส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่น
---	---	---	--	--	--	--	----------------------------------	--

แผนปฏิบัติการด้านการเฝ้าระวังโรคติดต่อ

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
๒. การพัฒนาศักยภาพผู้จัดการระบบเฝ้าระวังโรคติดต่อระดับเขตและระดับจังหวัด	ร้อยละของเขตและจังหวัดที่สามารถดำเนินการเฝ้าระวังโรคได้ตามมาตรฐาน	๕๐	๘๐	๑๐๐	๓	๓	๓		
๓. จัดทำหลักสูตรการศึกษาให้มีเรื่องการรายงานโรคติดต่อในระดับอุดมศึกษาขึ้นไป ในสายวิทยาศาสตร์สุขภาพ	ร้อยละของสถานศึกษานิ่งระดับอุดมศึกษาขึ้นไป ในสายวิทยาศาสตร์สุขภาพที่ในหลักสูตรการศึกษามีเรื่องการรายงานโรคติดต่อ		๘๐	๘๐		๐.๔ ล้านบาท	๐.๔ ล้านบาท	กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข	กระทรวง ศึกษาธิการ

แนวทางปฏิบัติที่ ๔ การดำเนินการเฝ้าระวังโรคติดต่อและโรคติดต่ออันตราย

๑. การดำเนินการเฝ้าระวังโรคติดต่อและโรคติดต่ออันตราย ด้วยวิธีสำรวจและการเฝ้าระวังเชิงพื้นที่	จำนวนรายงานผลการเฝ้าระวัง โรคติดต่อและโรคติดต่ออันตราย	๕๐	๗๕	๑๐๐	๕๐	๕๐	๕๐	กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข	กรมปศุสัตว์/กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช/องค์การสวนสัตว์ในพระบรมราชูปถัมภ์/ มหาวิทยาลัย/กรมประมง/กรมส่งเสริมการค้าต่างประเทศ
--	--	----	----	-----	----	----	----	----------------------------------	--

แผนปฏิบัติการ ด้านการดูแลรักษาผู้ป่วยโรคติดต่อ

๑. หลักการและเหตุผล :

ความมั่นคงทางสุขภาพ คือ รากฐานสำคัญของการพัฒนาประเทศ แต่สถานการณ์ที่ผ่านมา มีการระบาดของโรคอุบัติใหม่เกิดขึ้นทั่วโลกซึ่งส่งผลกระทบต่อประเทศไทยอย่างรุนแรง เช่น การสูญเสียทางด้านเศรษฐกิจ เป็นต้น ด้วยกรมควบคุมโรค มีหน้าที่รับผิดชอบระบบป้องกันและควบคุมโรคของประเทศไทย สถาบันบำราศนราดูร ซึ่งอยู่ในสังกัดกรมควบคุมโรค มีภารกิจสำคัญในการให้การวินิจฉัย ดูแลรักษา ควบคุม ป้องกันและกักกันผู้ป่วยโรคติดต่ออันตรายตามข้อตกลงระหว่างประเทศไทย โรคติดต่ออุบัติใหม่อุบัติช้า และโรคติดเชื้อที่เป็นปัญหาสำคัญ เช่น เชื้อต้ออย่า รวมทั้งเป็นต้นแบบของการบริหารจัดการให้แก่สถานพยาบาลอื่นเพื่อให้ระบบป้องกันและควบคุมโรคในโรงพยาบาลของประเทศไทยมีประสิทธิภาพ อีกทั้งการพัฒนาศักยภาพและความเชี่ยวชาญด้านการวินิจฉัยแยกโรค ระบบการควบคุมโรคติดเชื้อที่ต้องคัดกรองผู้ป่วยโรคติดเชื้อที่จะแพร่กระจายออกจากผู้ป่วยทั่วไป ในสถานการณ์ฉุกเฉินหรือเมืองระบาด

ดังนั้น การพัฒนาและเพิ่มขีดความสามารถให้หน่วยบริการสุขภาพมีทีมงานวินิจฉัย การดูแลรักษา ป้องกันและควบคุมการแพร่กระจายโรคที่เป็นภัยทางสาธารณสุข มีศักยภาพและความเชี่ยวชาญสามารถดูแลผู้ป่วยโรคติดเชื้อได้ตามมาตรฐานสากลทุกด้าน ตลอดจนสร้างความเข้มแข็งให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการควบคุมโรค เพื่อเป้าหมายในการลดอัตราการเสียชีวิตจากการป่วยด้วยโรคติดต่อ และป้องกันการแพร่กระจายเชื้อโรคติดต่อ ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้ป่วย และปกป้องประชาชนจากโรคติดต่อ จึงมีความจำเป็นต้องจัดทำแผนปฏิบัติการ ด้านการดูแลรักษาผู้ป่วยขึ้น

๒. เป้าหมายลดโรค : พัฒนาการดูแลรักษาผู้ป่วยให้มีคุณภาพดีขึ้น ให้อัตราตายจากโรคติดต่อลดลงอย่างต่อเนื่อง

๓. ตัวชี้วัดที่สำคัญ :

อัตราป่วยตายของโรคติดต่อสำคัญลดลง ร้อยละ ๘๐ (ฐานเปรียบเทียบ พ.ศ. ๒๕๕๘)

๔. แนวทางปฏิบัติ:

- ๔.๑ การพัฒนาสถาบันบำราศนราดูรเป็นศูนย์ความเป็นเลิศด้านโรคติดเชื้อตามแผนการดำเนินงานตามแผนยกระดับความมั่นคง และความเป็นเลิศด้านควบคุมโรคของประเทศไทย
- ๔.๒ โครงการพัฒนาระบบการรักษาพยาบาล และระบบส่งต่อผู้ป่วยโรคติดต่อให้มีประสิทธิภาพ
- ๔.๓ จัดทำคู่มือความปลอดภัยในการปฏิบัติงานสำหรับห้องปฏิบัติการโรคติดต่ออันตราย
- ๔.๔ การพัฒนาทีมบุคลากรสุขภาพเพื่อการรักษาพยาบาลผู้ป่วย
- ๔.๕ การพัฒนาสมรรถนะบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการรักษาพยาบาลผู้ป่วยโรคติดต่อ

๕. พื้นที่เป้าหมาย : พื้นที่ ๕ แห่ง (ในภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันออก
ภาคล่าง ๑ แห่ง)

๖. หน่วยงานดำเนินการ :

- ❖ หน่วยงานหลัก : โรงพยาบาลรัฐทุกแห่ง โรงพยาบาลในสังกัดกรมการแพทย์ และสถาบันบำราศนราดูร
กรมควบคุมโรค
- ❖ หน่วยงานสนับสนุนในการดำเนินการ ได้แก่
  - สำนักงานป้องกันและควบคุมโรค
  - สำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่
  - สถานบริการสุขภาพ ได้แก่ โรงพยาบาลศูนย์, โรงพยาบาลชุมชน ฯลฯ

แผนปฏิบัติการด้านการดูแลรักษาผู้ป่วยโรคติดต่อ

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
แนวทางปฏิบัติที่ ๑ แนวทางปฏิบัติที่ ๑ โครงการศูนย์ความเป็นเลิศด้านการดูแลรักษาผู้ป่วยโรคติดต่ออันตรายร้ายแรง ตามแผนการดำเนินงานตามแผนยกระดับความมั่นคง และความเป็นเลิศด้านความคุ้มครองของประเทศไทย									
๑.๑ จัดสร้างห้องแยกโรคความดันลบ (AIIR) ๔ ห้อง	สถานบริการที่ดูแลรักษาผู้ป่วยโรคติดต่ออันตรายร้ายแรง มีความพร้อมด้านโครงสร้างอาคาร สถานที่ และเครื่องมือเพื่อการรักษาพยาบาลผู้ป่วยโรคติดต่ออย่างมีประสิทธิภาพจำนวน	๒ ห้อง			๕ ลบ.		- กรมควบคุมโรค - สถาบันบำราศนราดูร	- สำนักงานป้องกันและควบคุมโรค - สำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่ - สถานบริการสุขภาพได้แก่ โรงพยาบาลศูนย์, โรงพยาบาลชุมชน ฯลฯ	
๑.๒ จัดสร้างหอผู้ป่วยแยกโรคความดันลบ (AIIR)		๘ ห้อง			๔๕ ลบ.				
๑.๓ จัดสร้างศูนย์เฝ้าระวังและกักกัน (Quarantine Center) ผู้สัมผัส ใกล้ชิดผู้ป่วยโรคติดต่ออุบัติใหม่และโรคติดต่ออันตรายร้ายแรง		๑ แห่ง				๔๐๐ ลบ.			
๑.๔ ปรับปรุงห้องปฏิบัติการ	อย่างน้อย ๑ แห่ง	๑ แห่ง		๔.๘๔	ลบ.				
๑.๕ เครื่องช่วยหายใจชนิดควบคุมด้วยปริมาตร และความดัน		๒ เครื่อง	๓ เครื่อง	๓ เครื่อง	๒.๕ ลบ.	๓.๖ ลบ.	๓.๖ ลบ.		
๑.๖ เครื่องล้างไตทางหลอดเลือดดำชนิดต่อเนื่อง (CRRT Machine)		๑ เครื่อง			๐.๒ ลบ.				

แผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อหรือระบบด้วยมาตรฐานสากล ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ.๒๕๕๘

แผนปฏิบัติการด้านการดูแลรักษาผู้ป่วยโรคติดต่อ

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย		งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		เบ็ดเตลlok	เบดเตลok	เบดเตลok	เบดเตลok	เบดเตลok	หลัก	สนับสนุน
๑.๗ เครื่องเฝ้าระวังสัญญาณซีพ	เครื่อง เครื่อง	๑		๑.๒ ลบ.				
๑.๘ เครื่องตรวจเคราะห์สายพันธุ์เชื้อจุลทรรศน์ (Mass Spectrometer)			๑ เครื่อง			๔.๕ ลบ.		
๑.๙ เครื่องตรวจเคราะห์สารพันธุกรรมอัตโนมัติ (Automatic Real time PCR)			๑ เครื่อง			๓.๕ ลบ.		
แนวทางปฏิบัติที่ ๒ โครงการพัฒนาระบบการรักษาพยาบาล และระบบส่งต่อผู้ป่วยโรคติดต่อให้มีประสิทธิภาพ (เป้าหมาย๓๐ เขตบริการสุขภาพ ในปี ๒๕๖๑ จะดำเนินการนำร่องจำนวน ๔ แห่ง)								
๑. โครงการพัฒนาระบบการรักษาพยาบาล และระบบส่งต่อผู้ป่วยโรคติดต่อให้มีประสิทธิภาพ ใน ๓ เขตบริการสุขภาพ	จำนวนศูนย์การรักษาพยาบาล และระบบส่งต่อผู้ป่วยโรคติดต่อให้มีประสิทธิภาพ	จำนวนศูนย์การรักษาพยาบาล และระบบส่งต่อผู้ป่วยโรคติดต่อให้มีประสิทธิภาพ	นำร่อง ๔ แห่ง (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๑ แห่ง)	นำร่อง ๔ แห่ง (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๑ แห่ง)	๑๐๐ ลบ.	- กรมควบคุมโรค - สถาบันบำราศนราดูร	- สำนักงานป้องกันและควบคุมโรค - สำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่ - สถาบันบริการสุขภาพ ได้แก่ โรงพยาบาลศูนย์, โรงพยาบาลชุมชน ฯลฯ	

แผนปฏิบัติการด้านการดูแลรักษาผู้ป่วยโรคติดต่อ

แผนปฏิบัติการ	ทัวร์วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
แนวทางปฏิบัติที่ ๓ จัดทำคู่มือความปลอดภัยในการปฏิบัติงานสำหรับห้องปฏิบัติการโรคติดต่ออันตรายเพื่อเป็นแนวปฏิบัติสำหรับห้องปฏิบัติการทั่วประเทศ									
๑.จัดทำคู่มือความปลอดภัยในการปฏิบัติงานสำหรับห้องปฏิบัติการโรคติดต่ออันตรายเพื่อเป็นแนวปฏิบัติสำหรับห้องปฏิบัติการทั่วประเทศ	จำนวนแนวทาง/คู่มือ/มาตรฐานความปลอดภัยในการปฏิบัติงานสำหรับห้องปฏิบัติการโรคติดต่ออันตราย	๒๑ เรื่อง			๐.๔ ลบ.			- กรมควบคุมโรค - สถาบันบำราศนราดูร - สำนักงานป้องกันและควบคุมโรค	- สำนักงานป้องกันและควบคุมโรค - สถาบันบริการสุขภาพ
แนวทางปฏิบัติที่ ๔ การพัฒนาทีมบุคลากรสุขภาพเพื่อการรักษาพยาบาลผู้ป่วย ประกอบด้วย ทีมดูแลหลัก ๑ ทีม และทีมสำรอง ๑ ทีมต่อโรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป									
๑. ทีมผู้ควบคุม นัดกรรม และเทคโนโลยีในการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ	บุคลากรสุขภาพที่ผ่านการอบรมการพัฒนาทีมบุคลากรสุขภาพเพื่อการรักษาพยาบาลผู้ป่วย			๔๐๐ คน			๓ ลบ.	กรมควบคุมโรค สถาบันบำราศนราดูร สำนักงานป้องกันและควบคุมโรค	สถานบริการสุขภาพ
แนวทางปฏิบัติที่ ๕ การพัฒนาสมรรถนะบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการรักษาพยาบาลผู้ป่วยโรคติดต่อทั่วไป									
๑. ปรับปรุงมาตรฐานการดูแลรักษาผู้ป่วยโรคติดต่อให้ทันสมัยอย่างต่อเนื่อง	จำนวนมาตรฐานการดูแลรักษาผู้ป่วยโรคติดต่อที่ได้รับการรับรอง				๑ ลบ.	๑ ลบ.	๑. ราชวิทยาลัย ๒. กรมการแพทย์ ๓. กรมควบคุมโรค		
๒. การผลักดันมาตรฐานการดูแลรักษาผู้ป่วยโรคติดต่อสู่การปฏิบัติ	ร้อยละของผู้ป่วยโรคติดต่อที่ได้รับการรับรอง				๓ ลบ.	๓ ลบ.	๑. ราชวิทยาลัย ๒. กรมการแพทย์ ๓. กรมควบคุมโรค		

แผนปฏิบัติการด้านการดูแลรักษาผู้ป่วยโรคติดต่อ

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๖๗	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
๓. โรงพยาบาลต่างๆ ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและระบบการจัดการภายในเพื่อให้สามารถดูแลรักษาผู้ป่วยโรคติดต่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ					๓๐ ลบ.	๓๐ ลบ.			
๔. การจัดตั้ง fever clinic ในโรงพยาบาลระดับโรงพยาบาลที่ไม่ใช่ไป	ร้อยละของโรงพยาบาลระดับโรงพยาบาลที่มี fever clinic ที่นำไปใช้ไป				๕ ลบ.	๕ ลบ.			
๕. การพัฒนาระบบคุ้มครองที่เกี่ยวข้องกับการรักษาพยาบาลผู้ป่วย โรคติดต่อ ดังนี้	๕. ร้อยละความพึงพอใจของเครือข่ายที่ได้รับการพัฒนา	≥ ๙๐	≥ ๙๐		๑.๕ ลบ.	๑.๕ ลบ.	๑. กรมควบคุมโรค ๒. สถาบันบำราศนราดูร	- สำนักงานป้องกันและควบคุมโรค	
๑.๑ จัดอบรมหลักสูตรการดูแลรักษาผู้ป่วยโรคติดต่ออุบัติใหม่	๕. ร้อยละของเครือข่ายที่เข้าร่วมกิจกรรมจากกลุ่มเป้าหมายที่กำหนด	≥ ๙๐	≥ ๙๐					- สถานบริการสุขภาพ	
๑.๒ จัดอบรมหลักสูตร Lab safety officer in Medical Lab									
๑.๓ จัดอบรมหลักสูตร Biosafety and practice for handing EID Specimen									

แผนปฏิบัติการ

ศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข

๑. หลักการและเหตุผล :

“ภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข” (Public Health Emergency) หมายถึง เหตุการณ์การเกิดโรคหรือภัยคุกคามทางสุขภาพที่ก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต อาจเป็นเหตุการณ์ที่ผิดปกติไม่เคยพบมาก่อน มีผลกระทบทางสุขภาพอย่างรุนแรง มีโอกาสที่จะแพร่ไปสู่พื้นที่อื่น หรือทำให้เกิดจำกัดการเคลื่อนที่ของผู้คนหรือสินค้า โดยภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขมีแนวโน้มที่จะพบได้มากขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภัยที่เกิดจากโรคติดต่อเนื่องจาก ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทางการแพทย์และห้องปฏิบัติการที่สามารถตรวจจับการระบาดของโรคได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และการเดินทางข้ามพรมแดนระหว่างประเทศที่อาจมีการแพร่ระบาดของโรคติดต่อได้ด้วยขึ้น เป็นต้น ในอดีตจนถึงปัจจุบันประเทศไทยประสบกับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขซึ่งเป็นโรคติดต่ออย่างต่อเนื่อง เช่น โรคทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรง (SARS) โรคไข้หวัดใหญ่ โรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ ๒๐๐๙ โรคติดเชื้อทางเดินหายใจตะวันออกกลาง (MERS) และโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา เป็นต้น ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาการจัดการภาวะฉุกเฉินเหล่านี้ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อลดความเสียหายแก่ชีวิต และทรัพย์สิน ตลอดจนป้องกันไม่ให้เกิดการแพร่ระบาดของโรคในวงกว้าง

การจัดการภาวะฉุกเฉินเป็นกระบวนการที่ใช้ในการเตรียมความพร้อม และรับมือโรคติดต่อหรือระบบซึ่งเป็นภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข และมีศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน (Emergency Operations Centers, EOC) เป็นสถานที่สำหรับผู้บัญชาการเหตุการณ์ และกลุ่มภารกิจต่างๆ เพื่อให้สามารถทำงานร่วมกัน เตรียมความพร้อมในภาวะปกติ และป้องกันผลกระทบที่จะเกิดขึ้นหากมีภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข และยัง เป็นสถานที่ที่ใช้ในการส่งการ ประสานความร่วมมือ และจัดสรรทรัพยากรให้แก่ทีมปฏิบัติการ เพื่อที่จะสามารถ ทำงานได้อย่างเกิดประสิทธิภาพสูงสุดในภาวะที่มีการระบาดของโรคติดต่อต่างๆ เช่นกัน ดังนั้นปัจจัยที่จะ สามารถทำให้ศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินสามารถจัดการกับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขได้อย่างมีประสิทธิภาพ และป้องกันควบคุมโรคไม่ให้มีการระบาดอย่างมาก ได้แก่ ๑) บุคลากรที่ได้รับการฝึกฝนแล้ว ๒) เครื่องมือ อุปกรณ์สื่อสาร และอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ และ ๓) ระบบการทำงาน แผนสำหรับเตรียมความพร้อมและตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน

๒. เป้าหมาย:

มีระบบปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินที่สามารถรับมือภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขที่เกิดจากโรคติดต่อได้อย่างรวดเร็ว เป็นระบบ มีความเป็นเอกภาพ มีประสิทธิภาพ และปลอดภัย ในปี ๒๕๖๑

๓. ตัวชี้วัดที่สำคัญ :

๑. ร้อยละของศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในแต่ละระดับ
๒. ไม่มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการควบคุมโรคติดต่อติดเชื้อจากการปฏิบัติงานควบคุมโรคติดต่ออันตราย
๓. ร้อยละของโรคติดต่อซึ่งเป็นภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขสามารถควบคุมได้ตามเป้าหมายไม่เกิน ๒ เท่า ของระยะฟักตัว

๔. แนวทางปฏิบัติ:

- ๔.๑ พัฒนาสมรรถนะบุคลากร เครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ รวมถึงระบบการทำงานและแผนสำหรับศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข
- ๔.๒ พัฒนาและเตรียมความพร้อมสำหรับเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานสอบสวนควบคุมโรคและดูแลรักษาผู้ป่วยโรคติดต่ออันตราย
- ๔.๓ พัฒนาระบบจัดการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขด้านโรคติดต่อให้มีประสิทธิภาพ

๕. พื้นที่เป้าหมาย : หน่วยงานภายใต้กระทรวงสาธารณสุขทุกระดับและภาคีเครือข่าย

๖. หน่วยงานดำเนินการ :

- ๖.๑ กรมควบคุมโรคกระทรวงสาธารณสุข ได้แก่
  - สำนักgradeวิทยา
  - สำนักโรคติดต่อทั่วไป
  - สำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่
  - สถาบันบำราศนราดูร
  - สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๑ - ๓๓
- ๖.๒ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ได้แก่
  - สำนักสาธารณสุขฉุกเฉิน
  - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
  - สำนักงานเขตสุขภาพที่ ๑ - ๓๓
- ๖.๓ กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข
- ๖.๔ กรุงเทพมหานคร
- ๖.๕ หน่วยงานสนับสนุนในการดำเนินการ ได้แก่
  - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกระทรวงมหาดไทย

แผนปฏิบัติการศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
แนวทางปฏิบัติที่ ๑ พัฒนาสมรรถนะบุคลากร เครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ รวมถึงระบบการทำงานและแผนสำหรับศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข									
๑. จัดให้มี/ปรับปรุงห้องศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินใหม่เพื่อเพียงพอ มีห้องสำหรับการปฏิบัติการตามหน้าที่อย่างเหมาะสม ในแต่ละระดับ	ร้อยละของเขตบริการสุขภาพ/จังหวัดที่มีศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน	ระดับเขต			๑๕๔	๗๗	๗๗	กรมควบคุมโรค/เขตสุขภาพ/สสจ./กรุงเทพมหานคร	สำนักระบบทิวทาย/สำนักสาธารณสุขฉุกเฉิน
๒. วางแผนและจัดหาอุปกรณ์สนับสนุนด้านต่างๆ เช่น ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบสื่อสารหลัก ระบบสื่อสารสำรอง ระบบสำรองไฟเป็นต้น สำหรับศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน	ร้อยละของศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินในแต่ละระดับที่มีอุปกรณ์สนับสนุนด้านต่างๆ ที่จำเป็นตามมาตรฐานที่กำหนด	๕๐	๗๕	๑๐๐	๓.๙๕	๓.๙๕	๓.๙๕	กรมควบคุมโรค/เขตสุขภาพ/สสจ./กรุงเทพมหานคร	สำนักระบบทิวทาย/สำนักสาธารณสุขฉุกเฉิน
๓. พัฒนากรอบภาพรวมการดำเนินงานและการแบ่งบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของพนักงานต่างๆ ภายใต้ระบบบัญชาการเหตุการณ์ของศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน	มีการพัฒนากรอบภาพรวมการดำเนินงาน และการแบ่งบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของพนักงานต่างๆ ภายใต้ระบบบัญชาการเหตุการณ์	มี	มี	มี	๓.๙๕	๓.๙๕	๓.๙๕	กรมควบคุมโรค/เขตสุขภาพ/สสจ./กรุงเทพมหานคร	สำนักสาธารณสุข ฉุกเฉิน/กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

แผนปฏิบัติการศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข

แผนปฏิบัติการ	ทัวร์ชีวิต	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
๔. พัฒนาศักยภาพการประสานงาน/การทำงานร่วมกัน และการเข้มแข็งข้อมูลต่างๆ กับศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินอื่นๆ ทั้งภายในและภายนอกกระทรวงสาธารณสุข	ร้อยละของศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินในแต่ละระดับสามารถประสานงานและการเข้มแข็งข้อมูลได้ตามมาตรฐาน	๕๐	๗๕	๑๐๐	๓.๘๕	๑.๙๒	๑.๙๒	กรมควบคุมโรค/เขตสุขภาพ/สสจ./กรุงเทพมหานคร	สำนักสาธารณสุขฉุกเฉิน/กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๕. พัฒนาหลักสูตร และจัดการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ตามมาตรฐานการดำเนินงานที่กำหนดไว้	ร้อยละของศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินระดับเขต/จังหวัด จท. ที่มีทักษะตามมาตรฐานปฏิบัติอย่างเพียงพอ	๑๐	๕๐	๑๐๐	๓.๘๕	๑.๙๒	๑.๙๒	กรมควบคุมโรค/เขตสุขภาพ/สสจ./กรุงเทพมหานคร	สำนักสาธารณสุขฉุกเฉิน/กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๖. พัฒนาจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานและคู่มือต่างๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของแต่ละกลุ่มงานภายใต้ระบบบัญชาการเหตุการณ์	จำนวนกลุ่มภารกิจที่จัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานและการบูรณาการและคู่มือการปฏิบัติงาน	๕	ทุกกลุ่ม	ทุกกลุ่ม	๓.๘๕	๑.๙๒	๑.๙๒	กรมควบคุมโรค/เขตสุขภาพ/สสจ./กรุงเทพมหานคร	สำนักสาธารณสุขฉุกเฉิน/กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๗. พัฒนาผลการตัดสินใจเพื่อดำเนินการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานภายใต้ศูนย์	จำนวนผลการตัดสินใจเพื่อดำเนินการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานภายใต้ศูนย์	--	๑๐	๑๐	๓.๘๕	๑.๙๒	๑.๙๒	กรมควบคุมโรค/เขตสุขภาพ/สสจ./กรุงเทพมหานคร	สำนักสาธารณสุขฉุกเฉิน/กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

แผนปฏิบัติการศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน	ดำเนินการทั่วทั่วที่พัฒนา								
๔. จัดทำแผนบริหารความต่อเนื่องของภารกิจองค์กร และแผนระดมทรัพยากรกำลังคนเพื่อปฏิบัติงานในศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินและภาคสนาม	ร้อยละของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่มีแผนบริหารความต่อเนื่องของภารกิจองค์กร	๕๐	๗๕	๑๐๐	๓.๙๕	๑.๙๒	๑.๙๒	กรมควบคุมโรค/เขตสุขภาพ/สสจ./กรุงเทพมหานคร	สำนักสาธารณสุขฉุกเฉิน/กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๕. ดำเนินการฝึกซ้อมและประเมินผลแผนปฏิบัติการและแผนบริหารความต่อเนื่องของภารกิจองค์ และแผนสนับสนุนทรัพยากรกำลังคน พร้อมสรุปบทเรียน และนำบทเรียนที่ได้มาปรับปรุงแผนฯ	จำนวนครั้งของการดำเนินการฝึกซ้อมแผนต่อปีต่อศูนย์ปฏิบัติการฯ	อย่างน้อย ๑ ครั้งต่อปี	อย่างน้อย ๑ ครั้งต่อปี	อย่างน้อย ๒ ครั้งต่อปี	๓.๙๕	๓.๙๕	๓.๗	กรมควบคุมโรค/เขตสุขภาพ/สสจ./กรุงเทพมหานคร	สำนักสาธารณสุขฉุกเฉิน/กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๑๐. จัดให้มีการสรุปบทเรียนหลังการปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับศูนย์ฯ ทุกครั้ง เพื่อพิจารณาปรับปรุงมาตรฐานการปฏิบัติงานและคุณภาพต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อปรับปรุงสมรรถนะการดำเนินงาน	ร้อยละของการปฏิบัติการที่มีการสรุปบทเรียนหลังการปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับศูนย์ฯ ทุกครั้ง	๘๕	๘๐	๘๕	๑.๙๒	๑.๙๒	๑.๙๒	กรมควบคุมโรค/เขตสุขภาพ/สสจ./กรุงเทพมหานคร	สำนักสาธารณสุขฉุกเฉิน/กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

แผนปฏิบัติการศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข

แผนปฏิบัติการ	หัวข้อ	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
แนวทางปฏิบัติที่ ๒ พัฒนาและเตรียมความพร้อมสำหรับเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานสอบสวนควบคุมโรค และดูแลรักษาผู้ป่วยโรคติดต่ออันตราย									
๑. จัดทำ และพัฒนามาตรฐาน การปฏิบัติงาน เกี่ยวกับความปลอดภัยของการปฏิบัติงาน สอนสวนควบคุมโรค	ร้อยละของศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินในแต่ละระดับ ที่มีการจัดทำ และ พัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน เกี่ยวกับ ความปลอดภัย	๘๐	๘๐	๑๐๐	๖.๑๖	๐.๗๗	๐.๗๗	กรมควบคุมโรค/เขต สุขภาพ/สสจ./ กรุงเทพมหานคร	สถาบันบำราศนราดูร/ สำนักราชบัณฑิตวิทยา/ สำนักโรคติดต่อ/สำนักโรคอุบัติใหม่
๒. ฝึกอบรมและพัฒนาศักยภาพ และฝึกซ้อมเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการสอบสวนควบคุมโรคในหน่วยควบคุมโรคติดต่อทุกรายดับให้ สามารถปฏิบัติงานได้ตาม มาตรฐาน	ร้อยละของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการสอบสวนควบคุมโรคได้รับการฝึกอบรมและพัฒนา ศักยภาพ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๓.๘๕	๓.๘๕	๓.๘๕	กรมควบคุมโรค/เขต สุขภาพ/สสจ./ กรุงเทพมหานคร	สถาบันบำราศนราดูร/ สำนักราชบัณฑิตวิทยา/ สำนักโรคติดต่อ/สำนักโรคอุบัติใหม่
๓. จัดเตรียมเครื่องชุดอุปกรณ์ ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล สำหรับโรคติดต่อให้พร้อมใช้ กับ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการสอบสวนควบคุมโรคในหน่วยควบคุม โรคติดต่ออย่างเพียงพอ	มีการเตรียมชุด อุปกรณ์ป้องกัน อันตรายส่วนบุคคล สำหรับโรคติดต่อให้พร้อมใช้ครอบคลุม ทั่วทั้งหมด	มี	มี	มี	๑๔๔	๑๔๔	๑๔๔	กรมควบคุมโรค/เขต สุขภาพ/สสจ./ กรุงเทพมหานคร	สำนักโรคติดต่อทั่วไป/ สำนักสาธารณสุขฉุกเฉิน

แผนปฏิบัติการศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
๔. จัดให้มีการบังคับใช้ก่อให้เกิดเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการควบคุมโรคติดต่อปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ เช่น วัสดุ อุปกรณ์ ยาต้านน้ำมัน ยา หรือ เวชภัณฑ์อื่นๆ ที่จำเป็นสำหรับโรคติดต่อ เป็นต้น	ฝ่ายเศรษฐกิจ บังคับใช้ก่อให้เกิดเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการควบคุมโรคติดต่อได้ครอบคลุมทั่วไป	มี	มี	มี	๗๗	๗๗	๗๗	กรมควบคุมโรค/เขต สุขภาพ/สสจ./ กรุงเทพมหานคร	สำนักโรคติดต่อทั่วไป/ สำนักสาธารณสุขฉุกเฉิน
แนวทางปฏิบัติที่ ๓ พัฒนาระบบการจัดการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขด้านโรคติดต่อที่มีประสิทธิภาพ									
๑. จัดทำแผนปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินสำหรับโรคติดต่อสำคัญที่มีโอกาสเกิดขึ้น สำหรับการปฏิบัติในทุกรูปแบบ (บรรจุโรคติดต่อที่สำคัญเป็นส่วนหนึ่งในแผนปฏิบัติการสำหรับทุกภัยอันตราย, All-Hazards Plan)	ร้อยละของศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินในแต่ละระดับที่มีแผนปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินสำหรับโรคติดต่อสำคัญ	๖๐	๘๐	๑๐๐	๕.๒๕	๓.๐๕	๓.๐๕	กรมควบคุมโรค/เขต สุขภาพ/สสจ./ กรุงเทพมหานคร	สำนักสาธารณสุข ฉุกเฉิน/กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๒. จัดทำ ทบทวน ปรับปรุง มาตรฐานการปฏิบัติงาน สำหรับควบคุมโรคติดต่อ และคุณภาพต่างๆ ในการดำเนินการประยุกต์ วิเคราะห์สถานการณ์ และปฏิบัติการควบคุมโรคติดต่อ	จำนวนมาตรฐานการปฏิบัติงานและคุณภาพต่างๆ ที่ได้จัดทำ ทบทวน ปรับปรุง	๕	๕	๕	๓.๘๕	๑.๙๖	๑.๙๖	กรมควบคุมโรค/เขต สุขภาพ/สสจ./ กรุงเทพมหานคร	สำนักสาธารณสุข ฉุกเฉิน/กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

แผนปฏิบัติการศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย		งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ		
		๒๕๔๗	๒๕๕๐	๒๕๕๑	๒๕๔๙	๒๕๕๐	๒๕๕๑	หลัก	สนับสนุน
๓. จัดให้มีทีมตระหนักรู้ สถานการณ์เพื่อติดตามประเมิน และวิเคราะห์สถานการณ์ และวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง	ร้อยละของจังหวัด/ เขตที่มีทีมตระหนักรู้ สถานการณ์	๖๐	๘๐	๑๐๐	๘๗๔	๓.๐๘	๓.๐๘	กรมควบคุมโรค/เขต สุขภาพ/สสจ./ กรุงเทพมหานคร	สำนักงำนด้านวิทยา/ สำนักสาธารณสุขฯ/เดิน
๔. อบรมให้ความรู้และพัฒนา ทักษะด้านประเมินวิเคราะห์ สถานการณ์ สำหรับทีมตระหนักรู้ รู้สถานการณ์แก่บุคลากรที่ เกี่ยวข้อง	ร้อยละของเจ้าหน้าที่ ที่ปฏิบัติงานในทีม ตระหนักรู้ สถานการณ์ที่ได้รับ การอบรม	๕๐	๗๕	๑๐๐	๗.๗	๓.๔๕	๓.๔๕	กรมควบคุมโรค/เขต สุขภาพ/สสจ./ กรุงเทพมหานคร	สำนักงำนด้านวิทยา/ สำนักสาธารณสุขฯ/เดิน
๕. มีการจัดทำแผนเผชิญเหตุ (Incident Action Plan, IAP) สำหรับการตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน ของโรคติดต่ออันตราย	ร้อยละของการ ปฏิบัติการตอบโต้ ภาวะฉุกเฉินของ โรคติดต่ออันตราย ผ่าน IAP	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๓.๔๕	๓.๔๕	๓.๔๕	กรมควบคุมโรค/เขต สุขภาพ/สสจ./ กรุงเทพมหานคร	สำนักสาธารณสุข ฉุกเฉิน/กรมป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย
๖. หน่วยควบคุมโรคติดต่อ สามารถดำเนินการได้อย่าง รวดเร็วและสามารถจำกัด ผลกระทบที่เกิดจากภาวะฉุกเฉิน ทางสาธารณสุขด้านโรคติดต่อได้ อย่างบูรณาการในทุกภาคส่วน	ระยะเวลาตั้งแต่ได้รับ แจ้งจังหวัด/ ดำเนินการตอบโต้ ควบคุมโรคติดต่อ อันตราย	ภายใน ๑๒ ชั่วโมง	ภายใน ๖ ชั่วโมง	ภายใน ๖ ชั่วโมง	๗๗	๗๗	๗๗	กรมควบคุมโรค/เขต สุขภาพ/สสจ./ กรุงเทพมหานคร	สำนักสาธารณสุข ฉุกเฉิน/กรมป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย

แผนปฏิบัติการศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๔๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๔๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
๗. มีการจัดการสรุปบทเรียนโดย เซ็นเซอร์ส่วนเกี่ยวข้องในการ ปฏิบัติการในสถานการณ์ที่ เกี่ยวข้องร่วมพัฒนาฯ แนวทางและมาตรการเพื่อการ แก้ไขปัญหานิรภัยต่อไป	ร้อยละของการตอบ โทรศัพท์ติดต่อข้อผิดพลาด ที่มีการสรุปบทเรียน	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑.๙๒	๑.๙๒	๑.๙๒	กรมควบคุมโรค/เขต สุขภาพ/สสจ./ กรุงเทพมหานครฯ	สำนักสาธารณสุข ฉุกเฉิน/กรมป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย/ กรมการแพทย์/ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และหน่วยงานอื่นๆที่ เกี่ยวข้อง
๘. ปรับปรุง พัฒนา มาตรฐาน การปฏิบัติงาน คู่มือต่างๆ และ แผนเผชิญเหตุจากการสรุป บทเรียนเพื่อการแก้ไขปัญหานิรภัย ต่อไป	มีการปรับปรุง พัฒนา มาตรฐานการ ปฏิบัติงาน คู่มือต่างๆ และ แผนเผชิญเหตุ จากการสรุปบทเรียน	มี	มี	มี	๑.๙๒	๑.๙๒	๑.๙๒	กรมควบคุมโรค/เขต สุขภาพ/สสจ./ กรุงเทพมหานครฯ	

แผนปฏิบัติการ สื่อสารความเสี่ยง

๑. หลักการและเหตุผล :

สำนักสื่อสารความเสี่ยงและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ กรมควบคุมโรค มีบทบาทหน้าที่ในการสื่อสารความเสี่ยงที่ถูกต้อง รวดเร็ว ครบถ้วน และทันเวลาทันต่อสถานการณ์แก่ประชาชน โดยนำข้อมูลโรคและภัยสุขภาพจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ตลอดจนการเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรค รวมถึงการบังคับใช้กฎหมาย เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ และความเข้าใจที่ถูกต้อง รวมทั้งมีพฤติกรรมในการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ สามารถป้องกันตนเองจากการเจ็บป่วย ซึ่งนอกจากจะดำเนินถึงโรคและภัยสุขภาพแล้ว จะต้องดำเนินถึงผลกระทบจากโรคและภัยสุขภาพเหล่านั้น รวมทั้งต้องรับฟังประชาชนผู้ที่ได้รับผลกระทบ ทั้งผลกระทบต่อครอบครัว สังคม ศาสนา วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม นโยบายและเศรษฐกิจ โดยวิธีการสื่อสารความเสี่ยง สามารถสื่อสารความเสี่ยงไปยังประชาชนกลุ่มเสี่ยงแต่ละคนโดยตรง หรือผ่านครอบครัว หรือ ชุมชนพวกราชที่ได้ รวมทั้งการสื่อสารความเสี่ยงผ่านสื่อสารมวลชนแขนงต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ เว็บไซต์ เทคโนโลยีสารสนเทศ สื่อสิ่งพิมพ์ และเครือข่าย เป็นต้น โดยมุ่งหวังให้ประชาชนมีความรู้ ทักษะที่ดี มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ถูกต้อง เหมาะสม มีคุณภาพได้อย่างเข้มแข็งและยั่งยืน

๒. เป้าหมายลดโรค :

ประชาชนมีความรู้ เข้าใจ มีความตระหนัก และลดความตระหนก เรื่องโรคติดต่อ โรคระบาด และภัยสุขภาพ รวมทั้งมีพฤติกรรมสุขภาพที่ถูกต้องในการป้องกันควบคุมโรค อันจะส่งผลให้ปัญหาทางด้านสาธารณสุขลดน้อยลง

๓. ตัวชี้วัดที่สำคัญ :

เป้าหมายการลดโรค	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑
๓.๑. ร้อยละของประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ และมีความตระหนัก เรื่องโรคติดต่อ โรคระบาด และภัยสุขภาพที่ถูกต้อง	๘๖	๘๘	๙๐
๓.๒ ร้อยละของประชาชนมีพฤติกรรมสุขภาพที่ถูกต้องในการป้องกันควบคุมโรคติดต่อ โรคระบาด และภัยสุขภาพ	๗๘	๘๐	๘๒

๔. แนวทางปฏิบัติ:

- ๔.๑ การเฝ้าระวัง การบริหารจัดการความเสี่ยง และการตอบโต้ข้อมูลข่าวสารโรคติดต่อ โรคระบาด และภัยสุขภาพ
- ๔.๒ การสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์เชิงรุก เพื่อการป้องกันควบคุมโรคติดต่อ โรคระบาด และภัยสุขภาพ
- ๔.๓ พัฒนากลไกการบริหารจัดการด้านการสื่อสารความเสี่ยง

๕. พื้นที่เป้าหมาย : ทั่วประเทศ

๖. หน่วยงานดำเนินการ :

❖ หน่วยงานรับผิดชอบหลัก

- กรมควบคุมโรค โดย สำนักสื่อสารความเสี่ยงและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ สำนักวิชาการ และ สคร. ที่ ๑-๓๓
- สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข โดย สำนักสารนิเทศ

❖ หน่วยงานสนับสนุน เช่น

- ๖.๑ กระทรวงมหาดไทย โดย กรมการปกครองส่วนท้องถิ่น และกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- ๖.๒ กระทรวงศึกษาธิการ โดย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ๖.๓ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดย กรมปศุสัตว์
- ๖.๔ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- ๖.๕ กระทรวงกลาโหม
- ๖.๖ สำนักนายกรัฐมนตรี โดย กรมประชาสัมพันธ์
- ๖.๗ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๖.๘ กระทรวงสาธารณสุข โดย กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กรมอนามัย กรมการแพทย์
- ๖.๙ อื่นๆ

แผนปฏิบัติการสื่อสารความเสี่ยง

แผนปฏิบัติการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัดสำคัญ	ตัวชี้วัดกิจกรรม	เป้าหมาย		งบประมาณ (ล้านบาท)		หน่วยงานดำเนินการ	
			๒๕๔๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๔๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑
แนวทางปฏิบัติที่ ๑ การเฝ้าระวัง การบริหารจัดการความเสี่ยง และการตอบตัวอย่างรวดเร็วต่อโรคติดต่อ โรคระบาด และภัยสุขภาพ								
๑. การเฝ้าระวัง ควบคุม ติดตาม ข่าว โฆษณาทางสื่อการตลาด และการส่งเสริมการขายทุกรูปแบบ	- ร้อยละของ ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ และมี ความตระหนักรถึง โรคติดต่อ โรค ระบาด และภัย สุขภาพที่ถูกต้อง	- จำนวนครั้งในการเฝ้าระวัง ข้อมูลข่าวสารโรคและภัย ทางด้านสุขภาพของไทยสื่อสาร ต่างๆ เช่น โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ เว็บไซต์ และ โฆษณาลามีเดียอื่นๆ	๒๒๐ ครั้ง	๒๒๐ ครั้ง	๒๒๐ ครั้ง	๒ ลบ. ๒ ลป.	๒ ลป. ๒ ลป.	ระดับประเทศ: กระทรวง สาธารณสุข ระดับกระทรวง: กรมควบคุมโรค/ สำนัก ปลัดกระทรวง สาธารณสุข ระดับกรม: สำนัก สื่อสารฯ/ สำนัก สารนิเทศ
๒. การเฝ้าระวัง ควบคุม ติดตาม ข่าว โฆษณาทางสื่อการตลาด และการส่งเสริมการขายทุกรูปแบบ	- ร้อยละของ ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ และมี ความตระหนักรถึง โรคติดต่อ โรค ระบาด และภัย สุขภาพที่ถูกต้อง	- จำนวนครั้งในการ วิเคราะห์ความเสี่ยง - จำนวนครั้งในการ ประเมินการรับรู้ ประชาชน (ดีดีซีเพล)	๒๒๐ ครั้ง	๒๒๐ ครั้ง	๒๒๐ ครั้ง	๑ ลป. ๑ ลป.	๑ ลป. ๑ ลป.	ระดับประเทศ: กระทรวง สาธารณสุข ระดับกระทรวง: กรมควบคุมโรค/ สำนัก ปลัดกระทรวง สาธารณสุข ระดับกรม: สำนัก

แผนปฏิบัติการสื่อสารความเสี่ยง

แผนปฏิบัติการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัดสำคัญ	ตัวชี้วัดกิจกรรม	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
			๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หน่วยงานหลัก	สนับสนุน
									สื่อสารฯ/ สำนัก สารนิเทศ	
๓. การจัดการความเสี่ยงในการป้องกันควบคุมโรคติดต่อ โรคระบาดและภัยสุขภาพ	- ร้อยละของประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ และมีความตระหนักรถึงโรคติดต่อ โรคระบาด และภัยสุภาพที่ถูกต้อง	ระดับความสำเร็จในการจัดการความเสี่ยงฯ	๕	๕	๕	๑ ลบ.	๑ ลบ.	๑ ลบ.	ระดับประเทศ: กระทรวง สาธารณสุข ระดับกรุงเทพ: กรมควบคุมโรค/ สำนัก ปลัดกระทรวง สาธารณสุข ระดับกรม: สำนัก สื่อสารฯ/ สำนัก สารนิเทศ	-
๔. การตอบโต้ข่าว โฆษณา และการส่งเสริมการขายทุกรูปแบบ ที่ส่งผลต่อการป้องกัน ควบคุมโรคติดต่อ เช่น การตอบโต้จากโฆษณาเอบแฝง เป็นต้น	- ร้อยละของประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ และมีความตระหนักรถึงโรคติดต่อ โรคระบาด และภัยสุภาพที่ถูกต้อง - ร้อยละของ	ร้อยละของข่าวที่ดำเนินการตอบโต้และส่งเสริมสำเร็จ	๘๐	๘๕	๘๐	๑ ลบ.	๑ ลบ.	๑ ลบ.	ระดับประเทศ: กระทรวง สาธารณสุข ระดับกรุงเทพ: กรมควบคุมโรค/ สำนัก ปลัดกระทรวง สาธารณสุข ระดับกรม: สำนัก สื่อสารฯ/ สำนัก สารนิเทศ	เครือข่าย สนับสนุน

แผนปฏิบัติการสื่อสารความเสี่ยง

แผนปฏิบัติการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัดสำคัญ	ตัวชี้วัดกิจกรรม	เป้าหมาย		งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ		
			๒๕๔๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๔๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หน่วยงานหลัก	สนับสนุน
	ประชาชนมี พอดีกรรมสุขภาพที่ ถูกต้องในการ ป้องกันควบคุม โรคติดต่อ โรค ระบาด และภัย สุขภาพ								สื่อสารฯ/ สำนัก สาธารณสุข	

แนวทางปฏิบัติ การสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์เชิงรุก เพื่อการป้องกันควบคุมโรคติดต่อ โรคระบาด และภัยสุขภาพ

๑. การจัดทำและทบทวน แผนปฏิบัติการและแนวทางการ สื่อสารความเสี่ยงและการ ประชาสัมพันธ์ในการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคติดต่อ โรค ระบาดและภัยสุขภาพ (รายชื่อ โฆษณาและวิทยากร ประเด็นสาร ข่าวเจาะ ทำเนียบสื่อมวลชน)	- ร้อยละของ ประชาชนมีความรู้ และความเข้าใจ และมี ความตระหนักรถึง โรคติดต่อ โรค ระบาด และภัย สุขภาพที่ถูกต้อง	จำนวนแผนปฏิบัติการ และแนวทาง ด้านการ สื่อสารความเสี่ยงฯ	๑ แผน	๑ แผน	๑ แผน	๒ ลบ.	๒ ลบ.	ระดับประเทศ:	เครือข่าย สนับสนุน
	- ร้อยละของ ประชาชนมี							กระทรวง สาธารณสุข	

แผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อหรือโรคระบาด ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ.๒๕๔๘

แผนปฏิบัติการสื่อสารความเสี่ยง

แผนปฏิบัติการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัดสำคัญ	ตัวชี้วัดกิจกรรม	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
			๒๕๔๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๔๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หน่วยงานหลัก	สนับสนุน
	ระบบ และภัย สุขภาพ									
๒. การกำหนดพัฒนาระบบ ประสานในการป้องกันควบคุม โรคติดต่อ โรคบาดและภัย สุขภาพ	- ร้อยละของ ประชาชนมี พัฒนาสุขภาพที่ ถูกต้องในการ ป้องกันควบคุม โรคติดต่อ โรค บาด และภัย สุขภาพ	- จำนวนพัฒนาระบบ ประสานในการป้องกัน ควบคุมโรค	๑	๑	๑	-	-	-	ระดับประเทศ: กระทรวง สาธารณสุข ระดับกรุงเทพ: กรมควบคุมโรค/ สำนัก ปลัดกระทรวง สาธารณสุข ระดับกรม: สำนัก สื่อสารฯ/ สำนัก สารนิเทศ	เครือข่าย สนับสนุน
๓. การจัดการความรู้ สื่อความรู้ และฐานข้อมูลด้านการสื่อสาร ความเสี่ยง และประชาสัมพันธ์ที่ สนับสนุนการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคติดต่อ	- ร้อยละของ ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ และมี ความตระหนักร่อง โรคติดต่อ โรค บาด และภัย สุขภาพที่ถูกต้อง	- จำนวนฐานข้อมูลโรค และภัยสุขภาพ - จำนวนสื่อหันแบบ เรื่อง	๕ ฐาน เรื่อง	๕ ฐาน เรื่อง	๕ ฐาน เรื่อง	-	-	-	ระดับประเทศ: กระทรวง สาธารณสุข ระดับกรุงเทพ: กรมควบคุมโรค/ สำนัก ปลัดกระทรวง สาธารณสุข ระดับกรม: สำนัก	-

แผนปฏิบัติการสื่อสารความเสี่ยง

แผนปฏิบัติการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัดสำคัญ	ตัวชี้วัดกิจกรรม	เป้าหมาย		งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ		
			๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หน่วยงานหลัก	สนับสนุน
									สื่อสารฯ/สำนัก สารนิเทศ	
๔. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ รณรงค์ ผ่านสื่อทางฯ ทั้ง ทางตรง ทางอ้อม เช่น รณรงค์ สร้างกระแสสังคม สื่อสาร สาธารณะ และการตลาดเชิง สังคม (Social Marketing)	- ร้อยละของ ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ และมี ความตระหนักรถึง โรคติดต่อ โรค ระบาด และภัย สุขภาพที่ถูกต้อง	- ร้อยละของประชาชนมี ความรู้เรื่อง โรคติดต่อฯ จำนวนประชาพื้นที่รับรู้ ข้อมูลข่าวสารโรคติดต่อ [*] โรคติดต่อ โรค ระบาด โรคระบบ สุขภาพที่ถูกต้อง	๘๖	๘๘	๙๐	๑๐	๑๐	๑๐	ระดับประเทศ: กระทรวง สาธารณสุข ระดับกรม: กรมควบคุมโรค/ สำนัก ปลัดกระทรวง สาธารณสุข ระดับกรม: สำนัก สื่อสารฯ/สำนัก สารนิเทศ	เครือข่าย สนับสนุน

แนวทางปฏิบัติที่ ๓ พัฒนากลไกการบริหารจัดการด้านการสื่อสารความเสี่ยง

๓. พัฒนากลไกการบริหารจัดการ ด้านการสื่อสารความเสี่ยงและ ประชาสัมพันธ์ ในการป้องกัน ควบคุมโรคติดต่อ	- ร้อยละของ ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ และมี ความตระหนักรถึง โรคติดต่อ โรค ระบาด และภัย สุขภาพที่ถูกต้อง	จำนวนกลไกที่มีการ พัฒนาการบริหารจัดการ ด้านการสื่อสารความเสี่ยงฯ	๑ กลไก	๑ กลไก	๑ กลไก	๒ ลบ.	๒ ลบ.	๒ lbp.	ระดับประเทศ: กระทรวง สาธารณสุข ระดับกรม: กรมควบคุมโรค/ สำนัก ปลัดกระทรวง	เครือข่าย สนับสนุน
---	---	--	--------	--------	--------	-------	-------	--------	--	-----------------------

แผนปฏิบัติการสื่อสารความเสี่ยง

แผนปฏิบัติการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัดสำคัญ	ตัวชี้วัดกิจกรรม	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
			๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หน่วยงานหลัก	สนับสนุน
									สาธารณสุข ระดับกรม: สำนัก สื่อสารฯ/ สำนัก สารนิเทศ	
๒. พัฒนาเครือข่ายด้านการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์ที่สนับสนุนงานเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคติดต่อที่ครอบคลุมพื้นที่และบริบทงานที่รับผิดชอบ	๑. ร้อยละของประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ และมีความตระหนักร่องโรคริดต่อโรค ระบบ และภัยสุขภาพที่ถูกต้อง	ร้อยละของเครือข่ายที่ได้รับการพัฒนาด้านการสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์	๘๐	๘๕	๙๐	๓ ลบ.	๓ ลบ.	๓ ลบ.	ระดับประเทศ: กระทรวง สาธารณสุข ระดับกรม: กรมควบคุมโรค/ สำนัก ปลัดกระทรวง สาธารณสุข ระดับกรม: สำนัก สื่อสารฯ/ สำนัก สารนิเทศ	เครือข่าย สนับสนุน
๓. ฝึกอบรมบุคลากรด้านสื่อสารความเสี่ยง รวมทั้งบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีองค์ความรู้ที่ถูกต้องในการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคติดต่อ - ระดับผู้บริหาร	- ร้อยละของประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ และมีความตระหนักร่องโรคริดต่อโรค ระบบ และภัยสุขภาพที่ถูกต้อง	- จำนวนครั้งที่มีการฝึกอบรม	๒ ครั้ง	๒ ครั้ง	๒ ครั้ง	๑ ลบ.	๑ ลบ.	๑ ลบ.	ระดับประเทศ: กระทรวง สาธารณสุข ระดับกรม: กรมควบคุมโรค/ สำนัก ปลัดกระทรวง	-

แผนปฏิบัติการสื่อสารความเสี่ยง

แผนปฏิบัติการ/กิจกรรม	พื้นที่สำคัญ	ตัวชี้วัดกิจกรรม	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
			๒๕๖๗	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หน่วยงานหลัก	สนับสนุน
- ระดับผู้ปฏิบัติ	- ร้อยละของ ประชาชนมี พฤติกรรมสุขภาพที่ ถูกต้องในการป้องกัน ควบคุมโรคติดต่อ โรคระบาด และภัย สุขภาพ								สาธารณสุข ระดับกรม: สำนัก สื่อสารฯ/ สำนัก สารนิเทศ	
๔. การส่งเสริมการวิจัยและการ พัฒนาด้านการสื่อสาร ประชาชนสัมพันธ์ที่สนับสนุนการ เฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม โรคติดต่อ	- ร้อยละของ ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ และมี ความตระหนักร่อง โรคติดต่อ โรคระบาด และภัยสุขภาพที่ ถูกต้อง - ร้อยละของ ประชาชนมีพฤติกรรม สุขภาพที่ถูกต้องใน การป้องกันควบคุม โรคติดต่อ โรคระบาด และภัยสุขภาพ	จำนวนผลงานวิจัยด้าน ^{การสื่อสารฯ}	๒ เรื่อง	๒ เรื่อง	๒ เรื่อง	๑ ลบ.	๑ ลบ.	๑ ลบ.	ระดับประเทศ: กระทรวง สาธารณสุข ระดับกระทรวง: กรมควบคุมโรค/ สำนัก ปลัดกระทรวง สาธารณสุข ระดับกรม: สำนัก สื่อสารฯ/ สำนัก สารนิเทศ	

แผนปฏิบัติการ สนับสนุนและการบริหารจัดการ

๑. หลักการและเหตุผล :

การสนับสนุนและการบริหารจัดการส่งกำลังบำรุง (Logistics) ถือเป็นภารกิจสนับสนุนการดำเนินงานหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญและจำเป็นต่อการป้องกันควบคุมโรคทั้งในภาวะปกติและภาวะฉุกเฉินทางด้านการแพทย์และสาธารณสุข เพื่อป้องประชาชนจากโรคและภัยสุขภาพตลอดจนลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นทางด้านสุขภาพ ซึ่งสามารถตอบสนองต่อสถานการณ์ ที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว เพียงพอต่อความต้องการตามความเหมาะสมในแต่ละเหตุการณ์ที่ได้มาตรฐานการส่งกำลังบำรุงเพื่อการสนับสนุนงานตามภารกิจนี้ประกอบด้วยการจัดหาและการกระจายเวชภัณฑ์สุดอุปกรณ์ และสารเคมี โดยสนับสนุนให้หน่วยงานต่างๆ ทั้งหน่วยงานภายในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ได้แก่ กรมการแพทย์ กรมอนามัย กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ สำนักงานป้องกันควบคุมโรคทั้ง ๓๓ แห่ง สำนักงาน疾控 วิทยาสำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่ สถาบันบำราศนราดูร สถาบันราชประชาสามาสัย และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เป็นต้น รวมถึงหน่วยงานนอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุขอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมปศุสัตว์ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงกลาโหม เป็นต้น นอกจากการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ยังรวมถึงการสนับสนุนองค์ความรู้ และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้สามารถรองรับสถานการณ์ทางด้านการแพทย์ และสาธารณสุขที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมกันนี้เป็นการสนับสนุนการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการวัคซีนให้มีวัคซีนที่มีคุณภาพและสามารถตอบสนองต่อความต้องการในพื้นที่ได้อย่างรวดเร็ว ทันต่อสถานการณ์ และพัฒนาระบบบริหารจัดการส่งกำลังบำรุงเพื่อการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินทางด้านการแพทย์ และสาธารณสุข เช่น การพัฒนาคลังวัคซีนสำรองในส่วนภูมิภาค เป็นต้น

๒. เป้าหมาย : สามารถส่งกำลังบำรุงและสนับสนุนเวชภัณฑ์ สุดอุปกรณ์ และสารเคมี เพื่อการดำเนินงานทั้งในภาวะปกติและภาวะฉุกเฉินทางด้านการแพทย์และสาธารณสุขโดยตอบสนองต่อสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว ครบถ้วน ถูกต้อง เพียงพอต่อความต้องการตามความเหมาะสมในแต่ละเหตุการณ์ และได้มาตรฐาน

๓. ตัวชี้วัดที่สำคัญ :

- ๓.๑ ร้อยละของหน่วยงานที่ขอสนับสนุนได้รับเวชภัณฑ์สุดอุปกรณ์ และสารเคมี ครบถ้วน ถูกต้องและเพียงพอต่อความต้องการภายในระยะเวลาที่สามารถตอบสนองต่อเหตุการณ์ได้
- ๓.๒ ร้อยละความพึงพอใจของหน่วยงานที่ได้รับการสนับสนุนเวชภัณฑ์สุดอุปกรณ์ และสารเคมี

๔. แนวทางปฏิบัติ:

- ๔.๑ จัดซื้อ/จัดหาเวชภัณฑ์วัสดุอุปกรณ์ และสารเคมีให้เพียงพอต่อความต้องการตามความเหมาะสมในแต่ละเหตุการณ์ทั้งในภาวะปกติและภาวะฉุกเฉินทางด้านการแพทย์และสาธารณสุข
- ๔.๒ ส่งกำลังบำรุงและสนับสนุนเวชภัณฑ์วัสดุอุปกรณ์ และสารเคมีเพื่อการดำเนินงานทั้งในภาวะปกติและภาวะฉุกเฉินทางด้านการแพทย์และสาธารณสุขได้อย่างครบถ้วน ถูกต้อง รวดเร็ว ทันต่อสถานการณ์
- ๔.๓ พัฒนาระบบการบริหารจัดการส่งกำลังบำรุง

๕. พื้นที่เป้าหมาย :

- ๕.๑ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ได้แก่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด หน่วยบริการสาธารณสุข เป็นต้น
- ๕.๒ หน่วยงานภายนอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุข เช่น กรมปศุสัตว์ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงคลาโนม เป็นต้น

๖. หน่วยงานดำเนินการ:

๖.๑ หน่วยงานหลัก

- กรมควบคุมโรค
- สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ได้แก่ สำนักสาธารณสุขฉุกเฉิน สำนักบริหารการสาธารณสุข
- กรมอนามัย
- กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

๖.๒ หน่วยงานสนับสนุนในการดำเนินการ ได้แก่

- สำนักงานป้องกันควบคุมโรค ๑๓ แห่ง
- กองทุนยาและเวชภัณฑ์วัคซีน (สปสช.)
- องค์การเภสัชกรรม
- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
- กระทรวงคลาโนม
- กรมการแพทย์
- WHO
- กระทรวงมหาดไทย

แผนปฏิบัติการสนับสนุนและบริหารจัดการ

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
แนวทางปฏิบัติที่ ๑ จัดซื้อ/จัดหาเวชภัณฑ์ วัสดุอุปกรณ์ และสารเคมี ให้เพียงพอต่อความต้องการตามความเหมาะสมในแต่ละเหตุการณ์									
๑. สำรวจความต้องการ กำหนดรายการและปริมาณขั้นต่ำของ เวชภัณฑ์ วัสดุอุปกรณ์ และสารเคมี	ร้อยละของรายปี เวชภัณฑ์ วัสดุ อุปกรณ์ และสารเคมี ที่จัดทำได้ตามแผนที่กำหนด	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๑๓,๔๐๐,๔๐๐ บาท			- กรมควบคุมโรค - กรมอนามัย - กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ - สำนักปลัดกระทรวงสาธารณสุข	- สปสช. - อ่าย. - องค์การเภสัชกรรม - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - WHO - กระทรวงกลาโหม
๒. ดำเนินการสำรวจ รวบรวม ยอดคงคลังของเวชภัณฑ์ วัสดุ อุปกรณ์ และสารเคมี									
๓. จัดทำแผนจัดซื้อ เวชภัณฑ์ วัสดุอุปกรณ์ และสารเคมี									
๔. จัดซื้อ/จัดหาตามแผนฯ									
๕. จัดเก็บ เวชภัณฑ์วัสดุอุปกรณ์ และสารเคมี ตามมาตรฐาน ผลิตภัณฑ์									
แนวทางปฏิบัติที่ ๒ ส่งกำลังบำรุงและสนับสนุนการดำเนินงานทั่วไปภาวะปกติและภาวะฉุกเฉินทางด้านการแพทย์และสาธารณสุขได้อย่างรวดเร็ว ทันต่อสถานการณ์									
๑. กระจายเวชภัณฑ์วัสดุอุปกรณ์ และสารเคมี ให้หน่วยงานที่ขอ สนับสนุน	๑. ร้อยละของ หน่วยงานที่ขอรับ การสนับสนุน ได้รับ เวชภัณฑ์วัสดุอุปกรณ์ และสารเคมีครบถ้วน ถูกต้อง	๒๕๕	๒๕๕	๒๕๕				- กรมควบคุมโรค - สำนักสาธารณสุข ฉุกเฉิน - กรมอนามัย - กรม วิทยาศาสตร์การแพทย์	- สปสช. - องค์การเภสัชกรรม

แผนปฏิบัติการสนับสนุนและบริหารจัดการ

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย		งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก
	ภายในระยะเวลาที่ สามารถตอบสนอง ต่อเหตุการณ์ได้							
	๑. ร้อยละความพึง พอใจของหน่วยงานที่ ได้รับการสนับสนุน เวชภัณฑ์ วัสดุ อุปกรณ์ และสารเคมี	๒๕๐	๒๕๐	๒๕๐			- กรมควบคุมโรค - กรมอนามัย - กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ - สำนักปลัดกระทรวง สาธารณสุข	- องค์การเภสัชกรรม - สปสช.

แนวทางปฏิบัติที่ ๓ พัฒนาระบบการบริหารจัดการส่งกำลังบำรุง

๑. พัฒนาคลังวัสดุสำรองใน ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ๑) ด้านบุคลากร ๒) ด้านระบบการขนส่ง ๓) ด้านโครงสร้างคลังวัสดุ ๔) ด้านระบบการบริหารจัดการ ข้อมูลวัสดุและเวชภัณฑ์	จำนวนคลังวัสดุ สำรองเพิ่มมาตรฐาน ระบบลูกโซ่ความเย็น ^๑ ตามองค์กรอนามัย โลก(WHO) กำหนด	-	๕ แห่ง	-	-	๕ ล้านบาท	- กรมควบคุมโรค - สำนักงานป้องกัน ควบคุมโรค ๑-๓	
๒. พัฒนาระบบการบริหาร จัดการข้อมูลวัสดุและเวชภัณฑ์ และระบบลูกโซ่ความเย็นของ ประเทศไทย เป็นระบบ On-line system	การบริหารจัดการ ข้อมูลวัสดุและ เวชภัณฑ์ On-line system ๑ ระบบ							

แผนปฏิบัติการฝ่ายรัฐ ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อหรือโรคระบาด ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ.๒๕๕๘

แผนปฏิบัติการสนับสนุนและบริหารจัดการ

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		เบ็ดเตล็ด	เบ็ดเตล็ด	เบ็ดเตล็ด	เบ็ดเตล็ด	เบ็ดเตล็ด	เบ็ดเตล็ด	หลัก	สนับสนุน
๑) ออกแบบพร้อมติดตั้งระบบ การบริหารจัดการข้อมูลคลัง วัสดุและเวชภัณฑ์ (On-line system)		1 ระบบ	-	-	0.๔๕๐ ล้านบาท	-	-	-	-
๒) อบรมการใช้งานระบบให้กับ เภสัชกรหรือเจ้าหน้าที่ รับผิดชอบของสำนักงานป้องกัน และความมั่นคง ทั้งส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค	จำนวนผู้แทนของ หน่วยงานได้รับการ อบรมการใช้งาน ระบบการบริหาร จัดการข้อมูลคลัง วัสดุและเวชภัณฑ์ (On-line system)	๓๓ แห่ง	-	-	0.๓๐๐ ล้านบาท	-	-	-	-
๓) บำรุงรักษาระบบรายปี		-	-	-	0.๐๕๐ ล้านบาท	0.๐๕๐ ล้านบาท	-	-	-

แผนปฏิบัติการ ติดตามประเมินผล

๑. หลักการและเหตุผล :

คณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติ กำหนดนิยามโดยฯ ระบบ และแนวทางปฏิบัติในการเฝ้าระวังป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อเพื่อให้หน่วยงานของรัฐคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดและคณะกรรมการโรคติดต่อกรุงเทพมหานคร ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ตามมาตรา ๑๕ (๑) และกรมควบคุมโรคเป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการคณะกรรมการด้านวิชาการและคณะกรรมการอนุกรรมการ มีอำนาจหน้าที่จัดทำแผนปฏิบัติการเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมโรคติดต่อหรือโรคระบาดเพื่อเสนอต่อกองคณะกรรมการ ตามมาตรา ๑๙ (๓) โดยได้กำหนดแนวทางการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการ เมื่อแต่ละหน่วยงาน/ภาคีเครือข่ายดำเนินการร่วมสนับสนุนสู่การปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมาย จะต้องดำเนินการติดตามความก้าวหน้าและประเมินผลการดำเนินงานตามแนวทางติดตามประเมินผลที่กำหนดไว้ กระบวนการติดตามและประเมินผลเป็นไปตามมาตรา ๑๙ (๕) ที่สามารถแสดงผลสำเร็จตามเป้าหมายได้ การติดตามและประเมินผล สำนักงานเลขานุการคณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติเป็นหน่วยงานหลักในการกำกับติดตามและประเมินผลภาระรวมระดับกรม ได้จัดทำแผนกำกับติดตามและประเมินผลภายใต้คณะกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล กรมควบคุมโรคซึ่งมีผู้อำนวยการสำนักโรคติดต่อทั่วไป เป็นประธานและผู้อำนวยการสำนัก/กอง/กลุ่มจากทุกหน่วยงานเป็นคณะกรรมการฯ เข้าร่วมกำหนดแนวทาง ตลอดจนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการข้อมูลด้านการติดตามและประเมินผล และรายงานผลความก้าวหน้าและผลสำเร็จของการดำเนินงานรวมทั้งเสนอแนะปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงาน นำเสนอต่อกองคณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติ เพื่อติดตามความก้าวหน้าและตรวจสอบการดำเนินงานหน่วยงานของรัฐ คณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัด และคณะกรรมการโรคติดต่อกรุงเทพมหานคร

๒. เป้าหมาย: ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ภายใต้ พระราชบัญญัติ. โรคติดต่อ พ.ศ.๒๕๕๘

๓. ตัวชี้วัดที่สำคัญ :

๑. จำนวนจังหวัดที่มีการดำเนินงานติดตามและประเมินผลการขับเคลื่อน พรบ.โรคติดต่อ พ.ศ.๒๕๕๘ ตามแนวทางที่กำหนด
๒. มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อหรือโรคระบาดต่อกองคณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติ

๕. แนวทางปฏิบัติ : พัฒนาแนวทางการติดตามและประเมินผล

๕. พื้นที่เป้าหมาย :

๕.๑ ส่วนกลาง (สำนักวิชาการสังกัดกรมควบคุมโรค)

๕.๒ ส่วนภูมิภาค (สำนักงานป้องกันควบคุมโรคติดต่อเขต สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด)

๖. หน่วยงานดำเนินการ :

๖.๑ หน่วยงานหลัก

- คณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติ
- คณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัด/กรุงเทพมหานคร
- สำนักงานเลขานุการคณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติ กรมควบคุมโรค

๖.๒ หน่วยงานสนับสนุน

- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนด
- สำนักงบประมาณ
- สำนักนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข
- กรมควบคุมโรค

แผนปฏิบัติการติดตามและประเมินผล

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย		งบประมาณ (ล้านบาท)			พ่วຍงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก
แนวทางปฏิบัติที่ ๑								
๑. แต่งตั้งหรือทบทวน คณทํางานกำกับติดตาม และประเมินผลการ ดำเนินงาน ๐ ระดับชาติ ๐ ระดับจังหวัด/กทม.	จำนวนจังหวัด ที่มีการ ดำเนินงานติดตามและ ประเมินผลการขับเคลื่อน พรบ.โรคติดต่อ พ.ศ ๒๕๕๘ ตามแนวทางที่ กำหนด	๗๗	๗๗	๗๗	-	-	กรมควบคุมโรค สำนักงานสาธารณสุข จังหวัด สำนักอนามัย กทม.	สำนักวิชาการอื่นที่ เกี่ยวข้อง สำนักงบประมาณ สำนักนโยบายและแผน บุคลาศาสตร์ กระทรวง สาธารณสุข
๒.จัดทำหรือทบทวนแผนกำกับ ติดตามและประเมินผลการ ดำเนินงานฯ ๐ ระดับชาติ ๐ ระดับจังหวัด/กทม.		๗๗	๗๗	๗๗	-	-		
๓. ประชุมชี้แจงระบบติดตาม ประเมินผล ให้กับหน่วยงานร่วม ดำเนินการในแต่ละระดับรายเขต บริการสุขภาพ ๐ ประเด็นการติดตามและ ประเมินผล (ตัวชี้วัดและ ผลลัพธ์ต้องการ) ๐ เครื่องมือในการวัดและ ประเมินผล (รวมถึง				๒.๖	ล้านบาท	กรมควบคุมโรค	ศศร๑-๑๓ สำนักงานสาธารณสุข จังหวัด	

แผนปฏิบัติการติดตามและประเมินผล

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
แบบฟอร์มที่ใช้ในการ ติดตามประเมิน) ○ วิธีการติดตามและ ประเมินผล ○ กรอบระยะเวลาในการ ดำเนินงาน									
๔. คกก.โรคติดต่อจังหวัด/กทม ดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ ใน พรบ.โรคติดต่อ ^{พ.ศ.๒๕๕๘} ○ จัดทำแผนปฏิบัติการฯ ○ รายงานสถานการณ์ โรคติดต่อหรือโรคที่ไม่ ทราบสาเหตุที่อาจเป็น ^{โรคบาดในพื้นที่} ○ แต่งตั้งคณะกรรมการ ประจำช่องทางเข้าออก ตามมาตรา ๒๓ ○ รายงานผลการ ดำเนินงาน	ร้อยละของ คณะกรรมการฯ จังหวัด/กทม.ที่มีการ ดำเนินการตามพรบ. โรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘	๕๐	๖๐	๗๐			คณะกรรมการฯจังหวัด/ กทม.	สำนักงานเขตตรวจ สุขภาพเขต สำนักงานเลขานุการ คณะกรรมการโรคติดต่อ ^{ผู้อำนวย}	

แผนปฏิบัติการติดตามและประเมินผล

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (ล้านบาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
๔. ประชุมวิเคราะห์ สรุปผลการดำเนินงาน ปัจจัยสนับสนุน ดำเนินการ/ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขปัญหา ภาพรวม และข้อเสนอแนะใช้งบรายเพื่อพัฒนานโยบาย/แนวทาง ปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ	จำนวนข้อเสนอแนะ เชิงนโยบายที่นำเสนอด้วยกรรมการฯ ชาติ								
๐ คณะกรรมการโรคติดต่อ แห่งชาติ (๖ ครั้ง/ปี)					๐.๔๔ ล้านบาท	๐.๔๔ ล้านบาท	๐.๔๔ ล้านบาท	กรมควบคุมโรค	
๐ คณะกรรมการโรคติดต่อ จังหวัด/กรุงเทพมหานคร (๕ ครั้ง/ปี)					๐๔.๔ ล้านบาท	๐๔.๔ ล้านบาท	๐๔.๔ ล้านบาท	คณะกรรมการโรคติดต่อ จังหวัด/กรุงเทพมหานคร	

แผนปฏิบัติการ พัฒนากำลังคน

๑. หลักการและเหตุผล :

พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้ประกาศในพระราชกฤษฎีกานุเบกษา ในวันที่ ๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๘ และจะมีผลบังคับใช้ในวันที่ ๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ การบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวจำเป็นต้องมีการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สามารถดำเนินการตามกฎหมายและอนุบัญญัติที่จะกำหนดตามมาได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถกำจัด ภัยด้านล่าง และควบคุมโรคติดต่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ระบุคุณลักษณะและอำนาจหน้าที่ของบุคลากรไว้ ๓ กลุ่มหลัก คือ เจ้าพนักงาน ควบคุมโรค เจ้าหน้าที่งานควบคุมโรคอันตราย และเจ้าหน้าที่ในหน่วยปฏิบัติการควบคุมโรค โดยระบุว่าให้มีหน่วยปฏิบัติการควบคุมโรคในทุกอำเภอ แผนพัฒนาบุคลากรฉบับนี้จึงได้จัดทำขึ้นเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพและทันเวลา

๒. เป้าหมาย :

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ทุกอำเภอในประเทศไทยสามารถบังคับใช้ พระราชบัญญัติโรคติดต่อทั่วไปเพื่อ ควบคุมกำจัด ภัยด้านล่างโรคติดต่อได้อย่างมีประสิทธิภาพและภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ประเทศไทยจะมีหน่วยปฏิบัติการควบคุมโรคติดต่อครบถ้วนด้วยระบบและมีบุคลากรที่มีคุณสมบัติตามข้อกำหนด

๓. ตัวชี้วัดที่สำคัญ :

๑. ร้อยละของเจ้าหน้าที่ควบคุมโรคที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ (ค่าเป้าหมาย ร้อยละ ๕๐, ๗๐, ๙๐ ๑๐๐)
๒. ร้อยละของเจ้าหน้าที่หน่วยปฏิบัติการควบคุมโรค มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ (ค่าเป้าหมาย ร้อยละ ๕๐, ๗๐, ๙๐, ๑๐๐)
๓. ร้อยละของหน่วยงานควบคุมโรคในระดับจังหวัด เขต กรม มีแผนพัฒนากำลังคน (ค่าเป้าหมาย ร้อยละ ๕๐, ๗๐, ๙๐, ๑๐๐)
๔. ร้อยละของหน่วยงานที่ได้รับงบประมาณในการพัฒนากำลังคนด้านระบบวิทยา (ค่าเป้าหมาย ร้อยละ ๕๐, ๗๐, ๙๐, ๑๐๐)

๔. แนวทางปฏิบัติ:

- ๔.๑ การสำรวจความต้องการกำลังคนด้านระบบวิทยา (Needs assessment) โดยเน้นความต้องการหน่วยปฏิบัติการควบคุมโรคในแต่ละระดับของประเทศตาม พรบ. โรคติดต่อฯ และอนุบัญญติได้ระบุไว้โดยครอบคลุม กำลังคนที่มีในปัจจุบัน ความต้องการที่เพิ่มขึ้น การให้ลูกค้าของกำลังคน ปัญหาอุปสรรคของการทำงาน
- ๔.๒ การจัดหากำลังคน (Recruitment) ประกอบด้วย การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากำลังคนด้านระบบวิทยา การกำหนดตำแหน่งเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อ การแต่งตั้ง การสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ ในการสร้างหานคน
- ๔.๓ การพัฒนาบุคลากร (Training) คือ การพัฒนาศักยภาพเจ้าพนักงานควบคุมโรคฯ เจ้าหน้าที่ในหน่วยปฏิบัติการควบคุมโรคติดต่อ ให้มีสมรรถนะตามเกณฑ์ กิจกรรมที่ดำเนินงาน ได้แก่ การพัฒนาสถาบันฝึกอบรม การจัดทำหลักสูตร ดำเนินการฝึกอบรมทั้งระยะสั้นระยะยาว (ระยะสั้น ระยะยาว) การประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานฝึกอบรม เช่น มหาวิทยาลัย สมาคมวิชาชีพ กระทรวงอื่นๆ เพื่อจัดทำหลักสูตรและฝึกอบรมร่วมกัน
- ๔.๔ การบำรุงรักษา (Maintain) คือ การดำเนินมาตรการต่างๆ เพื่อให้เจ้าพนักงานควบคุมโรคและเจ้าหน้าที่หน่วยปฏิบัติการควบคุมโรค และสถาบันฝึกอบรมสามารถปฏิบัติงานเพื่อส่งเสริมความเชี่ยวชาญ ได้แก่ การจัดให้มีความก้าวหน้าในสายอาชีพ การให้ค่าตอบแทนประจำตำแหน่ง ค่าเสียງภัย การฝึกอบรม (Refreshing course)

๕. พื้นที่เป้าหมาย : เจ้าพนักงานควบคุมโรคโดยตำแหน่ง และบุคลากรส่วนที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวนและควบคุมโรค

๖. หน่วยงานดำเนินการ : หน่วยงานสาธารณสุขทุกระดับ

แผนปฏิบัติการพัฒนากำลังคน

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๔๘	๒๕๕๐	๒๕๕๑	๒๕๕๗	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
แนวทางบุกเบิกที่ ๑ การสำรวจความต้องการกำลังคนด้านระบบวิทยา (Needs assessment) [ตัวชี้วัดที่ ๓ และ ๔]									
๑.สำรวจอัตรากำลังคนที่ตรงตาม คุณสมบัติเจ้าพนักงานควบคุม โรค (เพื่อทราบอัตรากำลังใน ปัจจุบัน จำนวนที่ต้องการ และ ปัญหาอุปสรรค) หมายเหตุ : หน่วยปฏิบัติการ ควบคุมโรคติดต่อ ๑ ทีม ประกอบด้วย - เจ้าพนักงานควบคุม โรคติดต่อ ๑ คน (อำเภอ ๘๐๐ คน/จังหวัด ๑๕๕ คน/ เขต ๖๕ คน และส่วนกลาง ๑๐ คน) - เจ้าหน้าที่ทางการแพทย์และ การสาธารณสุข (อำเภอ ๑,๘๐๐ คน/จังหวัด ๓๐๘ คน/เขต ๓๓๐ คน/ ส่วนกลาง ๒๐ คน) - เจ้าหน้าที่หน่วยป้องกัน ควบคุมโรคประจำถิ่น	รายงานผลการ สำรวจอัตรากำลังคน	๑	๑	๑	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	หน่วยงานสาธารณสุข ระดับอำเภอ/จังหวัด/ เขต/ส่วนกลาง	

แผนปฏิบัติการพัฒนากำลังคน

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
(อำเภอ ๖๗ คน/จังหวัด/ เขต-/ส่วนกลาง-) - เจ้าหน้าที่ขอหน่วยงานอื่น ที่เกี่ยวข้องหรือหน่วยงาน ควบคุมโรค(อำเภอ ๓,๖๐๐ คน/จังหวัด ๖๑๖ คน/เขต ๔๖๐ คน/ส่วนกลาง ๔๑ คน) - เจ้าหน้าที่ควบคุมโรค อัมตราย (D/Pow/Rew/Cd)									
๒. จัดทำแผนพัฒนาบุคลากร และงบประมาณ เพื่อให้ได้ คุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด ภายใน พ.ศ. ๒๕๖๓	ร้อยละของหน่วยงาน ที่มีแผนพัฒนา บุคลากรและ งบประมาณ	๑๐๐			ไม่มีงบ	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	จังหวัดและกทม.	
๓. กรมควบคุมโรค จัดทำแผน ยุทธศาสตร์พัฒนากำลังคนด้าน ^๑ ระบบวิทยาการ	แผนยุทธศาสตร์ พัฒนากำลังคนด้าน ^๑ ระบบวิทยาการ	๑			ไม่มีงบ	๓๐๐,๐๐๐		สำนักงำนบดินทรีย์	
แนวทางปฏิบัติที่ ๒ การสรรหา (Recruitment) [ตัวชี้วัดที่ ๑ และ ๒]									
๑. จัดทำระบบกำกับติดตาม กำลังคนในหน่วยปฏิบัติการ ควบคุมโรคติดต่อในแต่ละระดับ	ระบบติดตาม กำลังคน	-	๑	๑	ไม่มีงบ	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	กองแผนงาน สำนักโรคติดต่อทั่วไป	

แผนปฏิบัติการพัฒนากำลังคน

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
แนวทางปฏิบัติที่ ๓ การพัฒนาบุคลากร (Training) [ตัวชี้วัดที่ ๑ และ ๒]									
๑. จัดทำหลักสูตรฝึกอบรม บุคลากรของหน่วยปฏิบัติการ ควบคุมโรคติดต่อทุกระดับ - พัฒนาหลักสูตรที่รองรับ คุณสมบัติของเจ้าพนักงาน ควบคุมโรค - ปรับหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ สอดคล้องกับเกณฑ์ กำหนด	จำนวนหลักสูตร ฝึกอบรม	๑	๑	๑	๒๗๐,๐๐๐ FETP ปี ๕๕	๘๗๐,๐๐๐ FETP ปี ๖๐ ๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	สำนักงำนbadวิทยา สำนักโรคติดต่อทั่วไป	
๒. จัดทำ MOU ความร่วมมือกับ มหาวิทยาลัย ใน การผลิต พัฒนาศักยภาพ เจ้าพนักงาน ควบคุมโรค						๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	สำนักงำนbadวิทยา สำนักโรคติดต่อทั่วไป	มหาวิทยาลัย
๓. กรมควบคุมโรค จัดทำ หลักสูตรเจ้าพนักงานควบคุม โรคเจ้าหน้าที่หน่วยปฏิบัติการ ควบคุมโรคติดต่อ เจ้าพนักงาน ควบคุมโรคติดต่ออันตราย เจ้าหน้าที่หน่วยปฏิบัติการ ควบคุมโรคติดต่อทางด้าน	จำนวนหลักสูตร				๑๕๕,๕๐๐ FETP ปี ๕๕	๑๐๐,๐๐๐ FETP ปี ๖๐ ๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	สำนักผู้ทรงฯ (จพ. อันตราย) สำนักงำนbadวิทยา สำนักโรคติดต่อทั่วไป (ด่าน)	

แผนปฏิบัติการพัฒนากำลังคน

แผนปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย			งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานดำเนินการ	
		๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑	หลัก	สนับสนุน
๔. ฝึกอบรมบุคลากรของหน่วย ปฏิบัติการควบคุมโรคติดต่อทุก ระดับ	จำนวนบุคลากรที่ ผ่านการฝึกอบรม	๑๐	๑๐	๑๐	๓๕๐,๐๐๐ FETP ปี ๕๙	๓๐๐,๐๐๐ FETP ปี ๖๐ ๓,๐๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐		
แนวทางปฏิบัติที่ ๔ การรักษา (Maintain) [ตัวชี้วัดที่ ๑ และ ๒]									
๑. กำหนดความก้าวหน้าในสาย อาชีพ						๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	กองการเจ้าหน้าที่/ สำนักกระบวนการฯ	
๑.๑ กำหนดค่าตอบแทนประจำ ตำแหน่ง									
๑.๒ กำหนดค่าเสียงถ้วย									
๑.๓ จัดระบบการเรียนรู้ แบบต่อเนื่อง (ฝึกอบรมเพิ่มเติม เฉพาะด้าน) จำนวน ๑ หลักสูตร ใน ๒-๓ ปี	จำนวนหลักสูตร					๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐		
๑.๔ งบประมาณการศึกษาต่อใน ระดับปริญญาโท เอก (สำหรับ หัวหน้าทีม อาจารย์สถาบัน ฝึกอบรม)						๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐		

งบประมาณของแผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อหรือโรคระบาด พ.ศ.๒๕๖๘-๒๕๖๑

ลำดับ	แผนปฏิบัติการ	งบประมาณ (ล้านบาท)			รวม ๓ ปี
		๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๖๑	
	แผนปฏิบัติการป้องกันโรคติดต่อ				
๑	แผนปฏิบัติการวางแผนล้างเปลือก	๗๕๓.๔๒๔	๔๒๓.๔๕๕	๔๗๓.๔๓๐,๐๐๐	๑,๒๐๐.๑๘๐
๒	แผนปฏิบัติการกำจัดโรคหัด	๒๖๔.๒๒๕	๒๖๔.๒๒๕	๒๖๔.๒๒๕,๐๐๐	๗๙๒.๖๗๕
๓	แผนปฏิบัติการกำจัดโรคพิษสุนัขบ้า	๒๘๖.๘๐๐	๒๘๖.๓๐๐	๒๘๖.๓๐๐,๐๐๐	๘๕๘.๕๐๐
๔	แผนปฏิบัติการยุติปัญหาเอ็ดส์	๒๔๗.๖๓๗	๗๔๕.๑๓๗	๑,๐๗๗.๖๕๕,๕๐๘	๒,๑๗๐.๑๖๘
๕	แผนปฏิบัติการกำจัดโรคเรื้อน	๒.๕๐	๒.๕๐	๒.๕๐,๐๐๐	๗.๓๐
๖	แผนปฏิบัติการกำจัดโรคมาลาเรีย	๕๓๒.๖๘๘	๕๓๒.๖๘๘	๕๓๒.๖๘๘,๗๐๐	๑,๖๖๖.๗๖๘
๗	แผนปฏิบัติการกำจัดโรคเท้าช้าง	๖.๘๐๐	๘.๘๐๐	๗.๘๐๐,๐๐๐	๒๓.๖๐๐
๘	แผนปฏิบัติการป้องกันโรคที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีน	๖๓๗.๘๐๐	๗๑๗.๘๐๐	๗๐๔.๓๐๐,๐๐๐	๘๗๔.๘๐๐
๙	แผนปฏิบัติการป้องกันโรคติดต่อทางอาหารและน้ำ	๐	๗๕.๕๐๐	๑๗.๕๐๐,๐๐๐	๗๓.๕๐๐
๑๐	แผนปฏิบัติการป้องกันโรคติดต่อจากสัตว์สู่คน	๐	๑๒.๑๖๐	๒๓.๓๖๐,๐๐๐	๔๕.๕๒๐
๑๑	แผนปฏิบัติการป้องกันไข้หวัดใหญ่	๓๗๒.๐๐๐	๓๗๒.๐๐๐	๓๗๒.๐๐๐,๐๐๐	๑,๑๑๖.๐๐๐
๑๒	แผนปฏิบัติการป้องกันโรคเมือเท้าปาก	๐.๕๐๐	๒.๗๐๐	๒.๒๐๐,๐๐๐	๔.๕๐๐

แผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อหรือโรคระบาด ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ.๒๕๖๘

หน้า ๒๖๗

ลำดับ	แผนปฏิบัติการ	ปีงบประมาณ (ล้านบาท)			รวม ๓ ปี
		งบด้วย	เบ็ดเตลlok	งบด้วย	
๑๓	แผนปฏิบัติการป้องกันโรคติดต่ออุบัติใหม่	๑๕๕.๓๐๐	๔,๔๕๓.๒๖๕	๑,๓๖๙.๕๖๔	๕,๘๗๒.๑๗๙
๑๔	แผนปฏิบัติการป้องกันโรคที่เกิดจากจุลทรรศ์ด้อยা	๒๗.๕๐๐	๒๗.๕๐๐	๒๗.๕๐๐	๘๑.๕๐๐
๑๕	แผนปฏิบัติการป้องกันโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล	๓๗.๗๐๐	๕๐.๗๐๐	๓๗.๗๐๐	๑๒๖.๑๐๐
๑๖	แผนปฏิบัติการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	๒๕.๔๕๐	๒๕.๔๕๐	๒๕.๔๕๐	๗๖.๓๕๐
๑๗	แผนปฏิบัติการยุติปัญหาวัณโรค	๑,๒๑๐.๐๕๐	๑,๒๑๗.๕๐๐	๑,๒๑๗.๕๐๐	๓,๘๓๗.๕๕๐
๑๘	แผนปฏิบัติการป้องกันโรคไข้เลือดออก	๖๕.๒๐๐	๖๖.๗๐๐	๖๖.๗๐๐	๑๙๖.๖๐๐
๑๙	แผนปฏิบัติการป้องกันโรคหนอนพยาธิ	๕.๑๐๐	๗๖.๑๐๐	๕.๑๐๐	๗๐.๓๐๐
๒๐	แผนปฏิบัติการป้องกันโรคพยาธิใบไม้ตับ	๒๗.๒๐๐	๒๒.๘๘๐	๑๔๙.๕๑๐	๑๙๙.๖๐๐
๒๑	แผนปฏิบัติการป้องกันโรคตับอักเสบจากไวรัส A B และ C	๐	๕.๖๐๐	๓.๔๗๐	๕.๓๗๐
แผนปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับการตรวจจับภัยจากโรคติดต่อ					
๒๒	แผนปฏิบัติการพัฒนาห้องปฏิบัติการทางสาธารณสุข	๒๕๖.๐๐๐	๑๒๕.๐๐๐	๑๖๓.๐๐๐	๔๔๔.๐๐๐
๒๓	แผนปฏิบัติการงานป้องกันควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศ	๒๖.๖๑๔	๔๕.๔๖๔	๔๐.๘๙๔	๑๑๓.๑๗๔
๒๔	แผนปฏิบัติการด้านการเฝ้าระวังโรคติดต่อ	๕๗.๒๐๕	๕๕.๗๐๐	๕๔.๘๐๐	๑๖๗.๗๐๕

ลำดับ	แผนปฏิบัติการ	ปีงบประมาณ (ล้านบาท)			รวม ๓ ปี
		๒๕๕๗	๒๕๖๐	๒๕๖๑	
	แผนปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับระบบควบคุมโรคติดต่อ				
๒๕	แผนปฏิบัติการด้านการดูแลรักษาผู้ป่วยโรคติดต่อ	๘.๔๖๔	๙๕.๗๐๐	๕๕๘.๑๐๐	๖๖๒.๓๑๔
๒๖	แผนปฏิบัติการศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข	๕๕๖.๓๓๐	๙๓๐.๓๙๐	๕๗๖.๑๖๐	๑,๕๖๒.๕๗๐
๒๗	แผนปฏิบัติการสื่อสารความเสี่ยง	๑๔.๒๐๐	๒๔.๒๐๐	๒๔.๒๐๐	๕๔.๖๐๐
	แผนปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับระบบสนับสนุนการดำเนินงานด้านโรคติดต่อ				
๒๘	แผนปฏิบัติการสนับสนุนและการบริหารจัดการ	๐	๔.๖๐๐	๐.๓๕๐	๔.๙๕๐
๒๙	แผนปฏิบัติการติดตามประเมินผล	๑๕.๘๔๐	๑๙.๔๔๐	๑๕.๘๔๐	๕๐.๑๒๐
๓๐	แผนปฏิบัติการพัฒนากำลังคน	๑.๒๖๖	๑๔.๒๗๐	๑๒.๗๐๐	๒๗.๒๓๖
รวมทั้งสิ้น		๕,๑๖๔.๙๓๖	๙,๕๙๖.๔๐๑	๗,๗๙๔.๐๔๙	๒๒,๔๕๔.๓๗๕

แผนปฏิบัติการผู้อำนวย ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อหรือโรคระบาด ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ.๒๕๕๘

หน้า ๒๗๔

งบประมาณ

การพิจารณารับหลักการและอนุมัติแผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคติดต่อหรือโรคระบาด พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๑ เท็นถึงเจตนามณ์ของรัฐ ใน การให้ความสำคัญและการประสานงานกับองค์กรทุกภาคส่วนในการจัดการเรื่องการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคติดต่อหรือโรคระบาด ความมั่นใจเรื่องงบประมาณที่จะมาอุดหนุนจึงมีแนวโน้มที่จะได้รับตามลำดับความสำคัญของแผนงานในระดับชาติและของหน่วยงานอีกด้วย

เนื่องจากแผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคติดต่อหรือโรคระบาด พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๐ เป็นกิจกรรมที่หน่วยงานทุกภาคส่วน ควรดำเนินการเพื่อให้การสนับสนุนนโยบายการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ ทุกหน่วยงานจากทุกภาคส่วนควรเสนอขอตั้งงบประมาณประจำปีมาดำเนินการทุกปีงบประมาณอย่างต่อเนื่อง

แหล่งงบประมาณ

- ๑) งบประมาณประจำปีจากแต่ละหน่วยงาน
- ๒) งบพัฒนาจังหวัด
- ๓) งบประมาณสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๔) งบสนับสนุนจากภาคเอกชนอื่นๆ

การนำแผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคติดต่อหรือโรคระบาด พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๑ ไปสู่การปฏิบัติ

หน่วยงานทุกภาคส่วนจำต้องนำ แผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคติดต่อหรือโรคระบาด ไปปฏิบัติตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นต้นไป เป้าหมายที่กำหนดไว้ตามตารางดังกล่าวเป็นเป้าหมายขั้นต่ำเพื่อกำหนดทิศทางให้หน่วยงานทุกภาคส่วนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคติดต่อหรือโรคระบาด ไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งกรมควบคุมโรคจะเป็นผู้ประเมินผลในภาพรวม เมื่อได้รับรายงานผลการปฏิบัติงานจากหน่วยงานต่าง ๆ แล้ว และมีแนวทางในการนำแผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคติดต่อหรือโรคระบาด พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๑ ไปปฏิบัติ ดังนี้

๑) เสนอแผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคติดต่อหรือโรคระบาด พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๑ ที่ผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการจากหน่วยงานทุกภาคส่วน ในการรับฟังความคิดเห็นทางวิชาการ (Technical Hearing) ต่อคณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติ พิจารณาให้ความเห็นชอบเพื่อนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

๒) เสนอแผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคติดต่อหรือโรคระบาด พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๑ เข้าสู่คณะกรรมการรัฐมนตรี เพื่อให้บรรจุเป็นวาระแห่งชาติ

๓) กำหนดหน่วยงานหลักของภาครัฐที่มีบทบาทหน้าที่และมีกฎหมายรองรับ มาทำหน้าที่เป็นหน่วยประสานงาน และกำกับดูแลทิศทางการนำแผนลงสู่ภาคปฏิบัติ ตลอดจนประเมินผล ในที่นี้ ได้แก่ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

๔) นำแผนปฏิบัติ/กิจกรรมที่มีความเป็นไปได้สูงลงสู่ภาคปฏิบัติก่อน โดยการจัดลำดับความสำคัญ และเสนอให้คัดเลือกแผนหรือโครงการระยะยาว ที่มีลักษณะบูรณาการด้านการจัดการให้ชุมชนที่มีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดโรคติดต่อหรือโรคระบาด เพื่อเฝ้าระวังป้องกันโรคติดต่อหรือโรคระบาดให้เป็นแผนหรือโครงการลำดับต้น

๕) จัดให้มีกลไกการขับเคลื่อนที่เหมาะสม เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติโดยอาศัยเขตบริการสุขภาพ และสำนักงานป้องกันควบคุมโรคทุกเขต ถ่ายทอดนโยบายสู่การปฏิบัติในระดับจังหวัด โดยให้กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข เป็นแกนประสานและให้การสนับสนุน ให้คำปรึกษาและติดตามดูแล

๖) ตั้งเป้าหมายให้ชัดเจน โดยกำหนดมาตรฐานกิจกรรมระดับชาติจนถึงระดับท้องถิ่นและผลลัพธ์ด้านสุขภาพอย่างทุกระดับ

๗) มีขบวนการพัฒนาตัวชี้วัดที่เหมาะสม เพื่อใช้วัดผลงานและเพื่อติดตามประเมินผลที่ได้ตามกรอบเวลาที่กำหนดไว้

กลไกการผลักดันการดำเนินงาน ติดตามรายงานและประเมินผล

การดำเนินงานให้เป็นตามแผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อหรือโรคบาด ในระดับจังหวัด/กรุงเทพมหานครอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ การประเมินผลสัมฤทธิ์ของแผนปฏิบัติการฯ ตามตัวชี้วัดและเป้าหมาย อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งจำเป็นที่จะต้องมีกระบวนการประสานสนับสนุนการดำเนินการ และการติดตามประเมินผลในพื้นที่ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรการและแนวทางการปฏิบัติที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการฯ ในระดับจังหวัด/กรุงเทพมหานคร โดยมีคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนปฏิบัติการเพื่อการการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อหรือโรคบาด ในระดับจังหวัด/กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย หน่วยงานต่างๆ ในจังหวัด/กรุงเทพมหานคร ทั้งระดับจังหวัดและระดับท้องถิ่น หรือจะตั้งคณะกรรมการอีกชุดขึ้นมาทำหน้าที่โดยเฉพาะ ซึ่งถือเป็นกลไกที่สำคัญในการขับเคลื่อนส่งเสริม และผลักดันให้แผนปฏิบัติการฯ ในระดับพื้นที่บรรลุตาม วัตถุประสงค์และเกิดผลลัพธ์ (Outcome) ตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

นอกจากนี้ การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ เพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติและการติดตามประเมินผลอย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่อง ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องจะต้องมีความเข้าใจในแผน การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติทุกขั้นตอน และสามารถดำเนินการได้ในทุกระดับ ทั้งนี้ ในการจัดทำแผนปฏิบัติการฯ ในระดับจังหวัด/กรุงเทพมหานคร จึงต้องกำหนดแผนการดำเนินงานอันเป็นการ ส่งเสริม สนับสนุน รวมทั้ง การติดตามและประเมินผล ที่มีระยะเวลาชัดเจน ตลอดจนสาระที่บ่งชี้ถึง ผู้รับผิดชอบที่ชัดเจนและงบประมาณ โดยควรมีกระบวนการประสานเพื่อแปลงแผนปฏิบัติการฯ ในระดับจังหวัด/กรุงเทพมหานคร ไปสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ คือสร้างความเข้าใจ เพื่อให้มีการทำงานแบบ บูรณาการ โดยนำแผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อหรือโรคบาด ไปกำหนดเป็นกรอบแผนของหน่วยงาน และเสริมสร้างศักยภาพให้แก่หน่วยงานในพื้นที่ ตลอดจน เผยแพร่ข้อมูลและสถานการณ์ ให้ประชาชนรับทราบ และสร้างกลไกการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ

แนวทางการติดตามรายงานและประเมินผล

แนวทางการติดตามรายงาน และประเมินผล การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่ออันตราย โรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวัง หรือโรคระบาดในเขตพื้นที่จังหวัดและพื้นที่กรุงเทพมหานครต่ออธิบดี พิจารณาได้จากการทบทวนวิเคราะห์และรายงานสถานการณ์ปัญหาโรคติดต่อหรือโรคที่ยังไม่ทราบสาเหตุ ที่อาจเป็นโรคระบาดซึ่งเกิดขึ้นในเขตพื้นที่จังหวัดและพื้นที่กรุงเทพมหานคร รวมถึง การแก้ไขปัญหา สนับสนุน ส่งเสริม ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใน จังหวัด/กรุงเทพมหานคร แล้วรายงานต่อกองคณะกรรมการ ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๔๙ การจัดลำดับความสำคัญเรื่องด่วนของปัญหาที่ยังคงมีอยู่ เป้าหมายของการป้องกันแก้ไขปัญหาให้มีความ สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการฯ และแผนงานจะต้องครอบคลุม ตามมาตรา ๒๒ มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๖ แห่ง พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๔๙ รวมทั้งบังคับใช้กฎหมาย และอื่นๆ ตามมติคณะกรรมการ โรคติดต่อแห่งชาติ และมติคณะรัฐมนตรี นอกจากนี้ จะพิจารณาความสอดคล้องกันของกลยุทธ์ มาตรการในการแก้ไขปัญหา แผนงาน และโครงการของหน่วยงานต่างๆ ระยะเวลาดำเนินการต่อเป้าหมายในการป้องกัน แก้ไขปัญหาและตัวชี้วัดที่กำหนด

การทบทวน ปรับปรุงแผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคติดต่อหรือโรคระบาด พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจากทุกภาคส่วน ควรมีการทบทวนและการปรับปรุงแผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคติดต่อหรือโรคระบาดของตนเอง และด้วยตนเองทุกปีงบประมาณ สามารถทบทวนและการปรับปรุงแผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคติดต่อหรือโรคระบาด พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑ ในภาพรวม เป็นหน้าที่ของกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ที่จะเป็นหน่วยงานหลักดำเนินการโดยการ ปรึกษาหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน เป็นระยะๆ ทั้งนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำต้องให้ข้อมูลการ ติดตามและการประเมินผลการปฏิบัติงานแก่กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข